

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

6.

IV

JOHANNE MARGRETHE

KAYSEN

OG HENDES SLEGT

BD. A.

Anetavle IV.

Johanne Margrethe Kaysen og hendes slægt.

I N D H O L D.

Bd. A.

Øegneslægten Kaysen fra Hostrup.	s. 1.
Familien Iversen - Andersen - Matthiesen i Asset, Bøgvad og Lysholm.	s. 50.
Herredsfogedslægten på Hajstrupgård.	s. 95.

Bd. B.

Rådmand Peter Redlefsen i Tønder og hans børn.	s. 167.
Herredsfogedslægten på Farenstedgård.	s. 172.
Gort Kallesen i Flensborg og hans efterkommere	s. 177.
Oldemorstoft-slægten.	s. 193.
Kollund-slægten.	s. 216.
Familien Ketelsen i Flensborg.	s. 228.
Familien Hacke i Flensborg.	s. 245.
Præsteslægten fra Emmelev (Claudius).	s. 260.

Bd. C.

Flensborg - Rudbøl - Tønder - Slægten.	s. 292.
Ebbe Smedes efterslægt.	s. 336.
Farverfamilien i Sønderborg.	s. 353.
Anders Offersen i Aabenraa.	s. 398.
Familien Kruse fra Husum.	s. 400.

Bd. D.

Froddesen-slægten fra Toftum.	s. 432.
Poppe Boingk i Bredsted.	s. 509.
Familien von der Wattering i Flensborg.	s. 518.
Paysen-slægten i Flensborg.	s. 548.

Bd. E.

Paysen-slægten i Flensborg.	s. 548.
Dr. Henning Kissenbrugge.	s. 593.
Junge Sønnich i Flensborg og hans efterkommere.	s. 596.
Rådmand Hinrich Willemsen i Tønder.	s. 593.
Mom Andersen i Tønder og hans slægt.	s. 615.
Borgmester Thomas Jepsen i Flensborg og hans slægt.	s. 638.
Anders Christensen Brand i Nørborg og hans slægt.	s. 651.

Bd. F.

Familien Lorentzen i Sønderborg.	s. 684.
Westfaleren Johann Hünten i Sønderborg.	s. 707.
Matzen-familien i Sønderborg.	s. 714.
Borgmester Marquard Holst i Flensborg og hans slægt.	s. 729.
Borgmester Claus Wulff i Kiel og hans slægt.	s. 764.

Bd. G.

Møgeltønder-slægten.	s. 791.
Poppenbøl-slægten.	s. 804.
Slægten fra Søndergårde.	s. 868.
Slægten fra Vittarp i Ovtrup spgn.	s. 907.
Ane Margrethe Lauridsdatter Kjærs slægt.	s. 931.

ANETAVLE IV.

BD. A.

I N D H O L D.

Degleslægten Kaysen fra Hostrup.	s. 1.
Familien Iversen- Andersen- Mathiesen i Asset, Bøgvad og Lysholm.	s. 50.
Herredsfogedslægten på Hajstrupgård.	s. 95.

A N E T A V L E IV

1. Johanne Margrethe Kaysen s. 17, 21
 F. Lysholm, Burkal s., 11.12.1819, d. Hjaruplund, Ø.Løgum s.
 22.4.1849. Gift Ø.Løgum 19.5.1843 med Oluf Olufsen (1814-63),
 Hjaruplund. (se: anetavle III)

Forældre:

2. Andreas Kaysen s. 14, 34, 37
 F. Lysholm 17.9.1780, d. Tyrholm 16.3.1833. Gårdm. i Lysholm,
 konkurs 1827, senere daglønner i Tyrholm, Ø.Løgum sogn.
 Gift Burkal 25.10.1817 med
3. Karen Christensdatter s. 14, 37, 920
 F. Vittarp, Ovtrup s., Ribe amt, 15.5.1791, d. Hjaruplund 8.12.
 1861.

Bedsteforældre:

4. Samuel Memmert Kaysen s. 11, 12, 30,
 42
 F. Lindevedgård, Store Vi s. 18.7.1742, d. Lysholm, Burkal s.
 31.12.1817. Gårdmand og sandemand i Lysholm. Gift 2.gang Bur-
 kal 14.11.1799 med Hanna Maria Benzen, enke efter kromand og
 murmester i Tønder Christian Peter Thomsen, d. 17.11.1798.
 Gift 1.gang Burkal 15.11.1771 med
5. Adelheit Petersen s. 12, 366
 F. Burkal 1752, dbt. 7.3., d. Lysholm 1.3.1799.
6. Christen Knudsen s. 913, 914
 F. Rottarp, Ovtrup s., ca. 1756, d. Vittarp 3.11.1832. Gård-
 mand i Vittarp. Gift Nr.Nebel 30.10.1777 med
7. Anne Margrethe Lauridsdatter Kjær s. 914, 932
 F. ca. 1756, d. Vittarp, Ovtrup s. 7.7.1816.

Oldeforældre:

8. Hans Kaysen s. 5, 9
 F. Hostrup ca. 1696, d. Lindeved, Store Vi s. 6.7.1754. Gårdm.
 og sandemand i Løgumkloster, senere forpagter af Lindevedgård,
 Store Vi s. Gift Løgumkloster 22.6.1730 med

9. Anne Mathiasdatter s. 10, 82
F. ...., d. Lindevedgård, Store Vi s. 1.7.1750.
10. Peter Petersen s. 363
F. Sønderborg 23.10.1725, d. Burkal 29.1.1789. Sognepræst i
Burkal. Gift 1750 med
11. Esther Lorenzen (Marcusdatter) s. 365, 794
F. Møgeltønder 5.9.1726, d. Burkal 29.5.1792.
12. Knud Christensen s. 907
F. ca. 1723, d. før 1797, Gårdmand og sognefoged i Rottarp,
Ovtrup s. Gift (Janderup?) med
13. Kirsten Hansdatter s. 908, 930
F. Janderup 1720, dbt. 17.11., d. Rottarp, Ovtrup s. 9.12.1804
14. Laurids Christensen Kiær s. 931
F. ca. 1711, d. Nr.Nebel 6.6.1803, husmand i Kærn (Frøkær),
Nr.Nebel. Gift med
15. Mette Hansdatter s. 931
F. ca. 1724, d. Nr.Nebel 27.11.1812.
- Tip oldeforældre:
16. Hans Kaysen Nævnt 1670, s. 3, 4
F. ...., d. ca. 1721 i Hostrup. Sognedegn og gårdmand i
Hostrup. Gift med
17. Maren ..... s. 5
F. ...., d. Hostrup 1734, begr. 15.8.
18. Mathias Iversen s. 52, 75
F. Assit, Nr.Løgum s. ca. 1671, d. Lysholm, Burkal s. 1748,
begr. 4.2.
19. Herlich Nissen s. 75
F. Bøgvad, Højst s. 20.6.1666, d. Lysholm, Burkal s. 1748,
begr. 15.8.
20. Nicolai Petersen s. 358, 359
F. Sønderborg ca. 1700, d.sst. 27.7.1731. Farver i Sønderborg.
Gift Sct.Marie Flensborg 8.2.1720 med
21. Adelheit Lorentzen Strandiger s. 359, 779
F. Flensborg 1687, dbt. Sct.Marie 4.8. Gift 2.gang Sønderborg

2.12.1735 med Boy Boysen (ca. 1766 - 31.12.1772), farver i Sønderborg. Broder til nr.23.

22. Marcus Lorentzen s. 792
F. Toghale, Møgeltønder s. 24.3.1691, d. Møgeltønder 1749, begr. 3.11. Kromand og gårdmand i Slotsgade i Møgeltønder.
Gift ca. 1722 (med)
23. Karen Sønnichsdatter s. 825
F. Poppenbøl, Højer s. dbt. 14.6.1699, d. Møgeltønder 23.9. 1764. Gift 2.gang Møgeltønder 5.8.1751 med Jes Nielsem (ca. 1692 - 14.12.1758), delefoged i Møgeltønder.
24. (Christen Christensen s. 907
1710, gårdm. i Vittarp, Ovtrup s.)
25. mangler.
26. (Hans Jørgensen s.930
Janderup, nævnt 1713, 1717 og 1720.)
27. mangler.
28. Christen Ollesen Frøkier s. 931
Grdm. på Kærn (Frøkær), nævnt 1709 og 1719.
29. - 31. mangler.
- Tip tip oldeforældre:
32. Las Hansen Kaysen s. 3
Degn og gårdmand i Hostrup, d. 1669 (?). Nævnt 1651.
33. N.N.
Omtalt 1657.
34. - 35. mangler.
36. Iver Andersen s. 51
Gårdmand i Assit, Nørre Løgum s., nævnt første gang 1647, sidste gang 1689. Formtl. gift med
37. Merret (Margrethe)
38. Nissenius Nissen s. 132, 138
F. Hajstrupgård, Bylderup s. 28.1.1624, d. Bøgvad 1705, begr. 4.2., gårdm. i Bøgvad, Højst s. Gift Hostrup 1662 med

39. Anna Claudia s. 138, 273
F. Hostrup 18.11.1645, d. Bøgvad 1705, begr. i april.
40. Peter Clausen (Peter Farver) s. 355, 356
F. Åbenrå 1658, dbt. 11.12. Farver i Sønderborg, d. Sønderborg
8.5.1711. Gift 1.gang Sønderborg 11.10.1685 med Anna, Jacob
Beckers datter. Gift 2.gang Sønderborg 23.4.1693 med
41. Magdalene Kruse s. 356, 416
F. Sønderborg 1673, dbt. 7.10., d.sst. 15.11.1717.
42. Tycho Lorentzen Strandiger s. 776
F. (Flensborg) ....., d.sst. 1714, begr. Sct.Marie 8.4.,
Gift 2.gang med N.N., begr. Sct.Marie 1702, gift 3.gang (be-
villing til huskopulation af 8.6.1703) med Anna Lorentzen.
Gift 1.gang (Sct.Hans 1682) med
43. Malen ..... s. 778
F. ....., d. Flensborg 1698, begr. Vor Frue.
44. Lauritz Madsen s. 191
F. ca. 1641, d. Toghale, Møgeltønder s. 9.5.1692. Skrædder i
Toghale, Møgeltønder s. Gift Møgeltønder 12.10.1687 med
45. Kirsten Feddersdatter s. 191
F. ca. 1644, d. Møgeltønder 1734, begr. 15.8.
46. Sønnich Bohsen s. 813, 821
F. Poppenbøl, Højer s. ca. 1661, d. Møgeltønder 1741, begr.
22.12. Gårdmand og sandemand i Poppenbøl, senere kromand og
gårdmand i Møgeltønder. Gift 2.gang 30.10.1708 i Møgeltønder
med Ann Nisdatter, f. ved Åen, Møgeltønder 1687, dbt. 18.2.,
d. Slotsgade, Møgeltønder 15.3.1768. Gift 1.gang Højer 16.5.
1694 med
47. Esther Christensdatter s. 822, 875
F. Søndergårde, Emmerlev s., 30.12.1675, d. Poppenbøl, Højer
s. ca. 1707.
48. (Christen Christensen s. 907
1683, grdm. i Vittarp, Ovtrup s.)
49. (Maren Christens s. 907
1700 gårdejerske i Vittarp, Ovtrup s.)
50. - 63. mangler.

Tip³ oldeforældre:

64. Hans Kaysen s. 2
F. ...., d. Hostrup ca. 1650, degn og gårdmand i Hostrup.
Gift ca. 1628 med
65. N.N. Lasdatter
F. (Hostrup), d.sst.
66. - 71. mangler.
72. Anders Iversen s. 50
Nævnt 1607, formtl. død i krigstiden 1627-28. Gårdm. i Assit.
73. Bodel (Anderses) s. 51
Nævnt 1647. Gift 2.gang med Kalle Høg, nævnt 1628-1647.
74. - 75. mangler.
76. Hans Nissen (II) s. 127
F. Hajstrupgård, Bylderup s. ca. 1590-95, d.sst.ca. 11.11.1645
Ejer af Hajstrupgård, herredsfoged i Slogs herred, gift med
77. Metta Nissen (Nisdatter) s. 128, 199
F. Oldemorstoft, Bov s. 1602, d. Store Tønde, Hostrup s. 3.7.
1667.
78. Paul Claudius s. 262, 271
F. Emmerlev 2.11.1615, d. Hostrup 9.1665. Sognepræst i Hostrup
Gift 1.gang med Anna, datter af sognepræst i Hostrup, Riggel
Petersen og Merret Froddesdatter (d.a. nr.318), gift 2.gang
med
79. Herlich Laurensdatter s. 272, 320
F. (Tønder), d. Bøgvad, Højst s. 1689, begr. Ø.Højst 16.1.
80. Claus Sønnichsen (Sunksen, Farber) s. 353
F. Bomsted, Trelstrup s., d. Sønderborg 1670-74. Farver i
Flensborg (fra 1650) og Sønderborg (fra 1660). Gift med
81. Metta Offersen s. 354, 399
F. (Åbenrå) ...., d. Sønderborg ca. 1690. Gift 2.gang med
Lorenz Jürgensen, Sønderborg 22.11.1674.
82. Rotcher (Ratge, Røtger) Kruse s. 413
F. Flensborg 1640, dbt. Sct.Nicolai 20.9., d. Sønderborg 1704-
1706. Købmand og rådmænd i Sønderborg. Gift 2.gang i Egen

- 6.2.1689 med Margrethe Brandt (1656-1732), datter af sogne-
præst i Egen Johannes Nicolaisen Brandt og enke efter købmand
og silkehandler i København, Hans Hansen. Gift 1.gang Sønder-
borg 3.11.1667 med
83. Eleonora Elisabeth Brandt s. 413, 664,
F. Nørborg 23.7.1651, d. Sønderborg 1687, begr. 19.5. 670
84. Lorenz Hansen Strandiger s. 765, 767
F. Norstrand ....., d. Flensborg Sct. Johannes s. 1688. Gift
1.gang med Adelheid Cypræus. Gift 2.gang 1646 med
85. Anna (Tygesdatter) s. 768
F. Store Vi ....., d. Flensborg Sct. Johannes 1685 (nr. 10 af 21)
86. - 87. mangler
88. (Madtz Skreder) s. 791, (803)
Toghale, Møgeltønder s., d. 1689.
- 89.
90. Feder Pedersen s. 791
F. ca. 1614, d. Bønderby, Møgeltønder s. 1664, begr. .....,
kådner i Bønderby. Gift med
91. Mett Feders s. 791
F. ....., d. 1687 (nr.5)
92. Boh Sønnichsen s. 805, 812
F. (Poppenbøl) ca. 1622, d. Poppenbøl 1694, begr. 11.1. Gift
med
93. Bodel ..... s. 813
F. ca. 1642, d. Poppenbøl 1693, begr. 12.7.
94. Christen Andersen s. 868, 871
F. Nr.Sejerslev, d. Søndergårde 1682, begr. 3.3. Foged, forval-
ter, forpagter Søndergårde. Gift 1.gang i Emmerlev 30.5.1664
med Maren Jepsdatter af Søndernæs, d. 1667, begr. 11.9. Gift
2.gang Emmerlev 9.6.1672 med
95. Karen Ehmsdatter s. 872
F. Emmerlev 1650, dbt. 29.9., d. Søndergårde 1712, begr. 22.11.
Gift 1.gang Emmerlev 23.9.1666 med Andreas Nissen (død Emmer-
lev 2.5.1669), ejer af Emmerlev kro. Gift 3.gang Emmerlev

11.12.1683 med Gøddert Hansen (begr. Emmerlev 13.1.1739), forpagter af Søndergårde og Kogsbøl.

96. - 127. mangler.

Tip⁴ oldeforældre

128. - 129. mangler.

130. Lass Coster el. Michelsen, nævnt 1602 og 1628. s. 2

131. N.N. Petersdatter

132. - 151. mangler.

152. Nis Hansen s. 101, 104

F. Hajstrupgård, Bylderup s. 1.11.1558, d sst. 8.2.1616. Ejer af Hajstrupgård og Vrågård, herredsfoged i Slogs herred. Gift 6.10.1588 med

153. Anna Clemmensen (Erichsdatter) s. 104, 174

F. Farensted 5.5.1570, d. Hajstrupgård 15.12.1620

154. Nis Asmussen s. 196

F. Oldemorstoft, Bov s., d.sst. ... 1625. Ejer af Oldemorstoft, herredsfoged i Vis herred. Gift 9.9.1599 med

155. Cathrine Ketelsen s. 196, 232

F. (Flensborg), d. Oldemorstoft 1617, ringet Flensborg 28.3.

156. Claus Povlsøn s. 261

F. Ribe ca. 1571, d. Emmerlev 10.9.1650. Sognepræst i Emmerlev, herredsprovst. Gift 1598 med

157. Ingeborg Pedersdatter s. 260

F. ca. 1572, d. Emmerlev 1635.

158. Laurens (Lorenz) Jensen Becker s. 296, 311

Købmand, skipper og bager i Tønder, gift med

159. Margrete ..... s. 316, 338

(d. før 22.11. 1645)

160. - 161. mangler.

162. Anders Offersen s. 398

F. ...., d. Åbenrå 1663, begr. 27.3. Tømrer ? i Åbenrå, gift 2.gang Åbenrå 4.9.1661 med Anna Hanses. Gift 1.gang med

163. Anna ..... s. 398
 F. ...., d. Aabenraa 1659, begr. 15.11.
164. Ratke (Rotcher) Kruse s. 411, 412,
 484 B
 F. Husum ca. 1599, d. Flensborg 1640, begr. (ringet) 4.10.,
 dep. borger og købmand i Flensborg. Gift 8.9.1633 med
165. Anna (Anke) von der Wetering s. 412, 454,
 537
 F. Flensborg ....., d. Sønderborg 1672, begr. 11.2.
166. Anders Christensen Brand(t) s. 651, 652
 F. ca. 1592 i Brande, d. Asserballe 11.10.1670. Gift 1.gang
 16.6.1622 med Magdalena (1598-1638), datter af sognepræst i
 Nørborg Hieronimus Eriksen. Gift 2.gang 24.6.1639 med
167. Magdalena Dominigidatter (Lorenzen) s. 654, 690
 F. Sønderborg 1623, dbt. 31.8., d. Nørborg 25.7. 1661.
168. Hans Addesen s. 764
 Digdommer på Nordstrand omkr. 1600.
169. Cathrina Hanses s. 764
170. Tueke (Tücke, Tuche) Iversen s. 768
 Nævnt 1595-1627, grdm. i Store Vi. Gift med
171. Cæcilie (Sille) s. 768
172. - 183. mangler.
184. Sønnich Boysen s. 804
 Grdm. Poppenbøl, nævnt 1610-40.
185. Botilla .....
186. - 187. mangler.
188. Anders Christensøn s. 868
 F. ca. 1585, d. Nr.Sejerslev 1665, begr. 26.4. Grdm. i Nr.
 Sejerslev. Gift med
189. Anne ..... s. 868
190. Ehm Nissen s. 872
 F. ca. 1611, d. Emmerlev 1669, begr. 22.1. Besidder af Emmer-
 lev kro. Gift med
191. Ester ..... s. 872

D. Emmerlev 4.12.1680.

192. - 255. mangler.

Tip⁵ oldeforældre:

256. - 259. mangler.

260. Michel N.N.

261. mangler

262. Peter Coster

s. 2

F. ...., d. Hostrup ca. 1602. Degn i Hostrup, muligvis
nævnt ca. 1565 som bosiddende i Rørkær, senere grdm. i Hostrup.

263. - 303. mangler.

304. Hans Nissen (I)

s. 99, 100

F. Hajstrupgård 1535, d.sst. 31.3.1574. Ejer af Hajstrupgård,
herredsfoged i Slogs herred. Gift 1555 med

305. Marina Petersdatter

s. 100, 167

F. Tønder ....., d. Hajstrupgård 18.2.1594.

306. Erich Clementsen

s. 172

F. ca. 1530, d. Farenstedgård i Angel 22.10.1597. Ejer af Fa-
renstedgård, herredsfoged i Strukstrup herred 1557-97. Gift med

307. Dorothea Cortsdatter

s. 172, 180

F. Flensborg, d. Farensted 7.6.1608.

308. Asmus Jepsen (Jacobsen)

s. 195

Nævnt 1557 og 1564, ejer af Oldemorstoft. Gift med

309. Metta Boysen

s. 195, 222

F. Kollund ....., d. Oldemorstoft 8.8.1602.

310. Lorens Ketelsen

s. 228

F. (Flensborg) ....., d. Flensborg 23.11.1595. Borger i
Flensborg, kirkeværg 1583. Gift Flensborg 7.10.1576 med

311. Kirstine (Carstine) Hack

s. 228, 249

D. 1619, begr. St. Marie 13.4.

312. Povl Clausen. Borger og landmand i Ribe.

s.261

313.

314. Peder Andersen s. 260
F. ...., d. Emmerlev 14.4.1597. Sognepræst i Emmerlev,
provst. Gift med
315. N. Hansdatter s. 167
Enke efter Jens Jepsen (d. ca. 1566), sognepræst i Emmerlev.
316. Jens Hansen s.296
"Erbgesessener" i Rudbøl, ca. 1590. Gift med
296
317. Herlich .....
318. (Frodde Schmidt (?)) s. 341
F. ...., d. Tønder ca. 1616. Boede først i Sdr.Smedeby,
Ugl herred, senere borger og smed i Tønder. Første gang nævnt
i Tønder retsprotokol 1.4.1593. Gift med
319. (Marine Hansdatter Smitt (?)) s. 341
F. (Tønder), d. (Tønder) efter 2.10.1619.
320. - 323. mangler.
324. (Offier Andersen
Sønderborg, nævnt 1608. ?)
325. Metta ..... s. 398
D. Aabenraa 1652, begr. 7.10. "Anders Offiersens mor".
326. - 327. mangler.
328. Ratke Kruse s. 403, 404,
452
F. (Husum) ca. 1570, d. Husum (ihjelstukket) 5.8.1605, borger
og købmand i Husum. Gift ca. 1598 med
329. Agathe Froddesen s. 404, 409
451
D. efter 4.9.1635 (da bosat i Flensborg). Gift 1.gang med Pe-
ter von Haltern, farver, Husum, d. 1592.
330. Boy von der Wetering s. 520, 523
F. 1547/48 (Flensborg), d. Sønderborg 1628, ringet 11.4.
Købmand og borger i Flensborg, rådmænd 1603. Gift 1589 med
331. Marine Hinrichs s. 525, 612
F. (Tønder) ....., d. forntl. i Sønderborg 1657.
332. Christen Andersen s. 651
Gårdmand og kirkeværge i Brande, død efter 1.8.1630.

333. Karen Jespersdatter s. 651.
D. efter 1.8.1630
334. Dominicus Lorenzen s. 685, 688
F. Sønderborg 15.6.1585, d. Nørborg 15.1.1639, begr. Sønder-
borg 22.1.1639. Hofpræst i Reinfeld, Sønderborg, Nørborg,
fyrstl. provst i Sønderborg. Gift Sønderborg 22.11.1618.
335. Agathe Humkens s. 689, 710
F. Sønderborg ca. 1602, d. Nørborg 1.9.1664.
336. - 379. mangler.
380. Nis Emsen s. 872
Emmerlev.
381. Karen, Nis Emsens s. 872
F. ...., d. Emmerlev 1661, begr. 10.11.
382. - 511. mangler.
- Tip⁶ oldeforældre:
512. - 607. mangler.
608. Nis Hinrichsen s. 95
F. Hajstrupgård 1478, d.sst. 1554, begr. 3.12., ejer af Haj-
strupgård og Vrågård, herredsfoged i Slogs herred. Gift med
609. Anna ..... s. 96
F. Vellerup, Agerskov sogn, d. (efter 1557).
610. Peter Redlefsen s. 167
F. ...., d. før 1562 (stavnbogen). Kirkeværg, rådmænd omkr.
1550 Tønder. Nævnt 1533, død før 1562.
611. Marine (Peters) s. 167
F. ...., d. (Tønder) ca. 1574.
612. Detlef Clementsen s. 172
F. ...., d. Farensted 1557. Ejer af Farenstedgård, herreds-
foged i Strukstrup herred 1542-1557. Gift med
613. Margrethe s. 172
fra Slesvig.

614. Cord Kallesen s. 177
Rådmand i Flensborg, d. efter 1572, før 1575.
615. (Anna) Freese (?) s. 180, 443
Død før 1575.
616. Jep (Jacob) Hinrichsen s. 194
Ejer af Oldemorstoft, vestre del, fik privilegierne bekræftet
1528 og 1536. Gift med
617. Ingeborg Jort s. 194
F. ...., Langballe, Grundtoft s. Angel.
618. Boy Jessen s. 222
Frimand i Kollund, nævnes 1539. Herredsfoged i Vis herred
1539-1556. Død 1561.
- 619.
620. Hans Ketelsen s. 228
F. ...., d. Flensborg 26.3.1575. Borger i Flensborg, gift
med
621. Catharina ..... s. 228
F. ...., d. Flensborg 10.2.1574.
622. Jürgen Hack s. 248
F. ...., borger og "Vierundzwanziger", d. Flensborg 1.3.
1591. Gift 1552 med
623. Anna Hacke s. 245, 247
F. ...., d. Flensborg 27.8.1581.
624. - 629. mangler.
630. Hans Tiellesen (Ditlefsen) s. 260
Sognepræst i Emmerlev, nævnes 1523 og 1550, d. ca. 1554. Gift
med
631. Cæcilie ..... s. 260
Hans tidligere husbestyreinde, nævnt 1523. Hans Tiellesen
først munk i Løgumkloster, derefter præst i Emmerlev, først
katolsk, senere protestantisk.
632. Hans Petersen s. 295
Erbgesessener (selvejerbonde) i Rudbøl ca. 1550 (ifølge O.H.
Møller født i Flensborg).

633. (Karen .....) s. 295
634. - 635. mangler.
636. (Peter Hansen (Smit) ?) s. 341
F. ...., d. efter 1587 og før 1595. Borger i Tønder. Gift med
637. (Gunder (Peters) ?) s. 341
D. efter 1595 og før 16.6.1608.
638. (Hans Jepsen Smitt ?) s. 339
F. Tønder 1520, nævnt sidste gang 9.12.1590. Borger i Tønder. Gift med
639. (Anna Røvertsdatter (Richardsdatter) ?) s. 340
640. - 655. mangler
656. Ratke Kruse (I) s. 400, 402
Borger og købmand i Husum, d. før 1581. Gift med
657. Cathrine (Kruse eller Ratkens) s. 402
F. ...., d. Husum 1613, ringet 28.10. Hun gift 2.gang ca. 1586 med Hans de Rhoje (Rode), d. Husum 1593, ringet med alle klokker 13.2.
658. Johan Frodsen s. 448
F. (Husum) ....., d. (Bredsted) ca. 1592. Bosat i Bredsted. Gift 1.gang med N.N. Gift 2.gang ca. 1568 med
659. Carstine Boingk s. 448, 510
F. (Bredsted) ....., nævnt sidste gang 28.6.1609 (Bredsted).
660. Jacob von der Wetering s. 518
F. ca. 1510, d. Flensborg 14.9.1571. Amtsskriver i Tønder 1536 - 1544. Nævnes 1.gang i flensborg 1545, rådmand 1547, afsat 1570 (P.Pommering). Gift 1.gang med Cathrine, datter af borgmester Hans Ditmersen, Tønder. Gift 2.gang med
661. Cathrine Paysen s. 519, 559
F. ...., d. Flensborg 30.3.1583.
662. Henrich Willems s. 525, 610
Købmand og rådmand i Tønder, f. ...., d. 17.3.1601 i Tønder.
663. Marine (Andersdtr, Momsen) s. 525, 611,
F. ...., d. 4.4.1628 617, 629

664. - 667. mangler
668. Hans Lorentzen (Laurensen) s. 684, 685
 F. ...., d. Sønderborg 1615, (nr.4 af 55), købmand og rådmann i Sønderborg. Gift med
669. (Magdalene .....)
670. Johan Hümken s. 708
 F. Westfalen (Rinteln?), d. Sønderborg 1635, ringet 13.7. Købmand og rådmann i sønderborg. Gift Sønderborg 19.7.1601 med
671. Cathrine Matzen (Jørgensdatter) s. 709, 724
 F. Sønderborg ca. 1575, d. Sønderborg 1656, begr. 21.11.
672. - 1023. mangler.
- Tip⁷ oldeforældre:
1024. - 1215. mangler.
1216. Hinrich Petersen s. 95
 Ejer af Hajstrupgård, nævnt 1470 og 1500. Født ca. 1440.
1217. Ellen ..... s. 95
 Fra Vollerup.
1218. - 1223. mangler.
1224. Clement Erichsen s. 172
 F. ...., d. Farensted 1542, ejer af Farenstedgård, herredsfoged i Strukstrup herred 1477-1542. Gift med
1225. Marine ..... s. 172
1226. - 1229. mangler.
1230. (Claus Freese) . s. 439
 F. ca. 1476, d. 1566. Rådmann i Flensborg, "Hauptmann" for borgervæbningen.)
1231. (Cathreine Froddesen) s. 439
1232. Hinrich Lorentzen Schack s. 193
 F. (ca. 1450) på Schackeshof ved Neumünster, d. før 1499.
 13.1.1484 privilegium på Oldemorstoft, som 1483 ejedes af Cissel Nisses, gift med
1233. Mette ..... s. 194

Vistnok barnebarn af ovennævnte Cissel Nisses. Formtl. gift
2.gang med Nis Jepsen nævnt 1499.

1234. ..... Jordt s.194
Angel (Langballe) (1499 nævnes en Las Hyorth i Kværn).
- 1235.
1236. Jes Thomsen s. 220
Kollung, herredsfoged i Vis herred, adlet 1488 ? Gift med
1237. Anne ..... s. 220
1238. - 1239. mangler.
1240. Lorenz Ketelsen s. 228
Borger i Flensborg, f. ...., d. .... Gift med
1241. Anna .....
- 1242.-1245. mangler.
1246. Peter Hack s. 245
F. ...., d. 22.1.1558. Borger i Flensborg. Nævnt 1521.
1247. Katryne ..... s. 245
1248. - 1263. mangler.
1264. Peter Hansen s. 294
Borger og købmand i Flensborg, nævnt 1499 - 1516. Rådmand, sammen med broderen Bartelt patron for Vor Frue rosenkrands.
1265. Anna ..... s. 294
Nævnt 1500 (Trefoldighedslaget), 1511 (Sct.Laurentii lag), 1516 (købmandslaget), alle 3 steder optaget sammen med manden.
1266. - 1271. mangler.
1272. (Hans Smidt (Smede) s. 318
Borger i Tønder, nævnt 1533, 1535, 1541) ?
- 1273..- 1275. mangler.
1276. (Jep (Jacob) Jensen Smidt ? s. 339
Nævnt 1533, borger og købmand i Tønder.)Gift med
1277. (Margareta ..... s. 339
"fra samme egn".)

1278. - 1311. mangler.
1312. (Henrich Kruse s. 400
 Borger i Husum, nævnt 1556).
1313. (Agde Kruse
 Nævnt 1556.(stolestade)).
1314. - 1315. mangler.
1316. Bernd Frotzen s. 436, 445
 1522 herredsfoged i Sønder Gøs herred og foged på Husum slot,
 afskediget 1528 (efter ansøgning), 1530-31 kirkeværges i Husum,
 1533 forstander for Kaland, flyttede efter 1544 fra Husum,
 fmtl. til Bredsted. Fik 29.4.1547 hertug Hans d. ældres stad-
 fæstelse af familiens adelskab. Død 1561. Gift 2.gang med
 Anneke ....., gift 1.gang med
1317. Dorothea Kone s. 446
 D. før 1533.
1318. Poppe Boingk (Boynk) s. 509
 Herredsfoged i N.Gøs herred 1509, nævnes som sådan 1517.
 14.4.1527 får han af Frederik I udstedt adelsbrev. Lever end-
 nu 1534. Skal have indlagt sig fortjeneste ved bygning af
 Bredsted kirke (færdig 1510, tidl. kapel under Breklum).
 Gift 2.gang med N.N.. Død før 1544. Gift 1.gang med
1319. ....
1320. - 1321. mangler.
1322. Boy Paysen (den yngre) s. 556
 F. 1471/72, gift ca. 1497, 1497 sammen med "sin husfrowe" op-
 taget i Vor Frue købmandlag, solgte 1542 vin og Hamborgerøl
 til Sønderborg slot til Christian II.s underholdning. Betal-
 te 1543 - før 44 adelig plov- og frøkenskat. Rådmand. Købte
 1514 Junge Ketels hus overfor rådhuset. Død 30.5.1546.
1323. Dorthe (Dorothea) (Froddesen) s. 484, 556
1324. (Willem Willemsen (Willem Farver) (Hans Farver?) 1537 1562. s.
 Nævnt 1564 og 1575.)
- 1325.
1326. (Anders Momsen s. 615

- Tønder, d. 1559.)
1327. (Margrethe Thomasdatter s. 616, 639
F. Flensborg ....., d. (Tønder) .....
1328. - 1335. mangler.
1336. Hans Laurensen sen. s. 684
Borger i Sønderborg og kirkeværge, formtl. købmand. 1599 be-
tales 10 mark for sal. Hans Laurensens begravelse i Sønderborg
kirke.
1337. - 1341. mangler.
1342. Jürgen Matzen s. 721, 722
F. ...., d. Sønderborg 1614 (udat.). Borger og købmand i
Sønderborg, kirkejurat 1585, rådmænd 1604. Gift med
1343. Magdalena Holste s. 722, 752
F. (Flensborg) ....., d. Sønderborg 1622, ringet 6. og 7.
maj.
1344. - 2047. mangler.
- Tip⁸ oldeforældre:
2048. - 2431. mangler.
2432. Peter Petersen s. 95
F. Lendemark, Bylderup sogn ca. 1390, d. Hajstrupgård før
1470.
2433. - 2459. mangler
2460. (Ade Friese, Ingwer Friese?) s. 439
2461.
2462. (Frodde Brodersen Nævnt 1512 s. 433, 434
Toftum)
- 2463.
2464. (Lorenz Schack s. 193
Schadkeshof, Neumünster.)
- 2465.
2466. ("Jep Nissen" s.193
Oldemorstoft ?)

2467. - 2527. mangler.
2528. Hans Petersen s. 292
 Borger og købmand i Flensborg, optoges 1450 sammen med hus-
 truen i Vor Frue købmandslag, d. 1486-87. Gift med
2529. Gertrud ..... s. 292
 D. efter 1512.
2530. - 2551. mangler.
2552. (Jens Hansen Smyt s. 336
 F. (Flensborg) ....., d. Tønder før 1537. Kirkevæрге ved Sct.
 Nicolai kirke, Tønder 1518. Gift med
2553. Wibke (Jenses) s. 336
 F. Erfde ....., d. Tønder ....., nævnt i skatteliste 1537.)
2554. - 2631. mangler.
2632. Frodde Brodersen Nævnt 1512 s. 433, 434
 Toftum, Emmelsbøl sogn, nævnt 1520 ("Bernt Foddesens far",
 Husumer Urkundenbuch, sept.-okt.). Gift to gange (Flensb. Ge-
 burtsbriefe nr. 318).
- 2633.
2634. Peter Kone s. 446
 Borger i Husum.
2635. Leve(ke) Hansdtr. Aggesen s. 446
 Født Simonsberg, bosat Husum, første kvarter, nævnt i skatte-
 liste 1520.
2636. - 2643. mangler.
2644. Pay Boysen s. 555, 556
 Flensborg, nævnt 1473 i orfejdebrev og 1483 (St.Joh.Vikariat)
- 2645.
2646. (Frodde Brodersen Nævnt 1512 s. 433, 434
 Toftum.)
2647. - 2651. mangler.
2652. (Momme Andersen s. 615
 Rådmand og købmand i Tønder, f. 1484, nævnt 1520 og 1537).
- 2653.

2654. Thomas Jepsen s. 638
 F. ...., d. Flensborg 1541, nævnt første gang 1513, rådm
 and , borgmester 1529-1541 i Sct.Marie. Gift med
2655. Marine ..... s. 638
 F. ...., d. Flensborg 1539.
2656. - 2683. mangler.
2684. Matz Kremer (Matthias Matzen) s. 714
 F. ...., d. Sønderborg før 1581, borger og købmand i Søn-
 derborg, nævnt som leverand til slottet i amtsregnskabet 1534-
 1537. 1542 leverer han lagenstof til Christiern II.s tjener
 Mikkell. Matz Kremer nævnes 1554 som ældste rådmann, og fra
 1563 til døden som borgmester. Gift med
2685. Cathrine ..... s. 716
 F. ...., d. Sønderborg før 1588.
2686. Jochim Holste s. 732, 744
 F. (Flensborg), d. Flensborg 11.10.1571, købmand og borger i
 Flensborg. Gift (før 13.8.1560) med
2687. Agathe Paysen s. 745
 Død Flensborg 14.7.1584.
2688. - 4095. mangler.
- Tip⁹ oldeforældre:
4096. - 4923. mangler.
4924. (Broder Froddesen s. 432
 Toftum, adlet 1480.)
4925. - 4931. mangler.
4932. (Nis Petersen s. 193
 Oldemorsoft, nævnt 1483.)
4933. - 5055. mangler.
5056. Peter Tammesen (de Smyd) s. 292
 F. ...., d. Flensborg før 1459. Borger i Flensborg, nævnt
 Sct. Gertruds gilde ca. 1427: Peter Tamson, Tames Smedes son
 is, nævnes 1451 som nabo til nr. 10 208, Ebbe Smede. Gift med
5057. Elin ..... s. 292
 D. efter 1459.

5058. - 5103. mangler.
5104. (Hans Ebbesen (Smede, Schmidt) s. 336
 F. ...., d. Flensborg før 1499, borger og købmand i Flens-
 borg, nævnes 1461 som medlem af købmandslaget.)
5105. - 5263. mangler.
5264. Broder Froddesen s. 432
 F. ...., d. ...., Toftum. Deltog 1470 på Christian I.
 side under grev Gerhards kupforsøg, adlet 1480.
5265. - 5267. mangler.
5268. Johan Kone s. 446
 F. ...., d. (Husum), d. før 1514. Deltog på grev Gerhards
 side i dennes kupforsøg 1470 mod Christian I, måtte flygte fra
 Husum, vendte dog senere tilbage, nævnes 1490 som oldermand
 for "Liebfrauengilde", gift med
5269. Leveke ..... s. 446
5270. Hans Aggesen s. 545, 555
 Simonsberg, f. ...., d. ....
5271. - 5287. mangler.
5288. Boy Paysen d. ældre s. 550, 555
 Ca. 1450 medlem af Vor Frue købmandslag (cum uxore).
5289. ....
 Nævnt 1450.
5290. - 5291. mangler.
5292. = 5264 (Broder Froddesen s. 432
 Toftum, adlet 1480, Anetab.)
5293. - 5371. mangler.
5372. Marquart Holst s. 730
 F. (Flensborg), nævnt første gang 1478, nævnt som rådmand
 11.1.1496, som borgmester 1521, købmand i Flensborg. Død i
 Flensborg 13.1.1522. Gift 1.gang med Cathrine, nævnt 1478 og
 1493. Gift 2.gang med
5373. Talke ..... s. 731, 759
 Nævnt 1507. Død Flensborg 6.4.1543.

5374. Boy Paysen = nr. 1322 s. 556
5375. Dorothea (Froddesen?) = nr. 1323 s. 484, 556
5376. - 8191. mangler.
- Tip¹⁰ oldeforældre:
8192. - 10 111. mangler.
- 10 112. Tames Smede s. 292
Flensborg, ca. 1400.
- 10 113. - 10 207. mangler.
- 10 208. (Ebbe Smede s. 336
Jac. Fabricius: vornehmer Bürger, hat gewohnt am Südermarkt,
da wo man in S.Johansgasse und Caspel gehet. 1451 nabo til nr.
5056 Peter Tammesen.)
- 10 209. - 10 575. mangler.
- 10 576. Pay Jepsen s. 548
F. ...., d. Flensborg ca. 1440, gift med
- 10 577. Vrowe (Paysens) s. 548
D. (Flensborg) ca. 1465.
- 10 578. - 10 745. mangler.
- 10 746. Claws Wulff (d. ældre) s. 759
Borgmester i Kiel, ca. 1500. Gift 2.gang med Tale, død efter
1550. Hun gift 2.gang med Bartholomæus Geireig. Gift 1.gang med
- 10 747. Tale (Sile?) s. 759
- 10 748. Pay Boysen s. 555, 556
Flensborg, = nr. 2644
- 10 749.
- 10 750. (Frodde Brodersen Nævnt 1512 s. 433, 434
Toftum)
- 10 751. - 16 383. mangler.
- Tip¹¹ oldeforældre:
- 16 384. - 21 495. mangler
- 21 496. Boy Paysen d. ældre = nr. 5288 s. 550
- 21500: Broder Froddesen = nr. 5264. s.432

21 497. - 32 767. mangler.

Tip¹² oldeforældre:

32 768. - 42 991. mangler.

42 992. Pay Jepsen = nr. 10 576

s. 548

42 993. Vrowe = 10 577

s. 548

42 994. ----- mangler.

DEGNESLEGTEN KAYSFN FRA HOSTRUP

Den 18. søndag efter Trinitatis 1724 valgtes i Hostrup kirke i nærværelse af sognepræsten Jürgen Eichel og kirkeværgerne den "velfortjente", mangeårige degn Hans Kaysens anden søn, Jørgen til faderens efterfølger.

Valget blev 10.10.1724 confirmeret af provsten Samuel Reimarus med en bemærkning om, at det havde behaget Gud at belægge den gamle degn med "Schwachheit und Blödigkeit des Verstandes und Gemüts", og en tilføjelse om, at der vel nok ikke kunne gøres noget andet valg på grund af det "Solvigske Bol", der fra gammel tid havde ligget til degneembedet.⁽¹⁾

En forklaring om, hvordan det forholder sig med det solvigske bol, får man i en skrivelse fra pastor Eichel til provst Reimarus, dat. 3.11.1728:

For næsten 150 år siden har en adelig dame på Solvig foræret een af sine piger en hel solvigsk plov eller bol p.gr.a. tro tjeneste. Hun og de senere besiddere skulle betale indfæstning til Solvig, men derpå kunne de nøjes med at betale 36 skilling lybsk årlig i recognition, en næsten symbolsk betaling.

Pigen skal have giftet sig med den daværende degn, hvis indtægter var ringe. Denne familie har indtil nu beklædt degneembedet. Derfor er den afgangede degn, Hans Keisen, forblevet i stillingen, selv om han knap kan skrive sit navn, og slet ikke synge og har måttet holde sig substitut.

For hened 30 år siden søgte de øvrige solvigske undersætter at tvinge degnen til at betale den sædvanlige contribution på 50 daler årligt. Degnen måtte derfor rejse til Slesvig til den daværende regering og opnåede også et fyrsteligt dekret om, at det skulle blive ved den gamle afgift.

Men han måtte betale en anseelig sum (i bestikkelse?), der gik rygte om 700 mark lybsk for at opnå dette. Der gaves også tilsagn om, at een af Hans Keisens børn skulle have degneembedet efter ham. Da der var fare for, at Hans Keisens yngste søn ville forskafe sig fæste på gården i København hos den nye regering og skille den fra degneembedet, måtte der handles hurtigt - Jørgen Keisen, udnævnt 1724, var død - og man fik udnævnt en ny degn, Christian Martensen.⁽¹⁾ (bilag 1)

Forudsat at ovennævnte udredning står til troende, må tildragelsen med pigens gave og ægteskab med degnen i Hostrup have fundet sted ca. 1585. en tid før var Mads Gjordsens datter, Anne, ejer af Solvig. Hendes første mand, Erik Lange, var død 1572. Hun giftede sig senere med Albert Galskyt, der døde 1595.

Sønnen, Erik Lange, overtog Solvig 1579. Han solgte 18.6.1583 gården til kongen, der mageskiftede en måned senere med Melchior Rantzau mod at få Tovskov. Melchior Rantzaus enke Dorothea boede på Solvig efter mandens

død. 1601 købte hertugen gården af enkens brødre Benedikt og Jørgen.

I. Peter Coster (IV - 262).

Solvigs godsregnskab begynder 1601. I en fortegnelse over oppebørslen fra Hostrup nævnes Peter Coster med 12 skilling. Om han er identisk med den Peter Küster i Rørkær, der før 1566 lånte 10 mark af hospitalet i Tønder, er uklart. I året 1591, den 29. juli, betalte Dorothea Fantzau denne gæld ved at give tusinde mursten til kirkebyggeriet i Tønder.⁽³⁾

Jacob Fabricius nævner i sine erindringer, at en søn af diakonen Claus Jensen i Højst, Jens, blev gift med Anne, en datter af Peter Dehn i Hostrup.⁽⁴⁾

II. Lass Koster (IV - 130). Lass Michelsen ⁽²⁷⁾.

1603 må Peter Coster være død, for da betaler Jaspar (senere rettet til Lass) Koster den første rate af en indfæstning på 20 daler, nemlig 10 daler. Han synes altså at være svigersøn til Peter Coster.

1604 betaler han de resterende 10 daler og kaldes nu Lass Koster.⁽²⁾

I 1610 betaler Hans Hansen, Lass Kosters dreng, en halv daler i bøde, fordi han havde slået Jep Kasse med en tyk stok på armen, så han ikke kunne få armen til munden.

1602 betaler Lass Küster i Hostrup 36 skilling i årlig pligt til Solvig.⁽⁵⁾

1623 betaler Lass Küsters tjenestedreng og Jep Cassis søn i Hostrup hver en halv daler i bøde, fordi de sloges "mit Fausten". (Det var dengang husbonden, der måtte betale tjenestefolkenes bøder, i hvert fald i første omgang).⁽⁵⁾

1626 og 1628 opføres Lass Küster i regnskaberne med de sædvanlige 36 skilling i årlig afgift.

III Hans Kaysen (IV - 64)

1628 er der kommet en ny degn i Hostrup, nemlig Hans Kaisen, der fæster sin forgængers "Guth" og betaler 40 daler i indfæstning.⁽²⁸⁾

Den gamle degn er formodentlig død under Wallensteinkrigen, i hvis kølvand der navnlig der på egnen fulgte voldsomme epidemier.

Det må antages - hvis ellers traditionen har noget på sig - at Hans Kaysen har giftet sig med Lass Kosters (Lass Degns) datter.

En skipper ved navn Hans Kaysen fik 1617 skøde på Andreas Bentzens halve hus i Ramsherred i Flensborg. Det var Boye Jacobsen, der som Andreas Bentzens kreditor gav skødet.

1630 betaler Hans Kaysen i "Verbittelsgeld" sine 3/4 daler. Ligeså i 1643, 1644, 1645, 1646.

I 1646 må Hans Kosler og hans søn Lass Hansen betale 6 daler i bøde, fordi de havde skældt Christian Nielsen og hans børn ud på en ærekrænkende måde. De var dog blevet forligt igen.

Endnu 1.5.1649 - 30.4.1650 nævnes Hans Kaysen i regnskabet med de 3/4 daler, dog nævnes også i samme års regnskab, at

Nedennævnte Jesper Kaysen, Flensborg, er fml. søn af Hans Kaysen.

IV. Lass Hansen Kuster i Hostrup skal fæste sin salig fader Hans Kaysens gård og betale 40 rigsdaler i indfæstning,⁽⁶⁾

Men allerede i 1651 hedder det

Lass Kaysen (IV - 32)

Han nævnes i regnskaberne 1651, 52, 53, 54, 55 og 56.

7.marts 1657 behandles ved retten i Tønder en sag mod Christian Jacobsen Potthat, der under tortur har tilstået 55 tilfælde af tyveri, deriblandt som nr.16 at have stjålet 2 lagner og en halv rigsdaler fra et kniple-skrin i Hostrup - et lagen har hans kærester fået, det andet har han solgt til Anna Daniels i Spikergade for en halv rigsdaler. Degnekonen i Hostrup har været mistænkt for at have tilegnet sig de stjalne ting. Der var i kirken bedt for at tyven måtte blive afsløret, hvilket nu var sket, og derfor var Gud blevet takket fra prædikestolen. (Christian Jacobsen Pott-hat blev hængt den 12.november 1657.)⁽⁹⁾

31.10.1664 blev det besluttet, at der skulle ringes med "bedeklokke", som det også var tilfældet andre steder, hvorfor degnen skulle have 4 mark. Ved den senere degn Jørgen Kaysens ansættelse i 1724, hedder det om "bedeklokken", at den slås 3 gange om dagen, i højsommertiden om morgenen kl. 5, om aftenen kl. 7 og om middagen kl. 12. Men om vinteren om morgenen kl. 7 og om aftenen kl. 4.

Børn:

1. Hans Kaysen (II) v. (IV - 16)

2. formentlig Jesper Kaysen.⁽³²⁾

18. november 1665 henvender Jesper Kaysen, født i Hostrup, sig hos kammerne i Flensborg og ønsker at tage borgerskab som "Botsgesell".

29.7.1678 får skipperen Jesper Kaysen en bøde, fordi han først havde taget fragt til Lybæk for Nicolaus Thomsen, men uagtet dette havde antaget fragt til Wismar. (Kämmereigericht.)

4.12.1682 møder skipperen Jesper Kaysen og oplyser, at da han for nogen tid siden kom hjem fra Sønderborg, blev der fra hans skude stjålet et lille skrin, tilhørende en skræddersvend fra Rønshoved ved navn Peter Hansen. Jesper Kaysen havde gjort efterforskning og opdaget, at een af Adrian Vævers væversker havde haft skrinet og solgt det til en kvinde i St. Johannes sogn. Det viste sig, at skrinet var solgt til vævepigen af en kone fra Sønderborg.⁽³³⁾

Jesper Kaysen døde i St. Marie sogn 1696.⁽²⁹⁾

3. muligvis Kay Hansen.

I Solvigs regnskab fra 1669 - 1670 omtales en mand af dette navn som en slags ladegårdsfoged (Einen Kerl nahmens Kay Hansen so immer auf dem Hoffe gewesen, auf alles gut Achtung gehabt und die Bauern zur Arbeit angetrieben in 72 Tagen á 12 s.- 18 Reichsthaler).

Det er muligvis den samme Kay Hansen, der senere (1669) er kromand og kådner i Jejsing og betaler 2 rdl. i "Biehr Accisen". Han nævnes endnu 1685, men 1713 nævnes Lass Kaysen, muligvis en søn.

4. I regnskabet for 1669 nævnes ved siden af Lass Kaysen Kuster en kådner i Hostrup, Hans Hansen, der betaler en afgift på 4 rdl., formentlig den samme som i regnskabet for 1668 kaldes Hans Kaysen.

V. Hans Kaysen (II) (IV - 16)

I et fæsterregister for Solvig, der er dateret 1670, hedder det, at Hans Kaysen, degnen, giver 40 rdl. i fæstepenge. Formentlig har han ved denne tid overtaget faderens helbol.

1682 nævnes i kirkeregnskabet, at degnen får 4 mark for at slå "bedeklokken" og forvare ligklædet, ligesom han inddriver lejen af det.⁽¹¹⁾

4.9.1690 noteres det, at liglagenet ofte må vaskes, ligesom han også kan tilkomme lidt mere for at slå "bedeklokken". Han skal nu have 4 mark.yderligere.

15.10.1710 redegjorde sognepræst Joh. Christian Fabricius for degneembedets indtægter.

Det hedder her, at han foruden det til degneembedet knyttede bol har følgende indtægter:

Fra hvert bol i sognet 1 skæppe rug, en halv gås, trediedelen af smør- og brødtienden. Når der ofres til præsten får han også offer. Ved bryllupper, begravelser og kirkegangskoner har han "accidenter" efter vedkommendes frie vilje.

Tidligere holdt degnen skole, men ikke mere efter at der er oprettet skoler i 3 landsbyer, Solderup, Jejsing og Rørkær. I Hostrup holdes der ikke skole, da de få børn, der er i denne by, går i skole i det nærliggende Jejsing.⁽¹²⁾

I "notata" til de solvigske omkostninger, dateret 22.5.1695, hedder det, at sognefogeden må spørges om, hvorfor Hans Kaysen, Hostrup, har en fri plov, skønt det er vedtaget at dette skulle ophøre.

Forklaringen: Sagen er indstillet, fordi Hans Kaysen den 18.3.1697 har fået nådigst confirmation på et til degneembedet knyttet bol, og han skal "nyde" dette mod at betale ^{3/4} rgd. i "forbedelsespenge".

Forholdet nævnes i 1701, 1702 og 1703.⁽¹⁴⁾ Hertug Christian Albrecht "confirmerede" besiddelsen af den solvigske plov d.27.febr.1693, ligeledes hertug

Frederich d.18. marts 1697.

Hermed bekræftes den i pastor Eichels indberetning til provsten omtalte rejse til Slesvig.

Hans Kaysen (II) kan først være død efter 3.11.1728, da han i pastor Eichels indberetning omtales som endnu værende i live.

Han var gift med Maren, der døde 1734 og blev begravet i Hostrup 15. august.

Børn:

1. Lass Kaysen.

v. V 1

2. Jørgen Kaysen.

Han blev 1724 valgt til faderens efterfølger i degneembedet. Degnegården i Hostrup brændte 24.9.1727. Branden kunne ses helt i Holbøl.⁽¹³⁾

Jørgen Kaysen døde før påske 1733 (oplysning fra enken i brev til kongen). Der valgtes ny degn, og den solvigske plov blev erklæret for "salarieplov", d.v.s. den tilhørte degneembedet og var ikke Kaysenfamiliens privatejendom.

Jørgen Kaysen var gift med Anicke (eller Nanicke). Hun skrev 1733 et brev til kongen med anmodning om at måtte nyde et nådsensår, idet hun henviser til fortilfælde i Nibøl og Ubjerg. Hun nævner branden i 1727 og at hun i 1732 desværre har brækket sit ben.⁽³¹⁾

Hun har muligvis ikke fået sit ønske opfyldt. Da præstegården brændte natten til 20.3.1734 var hun mistænkt for i forbitrelse over at have mistet degnegården at have antændt præstegården.

Jørgen Kaysen efterlod sig 2 døtre:

a. Margrethe.

Hun forsøgte i 1742 at få sig anerkendt som retsmæssig ejer af degnegården, men fik afslag. Hun boede på det tidspunkt i Tønder.

b. Cathrine.

1746 blev hun på anmodning af sin familie sendt til Glückstadt tugthus p.gr.a. "udsvævelser". 1754 vendte hun tilbage til Tønder, men 3. september samme år blev hun af rådet "erkendt" som hore og bortvist fra byen med en frist på 6 uger og 3 dage.⁽¹⁵⁾

3. Hans Kaysen III (IV - 8)

v. V 3

VI 1. Lass Kaysen ⁽⁶⁾

Lass Kaysen var gårdmand i Lysholm (Lydersholm).

1710 lørdagen før Trinitatissøndag, d.v.s. 21. juni, blev Lass Kaysen trolovet med Margrethe, datter af Anders Jørgensen i Nolde. Samme dag trolovedes Peder Andersen, Nolde, (formentlig broder til førnævnte Margrethe Andersdtr.) med Maren Nisdatter fra Lysholm. De måtte søge dispensation til indgåelse af ægteskab, fordi de var beslægtede i 3.grad.

Den 3. juli 1710 blev Lass Keisen i Burkal viet til Margrethe Andresdtr.

Lass Kaysen var kirkejurat for Burkal sogn. Han nævnes 27.7.1722 som sandemand. Han døde 1733 og blev begravet *domenica quasimodogeniti* (12.april).

Margrethe Lasses overlod ved kontrakt, dateret Lydersholm 21.6.1740, sin $1\frac{1}{2}$ plov store fæstegård i Lydersholm til sin ældste søn Hans Kaysen. Købesummen var 5000 mark. Margrethe havde som curator Sivert Jacobsen, Vrågård (hendes svigersøn).

Margrethe døde i Rends 19. december 1761 og blev begravet anden juledag. Hun var ved sin død 72 år, og var altså født ca. 1689.

Børn:

1. Hans Kaysen.

Han var født 1711 i Lysholm og døbt 12.4.1711.

Han var gårdmand og sandemand i Lysholm.

26.9.1732 fæster Hans Kaysen i Lydersholm en halv fæstegård, som Nis Petersen hidtil har haft i fæste, på livstid, mod at erlægge 60 rdl.

Den havde i sin tid tilhørt den ældre Nis Petersen og var da en meget stor gård. 1638 blev den delt mellem Peter Nissen og Peter Jebsen, der hver betaler 60 rdl. i indfæstning.

Han døde 18.3.1775 og blev begravet 28. marts i Burkal. Han var ugift og efterlod ingen børn. Gården solgte han 1.5.1771 til fatteren Samuel Memmert Kaysen (IV - 4) (se senere).

2. Jørgen Kaysen.

Født i Lysholm 1713, døbt 14. februar i Burkal.

3. Maren.

Hun blev født 1715 og døbt 3. påskedag.

1740, lørdagen før Dom. 8. p. Trin. blev hun trolovet og 18. august 1740 gift med Sivert Jacobsen, Vrågård, Burkal sogn, der var gårdmand og sandemand. Han var født i Brarup (Braderup) sogn syd for Tønder og var 10.7.1732 blevet gift første gang med Marin, enke efter Jacob Hansen. Jacob Sivertsens første hustrus død synes ikke indført i kirkebogen (iøvrigt se afsnittet: Herredsfogedslægten på Hajstrupgård).

Jacob Sivertsen måtte omkring 1777 forlade Vrågård p.gr.a. de uheldige økonomiske dispositioner han foretog.

Børn:

a. Jacob Sivertsen, født 1741 på Vrågård og døbt Dom 3.p. Epiphan.

Han blev konfirmeret 1760. 15.2.1786 døde han i fattighuset i Rends og blev begravet 22.2. Han var ugift.

b. Lass Sivertsen.

Han blev født 9.2.1742 på Vrågård og døbt d. 14. febr.

Hans faddere var: 1. Las Jacobsen i Braderup
2. Maren Lasses i Lysholm
3. Hans Lausen i Rends

Lass Sivertsen døde 21.febr. 1742.

c. Marina Siverts.

Hun blev født 1743 på Vrågård og døbt Dom. Oculi.

Hendes faddere var: 1. Margrethe Peters fra Nibøl
2. Marina Petersdtr. fra Nolde og
3. Johan Lassen fra Lysholm.

Marina blev konfirmeret 3.påskedag 1762.

d. Margarethe Siverts.

Hun blev født 1745 på Vrågård og døbt 1.februar.

Hendes faddere var: 1. Anna Torts fra Nolde
2. Jørgen Andresen sst. og
3. Ann Cathrin Petersdtr. i Rends.

Margarethe blev konfirmeret 31.3.1766.

e. Anna Siverts.

Født 28.januar 1747 og døbt 7.febr.

Faddere: 1. Catharina Boyens og
2. Nicolay Volkertsen, begge fra Nibøl og
3. Catharina Matthiesdtr. fra Rends.

Anna Sivertsdtr. døde 1748 og blev begravet Dom. quasimodogen.

f. Anna Mergrethe Siverts.

Hun blev født 9.februar 1749 og døbt Dom. quasimodogen.

Hendes faddere var: 1. Helena Hansen fra Flensborg
2. Hans Ihwersen og
3. Maren Lassdtr., begge fra Braderup.

g. Lass Sivertsen.

Født 1.marts 1751 og døbt Mariæ bebudelsesdag.

Hans faddere var: 1. organist Ussing i Tønder
2. Sophia Emilia Henrichsen i Rends og
3. Jacob Braderup i Flensborg.

h. Andres Albert Sivertsen, født på Vrågård 30.3.1753.

Hans faddere var: 1. Helena Sivertsdtr. på Vrågård
2. Jacob Lorentzen Winter
3. Frederik Jacobsen Pedersen i Rends

Konfirmeret 2.4.1769.

i. Andreas Frederik Sivertsen.

Født på Vrågård 18.6.1757.

- Faddere: 1. Mons. Raabe, Tønder
 2. Fr. Ursine,
 3. Hans Jensen, Rends

4. Andres Kaisen.

Født i Lysholm 1717, dbt. 13.okt. i Burkal.

Dom. Oculi 1750 måtte han stå offentlig skrifte for sit forhold til Anna Hansdatter fra Gaardby.

D. 20.nov. 1751 blev han i Burkal viet til Gunder Hansdtr. fra Uge. Hun var datter af Hans Hansen og Ingeborg Lasses i Uge og døbt der 24.9.1722.

Andres Kaysen var gårdmand i Stemmild.

Ifølge Tønder Amtsregnskaber 1761⁽¹⁷⁾ har Catharina Peters i Stemmild klaget over Andreas Kaysen og hans tjenestepige. Catharina Peters og hendes børn kunne ikke gå på gaden eller være i deres hus uden groft at blive udskældt eller slået af ovennævnte. Pigen havde endda truet med at afbrænde deres hus.

Andreas Kaysen måtte for sig og tjenestepigen i 1760 betale 1 rigsdaler i bøde.

Andreas Kaysen døde d. 10.10.1780 og blev begravet 15.10. i en alder af 63 år.

Hustruen, Gunder Kaysens, døde 21.4.1807, og blev begravet 26.4. Hun havde længe lidt af "Engbrüstigkeit" og var ved sin død 85 år gammel.

Barn:

a. Hanna Margrethe Kaysen.

Hun var født d. 8.juni 1760 og døbt Dom. 2.p.Trin.

Hendes faddere var: 1. Maren Siverts på Vrågård

2. Anne Hanses i Uge og

3. Nis Hansen i Uge

Hun blev konfirmeret 6.4.1776.

19.5.1781 blev Hanna Margrethe gift med bolsmanden Jürgen Lassen, søn af bolsmand Andreas Lassen og Marine Ottens i Rørkær.

1.sept. 1827 døde Jørgen Lassen, aftægtsmand i Stemmild. Han blev begravet i Burkal 7.sept. Han var født i Rørkær (Hostrup sogn) d. 26.april 1738 som søn af Andres Lassen.

Jørgen Lassen, der var 89 år ved sin død, efterlod sig 2 sønner og 3 døtre.

10.7.1832 døde Hanna Margrethe Lassen, født Kaysen, i Stemmild, 72 år gammel.

5 børn var i live ved hendes død, nemlig:

aa. Andreas Lassen i Lund, gift med Gude Catharina fra Lund.

I dette ægteskab er der 5 børn, nemlig: Hanna Margrethe, Kristina eller Christina, Jørgen, Jeng Kiestina, Hans Jørgen.

bb. Gunder Maria, gift med Hans Peter Petersen i Bov.

I dette ægteskab er der to børn: Peter og Hanna Margrethe.

cc. Lorentz Lassen i Stemmild, gift med Anna Margaretha, født Petersen fra Bov.

I dette ægteskab er der 3 børn: Hanna Margaretha, Andreas Boyesen, Christian.

dd. Anna Maria, gift med degnen N. Jansen i Løgum.

I dette ægteskab er der 5 børn.

ee. Ingeburg, gift med Jacob Winter i Løgum.

I dette ægteskab var der en datter, der døde i en alder af omtr. 72 år.

5. Johann Kaysen.

Født i Lysholm 1720 og døbt i Burkal d. 16.juli.

Han var gift med Chrest Andresensdatter, datter af Fedder Andresen og Kiesten Petersdtr. i Vimmersbøl.

Johan Kaysen var bolsmand (gårdmand) i Lysholm.

Chrest Johanns døde 20.4.1787 i Lysholm og blev begravet i Burkal d. 29.april. i en alder af 76 år, 27 uger. Hun efterlod ingen børn.

Johann Kaysen, enkemand i Lysholm, døde 28.4.1791 og blev begravet d. 8.maj i Burkal. i en alder af 71 år. Han efterlod ingen børn.

V 3. Hans Kaysen (III) (IV - 8)

Hans Kaysen var født ca. 1696 i Hostrup.

Ifølge den i indledningen omtalte indberetning, dat. 3.11.1728 fra pastor Eichel i Hostrup til provsten i Tønder skal den gamle degn Hans Kaysens yngste søn (Hans Kaysen (III)) have pønset på at søge øvrighedens tilladelse til at overtage degnegården i Hostrup og således skille den fra degneembedet. Det lykkedes ikke og 1.7.1730 købte han for 747 rdl. en fæstegård på en plov i Løgumkloster af formynderne for afdøde Hans Andersens umyndige søn.

Gården er beskrevet i jordebogen for Løgumkloster Amt 1723.⁽¹⁸⁾

Hans Andersen havde fæstet den 1 plov store gård d. 16.11.1720.

Bygningerne var i temmelig god stand og bestod af 14 fag bolig, 34 fag lo, stald og hø- og tørveskur, samt have og kålgård, der var temmelig store.

I udsæd i den almindelige byjord årlig:

Rug	4 tdr.	5 skæpper
Byg	2 tdr.	5 skæpper
Havre	1 td.	5 skæpper
Boghvede		5 skæpper

Endvidere havde han i en toft, hvor der i 3 år blev sået og 3 år lå til græsning,

sået   2 skæpper rug.

Af hø havde han fra agerenderne	1 læs
fra agrene	4 læs
fra engene	60 læs,

de var tørre og let at bjærge.

Til øvrigheden betales i "pligt":

	20 rdl. species
Contribution	24 rdl. courant
Magazinkorn	2 rdl. 23 sk. courant

I tiende til præsten i Løgumkloster gives:

Byg	1 skæppe
Gæs	1 styk
Brød	4 styk
Ost	1 styk
Smør af hver ko, der havde kælvet	1 $\frac{1}{3}$ pund
En ko, der første gang havde kælvet	$\frac{2}{3}$ pund
Offer årlig fra mand og kone	18 skilling

Til degnen:

klokkepenge	2 skilling
offer årlig	3 skilling

Der er ingen herskabelige restancer.

Af beslag har han:	8 heste
	6 køer
	4 stk. fireårige okser
	16 stk. ungvæg
	14 får
	3 svin

10.juni 1730 blev Hans Kaysen fra Hostrup trolovet med Anne Mathiesdatter i Lysholm (Burkal kirkebog).

1730, d. 22.juni, holdt Hans Kaysen i Løgumkloster bryllup med An Matthiasdatter fra Lysholm. Hun var datter af Mathias Iversen og Herlich Nissen (se afsnittet: Slægten Andersen - Iversen - Mathiesen fra Asset - Bøgvad - Lysholm).

I Løgumkloster birks tingbog ⁽¹⁹⁾ nævnes Hans Kaysen 28.1.1732 som sandemand, 10.1.1735 som helligdagsfoged og 1738 som pantemand.

Hans Kaysen nævnes sidste gang som sandemand i Løgumkloster 9.3.1739 og 12.9.1739 er det første barn født på Lindevedgård. I mellemtiden må han have solgt gården i Løgumkloster til Jacob Jacobsen, den efterfølgende ejer.

Derefter blev Hans Kaysen "pensionær" (forpagter) på Lindevedgård i Store Vi sogn, sydvest for Flensborg.

Det var kun selve gården han overtog forpagtningen af. Fæstegodset blev styret for sig af en inspektør.

Hans Kaysen døde 6.7.1754 på Lindevedgård i en alder af 58 år.

Anna døde sammesteds 1.7.1750.

Børn: (fadderskabslister som bilag nr. 3)

Børn født i Løgumkloster:

1. Maren, dbt. 7.3.1731

2. Mathias Kaysen, dbt. 18.5.1732.

Matthias Kaysen opholdt sig 1754 i Lysholm, hvor han er fadder, da Jørgen Hansen Schmidt får døbt datteren Marie.

3. Herlig Kaysen, dbt. 17. okt. 1734 i Løgumkloster.
1737

4. Hans Kaysen, dbt. 22. april i Løgumkloster.

Børn født i Store Vi:

5. Samuel Kaysen, født på Lindevedgård 12.9.1739, døbt i Store Vi d. 16. 9. Død 1741 og begravet d. 14. søndag efter trinitatis.

6. Samuel Kaysen, født 3.5.1741, Begravet 14. søndag efter trinitatis 1741

7. Samuel Kaysen, født 18.7.1742 på Lindevedgård. Han kaldes senere Samuel Memmert Kaysen. Alle tre sønner ved navn Samuel må antages at være opkaldt efter inspektør Samuel Memmert på Lindevedgård.

Iøvrigt se VI

8. Marie Salome Kaysen. Født på Lindevedgård 6. sept. 1744 og død sst. 8. jan. 1748.

9. Johan Gotfrid Kaysen. Født på Lindevedgård 10.9.1748. Han blev konfirmeret i Burkal 31.3.1766. Opholdt sig da i Lysholm.

10. Andreas Kaysen. Født på Lindevedgård 31. maj 1750. Konfirmeret 10. apr. 1768 i Burkal. Død i Nolde, Burkal sogn, hvor han var i tjeneste, 15. nov. 1780 og begravet 18. nov. Han døde af kopper ("an den Blättern").

Børnene - i hvert fald de mindre - er formentlig efter forældrenes tidlige død kommet til morforældrene i Lysholm.

VII Samuel Memmert Kaysen (IV - 4)

Samuel Memmert Kaysen var født på Lindevedgård 18.7.1742. Han blev konfirmeret i Burkal tredie påskedag 1661. Præsten skriver Samuel Kaysen, men tilføjer: "NB sein Taufname ist eigentlich Samuel Memmert nach dem Inspector auf Lindewitt-gaard."

Han købte 1.5.1771 en gård i Lysholm af fatteren sandemand Hans Kaysen. Købesummen var 3666 rdl. 32 sk.

Ifølge aftægtskontrakten skulle sælgeren have 2 køer, der om vinteren skulle fodres og om sommeren græsses med køberens køer. Skulle køberen afgå ved døden før sælgeren, står det denne frit at udtage en hest til ridning, til hvilken og til de to køer sælgeren kan lade bygge en ko- og hestestald ved aftægtsboligen, hvortil køberens arvinger skal yde materiale og arbejds løn. I dette tilfælde græsses hest og køer sammen med gårdens køer og heste, men for vinteren forbeholder sælgeren sig de såkaldte Møller- og Broløkker.

For det andet skal sælgeren have fri kørsel til kirke, begravelser, bryllupper, mølle og om nødvendig også til Tønder, endvidere en ridehest "mit der nötigen Wagen - und Reitequipage, wie dann auch der Käufer die vom Verkäufer selbst anzuschaffende Feurung nach Hause bringen muss."

For det tredie fri brug af kålgård og bageovn.

For det fjerde beholder sælgeren så længe han lever 2 stader i kirken, nemlig den forreste mands- og en kvindestol.⁽²¹⁾

Samuel Memmert Kaysen blev d. 15.nov. 1771 gift med den stedlige sognepræst Peter Petersens ældste datter Adelheit (IV - 5). Samuel Memmert Kaysen og Adelheit Petersen blev trolovet 26.okt. 1771. "Testes: Hans Kaysen in Lüdersholm und mein Stiefvater Boy Boysen".

(Se afsnittet: Farveren Claus Sønnichsen og hans efterkommere).

Adelheit var født i Burkal 1752 og døbt 7.marts. Faderen var pietist af hernhutisk observans og ifølge Brodersen⁽²²⁾ oplevede han til sin store glæde datteren Adelheits omvendelse. Også Samuel Kaysen har formentlig hørt til kredsen. Moderens slægt i Lysholm sluttede sig også til pietismen.

Krigskattekommissionen i hertugkøerne 1789 satte Samuel M.Kaysen i skat af 880 rdl. og af formuen skulle han udrede 4 rdl. 19 skilling.

Hustruen Adelheit døde 1.marts 1799 og blev begravet i Burkal 8.marts i en alder af 47 år og 2 dage.

Samuel Memmert Kaysen giftede sig 2.gang 14.11.1799 med Hanna Maria Benzen. Hun var enke efter kromand og murmester i Tønder Christian Peter Thomsen, der døde 17.11.1798.

Samuel Kaysen fik 4.nov. 1802 rentekammerets tilladelse til at bortsælge en del af sin jord.⁽²²⁾

Han overlod 23.6.1817 gården til sønnen Andreas Kaysen (se nedenfor).
Samuel Kaysen døde i Lysholm kort derefter, d. 31. dec. 1817, og blev begravet 11. jan. 1818.

Hans anden hustru, Hanna Maria, har formentlig ved stedsønnen Andreas Kaysens konkurs i 1827 måttet fraflytte gården. Hun døde 12.2.1831, 78 år gammel, i Korntved ved Tønder, hvor hun blev underholdt fra fattighuset. Der var ingen børn i hendes to ægteskaber. Hun skal have været drikfældig.

Børn: (fadderskabslistes se bilag nr. 4)

1. Hans Kaysen.

Født Lydersholm 5.9.1774, døbt i Burkal 9. september, konfirmeret palme søndag 1791.

Han blev 6. maj 1803 gift med Christiana Lassen fra Jejsing, datter af Peter Lassen sst. og Lene, født Peters.

Hans Kaysen var gårdmand og sandemand og boede på Østergård ved Lysholm.

Han døde i Rends 3. april 1822 og blev begravet i Burkal 14. april i en alder af 48½ år.

Hustruen, Christina Kaysen døde 27. dec. 1844 og blev begravet 7. jan. Ved dødsindførslen i kirkebogen siges hun at være datter af Peter Petersen på Store Tønde og Helene Petersen.

Hun efterlod en datter:

a. Adelheit, født 29.5.1804 på Østergård og døbt 5. juni i Burkal.

Hun blev 4.5.1834 viet til Andreas Sænger i Jydevad, søn af daglønner Peter Sænger og Sophia født Kuchel i Flensborg.

Hun døde 7.8.1868 i Jydevad af "brystsvaghed" og efterlod sig 3 børn:

aa. Johann Friedrich Sænger

ab. Christiana

ac. Adelheit

Hans Kaysen var fader til et 19.2.1800 udenfor ægteskab født barn, der 22.2.1800 blev døbt Nicolay Hansen. Barnet døde 25. febr. og blev begravet 2. marts 1800. Barnemoderen, Anna Maria, var "jyllænder" fra byen Gram i Husby sogn. Hun var ved sin død 30 år mindre 7 uger.

Hun var tjenestepige hos Hans Kaysen.

2. Esther Kaysen, født 10. dec. 1776 i Lysholm, døbt 16. dec. i Burkal.

Død i Lysholm 1. april 1777, 16 uger gammel, hun blev begravet 6. april.

3. Peter Petersen Kaysen.

Født 10.7.1778 i Lysholm, døbt 15. juli i Burkal. Han blev konfirmeret palmesøndag 1793 i Burkal.

13.2.1806 blev han i Tønder viet til jomfru Anna Elisabeth Andresen, datter af borger og bendrejer i Tønder Jürgen Andresen og hustru Ingeburg, født Rehkopf.

Peter Kaysen aflagde borgereden i Tønder 24.3.1806 som urmager.

Han flyttede senere til Flensborg.

Han var 2.gang gift med Maria Wolf. (10)

Peter Kaysen døde i Marie sogn i Flensborg 21.12.1847.

Børn:

a. Adelina Maria Kaysen, født 10.1.1809, blev 23.5.1841 i Tønder gift med Seminarist Oluf Christian Christiansen, skolelærer i Soesmark i baroniet "Guldborgland" på Låland. Oluf C. Christiansen var 37 år, altså født ca. 1814.

Soesmark ligger i Maibølle sogn.

4. Andreas Kaysen. v. VII

Født 17.9.1780 i Lydersholm, døbt 24.sept.

5. Esther Kaysen.

Født 5.4.1783 i Lydersholm, dbt. 10.4.1782 i Burkal. Hun blev konfirmeret palmesøndag 1793 (sammen med sin broder Peter) i Burkal.

Hun nævnes sidst i konfitentregistret i Burkal 26.5.1811.

6. Mathias Kaysen.

Født 19.8.1784 i Lysholm og døbt 25.9. i Burkal.

Han blev 18.5.1817 i Burkal viet til Margretha Andersens fra Burkal.

De var blevet trolovet 24.4.1817.

Mathias Kaysen døde i Rends 1.6.1817 og blev begravet i Burkal 8.6., 33 år gammel. Hans ægteskab med Margrethe varede 13 dage.

7. Anna Maria Kaysen.

Født 20.12.1788 i Lysholm, dbt. 27.dec. i Burkal.

Hun blev konfirmeret langfredag 1804.

Anna Maria døde i Lysholm 16.2.1812 og blev begravet i Burkal 23.febr.

23 år gammel.

VII. Andreas Kaysen (IV - 2)

Andreas Kaysen var født 17.9.1780 i Lydersholm og døde 16.3.1833 i Tyrholm, Ø.Løgum sogn.

Ved folketællingen 1803 var han rytter.

24.9.1817 blev han i Burkal trolovet med Karen Christensdatter fra Ovtrup sogn i Jylland, datter af Christen Knudsen og Ann Cathrin Christens.

Vidner var: 1. Degnen Johannsen

2. Ferdinand Petersen

25.okt. 1817 blev de viet i Burkal kirke.

Karen Christensdatter er allerede nævnt i Konfitentregistret for Burkal 20.12.1812, da opholdende sig i Lysholm hos Andreas Kaysen.

15.5.1814 nævnes hun atter, hun anføres da som Andreas Kaysens tjenestepige (husholderske ?).

23.juni 1817 overtog han gården i Lysholm efter faderen Samuel Memmert Kaysen. Det var en fæstegård, der betegnes som contribuerende med 35 rigsdaler og 1½ mark. De to Vestre kamre skal forældrene have til beboelse. Der skal leveres det nødvendige brændsel.

Aftægtsfolkene skal kunne benytte havevækster, brønd og bageovn med de nødvendige redskaber, og deres korn skal køres til mølle.

Endvidere bestemmes følgende aftægt:

- a. to kander nymalket mælk daglig.
- b. et pund smør ugentlig
- c. årligt to tønder god, ren rug, en tønde byg, en tønde malt, en halv tønde boghvedegryn, to lispund kød og to lispund flæsk.
- d. 40 rdl. courant eller 64 rigsbankdaler i sølv, halvdelen til mortensdag og halvdelen til majdag hvert år.

Så længe forældrene får denne aftægt in natura, eller så længe de er på kost hos antageren, får de kun årlig en håndskilling på 20 daler courant eller 32 rigsbankdaler i sølv.

Dør faderen før konen, får hun halvdelen af ovenfor beskrevne aftægt, af penge får hun årlig 10 rigsdaler courant eller 16 rigsbankdaler til håndskilling. Skulle hun forlade stavnen, så får hun i stedet for aftægt årlig 30 rigsdaler courant eller 48 rigsbankdaler i sølv, betalt i to terminer til maj- og mortensdag.

Det står hende i så tilfælde frit at medtage det udstyr, som er tildelt hende ved det i Tønder foretagne skifte. Hvis hun ønsker at få dette eller hvad hun har købt på auctionen efter sin første mand, skal det overlades hende efter de på auktionssedlen noterede priser.

Aftægtsfolkene er berettigede til at medtage de nødvendige møbler og husholdningsgeråd på aftægtet, dette tilfalder dog igen stavnen efter aftægtstagerens død.

Antageren er forpligtet til at sørge for en anstændig begravelse af faderen.

Antageren skal endvidere til sin broder Peter udrede 50 mark eller 26 rdl 64 sk. og til sin søster Ester 200 mark eller 106 rdl. 64 sk. Det skal dog først ske efter faderens død og efter halvårlig opsigelse, indtil da

forrentes pengene med 4 procent.

Således sket i Rabsted den 23.juni 1817.

B. Feddersen

Samuel Kaysen

Thomsen

Andreas Kaysen

Vidner: Thomas Iwersen i Lydersholm,

H. Nannsen, Store Tønde. (23)

Under den herskende landbrugskrise gik Andreas Kaysen i 1827 konkurs. Gården i Lysholm blev 1834 overtaget af Paul Momsen på Nyholm. Ifølge overleveringen skulle denne Paul Momsen i første række have bidraget til, at det kom til en konkurs.

Paul Momsen solgte 1847 gården for 10.000 mark til Friedrich Schau, efter hvem den 1883 overtoges af sønnen Peter Asmussen Schau.

Det sidste barn i Lydersholm fødes 1.11.1827 - Andreas Kaysen kaldes ved den lejlighed cridarius (fallent).

Det første barn i Ø. Løgum sogn fødes 26.3.1830. Andreas Kaysen var da bosat i Nr. Hjarup.

1832 var Andreas Kaysen i Tyrholm, hvor han kaldes "indest" og daglønner. Han led af lungetuberkulose og har formentlig ikke haft de mange kræfter, han skal have lavet ravarbejder.

Ægteparret medbragte to køer fra Lysholm, men de kunne ikke trives på den dårlige jord i Tyrholm, og døde hurtigt.

Hustruen Karen kogte for folk (var "køks"), ligesom hun efter mandens død også ernærede sig med at spinde. Ved folketællingen 1845 bor hun i et lejehus (anført under Nørre Hjarup), "nærer sig med spinden". Døtrene Adelheit, 26 år, ugift, og Christine Magdalene, 13 år er hjemme hos hende.

Hun tilbragte sine sidste år på Hjaruplund hos svigersønnen Oluf Olufsen (tv1.III). Her døde hun 8.dec. 1861 og blev begravet i Østerløgum d. 13. dec.

Hun var født i Vittarp i Ovtrup sogn ved Varde, d. 15.5.1791.

"De sidste år under megen sygelighed og svagelighed".

Hun nåede en alder af 71 år, 6 måneder og 3 uger, og kaldtes ved sin død "gamle Karen". Iøvrigt se: Slægten fra Ovtrup i Vestjylland.

Børn: (fadderskabsliste som bilag nr. 5)

Født i Lysholm, Burkal sogn:

1. Adelheit Kaysen, født(mellem 29.aug. og 1.sept.) 1818.

Hun blev 2.juli 1852 gift med ungarl Morten Hansen, søn af Maren Jepsdatter af Nebel og rytter Morten Hansen af Bryndum. Han var 37 år ved ægteskabets indgåelse, altså født ca. 1817. De viedes i Øster Løgum.

Vidner var: 1. I.Hansen af Sandkroen

2. Oluf Olufsen fra Hjaruplund.

Morten Hansen var senere kådner i Hygumskov. Han skal have lavet skæ-
er, som han solgte.

Adelheit døde i Hygumskov d. 2.marts 1871 og blev begravet i Hygum
9.marts. (33) Dødsårsag: "Tæresygen."

2. Johanne Margrethe Kaysen. v. VIII

Født 11.12.1819.

3. Samuel Memmert Kaysen.

Født 16.juni 1821 i Lysholm, døbt 24.juni i Burkal.

Død 22.marts 1822, begravet 31.marts.

4. Maria Catharina Kaysen.

Født 1.jan. 1823, døbt 11.jan.

Hun blev 26.jan. 1855 gift med gårdmand Oluf Olufsen på Hjaruplund, der
var enkemand efter hendes søster Johanne Margrethe.

Efter Oluf Olufsens død 17.11.1863 blev Maria Catharina gift 14.august
1866 i Ø. Løgum med parcellist på Hovslund mark Andreas Asmussen, født
25.nov. 1833 i Bjerndrup, Klipleve sogn, søn af Asmus Asmussen og Anne
Marie, f. Sørensen.

Han var første gang gift i Ø.Løgum d. 26.okt. 1860 med Anne Schmidt,
f. 24.april 1830 i Åbøl, død i Barlund ved Hovslund, datter af gård-
mand i Åbøl Hans Andersen Schmidt og Lene Cathrine Toft.

Marie Cathrine Asmussen døde 5.februar 1891 på Hjaruplund og blev begra-
vet 12.februar i Ø.Løgum, ifølge kirkebogen led hun i mange år af asth-
ma, hvorfor hun længe var sengeliggende, uden at hendes tilstand syn-
tes at forandre sig. I de sidste dage følte hun sig svagere og døde
pludselig og uventet torsdag den 5. februar kl.10 på formiddagen i en
alder af 68 år 1 måned og 5 dage.

Børn i ægteskab med Oluf Olufsen:

a. Anna Cathrine Olufsen (kaldet Tinne)

Født den 5.april 1855 på Hjaruplund, død 2.april 1929 i Haderslev,
ugift.

b. Jens Olufsen

Født d. 10.marts 1857 på Hjaruplund, død i Haderslev d. 3.dec.
1918, ugift.

c. Johanne Margrethe (Grethe) Olufsen.

Født 5.dec. 1859 på Hjaruplund, død i Haderslev d. 12.9.1954, ugift.

d. Andreas Peter Olufsen.

Født den 11.febr. 1862 på Hjaruplund, død Hjaruplund d. 10.6.1870.

(iøvrigt se: III. Oluf Olufsen og hans slægt)

Ægteskabet med Andreas Asmussen var barnløst.

Han døde i Ø.Løgum den 13.dec. 1923, og blev begravet d. 19.dec., i en alder af 90 år og 18 dage.

Han havde i sit første ægteskab med Anne Schmidt, der døde i Barlund 1.1.1865, to børn:

A. Anne Marie Asmussen, f. 30.10.1861 . Hun udvandrede til U.S.A., hvor hun blev gift. I 1892 var hun og hendes mand hjemme fra Amerika, de tog Andreas Asmussen med til USA, men han kunne ikke finde sig til rette der og vendte hjem igen i 1897.

B. Hans Andersen Asmussen, f. 26.12.1863 (død ung)

Efter Oluf Olufsens død blev Hjaruplund bortforpagtet, indtil sønnen Jens Olufsen kunne overtage den. Han solgte 1908 gården, der blev ud-parceleret, og flyttede sammen med søsteren Anne Catherine ("Tinne") til Haderslev.

5. Samuel Memmert Kaysen.

Født 11.april 1826 i Lysholm, døbt i Burkal 23.april.

Samuel Memmert Kaysen blev 3.jan. 1852 i Hellevad viet til Maren Hansen, datter af hyreindest i Goldbæk Nicolay Hansen og Anne Marie, født Jørgensen, der var født d. 8.august 1827.

Samuel Kaysen, der var arbejdsmand, døde på Rangstrup mark, Agerskov sogn, d. 7.april 1881, enken Marie Kaysen, født Hansen, døde Rangstrup gårde, Agerskov sogn d. 22.februar 1894 i en alder af 66 år og 6 måneder.

Der blev i ægteskabet født 8 børn, af hvilke de 6 var i live ved moderens død:

a. Cathrine Kaysen.

Født 23.6.1852 i Ørslev, Hellevad sogn, død

Gift 10.10.1875 i Hellevad med Jørgen Nielsen, f. 18.5.1851 i Stubbæk, søn af Jørgen Nielsen og Johanne Marie Hansen.

Børn:

aa. Jørgen Nielsen, født d. 25.9.1876 i Sindet.

Gift i Maugstrup med Mathilde Lauenburg, født Vellerup, død i Maugstrup 1906.

bb. Maren Nielsen, f. 2.4.1879 i Hellevad.

Gift med Laust Christensen, f. i Bovlund, Agerskov sogn.

cc. Samuel Memmert Nielsen, f. 13.10.1881 i Hellevad.

Gift 1918 i Agerskov med Marie Tüchsen, f. i Agerskov (?)

dd. Johann Marius Nielsen, f. 24.1.1884 i Mellerup, gift i Løgumkloster med Marie Poss, f. i Oxenvad.

- ee. Andreas Kaisen Nielsen, f. 10.11.1886 i Skrydstrup, død 12.11.1886.
- ff. Christine Andrea Nielsen, f. 15.5.1888 i Vellerup.
Gift 1939 i Bedsted med Thomas Tryck.
- gg. Johanne Marie Nielsen, f. 9.12.1890 i Vellerup.
Gift i Agerskov med Johannes Nielsen.
- hh. Andrea Cathrine Nielsen, f. 9.12.1890 i Vellerup.
Gift ca. 1 år med Theodor Dahl, søn af sognepræst i Aller, død i Haderslev.
- ii. Nikoline Nielsen, f. 4.8.1893, død i Haderslev juli 1973
- jj. Andreas Kaisen Nielsen, f. 26.10.1897, død 1916.
(Bilag 6, fadderskaber)
- b. Mette Marie Kaysen.
Født 6.aug. 1854 i Ørslev, gift i USA med Nicolay Berg fra Løgumkloster (2 døtre).
- c. Johanne Margrethe Kaysen.
Født 12.12.1856 i Ørslev, død 14.4.1901 i Hyndingholm, Rabsted sogn.
Viet 10.8.1886 til enkemand, gårdejer og handelsmand (heste- og hornkvæg) Mads Jakob Petersen, f. 23.3.1828 i Vellerup, Agerskov sogn, død 8.12.1910 i Vellerup.
Ingen børn i ægteskabet.
- d. Anne Marie Kaysen.
Født 20.5.1859 i Horsbygd, Egvad sogn.
Gift i USA med Jens Nielsen fra Jylland. (5 børn)
- e. Christian (Jørgen Peter) Kaysen.
Født 26.maj 1872 i Ørslev, gift i USA med Margrethe fra Stenderup ved Kolding. Ægteparret bosat i nærheden af New York.
Børn:
aa. Samuel Kaysen
bb. Alexander Kaysen
cc. Christian Kaysen
dd. Alfred Kaysen
ee. Harald Kaysen
ff. Marion Kaysen, død som 12 årig
gg. Merrit Kaysen
- f. Hans Iversen Kaysen.
Født 18.dec. 1866. Gift i USA med Else, født i Bovlund.
Ingen børn.

6. Christian Kaysen.

Født 1.nov. 1827 i Lysholm, døbt 10.nov. i Burkal, død 1.juni 1831 i Nr.Hjarup, Ø.Løgum sogn, begravet 7.juni i Ø.Løgum, 3 år og 7 mdr. gammel.

Børn født i Nr.Hjarup og Tyrholm:

7. Anna Magdalena Kaysen (Kaisen).

Født 26.marts 1830 i Nr.Hjarup døbt 4.april i Ø.Løgum.
Død 8.dec. 1831 i Nr.Hjarup og begravet 18.dec. i Ø.Løgum. 1 år og 8 måneder gammel.

8. Christine Magdalena Kaysen (Keisen).

Født 3.maj 1832 i Tyrholm, døbt 13.maj i Østerløgum.
Hun blev 4.maj 1861 i Hellevad viet til enkemand Martin Frantzen Sinnet i Muspøt, søn af Frantz Sinnet og hustru Marie, født Thomsen, født i Muspøt 15.dec. 1830, confirmeret i Hellevad kirke 1846. Første gang gift med Christine Marie Thiessen, som døde i Langelund d. 3.oktober 1857.

Martin Sinnet var smed og kådner i Langelund, Agerskov sogn.
Christine Marie Sinnet, født Kaysen, døde i Langelund d. 18.jan. 1886 og blev begravet i Agerskov 24.jan. Hun døde af Vattersot i en alder af 55 år.

Martin Frandsen Sinnet døde i Langelund 23.nov. 1888 og blev begravet i Agerskov 29.nov.

Der var i ægteskabet 6 børn af hvilke 5 var i live ved moderens død, 4 ved faderens død:

a. Christine Sindet.

Født ca. 1863 i Langelund. Gift i Agerskov med Peter Østergaard.
Udvandrede 1889 til Amerika, boede c. 1928 i New Jersey.
(2 sønner)

b. Marine Sindet.

Født ca. 1865 i Langelund, død som 22 årig ugift, i Flensborg, begravet i Agerskov.

c. Andreas Sindet.

Født ca. 1868 i Langelund. Gift ca. 1890 i Agerskov med Marie fra Hyrup. Andreas død i USA ca. 1932 i New Jersey.
(5 - 6 børn)

d. Cathrine Elisabeth Sindet.

e. Frands Frandsen Sindet, smedemester i Løjt Kirkeby.

Født 13.4.1871 i Langelund, gift 27.4.1900 i Rabsted med Marie Damgaard, f. 7.11.1878 i Rabsted, datter af Hans Peter Damgaard og Anne Petersen.

VIII. Johanne Margrethe (Grete) Kaysen.

(Anetavle IV nr. 1)

Johanne Margrethe Kaysen var født i Lysholm d. 11.dec. 1819 og døbt i Burkal d. 21.dec.

I 1831 - vel som følge af faderens konkurs og flytning til Ø.Løgum sogn - kom hun til Varde til mosteren Anne Marie Christensdr., gift med Søren Madsen.

Hun gik i denne tid i skole i Varde og blev udskrevet derfra af skolekommissionen d. 30. oktober 1834. Ved den halvårlige skoleexamen fandtes det, at hun havde gjort god fremgang i kundskaber og udvist et sædeligt forhold. Samtidig blev der udstedt en skudsmålsbog af Varde byfoged d. 30.oktober 1834 (Hun kaldes her Ane Margrethe Kaysen).

Hun blev konfirmeret i Varde kirke den 18.april 1836. "Hun deltog sidste gang i den hellige Nadver i Varde Kirke d. 28.Mai 1837. Gid hun aldrig afgive fra den Dyds Vei hun her vandrede".

Afgang Varde den 30.sept 1837.

Onkelen skriver i skudsmålsbogen, dat. Varde d. 28.sept. 1837 : Bemeldte Margrethe Kaysen har været hos mig i 6½ år og i denne Tid udvist Troskab, Flid og en sædelig opførsel, og vil jeg derfor paa det bedste anbefale hende til Enhver, der i Fremtiden maatte behøve hendes Tjeneste.

D. 16. oktober 1837 foreviste hun skudsmålsbogen i Ø.Løgum præstegård. "Hjemkommen den 15te October 1837, fra hendes condition i Warde."

Hun kom derefter i plads hos sin tilkomne svigerfader, Jens Olufsen, på Hjaruplund. Han skriver at "Greta haver tient Mig Tro og Vel i halvandet Aar, saa troet som behøves, i allemaade tro i arbeide og i allting."

Den 30.sept. 1839 noterer præsten C. Schmidt: "Ovennævnte Johanne Margaretha Kaysen har i den Tid, hun har opholdt sig her i Sognet, regelmæssigen søgt Herrens Bord her i Kirken og ført en christelig Vandel. Dette bevidnes herved."

Senere var hun i 2 aar i plads hos Jes Skaumand i Hovslund. Han anbefaler hende til enhver. Hun har udvist troskab, flid og sædelighed.

Hun var derefter igen et år hos sin tilkommende svigerfader Jens Wøllesen (Olufsen).

Den 19.5.1843 blev hun gift med gårdmand Oluf Olufsen på Hjaruplund. Han var søn af Jens Olufsen (Friis), født i Nr.Hjarup 5.12.1771, død Hjaruplund 16.4.1857 og Anne Cathrine Hansdatter Holm, født i Tyrholm 7.4.1773, død Hjaruplund 27.1.1836.

Oluf Olufsen var født på Hjaruplund 6.2.1814, og døde sst. 17.11.1863. Efter Johanne Margrethe Kaysens død giftede han sig med hendes søster Marie Cathrine Kaysen (jfr. ovenfor).

Johanne Margrethe Kaysen døde i barselseng på Hjaruplund d. 22.4.1849

efter d. 12.4. at have født datteren Jensine.

Børn: (fadderskabsliste se: III Oluf Olufsen og hans slægt).

1. Anna Cathrina Olufsen (Wollesen).

Født på Hjaruplund d. 25.okt. 1843 og døbt i hjemmet d. 3.nov.

Hun blev 15.sept. 1871 trolovet til, og 17.okt. samme år gift med guldsmed Peter Johannsen Petersen, søn af guldsmed Peter Johannsen Petersen i Aabenraa og Petrea Maria, f. Terkelsen. Brudgommen var 33 år. Vidner var: 1. brudgommens fader og

2. Asmus Andersen.

Anna Cathrine døde af kræft i Aabenraa d. 5.sept. 1893 og blev begravet sammesteds den 8.sept. 1893. Ægtemanden opholdt sig på det tidspunkt i Amerika.

Anna Cathrine efterlod sig 3 børn:

- a. Wilhelmine Marie Margrethe, død d. 16.januar 1901, blev påkørt af toget ved Kolstrup, 21 år gammel.
- b. Emilie Eugenie Frederike, død i Flensborg 11.1.1939, gift med restauratør Ferdinand Thiessen i Rødekro, senere Flensborg, søn af banemester Hans Christoph Thiessen, Vojens.
- c. Peter Petersen, født 27.2.1883 i Aabenraa, deserterede som 16 årig fra et skib i New Zealand. Gift 20.2.1911 med Henriette (Etti) Nelson, datter af kaptajn Nelson og Hilda Mary (Molly). Peter Petersen blev kaptajn på et af de store sejlskibe og gik ned med det under en storm ved New Zeelands kyst 14.1.1937.

De to yngste af Anne Cathrines børn blev efter moderens død opdraget hos deres moders søskende på Hjaruplund.

2. Bodil Christine Olufsen.

Født 7.12.1844 på Hjaruplund, død 25.6.1921 i Hjordkær, begravet i Ø.Løgum.

Hun blev 27.10.1865 i Tislund gift med Anders Hansen Schmidt, født 5.6.1832 i Aabøl, død i Nr.Hjarup 16.10.1909. Gårdmand i Åbøl, Klovtoft og Nr.Hjarup.

Børn:

- a. Hans Andersen Schmidt, født 16.2.1867 i Åbøl, død i Flensborg 5.6.1949.
Gift 29.4.1898 i Aabenraa med Marie Jørgensen, født 3.8.1878 i Holm, Tontoft sogn, datter af Niels Jørgensen og Margrethe. Død i Flensborg. (Ingen børn).
- b. Johanne Margrethe (Grethe) Schmidt, født 4.10.1868 i Åbøl, død 4.7.1934 i Flensborg.

- Gift 3.nov. 1903 i Øster Løgum med Wilhelm Rudolph Hermann Böttcher, født 10.3.1871 i Wittenberg, død i Rixdorf (Neukøln) ved Berlin.
- Ansæt ved toldvæsenet.
(2 børn).
- c. Oluf Olufsen Schmidt (ved dåben Ole Olesen Schmidt), født 18.7. 1870 i Åbøl, død 1938 i Hamborg.
Gift 1.gang med Caroline Rahf, f. 1873 i Lyksborg, datter af Peter Wilhelm Rahf og Anna, død 3.11.1928 i Hamborg.
Gift 2.gang okt. 1929 med Johanna (Hanne) Marie Liebig, født 15. 11. ... i Hamborg.
(Ingen børn i ægteskaberne, en søn udenfor ægteskab).
- d. Anton Paulsen Schmidt, født 4.2.1872 i Åbøl, død 20.12.1944 i Aabenraa.
Gift 16.11.1894 med Elisabeth Cathrine Louise Lund, født 9.12.1871 på Øster Løgum mark, datter af parcellist Johan Petersen Lund og Marie Kjestine, født Terkelsen. Død 8.6.1933 i Hovslund.
(6 børn).
- e. Helene Cathrine Schmidt, født 19.7.1874 på Over Jerstald mark, død 28.8.1955 i Sillerup.
Gift 28.okt. 1904 med Hans Terkelsen n Ebsen Dahl, f. 21.sept. 1874 i Gabøl, d. sst. 10.2.1937, gårdmand i Gabøl. (3 børn).
- f. Andreas Hansen Schmidt, født 7.11.1876 i Klovtoft, død 10.1.1942 i Sønderborg, begravet i Ullerup. Købmand i Hjordkær.
Gift 9.12.1910 i Hjordkær med Anne Christine Hansen, født 9.3.1884 i Ullerup, datter af farver i Ullerup Hans Peter Hansen og Trinke Marie, f. Jacobsen, død i Ullerup 25.2.1951, begravet 1.3.
(2 børn).
- g. Peter Hanssen Schmidt, født 13.6.1879 i Klovtoft, død 28.5.1849 i Aabenraa, begravet i Ø.Løgum, rentier, ugift.
- h. Marcus Andersen Schmidt, født 19.3.1881 i Klovtoft, død 14.12.1951 i Haderslev. Gårdejer i Nr.Hjarup.
Gift 29.4.1921 i Øster Løgum med Christine (Didde) Madsine Kock, f.9.7.1893 på Gabøl mark, datter af Christian Kock og Margrethe Jessen.
(Ingen børn)
- i. Anders Hansen Schmidt, f. 24.7.1883 i Nr.Hjarup, død sst. 18.2.1891.
Dødsårsag: Difteri.

3. Anna Magdalena Olufsen.

Født d. 28.sept 1847 på Hjaruplund, døbt 15.okt. i hjemmet.

Hun blev 4.9.1874 i Ø.Løgum viet til Lorenz Mortensen Schmidt, født 13.10.1822, søn af gårdmand Morten Erichsen i Østerløgum og Lena, datter af Lorentz Mathiesen.

Lorenz Mortensen Schmidt (kaldet Lorens Snedker) døde i Ø.løgum 26.

3.1917 i en alder af 94 år og 5 uger. Han var da sognets ælste.

Anna Magdalene døde i Ø.Løgum d. 24.juni 1931 og blev begravet den 27. juni.

Børn:

a. Oluf Mortensen Schmidt, født 13.12.1875.

Gift 29.11.1912 med Henriette Eggert, født 9.10.1892 i Aabenraa.

b. Mette Helene Schmidt, f. 17.9.18.. i Nørre Hjarup.

Gift med Jørgen Thomsen (Smed), Høffelbjerg.

c. Lorentz Schmidt, f. 26.3.18 .. i Nr.Hjarup, ugift.

d. Johanne Margrethe Schmidt, f. 26.8.18 .. i Nr.Hjarup, ugift.

e. Martin Schmidt, f. 12.10.1880 i Nr.Hjarup, død

f. Hans Schmidt, f. i Nr.Hjarup.

4. Katharine Olufsen.

Født 20.maj 1846 på Hjaruplund, dbt. 30. juni i hjemmet. Død 1890 på Sandviggård ved Randers.

Gift ca. 1873 i Jylland med Peter Lausen Juliussen, der døde april 1940 i Aarhus.

Børn:

a. Oluf Johannes Juliussen, Sandviggård, født ca. 1874.

Gift med Mathilde

b. Karen Marie J., født 1876, gift med Hans Petersen i Rise Hjarup.

c. Marie Juliussen, gift med Jes Christensen, Rødekro.

d. Petrine Juliussen, København. Ugift.

e. Johanne Margrethe Juliussen, gift med Nis Møller, Rødekro, senere Aabenraa.

f. Niels Blickfeldt Juliussen, død i Jylland.

g. Andrea Juliussen, gift med Niels Poulsen, ved Vejle.

5. Jensine Olufsen.

Født på Hjaruplund d. 12.april 1849, døbt i hjemmet d. 18.april.

Gift den 12.juni 1874 i Vedsted med ungarl og landbolsmand Dins

Gaasvig på Skovby mark, født 25.11.1837 på Skovby mark. Søn af landbolsmand Jens Gaasvig og hustru Anne, født Petersen.

Ægteparret emigrerede til USA.

Børn:

a. Marie Gaasvig, født i Skovby, gift og død i Amerika.

b. Jens Gaasvig, f. ca. 1876, farmer i USA.

B I L A G 1

I en skrivelse fra pastor Eichel i Hostrup til provst Reimarus i Tønder af 3.11.1728 (Hostrup præstearkiv. Skolesager 1724 - 1878) hedder det:

" Es hat vor fast 150 Jahren eine adeliche Dame auf Solwig einer ihrer Mägde wegen geleisteter treuen Dienste einen ganzen Solwigschen Pflug oder Bohl verehret, jedoch mit dem Beding, dass sie und die folgenden Besitzern dessen von der Solwigschen Herrschaft allemahl die Feste darauf nehmen und jährlich 36 sk.l. recognition Gelder an die Herrschaft erlegen sollten. Dieses Mädchen soll dem Verlaut nach den damaligen Küster, dessen Dienst u. intraden sehr schlecht u. vornehmlich mit Schulhalten das Brot verdienen^{en} musste, zur Ehe bekommen haben. Bei dieser Familie ist der Dienst bis anhero geblieben, sogar dass Dr.Kenkel des jetzigen Küsters Vater der emeritus noch am Leben ist Nahmens Hans Keisen in der Succession gelassen u. im Dienste bestätigt, ob er gleich kaum seinen Namen schreiben u. gar nicht singen können, deswegen auch lebenslang einen Substituten halten müssen. Præter propter 1680 hat der damalige Prediger Mag. Johannis Maritius auf eigenen Kosten 3 Schulhäuser in den 3en grossen Dörfern dieser Gemeine mit Obrigkeitlicher Bewilligung erbauen lassen, welche auch nunmehr nicht mehr können abgeschaffet werden. Zu welchen Schulen füglich aller Eingesessenen Kinder in dieser Gemeine besser als zu einer General Kirchspiels Schule kommen können ausser von Hostrup so etwas von Jeising entlegen u. ausser meinem Hause in 5 Bohlen bestehet. Jedoch haben die jetzt in Hostrup lebende Bohlsleute sich in ihrer Jugend auch in Jeising informiren lassen, u. wüsste ich nicht aber seit dieser Schulhäusererbauung dem Küster befehlen in Hostrup eine a parte Schule zu halten, ob ich es gleich vor sehr dienstlich u. bequem finde dem Dorfe Hostrup wenn alda eine viere. In Sonderheit gestehe wie hauptsachlich requireret würde, einen tüchtigen u. zum Schulhalten geschickten Menschen zum Küster zu haben. Dass wir aben den jetzigen dazu gar nicht geschickten bekommen, davon gebe diesen Bericht: Der alte, noch lebende Küster wurde vor etwa 30 Jahren von den übrigen Solwigschen Untertanen beständig gezwicket, um die ordentliche contribution a 50 Rthl. jährlich Ausgabe mitzubezahlen, deswegen ward er gezwungen nach Schleswig zu reisen und brachte durch eine ziemliche Summe - wie die Rede geht 700 Mk.l. - bei dem dasigen Hofe es dahin, dass er ein fürstliches Decretum erhielt, laut welches er so lange die Küsterei dieses Bohls besässe von allen oneribus exempt u. nur allein die 36 sch. an die Herrschaft erlegen sollte;

da dann auch in specie diese Clausul angehänget war, es sollte seiner des Hans Keisens Kinder den Dienst nach ihm haben. Weil nun ein gewisser Bedienter 1723 oder 24, wie die Kinder u. Geschwister unter sich mit einander zerfielen, sehr dahin zielte, dieses Gut vom Küsterat zu trennen u. selber zu secularisieren u. deswegen dem jüngsten von des Küsters Söhnen die Feste auf dieses Gut von Kopenhagen verschaffen wollte. So war periculum in mora, weswegen die Vorsteher in dieser Gemeine (damit das Gut nicht vom Küsterat oder Dienst u. die Gemeine dadurch neue Beschwerde mit Unterhaltung eines Küsterhauses bekommen sollte) diesen jetzigen auf dem Gute damals verheirateten, mit Vorwissen des Probst es vocierten u. ward selbe wohl von dem sel. Raimaro in reifer Erwägung der vorgemeldeter Umstände u. fürstl. erteilten exspectantz darauf confirmiret u. seine Bestallung ausgefertigt."

"Im Namen der Hochheiligen Dreifaltigkeit. Wir Achtmänner des Kirchspiels Hostrup mit Zuziehung und in Gegenwart unsers Herrn Pastoris Jürgen Eichels und beider Kirchgeschwornen erwählen und vocieren hiermit und kraft dieses unsers alten vieljährigen und wohlverdienten Kösters Hanss Keyssens anderer Sohn Jürgen Keyssen zum Köster und nachfolger im Dienste. . . . Geschehen in der Kirchen zu Hostrup d. 18. Sonntage nach Trinitatis 1724". (Underskrifter).

"Da es Gott gefallen den alten Küster zu Hostrup Hans Keyssen mit Schwachheit und Blödigkeit des Verstandes und Gemühts zu belegen, also dass er seinem Amte nicht länger vorstehen kann: Und dann die Gemeine dessen Sohn Jürgen Keyssen wiederum an des Vatern Stelle zum Köster vociret solches wohl auch nicht anders wegen des Sollwiger Bohls, so vor alten Zeiten zum Cüstorat gegeben practicable gewesen; als confirmire Ich . . . obige mir präsentirte vocation im Namen Ihrer hohen königl. Majestät Friederich des IV unsers allergnädigsten Erbkönigs und Herrn. . . Tundern d. 10. Octbr. 1724. Reimarus. "

B I L A G 2

Hans Kaysen, Hostrup (IV - 16)

Wir von Gottes Gnaden, Friedrich, Erbe zu Norwegen, Hertzog zu Schleswig, Holstein, Stormarn und der Dittmarschen, Graff zu Oldenburg und Dellmenhorst, Uhr-Kunden und bekennen hiemit: Als uns Hans Kaysen, Küster zu Hostrup unterthänigst Supplicando zu vernehmen gegeben, wasmassen seine Vorweser die Küster zu Hostrup ein gewisses zu dem Küsterdienst daselbst legitirtes Bohl gegen Erlegung Drey Ohrts Thaler als so genandten Verbittelsgeldes zu geniessen gehabt, gestalt Er dan Hieüber Verschiedene Veste Brieffe in confirmationen unserer im Amte Tundern in diesem Seculo nach ein ander gefolgtten Ambtleute produciret mit Unterthänigster Bitte weilen solches Bohl untter die Pflug Bohl niemals gehörig noch gezogen worden, Wir also die alte Freyheit und Gerechtigkeit dahin zu Confirmiren in Gnaden geruhen und das Supplicand so wohl als seine nachfolgenden Künftigen Küstern zu Hostrup solches Bohl gegen Erlegung Jährlichs den Vor-erwähnten Drey Orts Thl. frey zu geniessen haben möchten.

Undt Wir darin solchem den Supplicanten untterthänigsten gnädigst referiret, und statt gegeben, So Confirmiren un bestätigen wir demnach alle Freyheiten und Gerechtigkeiten auff mehrgedachtes Küsterbohl dergestalt und also, das es dabey und wie Solche Freyheiten von vorigen Langen Jahren her von denen Besitzern Küstern zu Hostrup ruhig genossen worden ohnänderlich zu lassen und Impetranten und dessen Successores über die Jährlich zu erlegen haben die Drey Orts Thl. weiter. Dagegen nicht beschweret Besonders von denen itzigen und künftigen Ambtleuten dabey Mainteniret und geschützt werden sollen.

Uhr Kundlich unsers hierunter gesetzten Handzeichens und Beygedruckte Fürstl. Cammer Secreto gegeben auff unserem Schlosse Gottorf.

den 18. Martij Anno 1697

Friderich

(S. 1267 - R.A. De sønderjyske Fyrstearkiver. De Gottorpske hertuger.)

B I L A G 3

Hans Kaysen og Anne Mathiasdr. (IV - 8~IV - 9)

Børn:

Løgumkloster:

1730 D.22 Junij hat Hans Kaysen aus Hostrup Hochzeit gehalten mit An
Matthiastochter aus Liusholm.

Født i Løgumkloster:

1. 1731, 7.Martii hat Hans Keysen in Closter eine Tochter taufen und
nennen lassen
M a r e n
Gev.: Fr. Anna Catharina Rostin u. Kiesten Peters Tochter aus Closter,
Johan Keysen aus Hostrup.
2. 1732, 18.Maij hat Hans Keysen in Closter einen Sohn tauffen u. nennen
lassen
M a t t h i e s
Gev. M.Anders Nissen auf Tønde, Nissenius Mathiesen aus Lysholm u.
Margreth Nisses ibid.
3. 1734, 17.October hat Hans Keysen in Closter eine Tochter taufen u.
nennen lassen
H e r l i g
Gev.: Maren Holms aus Closter, Marin Lasstochter aus Lysholm u. Ker-
stenJacobsen aus Assit.
4. 1737, 22.April hat Hans Keysen in Closter einen Sohn tauffen u. nen-
nen lassen
H a n s
Gev.: Matthias Ifversen, Hans Keysen aus Lydersholm u. Elsbe Petersen.

Født i Store Vi:

5. 1739, 12.Sept. des Morgens frühe ist Hans Kaysen und Anna HeuersMann
auf Lindewitt Hoff ein Söhnlein geboren, d. 16. als dem Mitwochen nach
Dom XVI Trin. getauft und
S a m u e l
genomet.

Die Gevattere waren:

1741, Dom. 14. p.Trin. haben wir in sein ----- Kammerlein eingesenket
das kleine Söhnlein des wohlehenfesten Hans Kaysens und Anna Hansens
Pensionarii auf Lindewith, welches Ao.1741 d. 26.April gebohren und
am 3.Mai getauft worden, da er den Namen Samuel empfangen.

6. 1741 ist Hans Kaysen und Anna auf Lindewith ein Söhnlein geboren d. 3. Mai als am Mittwochen auf dem Cantate getauft und

S a m u e l

genannt worden.

Die Gevattere waren: Iver Mathiesen aus Lysholm, des Kirchspiel Burkarls, Frederich Thombsen von Grünhoff und Christina, Kort Mollers Frau von Lindewither Mühle.

7. 1742, 18. Julij ist Hans Kaysen und Anna auf Lindewith ein Söhnlein geboren, den 24. als den Dienstag auf den IX Sontag Trin. getauft

S a m u e l

genannt worden.

Die Gevattere waren: Der H. Inspector Samuel Memmert auf Lindewith, Monsieur Christoph Thieu, S.S. Theolog. Candidatus und Jungfrau Anna Christina des Pastor Hojers zu Grossenwiehe Tochter.

8. 1744, D. 6. Sept. ist Hans Kaysen und Anna auf Lindewith Enefrauen geboren Dom XVI post Trin. getauft und

M a r i a S a l o m e

genannt worden.

Die Gevattere waren: die Frau Inspectorin Maria Salome auf Lindewith, Anna Maria Pers Tochter aus Rorkier u. Las Petersen aus Bens des Kirchspiels Burkarl.

1748, D. 8. Jan Hans Kaysen und Anna ihr kleines Töchterlein gestorben

M a r i e S a l o m e

welches an den blättern erkranket, von dieser Welt abgefordert, es war Ao. 1744 d. 6. Sept. geboren, und ward D. 11. p Epiph. begraben, hat also nur 3 Jahr und 4 Monate gelebet.

9. 1748, D. 10. Sept. ist Hans und Anne Kaysen auf Lindewith ein Söhnlein geboren Dom XIV p Trin. als den 15. Sept. getauft und

J o h a n G o d f r i e d

genannt worden.

Die Gevattere sollten seyn: der Inspector Johan Casper auf Lindewith an der Stelle ist gestanden Nicolas Hinrichsen Vogt auf Lindewith, Thom. Iwersen aus Lysholm und Cathrin Marie aus Sleswig, die bey Casper in Diensten stand.

10. 1750, d. 31. Maj geboren:

A n d r e a s

Parent.: Hans Kaysen auf Lindewith Hof p.t. Pächter und Anna Kaysen.
Comp.: Nis Thomsen in Lysholm, Carsten Rasmussen von Schobelhus und Marie Carstens in Grossenwiehe, ren. d. 7. Jun.

Døde Burkal 1780:

D.m. 15.Nov. D.sep. 18.Nov.

A n d r e a s K a y s e n

ein Jüngling in Nolde dienend, starb an den Blättern, alt 20 Jahr 24 Wochen, unverehelicht. Seine Eltern waren Hans Kaysen auf Lindewitt-Gaard, und Ann Mathiestochter aus Lüdersholm.

B I L A G 4

Samuel Memmert Kaysen (IV - 4 ~ IV - 5)

Børn:

1. Dbt. Burkal 1774. Geb. Tag 5.Sept um 1 Uhr Mittag, Taufdag 9.Sept.

H a n s K a y s e n

des Bohlsmanns Samuel Memmert Kaysen und Adelheit Petersen in Lüdersholm ehel. Sohn.

Gevattere: 1. Hans Kaysen in Lüdersholm,

2. Peter Iwersen ibid.

3. Maria Lorentzens in Buhrkarl.

Cop. 1803, 6te May der Junggesell Hans Kaysen in Lüdersholm, des Hufners Samuel Memmert Kaysen daselbst u. seiner verstorbenen Frauen Adeheit, geb. Petersen ehel. Sohn, mit Christiana Lassen von Jeysing, des weiland Peter Lassen daselbst u. seiner auch verstorbenen Frauen Lene, geb. Peters, ehel. Tochter. Sie hatten concession zur Haus Copulation.

Todten Register 1844. Tag des Todes 27.Dec. 1844 Tag der Beerdigung 7.Jan. 1845.

Christina Kaisen von Jündewadt, des verstorbenen Peter Petersen in Gr. Tonde u. der Helene Petersen ehel. Tochter. Sie war verehelicht mit dem verstorbenen Hans Kaisen in Lüdersholm. Aus der Ehe lebt eine Tochter Adelheit, verheirathet mit Andreas Sanger in Jünderwadt mit dem sie 4 Kinder hat:

- 1. Johann Friedr. S. alt 10 Jahre
- 2. Christian alt 7 Jahre
- 3. Hans Peter alt 5 Jahre
- 4. Thermann (Terman) alt 2 Jahre

Sie starb alt 65 Jahr 6 Mon. 13 Tage.

Datter:

Fødte Burkal 1804 F. 29.Maj - Dbt. 5.Juni

A d e l h e i t K a y s e n

des Hufners und Sandmanns Hans Kaysen auf Osterhoff bey Lüdersholm und seiner Frauen Christina geb. Lassen daselbst ehel. Tochter.

Die Gevattere: 1. Hanna Maria Kaysen von Lydersholm

2. Esther Kaysen, auch da

3. Lass Petersen von Tollstedt

Cop. 1834, 4.Maj Der Bräutigam Andreas Sanger in Jündewadt, des Tagelöhners Peter Sanger und der Sophia Helena, geb. Kuchel ehel. Sohn in

Flensburg mit der Braut Adelheit Kaysen in Rentz, des weil. Hufners Hans Kaysen in Lüdersholm und seiner Frau Christina, geb. Petersen in Rentz ehel. Tochter.

Døde 1868 Burkal D.D. 7.Aug. D.B. 11.Aug.

Konen Adelheid Sænger, født Kaisen, en Datter af Hans Kaisen og Hstr. Christiane paa Østergaard ved Lysholm, har været gift siden 1834 med efterlevende Andreas Sænger i Jyndeved, efterlader 3 Børn: 1. Johann Fridrich Sænger, 2. Christiana, 3. Adelheid, døde af Brystsvaghed. Født den 9.Juli 1804.

Hans Kaysen konfirmeret Palmesøndag 1791.

Begr. 1800. Død 24.Febr., begr. 2.Martii.

A n n a M a r i a

eine Jütländerin, die in Lüdersholm diene u. von Hans Kaysen daselbst geschwängert wurde u. in ihrem Wochenbett aus der Zeit ging. Sie war gebürtig in dem Dorfe Gram in der Gemeine Huusbye. Ihre Aeltern waren Niels Nielsen u. Anna Nielses. Ihr Alter brachte sie auf 30 Jahre ÷ 7 Wochen.

Taufenregister 1800, D.mat. 19te Febr., D.bapt. 22.ejusd. ein unehel. Kind der Anna Maria Nicolays, eine Jütländerin. Zum Vater des Kindes wird Hans Kaysen in Lüdersholm angegeben. u. das Kind wird Nicolay Hanssen genannt.

Die Gevattere waren: 1. Rasmus Jespersen in Beiers,
2. Anna Pauls in Rissholm,
3. Lass Albrecht in Rentz

Barnet død 25.Febr., begr. 2.Marts.

Burkal Todtenregister pro 1822.

Tag des Todes 3.April. Tag der Beerdigung 14te April.

Hans Kaysen in Rentz, dessen Eltern weil. Samuel Memmert Kaysen u. Adelheit Petersen in Lyesholm. Aus der Ehe mit Christiane Petersen aus Jeising ist nur 1 Tochter am Leben.

Er war 48½ Jahr.

2. Dbt. Burkal 1776, Geb. 10.Dec. Tauftag 16.Dec.

E s t h e r K a y s e n

des Hufners und SandtManns Samuel Memmert Kaysen in Lüdersholm und Adelheit Petersen ehel. Tochter.

Gevatter: 1. Die Pastorin Esther Petersens,
2. Cathrine Petersens in Buhrkarl,
3. Mathies Nissen in Lüdersholm.

Begr. Burkal 1777, Gest. 1.April, begr. 6.April

E s t h e r K a y s e n

in Lüdersholm, alt 16 Wochen. Ihre Eltern waren: Samuel Memmert Kaysen und Adeheit Petersen.

3. Dbt. Burkal 1778. Geb. Tag 10.Julii Tauftag 15.Julii.

P e t e r P e t e r s e n K a y s e n

Gevatter: 1. in meiner Stelle Marcus Petersen Bk.

2. Matthies Iwersen in Lüdersholm,

3. Magdalena Petersens Buhrkarl.

I Konfidentregister: 25.5.1794 - 19.10.1800

7.6.1812 - 15.5.1814

Konfirmeret 1793 - Palmsonntag.

Tønder Copulations Register 1806

Dies Copulationis 13.Febr.: Der Bürger Junggesell und Uhrmacher Peter Petersen Kaysen hieselbst, des Bohlsbesitzers Samuel Kaysen in Lüdersholm, Buhrkall Kirchspiel und dessen verstorbenen Ehefrau Adelheid geborenen Petersen, ehelicher Sohn mit der Jungfer Anna Elisabeth Andresen, des Bürgers und Knochendrechslers hieselbst Jürgen Andresen und dessen Ehefr. Ingeburg, geborene Rehkopf ehel. Tochter, in der Kirche.

Datter:

Tønder Tauf-Register 1788

Dies Nativitatis 28.May - Dies accept. bapt. 30.May

A n n a E l i s a b e t h A n d e r s e n

des Knochendrechslers Jürgen Andersen und Ingeburg, geb. Rehkopffen eheleibl. Tochter.

Gev.: Güde Bødewatt

Cæcilia Rehkopfen

Martin Altman

4. 1780 Burkal Kbg. Das Tauf-Register

Nm. 30. 17.Sept. Geburtstag 24.Sept. Tauftag

A n d r e a s K a y s e n (IV - 2)

des Sandmans und Hufners Samuel Memmert Kaysens und Adelheit Petersens in Lüdersholm ehel. Sohn im Hause.

Gevattere: 1. Johan Kaysen in Lydersholm

2. Jürgen Andersen in Rohrkarr

3. Hanna Margreth Kaysen in Stemmell

5. Dbt. Burkal 1783. Dies Nat. 5.April Dies Bapt. 10.April

E s t h e r K a y s e n

des Sandmanns u. Hufners in Lüdersholm Samuel Memmert Kaysen und Adelheit Petersens ehel. Tochter.

Gevattern: 1. Esther Petersens in Buhrkarl,
2. Gyde Cathrin Brodersens in Lüdersholm
3. Nicolaj Petersen in Buhrkarl

6. 1784. D. nat. 19. D. bapt. 25.

M a t h i a s K a y s e n

des Hufners Samuel Memmert Kaysen und Adeheit Petersens in Lüdersholm ehel. Sohn.

Gevattern: Peter Petersen lit. cult. in Buhrkarl
Thomas Nissen in Lüdersholm
Ann Marie Thomsens in Lüdersholm

Copulationsregister 1817 d. 18ten May.

Der Junggesell Matthias Kaysen in Lydersholm u. Margretha Anderses in Buhrkarl. Seine Eltern Samuel Kaysen u. weil Adelheit Petersen in Lydersholm, ihre Eltern Andreas Caspersen in Rohrkahr u. Margareth Dorothea.

Despend. 26.4.1817.

Das Todten Register Burkal für das Jahr 1817.

Tag des Todes 1.Juni. Tag der Beerdigung d. 8.Juni

Mathias Kaisen in Rentz, des Hufners Samuel Meinert Kaysen in Lydersholm u.s.Fr. weil. Adelheid, gebohrene Petersen ehel. Sohn. Er hatte die Stelle des Carl Voltelen in Rentz gepachtet, hatte am Sonntag Exaudi Hochzeit mit Christina Margretha Anderses von Rohrkarr und starb am Sonntag Trinitatis des Morgens, diese Ehe dauerte also nur 13.Tage. Er war 33 Jahr alt.

7. 1788, D.nat. 20.Dec. Dies. bapt. 27.Dec.

A n n a M a r i a K a y s e n s

des Hufners Samuel Kaysen in Lüdersholm und Adelheit Petersens ehel. Tochter.

Gevattern: 1. Anke Matthieses in Lüdersholm.
2. Maren Johannsens in Buhrkarl
3. Matthias Brodersen in Lüdersholm

Todtenregister für das Jahr 1812 (Burkal)

Todestag 16.Febr. Begräbnistag d. 23.Febr.

Anna Maria Kaysen von Lüdersholm, des Hufners Samuel Kaysen daselbst und seiner verstorbenen Frauen Adelheit geb. Petersen ehel. Tochter. Sie starb an der Auszehrung, eben 23 Jahr alt.

Konfirmeret 1804 - am stillen Freitag.

Copulati Burkal 1799, 14ten Nov.

Der Witwer u. Hufner Samuel Kaysen in Lüdersholm mit Hanna Maria Benzen, Witwe des Bürgers und Mauermeisters Christian Thomsen in Tondern. Der Bräutigam sowohl als die Braut, haben die obrichkeithl. Beweise, wegen Abfindung der Kinder erster Ehe richtig eingehändiget, so auch die Concession zur Haus - Copulation.

B I L A G 5

Andreas Kaysen - Karen Christensdtr. (IV - 2 IV - 3)

Børn:

Født Lydersholm, Burkal Sogn:

1. 1818 A d e l h e i t K a y s e n

Datering og faddernes navne mangler, indførslen mellem 29. August og 1. September.

Des Hufners Andreas Kaysen in Lydersholm u.s. Fr. Karen Christens ehel. Tochter.

Gev.: 1. -- 2. -- 3. --

Cop. Ø.Løgum 1852, 2.Juli

Ungkarl Morten Hansen, søn af Maren Jepsdatter af Nebel og Rytter Morten Hansen af Bryndum, gammel 37 Aar med Pigen Adelheit Kaysen, ægte Datter af Gaardmand Andreas Kaysen og Karen Christens, gammel 34 Aar, Iøvrigt se Trolovelsesregistret Pag. 3.

Vidner: 1. I.Hansen af Sandkroen

2. Oluf Olufsen fra Jaruplund

Hygum 1871. Døde af kvindekjøn.

Dødsdagen d. 2.den Marts. Begravelsesdagen 9.Marts. Adelheit Kaisen - Hustru af Kaadner i Hygum skov Morten Hansen, 54 Aar, døde af Tæresyge.

2. 1819 J o h a n n e M a r g r e t h e K a y s e n (IV - 1)

Burkal Kirkeb. 1761-1826. Geb. 11te Dec., get. 21te Dec.

Des Hufners Andreas Kayssen in Lyesholm u.s. Fr. Karen Christens ehel. Tochter.

Gev.: 1. Kiestin Bucka, Westergaard

2. Medt Christine Brodersen, Lydersholm

3. der Schullehrer Juncker, Lydersholm

3. 1821. Tag der Geburt 16.Juni, Tag der Taufe 24.Juni

S a m u e l M e m m e r t K a y s e n

des Hufners Andreas Kaysen in Lüdersholm u.s. Fr. Karen Christens ehel. Sohn.

Gev: 1. Chresten Michelsen, Lüdersholm

2. Peter Iwer Friederichsen, Lüdersholm

3. Ingeborg Marie Petersen, Ladlunder Mühle

1822, Todten Register. T.d. Todes 22.März, T.d. Beerd. 31.März.

Samuel Memmert Kaysen in Lüdersholm, des Hufners Andreas Kaysen u.

Karen Christens ehel. Sohn. 40 Wochen alt.

4. Geburts u. Tauf Register 1823. T.d. Geburt 1.Jan., Tag der Taufe 11.Jan

M a r i a C a t h a r i n a K a y s e n

des Hufners Andreas Kaysen in Lysholm u.s. Fr. Caren Christens ehel.

Tochter.

Gevatt.: 1. Adeheit Kaysen in Rentz

2. Amalia Magdalena Nielsen, Bredewadt

3. Cornelius Paulsen in Lüdersholm

Cop. Ø.Løgum 1855, d. 26.Januar.

Enkemand Gaardmand Oluf Olufsen paa Jaruplund ved Haverslund, ægte søn af Grdm. sammesteds Jens Olufsen og af døde Hustru Anne Cathrina, f. Hansdatter, født 6.Februar 1814, altsaa gammel 41 Aar, første gang ægteviet den 19.Mai 1843 med Pigen Johanne Margrethe Kaysen, Ægtedatter af afdøde Gaardmand i Lydersholm, Burkal Sogn, Andreas Kaysen og hans efterladende Hustru Karen f. Christensdatter, som fødte ham 5 Pigebørn og døde den 22.April 1849

med Pigen Marie Catharine Kaysen sammesteds, Halvsøster til hans ovennævnte første Ægtehustru, født i Lydersholm den 1.Januar 1823, altsaa gammel 32 Aar, vaccineret 10.August 1830 af Physicus Neuber i Aabenraa, konfirmeret i Østerløgum Kirke 16.Marts 1838.

Kopulationen foregik ifølge Bevilling til Hus-Kopulation, udstedt paa det Kgl. Amtshus i Aabenraa d. 13.Januar 1855 paa Brudgommens Gaard Jaruplund. Den fornødne Attest fra Skifteretten var produceret, dateret 13.Januar 1855.

Vidner: 1. Nis Madsen Nissen i Haberslund

2. Gaardmand Hans O. Dahm i Nørrejarup

De foreviste Attester ere tilbageleverede med Paategning.

Kopulerede Ø.Løgum 1866, 14.August.

Enkemand Porcellist paa Haberslund Mark Andreas Asmussen, ægtefødt søn af Asmus Asmussen og Anne Marie f. Sørensen i Bjerndrup, Cliplev Sogn, født 25.November 1833, vaccineret 5.Mai 1836, konfirmeret i Hoptrup 1849, første Gang ægteviet i Østerløgum Kirke med Anne Schmidt af Tiislund, som døde i Barlund 1.Januar 1865 - med Enken Maria Catharina Olufsen f. Kaysen, ægtefødt Datter af Andreas Kaysen og Karen, f. Christensen i Lydersholm, Buhrkarl Sogn, f. 1.Januar 1823, vac. 10.August 1830, konfirmeret i Østerløgum Kirke 16.Marts 1838, første Gang ægteviet i Østerløgum Kirke 26.Januar 1855 med Gaardmand paa Jaruplund Oluf Olufsen, som døde 17.November 1863, jfr. de Trolovede 1866 No.5.

Vielsen foregik i Kirken og vidnerne vare:

1. Christen Jessen Bruhn af Nørre Jarup
2. L. Kruhl af Barlund

Alder: Brudgommen $32\frac{3}{4}$ Aar, Bruden $43\frac{1}{2}$ Aar.

Døde Ø.Løgum 1891. Dies mort. 5.Febr. D.sep. 12.Febr.

Maria Catharina Asmussen, f. Kaysen, Ægtekone paa Jaruplund, ægte Datter af Andreas Kaysen og Karen f. Christensen i Lydersholm i Buhrkarl sogn, født den 1.Jan. 1823, døbt den 11.Jan. s.Aar, konfirmeret i Ø. Løgum Kirke den 16.Marts 1838, for første Gang ægteviet i Østerløgum Kirke med Gaardmand paa Jaruplund Oluf Olufsen, som døde den 17.Nov. 1863, efterladende 5 Døttre af første Ægteskab med sin første Kone Joh. Margrethe f. Kaysen, og 4 Børn af andet ægteskab. De døbte Børns Navne ere 1. Anna Cathrine Olufsen, f. den 5.April 1855, som er ugift hjemme, 2. Jens Olufsen, nuværende Eier, født den 10.Marts 1857, 3. Johanne Margrethe Olufsen, født 5.Dec. (1859), conditioneret i Hamburg, 4. Andreas Peter Olufsen, født den 11.Febr. (1862), som døde 8 Aar gammel. For anden Gang ægteviedes hun den 14.Aug. 1866 med Enkemand og Parzelist paa Haberslund Mark Andreas Asmussen, som overlever hende. Den afdøde led i mange Aar af Asthma, paa Grund af hvilken Sygdom hun længe var sengeliggende, uden at hendes Tilstand syntes at forandre sig. I de sidste Dage følte hun sig svagere og døde pludseligen og uventet paa Torsdag den 5.Febr. om Formiddagen Kl.10 i en Alder af 68 Aar 1.Md. 5 Dage.

Ø.Løgum - Beerdigungsregister Jahrgang 1923

Tag des Todes 13.Dec. Tag der Beerdigung 19.Dec.

Andreas Asmussen, Enkemand i Østerløgum, Alder 90 Aar, 18 Dage, født i Bjerndrup, Klipleve Sogn, d. 25.November 1833. Ligprædiken.

5. 1826 Tag d. Geburt d.11ten April Tag der Taufe d. 23te April

S a m u e l M e m m e r t K a y s e n

des Hufners Andreas Kaysen in Luedersholm u.s. Fr. Karen Christens in Luedersholm ehel. Sohn.

Gev.: 1. Niels Hansen, Junderwadtfeld

2. Peter Jürgensen in Hostrup

3. Peter Kallesen in Hoist

Hellevad, copulerede 1852, 3.Jan.

Ungkarl Samuel Memmert Kaysen, ægte Søn af afdøde Gaardmand Andreas Kaysen af Burkal og Hustru Karen Christensdatter, født d. 11., dbt. d. 23.April 1826, confirm 1842 i Østerløgum, vacc. d. 10.August 1830 af Dr. Neubert, og hans trolovede Brud Maren Hansen, ægte Datter af Hyre-

indest i Goldbæk Nicolay Hansen og Hustru Anne Maria, f. Jørgensen, født den 8., døbt d. 19. August 1827, confirm d. 13. Marts 1842, vac. d. 17. Juni 1836 af Dr. Neubert.

Begr. Agerskov 1881, Dødsdag 7. April, Begr. dag 13. April
Arbejdermand Samuel Memmert Kaysen, død paa Rangstrup Mark, født i Lysholm.

Forældrene: Arbejdsmand Andreas Kaysen i Lysholm og Hustru Karen Christensen. Han var gift med efterlevende Maren f. Hansen, af hvilket Ægteskab leve 6 Børn: Cathrine, Mette Marie, Johanne Margrethe, Anne Marie, Hans Iversen, Christian Jørgen Peder Kaysen. Han døde af Tæring.
Kirkel. Handling: Gravtale 55 Aar.

Agerskov. Døde 1894. Dødsdag 22. Febr., Begr. dag 1. Marts
Enken Maren Kaisen, f. Hansen, død i Rangstrupgaard.
Forældrene: Arbejdsmand Nicolay Hansen, Goldbæk og Hustru Anne Marie, f. Jørgensen. Hun var Enke efter Samuel Memmert Kaisen, med hvem hun havde 8 Børn, af hvilke leve 6: Cathrine, Mette Marie, Johanne Margrethe, Anne Marie, Hans Iversen, Jørgen Christian.
Gravtale, 66½ Aar.

6. 1827 Tag d. Geb. 1. Nov. T. d. Taufe 10. Nov.

C h r i s t i a n K a y s e n

Cridarii Andreas Kaysen in Lydersholm u.s. Fr. Karen Christensen ehel. Sohn.

Gev.: 1. Jürgen Christensen

2. Der Schullehrer B. Hansen

3. Anna Johanna Andreses. Alle Lüdersholm

Ø. Løgum: SterbeRegister auf das Jahr 1831. D. mort. 1. Juni D. sep. 7. Jun.
Christian Kaisen aus Norderjarup, ehelicher Sohn des Hauerling Andreas Kaisen daselbst und der Karen gebohrnen Christens Tochter. Geboren in der Gemeine Burkarl d. 1sten November 1827, alt 3 Jahre 7 Mon.

7. 1830 Ø. Løgum Dies nat. 26. März Dies bapt. 4. April.

A n n a M a g d a l e n a K a i s e n

eheliche Tochter des Häuerlings Andreas Kaisen in Norderjarup und der Karen Christens Tochter Knudsen, getauft in der Kirche Dom. Palmarum.

Gevattern waren: 1. Kjestina Maria Jürgens Petersen

2. Kjesten Magdalena Friis und

3. Nis Dahm Alle aus Jarup

Sterbe Register auf das Jahr 1831 (Ø. Løgum) Dies mort. 8. Dec. D. sep. 18. Dec.

Anna Magdalena Kaisen aus Norderjarup, ehel. Tochter des Häuerlings Andreas Kaisen daselbst und der Karen, gebornen Christens Tochter, geboren den 26. März, getauft den 4ten April 1830, war immer kränklich und wurde 1 Jahr 8 Monate 19 Tage alt.

8. Ø. Løgum Dbt. 1832 Dies nat. 3. Maij Dies bapt. 13. Maij

C h r i s t i n e M a g d a l e n a K e i s e n

eheliche Tochter des Häuerlings Andreas Keisen, jetzt in Tyrholm und der Karen gebornen Christens Tochter Knudsen, - getauft in der Kirche und Gevattern waren:

1. Christine Hanses Andersen in Tyrholm
2. Hans Pedersen Hansen in Norderjarup
3. Abel Kathrine Ivers Tochter Nissen in Tyrholm.

Cop. Hellevad 1861 4. Mai

Enkemand Martin Frantzen Sinnet i Muspøt, ægte Søn af Frantz Sinnet og Hustru Marie f. Thomsen, født i Muspøt 15. Dec. 1830, confirm. i Hellevad Kirke 1846, vacc. 1833 af Dr. Neuber. Før gift med Christine Marie Thiesen, som døde Langelund den 3. October 1857, et Barn af dette Ægteskab er død. - Pigen Christine Magdalene Kaysen i Horsby, ægte Datter af afd. Andreas Kaysen og Hustru Karen f. Knudsen, født i Tyrholm den 3. Mai 1832, confirm. i Østerløgum 1847, vacc. 27. Mai 1843 af Dr. Maak, de lovbefalede Papirer ere producerede.

Døde Agerskov 1886, Dødsd. 18. Jan., Begr. 24. Jan.

Christine Marie Sindet, f. Kaysen, død i Langelund. Forældre Arbeidsm. Anders Kaisen og Hustru Karen Marie f. Pedersen. Hun er født i Vester Lygum, gift med Smed og Kaadner Martin Frantzen Sindet, Langelund, med hvem hun fødte 6 Børn, af hvilke leve 5: Christine Marie, Marine Elisabeth, Andreas Frandsen, Cathrine, Elisabeth Sindet.

55 Aar, død af Vattersot

Døde Agerskov 1888. Dødsdag 23. Nov., Begr. 29. Nov.

Smed og Kaadner Martin Frandsen Sindet, død i Langelund.

Forældre: Smed Frands Frandsen Sindet i Vejengaard, Hellevad Sogn og Hustru Mariane Elisabeth, f. Kaysen. Han var gift med ligeledes afdøde Kristine Magdalene, f. Knudsen, med hvem han har faaet 6 Børn, af hvilke leve: Christine Marie, Andreas Frandsen, Frands Frandsen, Cathrine Kirstine Sindet.

Døde Agerskov 1857 D. 3. Oct. Christine Marie Thiesen, Smed Martin Frandsen Sindets Hustru i Langelund. 24 Aar.

B I L A G 6

Fadderskabsliste for børn af

Samuel Memmert Kaysen og Maren Hansen

Copul. Hellevad 3.januar 1852.

Ungkarl Samuel Memmert Kaysen, ægte søn af afdøde Gaardm. Andreas Kaysen i Burkal etc.

og Maren Hansen, ægte datter af hyreindest i Goldbæk Nicolay Hansen og Hustru Anna Maria, f. Jørgensen, født d. 8., dbt. d. 19. August 1827, confirmeret d. 13.marts 1842.

1. 1852, født 3.januar

K a t h r i n e K a i s e n

datter af arbejdsm. S.M.K., Hellevad mark. Confirm. 13.marts 1842

Faddere: Henrik Hansen, Bovlund

Adelheid Hansen, Sandkro

Anne Kjestine Hansen, Geilpold.

2. 1854, Født Hellevad d. 6.aug., dbt. d. 3.sept

M e t t e M a r i a K a i s e n

datter af Hyreindest i Ørslev.

Faddere: Anna Møller i Muspøt

Marie Cathrine Kaysen, Hjaruplund

Jens Mailund, Ørslev

3. 1857, født 12.januar

J o h a n n e M a r g r e t h e K a y s e n

datter af arbejdsmand S.M.K., Ørslev

Faddere: Marie Kiestine Jørgensen, Øbening

Christine Magdalene Kaysen, Muspøt

Hans Jørgen Petersen, Hellevad Kamp.

4. 1859, født 1.maj, Dbt. 20.maj i Egvad

A n n a M a r i a K a y s e n

datter af hyreindest i Horsbyg

Faddere: Susanne Petersen, Øbening

Anna Cathrin Olsen, Ø.Løgum

Niels Matthiesen, Horsbyg

5. 1861, f.d. 4.dec på Hellevad mark, dbt. d. 26.dec.

A n d r e a s K a y s e n

Faddere: Oluf Olufsen, Hjaruplund

Hans Peter Axelsen i Hellevad
Marie Friis i Horsbyg
Død d. 21.jan. 1873 i Goldbæk.

6. 1864, født d. 3.sept

H a n s I v e r s e n K a y s e n
(s.a. Lejeindest på Hellevad mark S.M.K.)
Faddere: Hans Iversen Petersen, Haistrupgaard
Hans Christian Hansen, Hellevad mark
Bodild Christine Olufsen, Hjaruplund
Døde 6.januar 1866.

7. 1866, født d. 18.dec. 1866, dbt. d. 12.januar 1867 - Hellevad mark.

H a n s I v e r s e n K a i s e n
Faddere: Martin Frandsen Sindet, Langelund
Mette Cathrine Branderup, Hellevad
Lorenz Axelsen i Goldbæk

8. 1872, f.d. 18.april, dbt. d. 26.maj

C h r i s t i a n J ø r g e n P e t e r K a y s e n
søn af arbejdsmand, Goldbæk.
Faddere: Anna Refslund i Øbening
Andreas Asmussen, Barlund (Ø.Løgum S.)
Jørgen Nielsen, Hydevad.

Bilag 7.

Hans Kaysen, Hostrup (IV - 16).

Søn: Lass Kaysens Børn;

1. Hans Renati 1711. Quasimodogen
Lass Keisens Sohn Hans, Lörsholm.
1. Das Todten Register 1775. D .mort. 18 Mart. D.Sepult. 28 Mart.
Der Sandmann Hans Kaysen in Lüdersholm alt 64 Jahr, ohne Leibes Erben.
2. Renati 1713 d. 14 Febr. Lass Keisen Sohn Jürgen, Lorsholm
3. Maren: Renati 1715 Fer. 3tia Pentecoste Lass Keisens Tochter Marrien,
Lorsholm.
3. Desponsati 1740. Am Sonnabend fur Dom. 8.p.Trin. Zievert Jacobsen und
Marin Lass T. in Lüdersholm.
Copulati 18. August 1740.
3. 1741 Renati: Am Sonnabend fur Dom. 3.p.Epiph. Sivert Jacobsen u. Marrin
Siverts aus Wragahrd Sohn Jacob
Gev.: Nis Andersen aus Tondern. Die Fr. Pastorin, Andreas und Hans Kaysen,
Lydersholm.
1786. Das Todten Register. Dies emort. 15 Febr. D. Sepult. 22 Febr. Jacob
Siwertsen im Armenhaus in Rentz. Alt 45½ Jahr. Seine Eltern waren: der
Weyl. Sandmann Sievert Jacobsen und Marrin Kaysens in Wragaard, unverehelicht.
1742. Renati D. 14 Febr. Zivert Jacobsen et Marien Zivers Wragahrd Sohn
Lass.
Gev.: Las Jacobsen aus Braderup, Maren Lasses Lydersholm, Hans Lausen in
Rentz.
Geb. 9. Februar.
1742. Denati 21. Febr. Lass Zivertsen, Wragahrd.
1743. Renati Oculi Sivert Jacobsen und Marina Siverts in Wragahrd Tochter
Marrien.
Gev.: Mergreth Peters Niebüll, Marina Peters-Tochter Nold, und Johann Lassen aus Lydersholm
Konfirmeret 1762, 3. påskedag.
1745. 1.2. Renati Sivert Jacobsen und Marina Siverts in Wragahrd Tochter
Mergaretha.
Gev.: Anna Torts aus Nold, Jürgen Andersen daselbst u. Ann Catrin Peters
Tochter in Rentz.

Konfirmeret 1766, d. 31.3., 17 J. 5 M. alt.

1747. Renati 1747 am 7ten Febr. Sivert Jacobsen und Marie Siverts aus Wraggaard Tochter Anna.

Gev.: Catharina Boyens und Nicolay Volkertsen, beyde aus Niebüll und Catharina Mathies Tochter aus Rentz.

Geboren d. 28. Januar.

Denati 1748 Dom. Quasimod. Anna Siverts Tochter aus Wragahrd, alt 1 Jahr 2 Mon.

Renati 1749 Dom Quasimodogen Sievert Jacobsens und Marina Siverts auf Wraggaard Tochter Anna Mergrete.

Die Gev.: Helena Hansen aus Flensburg, Hans Ihwersen und Maren Lass Tochter aus Braderup.

Geboren am 9ten Febr.

Renati 1751. Auf Mariae Verkündigung Sievert Jacobsen und Marrien Jacobsens auf Wrag. Sohn Lass.

Gevatt.: Der Organist Ussing in Tondern, Sophia Emilia Henrichsen in Rentz, Jacob Braderup in Flensb.

Geb. 1. Mart.

Renati 1753 Den 30 Martii Sivert Jacobsen und Marine Siverts in Wraggaard Sohn Andres Albert.

Gevatt.: Helene Sieverts T. in Wraggaard, Jacob Lorentzen Winter, Frederik Jacobsen Pedersen in Rentz.

(Konfirmeret 1769, d. 2. April).

Renati 1757. Den 18 Junii Sivert Jacobsen u. Maren Siverts in Wrag. Sohn Andreas Friederich.

Gevatt.: Mons. Raabe, Tondern, Fr. Ursine, Hans Jensen Rentz

Geboren d. ....

Denati 1759 d. 10 May Andres Friedrich Jacobsen in Wragard, alt 2 Jahr.

Konfirmeret 1760 Jacob Sivertsen in Wragard.

4. Renati 1717 d. 13. 8br. Lass Keisens Sohn Andres Lorsholm

1750 Publ. absolv. Dom. Septuages. Andres Kaysen in Lydersholm.

Dom. Oculi Anna Hans Tochter aus Gaarbuy.

Copulati 1751 d. 20. Nov. Andres Kaysen aus Lüdersholm und Gunder Hans T. aus Uck.

1780 Todten Register D. emort. 10 Oct. D. sep. 15 Oct. Andreas Kaysen, ein Bohlsmann in Stammel. Alt 63 Jahr. Hinterlässt aus der Ehe mit Gunder Hans T. 1 Tochter, Hanna Margrethe. Seine Eltern waren: Lass Kaysen u. Margrethe Andersens, Bohlsleute in Lüdersholm.

4. Andreas Kaysen: Tønder Amts Regnskaber Nr.60 - 1761 / L.A.

Brüchregister pro Anno 1760 Schluxharde.

Es klaget Catharina Peters zu Stemmild, dass weder sie selbst, noch ihre Kinder, in ihrem Hause oder auf der Strasse für Andreas Kaysen daselbst und seine Dienst Magd ohne entweder unschuldigerweise gantz gröblich gescholten oder geschlagen zu werden, friedlich wohnen oder gehen können, wie sie dann gleichfals durch Dräuungen der Magd befürchten muss, dass derselben das Haus über dem Kopf möge angezündet und abgebrant werden. Andreas Kaysen für sich und seine Magd mit 1 Rthl.

Todtenregister 1807 D. mort. 21 April D. sepult. 26 April. Gunder Kaysens von Stemmelt, in Uck gebohren, daselbst hiess ihr Vater Hans Hansen und ihre Mutter Ingeborg Lasses. Aus einer 29 Jährigen Ehe mit Andreas Kayssen in Stemmelt, der vor 26 Jahren starb, lebt eine Tochter, Hanna Margretha, die auf der väterlichen Hufe an Jürgen Lassen verheirathet ist. Nachdem sie an Engbrüstigkeit lange gelitten, starb sie in einem Alter von 85 Jahren.

Uge kbg. 1722 Dbt.d. 24.Sept. Hans Hansens D. Gunder.

Renati 1760 Dom. 2.p.Trin. Andres Kaysen und Gunder Kaysens in Stemmelt Tochter Hanna Margreth.

Gevatt.: Maren Sieverts in Wragard, Anne Hanses in Uck, Nis Hansen in Uck. Geb. d. 8.Juni.(konfirmeret 6.4.1776)

1781 Copulati 19.May Der Bohlsmann Jürgen L(assen) (Sohn) des Bohlsmann (Andreas Lassen u.) Marin Ottsens in (Rohrkar) mit Hanna Margreth, des weyl. (Bohlsmann An)dres Kaysens und Gund(er)(Hanses) in Stemmelt eheleibl. (Tochter).

Todtenregister pr. 1827. Tag des Todes 1.Sept. Tag der Beerdigung 7.Sept. Jürgen Lassen, weil. Hufner, jetzt Abnahm. in Stemmelt, Seine Eltern waren: Andreas Lassen und Ann Marie Otzen in Rohrkar. Aus der Ehe mit Hanna Margaretha Kaysen in Stemmelt sind 2 Söhne u. 3 Töchter am Leben. Er war 89 Jahr alt.

Hostrup kbg. 1738 Nati, d. 26.April Andres Lassen ein Sohn Namens Jürgen.

Todtenregister pro 1832. Tag des Todes 10.Juli, Tag der Beerdigung 15.Julii. Die Wittwe Hanna Margaretha Lassen in Stemmelt, des weil. Hufners Andreas Kaysen in Stemmelt und seiner Frau weil. Gunder geb. Hanses daselbst Tochter. Sie war verheirathet mit dem weil. Hufner Jürgen Lassen in Stemmelt aus welcher Ehe 5 Kinder leben, neml.

1. Andreas Lassen in Lundt, verheirathet mit Gude Catharina aus Lundt, aus welcher Ehe 5 Kinder, a. Hanna Margaretha, b. Kristina oder Christina, c. Jürgen, d. Jeng Kristina, e. Hans Jürgen.
2. Gunder Maria, verheirathet mit Hans Peter Petersen in Bau aus welcher Ehe 2 Kinder leben, a. Peter, b. Hanna Margarethe

3. Lorenz Lassen in Stemmelt verheirathet mit Anna Margaretha geb. Petersen aus Bau aus welcher Ehe 3 Kinder: a. Hanna Margaretha, b. Andreas Boysen, c. Christian
  4. Anna Maria verheirathet mit dem Herren Küster N. Jansen in Lygum, aus welcher Ehe 5 Kinder.
  5. Ingeburg verheirathet mit Jacob Winter in Lygum, aus welcher Ehe eine Tochter, sie starb in einem Alter von angeblich etwa 72 Jahr.
5. Renati 1720 d. 16. Julii Lass Keisens Sohn Johann, Lorsholm.
- Todten Register pro 1791. Dies em. 28. April. Sie sep. d. 8ten Maij.
Der Wittwer Johann Kaysen, gebohren in Lydersholm. Sein Vater war der weil. Bohlsman Lass Kaysen, seine Mutter Margretha Andreses Tr. Er war verehelicht mit Chrest Andreses Tr. aus Wimmersbyl, es sind aber keine Leibes Erben aus dieser Ehe. Das Alter des verstorbenen 71 Jahr + 9 Monate.
- Todten Register pro 1787. D. em. 20. April, d. sep. 29. April.
Chreest Johannis aus Lüdersholm, alt 76 Jahr 27 Wochen. Ihre Eltern waren Fedder Andersen u. Kiesten Peters Tr. in Wimmersbüll. Sie hat aus der Ehe mit dem nunmehrigen Wittwer Johann Kaysen aus Lydersholm keine Kinder Erben hinterlassen.

IV - 16

Hans Kaysen I, Hostrup

Søn: Las Kaysen:

Burkal kbg:

1710, d. 3te Julii Las Keisen und Margaret Andrestochter Lorsholm.

1733. Denati Lass Kaysen in Lydersholm, D. Quasimodogeniti

1761. D. emortua 19. Dec. D. sepult. 2. Nativ. Margrethe Lasses in Rentz 72

Desponsati 1710 Sonnabend fur Dnca 1. Trin. den 21. Junij Las Xeisen und Andres Jürgensens tochter Nold.

it. Peter Andersen und Marren Nistochter Lorsholm.

Copulati 1711 d. 29. 8br. Peder Andersen und Marren Nistochter Nolde. Tønder Amsregnsk. 1710 - s. 1291 / R.A.

Dispensat.: Peder Andersen Nolde og Marine Nisdtr., Lysholm - 3 grad.

Desponsati 1707, 12. 9br. Lorentz Nissen und Andres Jensens tochter Lorsholm.

Copulati 1708 21. Trin. Lorentz Nissen und Ellen Anders tochter, Lysholm.

Tingbog for Slogs Herred 1722, Retsbetj. Nr. 2084 12.1. Las Kaysen Kirchenjurat. 27.7. s. å. Sandmann: Las Kaysen, Lydersholm.

KILDER - HENVISNINGER

1. Hostrup præstearkiv - Skolesager 1724 - 1878, Fa.3, L.A.S.
2. Tønder Amtsregnskab. Regnskab for godset Solvig 1601 - 15. S. 1300, R.A.
3. Tønder Byarkiv nr. 654. Hospitalets kapitaliebog - L.A.S.
4. Sdj. Årbøger 1963, S. 161 - 233.
5. Tønder Amtsregnskab. Solvig - S. 1302 R.A.
6. Tønder Amtsregnskab. Solvig - S. 1303 R.A.
7. Kåmmereigerichtsprot. Bd.6 - Stadtarchiv Flensburg
8. Kåmmereigerichtsprot. Bd.8 - S. 165 A.
9. Retsprotokol Tønder - Retsbejent nr. 1731 L.A.S.
10. Hostrup kirkeregnskabsbog, Mahnbuch 1636 - 1763, Tønder Provstearkiv nr. 300. L.A.S.
11. Mahn u. Hebungsbuch der Kirchen Hostorp - Tønder Provstearkiv v.s. L.A.S.
12. De sønderjyske Fyrstearkiver, De Gottorpske hertuger. S. 1267 - R.A.
13. notat i Holbøl kirkebog.
14. De sønderjyske Fyrstearkiver, De Gottorpske hertuger - S.1267 - R.A.
15. Nansens Privatarkiv, nr. 544 - L.A.S.
16. Burkal Kbg. L.A.S.
17. Tønder Amtsregnskaber 1761 Nr. 60 L.A.S.
18. Jordebog for Løgumkloster Amt 1723, Løgumkloster Amtsstuearkiv - CV 3, Nr. 239, s. 41-43 - L.A.S.
19. Løgumkloster birks tingbog 1729-1732, Retsbetjent nr. 2465, L.A.S.
20. Tønder amtsstuearkiv L.A.S.
21. Tønder, Højer m.fl. herreders skyld- og panteprotokol II (1754 f, fol. 1796, bibog 1772 - 75, s.12. 336f) L.A.S.
22. Retsbetjent nr. 2134 - L.A.S.
23. Retsbetjent 2134, L.A.S. Bibog for Gestherrederne XIV s. 313 f.
24. Skudsmålsbog i privateje
25. O.H.Møller: Der Stadt Flensburg Schötebuch, Stadtarch. Flensb. XII Hs. nr. 954^I
26. Schötebuch nr. 2493.

27. Max Rasch: Brudstykker af Hostrup sogns Historie, s.71.
Lokalhistorisk Forening for Tønder Kommune 1985.
28. En skipper ved navn Hans Kaysen fik 1617 skøde på Andreas Bentzens halve hus i Ramsherred i Flensborg. Det var Boye Jacobsen, der som Andreas Bentzens kreditor gav skødet.
29. 1670 lader Jasper Kaysen Hans Mohlers bolig i St. Marie lovbyde. Den betegnes som beliggende mellem Nis Ellundes bolig mod syd og kørevejen til leglgården mod nord.
Jasper Kaysen fik 29. aug. "dom" på huset. (25)
30. Peter Kaysens andet ægteskab var børnløst.
31. Rigsarkivet. Tyske Kancelli. D. Topografisk ordnet afdeling. Tønder provsti. Akter vedr. de enkelte sognekald. 200. (Hostrup.)
32. Jasper Kaysen er formentlig en søn af den Hans Kaysen, der overtog degneembedet i 1628.
33. Morten Hansen blev 2. gang d. 27. marts 1873 i Hygum gift med Marthe Marie Lorentzen. Hun var født i Arnum d. 3. nov. 1834 og var datter af styrmand Jørgen Lorentzen og Johanne Koltøft i Arnum. Forlovere var brudens far og gårdmand Carl Dowljer i Hygumskov.

I Adelsheit Kaysens ægteskab med Morten Hansen fødtes:

a. Andreas Hansen d. 29. aug. 1855.

Fæddere var: Ungkarl Samuel Kaysen af Lsterlegum, Christian Madsen af Hygum skov og Løder Hansen ibd., Peder Hansen ibd., Gode. S. F. Hansens kone ibd. og pigen Anne Knudsen ibd.

Andreas Kaysen blev palmesøndag d. 2. april 1871 konfirmeret i Hygum.

FAMILIEN IVERSEN - ANDERSEN - MATTHIESEN

I ASSET , BØGVAD OG LYSHOLM

I Asset - en lille bebyggelse sydøst for Løgumkloster i Løgumkloster landsogn - var der 1548 to halvbol (helgårde), de beboedes af:

I. Iver Krestensen og Hans Andersen, der hver betalte 8 sk. i frøkenskat⁽¹⁾

II. I 1607 var begge gårde delt, så der nu var 4 halvbol.

På et af dem boede Andreas Iversen (IV - 72), på det tilsvarende halvbol var Niels Asmussen. På den anden delte gård var Andreas Hansen og Jeb Lautzen.

Andreas Iversen er formentlig efterkommer af en af beboerne, der nævnes 1548 (eller måske af dem begge). Han var gift med Bodil (se nedenfor).

Andreas Iversen og Niels Asmussens gårde beskrives under et i jordebogen for Løgumkloster amt fra 1607.⁽²⁾

De kan så al deres jord med 35 ørtug rug, og de sår årlig omtr.

Af rug	10 ørtug
Af byg	3 ørtug 4 skæpper
Af havre	0 ørtug
Af boghvede	1 ørtug
Af hø bjerger de	60 læs

Af afgifter har de:

Pengepligt	1 daler 31 sk.
------------	----------------

1 ørtug havre

2 svin eller 2 ørtig byg

2 gæs

4 høns

40 æg

Desuden skal de levere 10 læs tørv til teglværket.

Anders Iversen er formentlig død i krigstiden 1627-29, da egnen hærgedes af epidemier, for i en fortegnelse over tabene ved de kejserlige troppers ophold finder vi på gården Kalle Høg, som sammen med Nels Rossen (Asmussen) på nabogården har haft et tab på 15 rdl. 32 skilling.⁽³⁾

Kalle Høg har antagelig giftet sig med Anders Iversens enke. I et bøderegister fra 1639 får Kalle Høgs stiftatter en bøde på en halv daler, fordi hun havde skåret vidjer i Draved skov.⁽⁴⁾

I 1633 er der følgende halve bol i Asset:⁽²⁹⁾

Kally Hoegh

Iffuer Nielsen

Andres Jebsen

Laus Jebsen

De betaler hver 8 daler 32 sk. i "Dienstgeld" (afløsning for hoveriforpligtelser).

Afgifterne for Kalli Hoeg og Iffuer Nielsen er:

Pengeafgift 2 daler

2 gæs

4 høns

40 æg

10 læs tegltørv

Kalli Hoegh nævnes sidste gang i regnskaberne 1647-48 og hans eftermand Iver Andersen første gang 1648-49.

I tingbogen for Løgumkloster Birk er under 15. Martii 1647 indført følgende: Kalli Høg i Assit och Iffuer Andersen tager huer tingsvinde efter en contract som Imellem dennem anlangende Kalli Høegs halfue Wering udj Assit er oprettet.

Bodel Andersens faaet dereffter en gienpart.⁽⁶⁾

III. Iver Andersen (IV - 36)

Formentlig gift med Merret (Mergreth).

Han nævnes 29.11.1647 som tinghører ved birketinget i Løgumkloster.

1659-60 nævnes følgende i Assit:⁽³⁰⁾

Iwer Nelsen

Iwer Andersen

Ulrich Zitscher (Se "Kollundsløgten", Bd. 2, s. 218).

Mathias Laurents.

Af disse er Ulrich Zitscher, der var søn af husfoged i Løgumkloster, kommet til 1648-49, da han fæstede en gård, som han havde købt af Anders Nissen. Han indbetalte 16 rdl. i indfæstning og var ved "fyrstelig benådning" fritaget for at betale "Dienstgeld". Han kunne dog ikke klare sig, og gården blev delt mellem de 3 øvrige gårde ca. 1665.

Iver Andersen nævnes 1661 og 1664 som "Vrøger" (helligdagsfoged).

Ved en opgørelse over gårdene i Assit 1672-1673 anføres skifte af fæsternerne:

Cåsten Iversen har afløst Iver Nielsen

Iver Andresen har afløst Kalle Hoeg

Niels Nissen har afløst Matthias Lorenzen

Anders Nissen er afløst af Ulrich Zitscher - wüst (øde)

I Hebungs Register des Amts Lügumkloster de 1677⁽⁷⁾ opføres Iver Andersen med følgende afgifter:

Geldpflicht 1 Rthl.

2 Hüner 8 s.

20 Eyer	4 s.
1 Gans	12 s.
5 Fuder Ziegeltorff	24 s.
Dienstgeld,	
erster Termin	4 Rthl.
ander: Termin	4 Rthl.
Zehendhauer	3 Rthl. 24 s.
Vestegeld	0

(i alt) 13 Rthl. 24 sk.

Hierzu $\frac{1}{3}$ Theill von Ulrich Zitschers $\frac{1}{2}$ Bohl. 5 Rthl. 8 s. (8)

Iver Andersen nævnes sidste gang i kornregistret 1689, sønnen Jacob Iversen første gang i "Løgum Klosterisches HebungRegister de Anno 1690".

I 1704 blev der udarbejdet en jordbog for Løgumkloster amt med en indgående beskrivelse af de enkelte gårde. Forholdene har i det store og hele forntl. været nogenlunde de samme i Iver Andersens tid (Bilag nr. 1)

Børn:

1. Anders Iversen, Bjerndrup, Nr. Løgum Sogn	v. IV 1
2. Rasmus Iversen, Løgumkloster	v. IV 2
3. Jacob Iversen, Asset	v. IV 3
4. Marten Iversen, Tørnskov	v. IV 4
5. Matthias Iversen, Bøgvad, Lysholm	v. IV 5
6. Kalle Iversen, Løgumkloster	v. IV 6 (33)

IV 1. Anders Iversen

Anders Iversen er født ca. 1648 i Asset og død 1717 i Bjerndrup, begr. 11.april i en alder af 68 $\frac{1}{2}$ år. Bolsmand i Bjerndrup, Nr. Løgum sogn. Gift med Karen (Anderses), der var født ca. 1648 og død 1713 i Bjerndrup, begravet 2.april. (38)

Børn:

1. Iver Andersen

Født ca. 1672, død 1712 i Bjerndrup, begravet 21.februar.

Bolsmand i Bjerndrup.

Gift med Anne Pedersdatter Arrild (nævnt ved sønnen Nils Iversens død 1780). (39)

Børn:

a. Anders Iversen

Født ca. 1703, død i Bjerndrup 1767, begr. 8.jan., 64 år, 2 måneder og 8 dage gammel. Bolsmand i Bjerndrup.

Anders Iversen havde en $\frac{2}{3}$ plov stor fæstegård. Han havde fæstet d. 1.maj 1723. Bygningerne var i god stand (Jordebog for Løgumkloster amt 1727 - L.A.S.).

Gift 3.6.1728 med Merreth Jacobsdatter, født ca. 1701 i Asset, datter af Jacob Iversen og Kiesten Pedersdtr.. Død i Bjerndrup 1733, begr. 8.maj i en alder af 32 år.

Ægteparret måtte have kgl. tilladelse til indgåelse af ægteskabet som nærbeslægtede ("Hans bedstefars broderdatter").

2 børn i ægteskabet. Ved faderens død var kun sønnen i live.

Børn:

aa. Kiesten, født 1729, dbt. 8.maj.

Faddere: Meine Frau v. Closter, Kiesten Ifverstochter in Starup u. Ifver Jacobsen in Assit.

bb. Iver Andersen, født 1731 i Bjerndrup, dbt. 27 okt.

Faddere: Rasmus Iversen, An Ivers fra Løgumkloster og Nis Iversen fra Bjerndrup.

Iver Andersen var bolsmand og kniplingskræmmer i Bjerndrup.

Gift i Møgeltønder 14.juni 1757 med Anna Pedersdatter fra Bønderby, Møgeltønder sogn ("udi Huset efter Kongl. allernaadigste concession"). (44)

Iver Andersen døde i Bjerndrup 28.4.1792 og Anne døde sst. 15. juni 1800, i en alder af 66 år, 3 mdr. og 4 dage.

Af ægteparrets børn 17 børn var de 11 i live ved forældrenes død.

Børn:

aaa. Anders (Andreas) Iversen, født 1758, dbt. Fer. III Pasch.

Faddere: Anders Iversen, Bjerndrup, Peder Bayer, Kannikhus, Este Peders, Skast.

Død i Visbjerg 3.febr. 1805. Han var på besøg der sammen med hustru og søn. Urtegårdsmand i St. Petersburg i Rusland.

Han var gift med Dorothea, datter af skovridder Brix i Gauerlund ved Fredericia.

1 søn i ægteskabet.

- bbb. Peder Iversen, født 1760 i Bjerndrup, dbt. 21.aug.
 Faddere: Peder Andersen, Bønderby, Peder Boyer, Kannikhus,
 Maren Nielsdtr., Bjerndrup.
 Kancelliråd og fuldmægtig i den kgl. skifteret i København.
 Peder Iversen død i Visbjerg d. 2.juli 1832. 72 år gammel
 mindre 6 uger og 4 dage. Han skal være stanget ihjel af en
 ko. Han var ugift.
- ccc. Jacob Iversen, f. 1761, dbt. 6.aug. Død 4 år og 17 uger
 gammel, 15.nov. 1767.
 Faddere: Jacob Jacobsen, Løjtved, Jacob Iwersen, Asset,
 Mergreth Pedersdatter fra Bønderby.
- ddd. Jacob, født 3.sept. 1762, dbt. Dom XII p. Trin.
 Faddere: Jacob Matthiesen, Brink, Iver Nielsen, Bjerndrup,
 Anna Pedersdtr., Arrild.
- eee. Iwer Iwersen, født 26.jan 1763.
 Faddere: Hans Brodersen ved Aaen af Møgeltønder sogn, Peter
 Nielsen Owidt, Løgumkloster, Gue Maria Chrestens,
 Løgumkloster.
 Gift 18.maj 1799 i Nr.Løgum med Mette, datter af bolsmand
 Iwer Nielsen og Anne, født Anderses, Visbjerg.
 Dispensation, dat. København 14.5.1799.
 Iver Iversen døde som bolsmand i Visbjerg d. 20.jan. 1831.
 Han efterlod tre børn, foruden 3 døde, nemlig Iver, Juliane
 og Anders Iversen, alle ugifte ved faderens død.
 Iver Iversen døde af brystsyge, 77 år gammel.
- fff. Peder Christian Iversen, født 1765, dbt. 3.marts. Død 8.6.
 1766, 1 år og 3 mdr. gammel.
 Faddere: Niels Iversen, Bjerndrup, Hans Boier, Kringelum,
 Elsbe Nisses, Starup.
- ggg. Peder Christian Iversen, født 4.juni 1766. Død 1767 i en
 alder af 1 år og 4 dage.
 Faddere: Peder Boier, Skast, Peder Nissen, Løgumkloster,
 Anna Cathrine Nielsdtr., Bjerndrup.
- hhh. Margreth Kiesten, født 2.aug. 1767, ugift ved moderens død
 1800.
 Faddere: Gue Maria Hanses, Løgumkloster, Iwer Nielsen,
 Bjerndrup, Johanne Andersdtr., Visbjerg.
- iii. Jacob Iversen, født 3.sept. 1768. Ugift ved moderens død
 i 1800.

- Faddere: Hein Nissen, Drengsted, Anders Christensen,
Bjerndrup, Ella Thomses, Ballum mølle.
- jjj. Peder Christian Iversen, født 17.1.1770.
Faddere: Peter Boier Petersen, Bønderby, Nis Nansen, ibid.
Gunder Helene Johansdtr. Toft, Dagebøl.
Gift 18.8.1798 i Brede med Inger Anderses, d.a. Anders
Sørensen og Cicilia, f. Wermer i Apterp.
Bosat i Galsted.
En søn Iver Iversen.
- kkk. Niels Iversen, født 11.okt. 1771 i Bjerndrup. Død som spæd.
Faddere: Peder Iversen, Arrild, Christen Lorenzen, Løgum,
Karen Nielsdtr., Bjerndrup.
- lll. Gyde Helene, f. 23.juli 1773.
Faddere: Anna Iwers, Visbjerg, Peter Boyer, Skast, Mette
Botilla Wollesdtr. Landeby.
Ugift ved moderens død i 1800.
- mmm. Niels Iwersen, født 5.sept. 1774 i Bjerndrup.
Faddere: Mons. Haas, fuldmægtig på Closter, Leena Margre-
the Outzen fra Rabsted, Anders Nissen fra Løgum-
kloster.
Død 25.jan. 1775.
- nnn. Margreth, f. 2.jan. 1776, ugift ved moderens død 1800.
Faddere: Kiesten Hanses fra Løjtved, Nicolay Lausten fra
Visbjerg, Botilla Maria Nisdatter fra Starup.
- ooo. Niels Iwersen, f. 13.Febr. 1777 i Bjerndrup.
Faddere: Anders Pedersen, Visbjerg, Adolf Martensen, Løjt-
ved, Marie Elisabeth Clausdatter fra Kloster.
- ppp. Anche Marie, f. 1759, dbt. d.30. aug.
Gift 23.4.1779 med bolsmand Christian Berthelsen i Nr.Løgum.
Ved moderens død 1800 fem børn:
Iver Andersen, Laust Berthelsen, Andreas Berthelsen, Anne-
marie og Anne.
- qqq. Anna, f. 22.sept. 1780
Faddere: 1. Min kiere ægte Hustru Anna Botilla Braun
2. Jfr. Hanna Petersdatter fra Skadst
3. Maren, Andreas Peter Beyers fra Ballum.
Ugift ved moderens død 1800.

b. Niels Iversen

Født 1706 i Bjerndrup, død 18.jan. 1780 sst., 73 år og 23 uger gammel.

Gift 12.juni 1738 med Maren Pedersdatter fra Bjerndrup.

Børn:

aa. Ann Cathrin, født 1739 i Bjerndrup, dbt. 26.April.

Faddere: Fru Catharina Zoega, Løgumkloster, Met Kistin Pedersdatter, Peter Iversen, Bjerndrup.

bb. Peder Nielsen, f. 1741 i Bjerndrup, dbt. Dom XXII p. Trin.

Faddere: Anders Iversen, Peder .... , Bjerndrup

cc. Iver Nielsen, født 1744 i Bjerndrup, dbt. 4.marts.

Faddere: Christen Pedersen, Visbjerg, Anders Pedersen, Løjtved, Elsbe Nisses, Starup.

Død Visbjerg d. 11.dec. 1802.

Gift 1.gang med Hanna, født Anderses fra Visbjerg, død 8.febr. 1769, datter af bolsmand Anders Pedersen og Mette født Pedersdatter i Visbjerg, født i Visbjerg 1746, dbt. Dom Miserere.

Børn: Mette, gift med Iwer Iversen, Visbjerg.

Gift 2.gang med Anna, død 5.febr. 1776 i Løjtved, datter af Laus Petersen og Mette Nicolais i Visbjerg. Hun efterlod 2 døtre: Hanna og Mette Cathrine, gift 6.dec. 1800 med kniplingskræmmer Jens Pedersen, Visbjerg, søn af Peder Jensen og Ancke, født Hanses, af Østerterp.

dd. Anne Cathrine, født 1747 i Bjerndrup, dbt. Festo Ascensionis.

Faddere: Bol Peders, Asset, Giertrud Hansdatter, Løgumkloster, Peter Matzen, Bjerndrup.

ee. Anna, født 1749, dbt. Dom XXIII p. Trin.

Faddere: Anna Peders, Arrild, Anna Pedersdtr., Koldkåd, Iver Andersen, Bjerndrup.

ff. Karen, født 1752, dbt. Dom IX p. Trin.

Faddere: Karen Christians, Lygum, Hans Matzen, Løjtved, Mergrethe Pedersdatter, Løjtved.

Gift 23.6.1781 i Nr.Løgum med indest Christen Orbans, s.a. smed Orban Ernst og Anna Cathrine, født Christens i Ø.Terp.

c. Peder Iversen

Født 1710 i Bjerndrup, dbt. 10.juni.

Faddere: Hans Schmidts hustru, Løgumkloster, Peter Nissen, Starup, Jacob Iversens søn, Asset.

Død 1777 i Arrild, begr. 19.maj.

Gift 16.5.1749 i Arrild med Anna Hansdtr. Friis, født ca. 1710, død 1772 i Arrild, begr. 8.4., datter af Hans Dethlefsen Friis, gårdm. og sognefoged i Arrild og Karen Nielsdtr.

Peder Iversen var også sognefoged og gårdejer i Arrild.

Han var 1741 ejer af Hans Detlefsens gård.:

Han var 1.gang gift 1740 (trolovet 22.april i Nr.Løgum) med Bodil Pedersdatter, død 1749, begr. 5.1. i Arrild, 36 år gammel.

Anna Hansdtr. Friis var gift 1.gang med Niels Knudsen Bejer, født ca. 1700, begr. 8.3.1747 i Arrild, 47 år gammel. Sognefoged i Arrild.

Børn:

aa. Anna Bothilde Pedersdtr. Friis, født 1750 i Arrild, dbt. 11.3., død 2.10.1826 i Ribe domsogn.

Gift 7.1.1796 i Ribe, Kathrine sogn (huskopulation) med Michael Lorentzen, f.ca. 1735 på Sjælland, død 20.2.1824 i Ribe domsogn, 89 år gammel.

Borgerskab i Ribe 6.12.1770, som høker, senere musikus i Ribe.

Gift 1.gang med Anna Dorothea Junghans, begr. 19.11.1795 i Ribe domsogn, 67 år gammel.

bb. Niels Pedersen Friis, født 21.11.1753 i Arrild, død 21.10.1803 i Ribe, Kathrine sogn. Købmand i Ribe.

Gift 11.10.1782 i Farup med Ingeborg Kirstine Termansdtr. Vindfeldt, født 1761 i Farup, død 14.7.1854 i Ribe, Kathrine sogn, d.a. grmd. Terman Madsen Vindfeldt og Karen Hansdtr. i Kjærbøl.⁽²¹⁾

2. Elsabe Andersdatter og 3. Peter Andersen, se: note 42.

IV 2. Rasmus Iversen

Rasmus Iversen var bolsmand i Løgumkloster, født ca. 1650 i Asset, død 1737 i Løgumkloster, begr. 22.maj i en alder af 87 år mindre 6 uger.

Han er nævnt som fadder i Bøgvad 1706, da Matthias Iversen lader datteren Ahlheit Magdalene døbe.

Rasmus Iversen var gift 2 gange:

Gift 1.gang med Beate.

Gift 2.gang med Maria Elisabeth Wilckens. Hun er muligvis identisk med den jordemoder Marie Lisbeth Rasmusses, der døde af et slagtilfælde 1745 i Løgumkloster og blev begr. 16.juli. 78 år gammel, altså født ca. 1678.⁽³⁴⁾

Børn af 1.ægteskab:

1. Iver Asmussen (Rasmussen)

Bosat i Løgumkloster, født ca. 1687, død i Løgumkloster 1731, begr. 6.juli.

Ifølge Jordebog for Løgumkloster amt 1727 (L.A.S.) havde Iver Asmussen en fæstegård på en plov, som han havde fæstet 1720.

Hans bygninger, der var i god stand, bestod af 12 fag beboelseshus, 29 fag lo, stald og hø- og tørveskur.

Der var endvidere et 3.fag, stort beboelseshus. Ligeledes var der en stor kålgård. Der var ingen skatterestancer. I et aftægtshus - muligvis det ovenfor nævnte 3-fags hus - boede hans forældre.

Gift 7.5.1715 i Løgumkloster med Abel Annersdatter fra Løjtved.

Vidner: Rasmus Iversen og Peter Andersen i Løjtved.

Børn:

a. Rasmus Iversen, født 1717 i Løgumkloster, dbt. 1.aug.

Faddere: Rasmus Iversen, Anna Cathrine Rost og Hans Andersen, Løjtved. (40)

b. Anners Iversen, født 1720, dbt. 28.marts.

Faddere: Maria Elisabeth Rasmusses, Løgumkloster, Peter Andersen, Løjtved, Jørgen Rasmussen, Løgumkloster. (41)

c. Beat Iversdtr., født 1722, dbt. 11.april.

Faddere: Merreth Peters, Løjtved, Merret Jacobsdatter i Asset, Anners Annersen, Løjtved.

Død 1724, begr. 11. juni, 2 år gammel.

d. Biat Iversdatter, født 1724, dbt. 3.dec. (32)

Faddere: Marin Hanses, Kloster, Margreth Matthiesdatter, Lysholm, Kiesten Hanses, Løjtved.

2. Merred

Født ca. 1685 i Løgumkloster, død 1753 i Løjtved, begr. XI p. Trin.

Gift 14.10.1716 med Peder Andersen, født ca. 1677 (i Løjtved), død Løjtved 1757, begr. 16.3., søn af Anders Simonsen og Karen Anderses, sst.

Børn:

a. Margreth, født 1719 i Løjtved, dbt. 24.Sept.

Faddere: An Anderses i Løgum, Mergrethe Jacobsdatter i Asset, Søren Petersen i Ustrup.

b. Biathe, født ca. 1721 (ikke i kbg.), død 24.4.1789 i Brede, 68 år gammel.

Gift 1.gang i Brede 5.nov. 1750 med Rasmus Iversen, Komled.

Gift 2.gang 19.okt. 1760 med Hans Andersen fra Visby, søn af Anders Petersen og Gunder Hanses.

Hans Andersen gift 2.gang 17.okt. 1796 med Catharina Magreth Johansdtr., Komled, datter af Johann Friderich Doris, degn i Vodder.

Børn af 1.ægteskab:

aa. Peter, født 1755, dbt. Dom 24. p. Trin.

Faddere: Peder Andersen af Løjtved, Johannes Clausen af Rabsted, Ingeborrig Christens af Løjtved.

bb. Iver, født 1753, dbt. Dom 1. p. Trin.

Faddere: Jacob Jacobsen, Løjtved, Hans Christensen, Løjtved, Biath Sørrens af Ørrerup.

cc. Obel, født 1751, dbt. Dom X post Trin.

Faddere: Anders Persen af Løjtved, Martina Beyers af Bredebro, Beata Iversdatter af Ørup (Ørderup).

Gift med kådner Bunde Hansen i Jylland.

dd. Iver, født 1758, dbt. Dom 2.post Pascha.

Faddere: Søren Lassen af Ørrerup, Hans Pedersen i Alstrup og Marie Lisbeth Pedersdatter i Løjtved.

Iver Rasmussen, Komled, gift 8.Dec. 1792 med Christina Andresen d.a. "Krahmer" Andres Hansen Wulf, Bredebro og Johanna f. Jensen.

Børn af 2.ægteskab:

ee. Rasmus, født 1760, dbt. Dom. 2 p. Trin

Faddere: Chresten Thomsen, Svanstrup, Matz Nielsen, Visby, Anna Peders ved Bredebro.

ff. Anders, født 29.okt. 1768,

Faddere: Niels Andersen, Volderup, Hans Nielsen, Visby, Cathrin Nisses, Nr. Løgum.

gg. Anne

c. Ann, født 1722 i Løjtved, dbt. 11.jan.

Faddere: Elisabeth Rasmussen i Kloster, Anna Maria Jacobsdtr. i Ø. Terp, Las Petersen, Ulstrup.

d. Elsbe, født 1725, dbt. 6.jan.

Faddere: Maren Hanses, Løjtved, Mett Bertrams, Ulstrup, Peter Petersen ibid.

e. Maria Elisabeth, se note 45.

Børn af 2.ægteskab:

3. Wilcken Rasmussen

Født ca. 1697 (i Løgumkloster). Død 2.aug. 1774 i Bylderup. Bolsmand i Bylderup.

Gift 22.okt. 1728 i Bylderup med Inger Hansdatter af Bylderup, født sst. ca. 1704, død sst. 2.aug. 1773, 69 år mindre 7 uger gammel. Hun var datter af bolsmand Hans Rossen og Metta. Ægteskabet var barnløst.

Wilcken Rasmussen var forlover i Rabsted 4.1.1771, da degnen Claus Rasmussens datter, Ann Cathrin, blev gift med Friedrich Lagesen. Inger Wilckens fra Bylderup var fadder i Bedsted 1771, da Johannes Clausen lod datteren Ode døbe.

4. Claus Asmussen

Født ca. marts 1704 i Løgumkloster, død i Rabsted 26.april 1771, 67 år mindre 9 dage gammel.

Claus Asmussen var degn i Løgumkloster og Nr.Løgum fra 1736 - 1740. Derefter degn i Rabsted til sin død.

Gift i Løgumkloster 17.aug. 1734 med Oye (Ode) Petersdatter, født ca. 1706, datter af "søfarer" Peter Abrahamsen og Anna, født Jørgensdtr, i Løgumkloster.

Død i Rabsted 28.11.1768, 62 år gammel.

Børn:

a. Johannes Clausen, født 1735 i Løgumkloster, dbt. 19.juni.

Faddere: Asmus Iversen, Abraham Petersen, fru Anna Catharina Roostin, alle fra Løgumkloster.

Død i Bedsted 7.juli 1802, 67 år og 3 uger.

1.gang gift 14.jan. 1769 i Bedsted med Chirsten Nisdatter, datter af Nis Tøgesen, bolsmand i Bedsted og Charen, en datter af Hans Jørgensen Møller i Åbøl, Tislund sogn.

Karen døde 10.marts 1778 og Johannes Clausen giftede sig

2.gang 1.okt. 1778 med Lena Sørensdatter, datter af bolsmand Søren Møller i Bedsted og afdøde Voldborg Hansdtr.

Johan Clausen var gårdmand i Bedsted. Han overtog gården efter sin første hustru Karens fader, Nis Tøgesen.

Børn af 1.ægteskab:

aa. Ode, født 4.maj 1771 i Bedsted.

Faddere: Inger Vilckens fra Bylderup, Hans Sørensen Møller, ungkarl af Bedsted, Christine Jesdatter, Korup.

bb. Catharina, født 18.juni 1773 i Bedsted.

Faddere: Magdalene Cicilia Ravns, Løgumkloster, Dins Nissen ungkarl af Korup, Maria Lisbeth Clausdatter, en pige af Rabsted.

cc. Christina Clausen, født 1.okt. 1775 i Bedsted.

Faddere: Maren Madses, Kassø, Rasmus Clausen, ungkarl af Rabsted, Gunder Jensdatter, Branderup.

Christina døde 26.dec. 1775.

dd. Christina Clausen, født 17.sept. 1776.

Faddere: Chersten Jensen, Bedsted, jordemoder, Johannes Clausen, bolsmand ibid., Chatarina Hanses ibid.

Død 18.sept 1776.

Børn af 2.ægteskab:

ee. Chirsten Clausens, født 16.aug. 1779.

Faddere: Min yngste datter Christina Viborg, Hans Sørensen, ungkarl af Bedsted, Chirstina Benedicte Ratenborg, en pige ibid.

Død 23.sept 1779.

ff. Claus Clausen, født 14.sept 1780.

Faddere: Frederic Lagesen, degn i Rabsted, Nicolai Christensen, bolsmand, ungkarl af Morbæk, Johanne Rasmusses, en kone af Løgumkloster.

Død 28.april 1781.

gg. Voldborg Clausen, født 29.okt. 1781. Død 16.febr. 1783.

Faddere: Margaretha Thomsens, Løjtved, Abraham Petersen af Favrup, Mette Vilkensdatter af Terp.

Ved Johannes Clausens død var følgende børn af 1.ægteskab i live:

Ode, Caren og Cathrine.

Af 2.ægteskab: ingen.

b. Anna Catharina, født 1737 i Løgumkloster, dbt. 9.marts.

Faddere: Fru amtsforvalter Martensen, Catherine Petersdatter, Løgumkloster, Mons. Paul Nissen, Hostrup.

Død 1738, begr. 29.maj.

c. Rasmus Clausen, født 1739 i Løgumkloster, dbt. 26.juli.

Faddere: Marie Elisabeth Asmusses, Kloster, Jacob Jacobsen, Løjtved, Rasmus Petersen, Ulstrup.

d. Paul Christian Clausen, født 1742 i Rabsted, dbt. 30.juni.

Faddere: Hans Bossen, sognefoged i Rabsted, fru pastorinde Zoega, Rabsted, Hans Petersen, degn i Bylderup.

Ved faderens død 1771 var Paul Christian i dronning Juliane Maries "Liberey". Som fadder 1775 hos svogeren Frederik Lagesen betegnes han som dronningens "Laquai".

e. An Cathrin, født 1744 i Rabsted, dbt. 16.marts. Død i Rabsted 20. 3.1829, 86 år gammel.

Faddere: Margreth Abrahams, Bedsted, Karen Pedersdtr., Løjtved,
Laust Paulsen, Havsted.

Gift 4.1.1771 i Rabsted med faderens efterfølger i degneembedet,
Friedrich Lagesen, født i Hasle ved Århus, død i Rabsted 23.1.1833.
Han var degn i Rabsted i 61½ år.

Børn:

aa. Claus Lagesen, født 17.maj 1773. Død 18.febr. 1779 i Rabsted
af en "udtærende sygdom".

Faddere: Ulrich Selmer, pastor i Vonsbæk, Rasmus Clausen, Rab-
sted, herredsfogedinde Maria Helena Knutzen, Rabsted.

bb. Conrad Lagesen, født i Rabsted 16.april 1775.

Faddere: Paul Christian Clausen, "der Königin Juliana Maria La-
quai", Christian Jessen, "Bedienter bey der Garde-Robe
des Erb Printzen Friderich in Copenhagen", Maria Eli-
sabeth Clausen, Rabsted.

Tønder Seminarium 1797, lærer i Brøns 1798 - 1846, hvor han døde
2.9.1846.

Gift i Brøns 28.6.1799 med Friderike Louise Koch fra Brøns.⁽²²⁾

cc. Balthasar Lagesen, født i Rabsted 18.jan. 1779.

Faddere: Johannes Clausen, Bedsted, Jfr. Christiana Dorthea La-
gesen.

Død i Kampen, Kejtum sogn på Sild 16.4.1841. Autodidakt.

Elementarlærer og organist i Kejtum 1807 - 1808. Lærer i Nord-
byerne 1808 - 1841.

Gift i Kejtum 24.6.1812 med Erchel, datter af Ebe Peters.⁽²³⁾

dd. Ode Catharina Lagesen, født 20.maj 1782 i Rabsted.

Faddere: Kirstina .. Vogel, Løgumkloster, Jfr. Bottille Maria
Bossen, "Lindorf Mühle".

Død før 1829. Gift med Jacob Jacobsen i Lindholm.

ee. Claus Lagesen, født 15.okt. 1785.

Faddere: Kancelliråd og herredsfoged Petersen, Mons. Jacob, Fru
Petersen Schmidt, Rabsted.

f. Maria Elisabeth (Clausdtr.), født 1746 i Rabsted, dbt. 1.sept.

Faddere: Fru herredsfoged Metta Christina Knutzen, Jfr. Anna Elisa-
beth Zoega fra Vilstrup, Wilhelm Nissen, Løgumkloster.

Død i Rabsted 1748, begr. 23.jan.

g. Maria Elisabeth, født i Rabsted 1749, dbt. 7.juli.

Faddere: Jfr. Maria Christina Knutzen, Metta Margaretha Jacobsen,
Rasmus Iversen, Løgumkloster.

5. Peder Rasmussen (Asmussen) se note 46.

IV 3. Jacob Iversen,

Jacob Iversen blev født ca. 1656 i Asset og døde sst. 1738, begravet d.
28.marts.

Gift med Kiesten Pedersdatter, født ca. 1657, død Asset 1720, begravet
6.okt., 63½ år gammel.

Bolsmand i Asset. Overtog gården efter faderen Iver Andersen.

Jacob Iversen var sandemand. 1712 klager han over at være blevet injure-
ret på tinget af Peter Paulsen i Ellum i nærværelse af birkefogeden og
forskellige andre folk. Peter Paulsen må betale 2 rdl. i bøde.⁽²⁷⁾

Børn:

1. Iver Jacobsen,

Født ca. 1688, død Asset 1758, begr. 9.juli. Iver Jacobsen overtog
gården i Asset efter faderen.

Gift 13.nov.1732 i Løgumkloster med Jeng Marcusdtr. (Marquardsdtr.),
d.a. Marcus (Marquard) Christensen og Kiesten Michelsdtr., Favrbj,
født ca. 1708, død 26.april 1785 i Asset, 77 år mindre 5 måneder gam-
mel.

Børn:

a. Jacob Iversen, født 1736 i Asset, dbt. 23.dec.

Faddere: Anders Iversen, Bjerndrup, Chresten Marquardsen, Favrbj
og Johanne Jacobs fra Løjtved.

Jacob Iversen var bolsmand (gårdmand) i Asset. Han døde 12.jan.1818.
Det sidste år var han "kostgænger" hos bolsmand Marquart Christen-
sen i Favrbj. Ved de to yngste børns døb 1801 og 1804 kaldes han
"kådner", ved sin død "forhenværende bolsmand".

Gift 1.gang 23.febr. 1770 med Silla (Cæcilie) Michelsdatter, født
1745 i Asset, død sst. 16.nov. 1798. Som dødsårsag angives "Brust-
wassersucht". Silla var datter af Michel Pedersen og Anna Peders-
dtr. i Asset.

Gift 2.gang 9.11.1799 med tjenestepige Mette, datter af indest i
Borre, Aal sogn ved Varde, Hans Sørensen og Anna, død 27.7.1800 i
Asset, 38 år gammel.

Gift 3.gang 8.11.1800 med tjenestepige Margaretha Jørgensen, datter
af indest Jørgen Michelsen i Gram og Ellen Marie Wollesen (Huskopu-
lation), født ca. 1764, død Asset 12.6.1806.

Børn:

I første ægteskab fødtes:

aa. Hanna Marie Iwers, gift 9.12.1797 med Asmus Clausen, en søn af skovridder Asmus Clausen, Draved skov og Johanne, født Braderup.

I tredje ægteskab med Margrethe Jørgensen fødles to børn:

bb. Anna Maria Iversen, født 24.sept. 1801, død Asset 28.april 1807.

cc. Ellen Maria Iversen, født Asset 3.febr. 1804, død sst. 24.juli 1806.

b. Kiesten Ivers, født i Asset 1739, dbt. 4.oktober.

Faddere: Kiesten Marquarts i Favrbj, Boel Pedersdatter i Løjtved, Frende Jørgensen.

Kiesten døde 6.marts 1814 af en "udtærende" sygdom, 73½ år gammel.

c. Martha Ivers, født Asset 1742, dbt. 28.jan.

Faddere: Gyde Maria Christens i Løgumkloster, Ingeborg Marcusdtr., Favrbj, Las Lausen, Løgumkloster, D.K. i Ellum.

Martha døde ugift i Løgumkloster 28.marts 1775. Hun boede sammen med to søstre.

d. Merreth Ivers, født i Asset 1744, dbt. 31.maj.

Faddere: Jacob Jacobsen, Åved, Mette Christens, Tevring, Kiesten Laustdtr., Løgumgårde.

Merreth døde 27.12.1745, 1½ år gammel.

e. Ellen Ivers, født i Asset 1753, dbt. 16.juni.

Faddere: Margrethe Andersens i Asset, Kiesten Christiansdtr. i Tevring, Iver Andersen i Bjerndrup.

Ellen Ivers døde ugift 22.april 1776 i Løgumkloster, hvor hun boede til leje sammen med søstrene.

f. Christine Ivers, ugift ved moderens død 1785.

2. Jacob Jacobsen

Bolsmand og sandemand i Løjtved, født ca. 1696 i Asset, død 20.2.1763 i Løjtved. Om dødsårsagen oplyser Nr.Løgum kirkebog: "Drukne ved Kirkebro, som hand icke har kunnet bringe hesten over, formedelst en ulykkelig hendelse, da hand kom tilbage fra sin yngste datter, som hand hafde besøgt i Swanstrup" (Det drejer sig forml. om broen over åen i Bredebro).

Gift 29.4.1735 med Johanne (Hanna) Pedersdatter, født 1716 i Løjtved, dbt. 23.august, død i Løjtved 1741, begr. 15.juni i en alder af 25 år. Hun døde i barselseng ved datteren Johannes fødsel. Hun var datter af Peter Jacobsen i Løjtved, der var født i Tornskov og 4.6.1715 blev viet

til Johanne Andersdatter i Løjtved, død i Løjtved 1716, begr. 27. april, 27½ år gammel, altså født ca. 1688. De var broderbørn og måtte have fyrstelig concession til indgåelse af ægteskabet.

Børn:

a. Peter, født 1735 i Løjtved, dbt. 11.sept.

Faddere: H. Hans Outzen, Rost, Chresten Jacobsen, Asset, fru Anna Cathrine Rost, Løgumkloster.

Død 1735, begr. 6.nov., 8 uger gammel.

b. Per, født 1736, dbt. 5.aug.

Faddere: Jacob Martensen fra Højer, Anders Pedersen, Løjtved og Jørg Ivers, Asset.

Død 1737, begr. 20.august.

c. Kiesten, født 1737 i Løjtved, dbt. 28.juli, død i Løjtved 28.febr. 1812.

Faddere: Martina Beyer, Bosholm, Boel Pedersdtr., Løjtved og Martinus Martensen, Højer.

Gift 18.okt. 1754 med Hans Madsen, Løjtved, født i Alslev (Højst sogn) 1729, dbt. 6.febr. Død Løjtved 20.jan. 1811.

Bolsmand og sandemand i Løjtved.⁽²⁰⁾

Børn:

aa. Johanne Hansdtr., født Løjtved 1755, dbt. 8.2.

Faddere: Ingeborrig Christens fra Løjtved, Peder Madsen fra Visbjerg, Kiesten Iversdtr., Asset.

Gift i Hellevad 9.10.1779 med bolsmand Hans Nissen (Terp) af Hinderup, født ca. 1743, død 17.6.1815, søn af bolsmand Nis Hansen (Terp) af Hinderup og Anna Maria Matzdatter.

Johanne boede efter mandens død hos sønnen Hans Madsen (Christiansen) i Hellevad.

Hans Nissen (Terp) var 1.gang gift i Hellevad 30.10.1770 med Anna Cathrine Hansdtr. af Hejsel, født ca. 1744, død i Hinderup 1775, begr. Mik. , datter af Hans Christian Jensen, Hejsel.

Børn:

aaa. Nis Hansen Terp, bolsmand i Hinderup, født 8.11.1771, død Hinderup 9.4.1848.

Gift Hellevad 4.11.1809 med Elsabe Beyer, født i Starup (Løgumkloster) 10.8.1780, død Hinderup 19.5.1850.

9 børn (Terp).

bbb. Hans Christian Hansen Terp, bolsmand i Hinderup.

Gift 2.gang 1776 med Anna Festers af Søst, død 23.5.1778, d.a. bolsmand Fester Petersen i Søst.

Gift 3.gang i Hellevad 9.10.1779 med Johanne Hansdatter.

bb. Karen Hansdatter, født Løjtved 1756, dbt. 5.dec. Død Løjtved 19.10.1819.

Faddere: Maren Nielses i Bjerndrup, Chresten Thomsen fra Svandrup og Ingeborrig Jacobsdatter af Løjtved.

Gift 1.gang 15.10.1779 i Løgumkloster med bolsmand og sandemand Peter Nissen i Starup (Løgumkloster), født i Starup 1724, dbt. 12.2., død i Starup 15.3.1794, søn af bolsmand, sandemand og kirkeældste Nis Petersen i Starup, født i Starup ca. 1703, død Starup 5.7.1775, 72 år, 23 uger og 4 dage gammel.

Han var gift 1.gang 26.10.1741 med Botilla Nielses af Lovrup, født ca. 1723, død i Starup 1744, begr. 21.7., 21 år gammel (1 søn i ægteskabet).

Gift 2.gang (huscopulation) i Starup 21.5.1746 med Elsabe Petersdatter (Beier) af Skastgård, født Skast ca. 1715, død Starup 13.3.1777. (4 sønner og 1 datter i ægteskabet). Elsabe Petersdtr.(Beier) var datter af Peder Andersen Beier, Skastgård, født ca. 1658, død Skast 6.10.1722, søn af Anders Andersen og Kiesten Beierholm, datter af Peder Hansen Beierholm og Ann Feddersdatter.

Gift 2.gang i Starup (huscopulation) 1.12.1798 med enkemand, bolsmand og sandemand Hans Petersen i Starup, født ca. 1760, død i Starup 6.6.1818, 58 år gammel, af "brystastma". Han var søn af bolsmand i Holbøl Peter Hansen og Maren, født Petersen (død Løgumkloster 7.2.1795).

Hans Petersen var gift 1.gang med Cæcilia Catharina Petersdatter, født Holbøl ca. 1765, død Starup 20.4.1798 (af Vattersot), 32½ år gammel, datter af bolsmand i Holbøl Peter Hansen og Kirstine, født Hansen (5 børn i dette ægteskab).

I Karen Hansdatters ægteskab med Hans Petersen var der ingen børn.

Ifølge kirkebogen kom Karen 24.2.1819 "skrøbelig af tæresygdom" til broderen Jacob Matzen i Løjtved, hvor hun døde.

cc. Jacob Matzen, født 1758 i Løjtved, dbt. 10.dec. Død Løjtved 11. febr. 1759.

Faddere: Jacob Jacobsen, Løjtved, Jacob Iversen, Asset, Anna Christensdatter, Visbjerg.

dd. Merred Hansdatter, født 2.2.1760 i Løjtved, dbt. 2.febr. Død Løjtved 11.5.1835 (gigt og brystsyge).

Faddere: Gy Maria Chrestens, Løgumkloster, Kiestine Jacobsdatter, Asset, Peder Chrestensen, Vosborg.

Gift Løjtved (huskopulation) 22.6.1787 med bolsmand Paul Andresen, Løjtved, født Asset 1758, dbt. 8.1., død Løjtved 25.11.1841, søn af indest i Abild, senere bolsmand i Asset, Andreas Poulsen og Margrethe Pedersdatter.

(Merreds søster Anna (Hanna) Maria var gift med Poul Andresens broder Peter Andresen).

Ingen børn.

ee. Lisbeth Hansdtr., født 20.6.1762 i Løjtved, død sst. 4.12.1762.
Faddere: Lisbeth Peders, Visby, Peder Pedersen, Løjtved og Anne Pedersdtr., Koldkåd.

ff. Lisbeth Hansdtr., født Løjtved 27.9.1763, død Løjtved 9.12.1822.
Faddere: Anna Ivers, Bjerndrup, Peder Nielsen, Bjerndrup, Anna Christensdtr., "Wiesberg."

Lisbeth blev opdraget hos en faster i Visby hvor hun konfirmeredes 1779.

Gift Visby 9.9.1783 med Marcor Nissen af Hinderup, fæster af en halvgård under Trøjborg. Boede der 20 år, derefter i Løjtved. Marcor Nissen var født i Hinderup ca. 1756 og døde i Løjtved 8.5.1834. Han var søn af bolsmand Nis Hansen Terp i Hinderup og Anne Marie Matsdatter.

Børn:

aaa. Peter Andersen Nissen, født Visby 3.4.1785, død ugift før 1822.

bbb. Nis Nissen, født Visby 25.3.1787, død ugift før 1822.

ccc. Kiesten Marie Nissen, født Visby 30.4.1789, død Landeby 12.3.1861.

ddd. Hans Madsen Nissen, født Visby 20.9.1792, død Visby 2.3.1793.

eee. Hans Madsen Nissen, født Visby 20.5.1794, død før 1803.

fff. Annamaria Nissen, født Visby 28.7.1796, død Landeby 8.2.1853. Ugift - en datter.

ggg. Maria Lisbeth Nissen, født 22.8.1799, død Løjtved 3.3.1874.

hhh. Hans Madsen Nissen, født Løjtved 31.7.1803, død sst. 11.1.1886.

gg. Johanna Maria Hansdtr., født 18.10.1765 i Løjtved, død sst. 29.11.1766.

Faddere: Dorothea Sophia Kragin, Løgumgård, Anna Catharina Nielsdatter, Bjerndrup, Anders Petersen, Løjtved.

hh. Anna Maria (kaldet Hanna Maria), født i Løjtved 19.9.1767, død Landeby 23.6.1834.

Faddere: Hanna Anders Datter fra Wiisberg, Iwer Nielsen fra Bjerndrup, og Maren Chrestens datter fra Wiisberg.

Gift Løjtved 3.10.1801 med kådner i Løjtved Peter Andresen, født Asset 1756, dbt. 8.2., død Landeby 17.10.1835, søn af bolsmand i Asset Andreas Paulsen og Mergrethe Pedersdatter. Trolovet i Møgeltønder. Såvel ved trolovelsen som ved vielsen anføres, at Peter Andresen har "ankjøbt sig" i Møgeltønder.

(Anna Marias søster, Merred, gift med Poul Andresen, broder til Peter Andresen).

Børn:

aaa. Margrethe Kiestine Andresen, født i Løjtved 23.7.1805, død sst. 9.5.1806 (af "rørelse").

bbb. Andreas Pedersen Andersen, født Løjtved 5.3.1807, død sst. 8.5.1808 (af mæslinger).

ii. Jacob Matzen, bolsmand og sandemand i Løjtved. Født i Løjtved 24.2.1770, død sst. 2.10.1833 (af tæring).

Faddere: Anna Nisses, Løjtved, Hans Christensen, Kloster, Peder Nissen, Starup.

Gift i Løjtved (huskopulation) 24.10.1801 med Anna Maria Nissen, født i Løjtved 19.2.1774, død sst. 19.2.1819 (af brystsyge), datter af bolsmand i Løjtved Nis Hansen og Anna Jessen.

Børn:

aaa. Hans Matzen, født Løjtved 9.11.1802, død sst. 7.1.1867. Gårdmand og sandemand i Løjtved.

Gift i Løjtved (huskopulation) 3.11.1830 med Maria Christina Hynding, født Bovlund 13.12.1809, død i Løjtved 9.4.1887 (aftægtskone), datter af boelsmand Hans Hansen Hynding i Bovlund, senere i Bjerndrup, gift i Bovlund 30.6.1804 med Anna Christendtr. Farber (Anna Farres), senere Steenholdt, Bovlund.

7 børn.

jj. Peter Matzen, født Løjtved 20.1.1772, død sst. 22.3.1772.

Faddere: ingen nævnt, hjemmedøbt.

kk. Anna Maria Matzen, født 17.2.1773, død 23.2.1773.

Faddere: ingen angivet - hjemmedøbt.

ll. Peder Matzen, født i Løjtved 12.2.1774, død i Svejlund 9.10.1818.

Faddere: Anders Pedersen i Visbjerg, Mette Kiestine Jacobs fra
Koldkåd, Cornelius Christensen fra "Wiisberg."
(hjemmedøbt af jordmoderen).

Bolsmand i Svejlund.

Gift 17.11.1810 i Løjtved med Merred Andersen, født i Løjtved
29.7.1784, død i Landeby 17.11.1829, datter af bolsmand og
kniplingskræmmer Hans Andersen i Løjtved og Maren, født Holm.

Børn:

aaa. Hans Matzen, født i Svejlund 15.8.1812, død i Løjtved 14.
5.1885.

bbb. Maria Matzen, født i Svejlund 24.4.1814, død sst. 5.9.
1816.

ccc. Hans Andersen Matzen, født i Svejlund 7.9.1817 - død efter
1829.

mm. Hans Matzen, født i Løjtved 17.1.1777, død i Løjtved 24.9.1827
(brystsyge).

Faddere: Karen Wolles, Landeby, Niels Iversen, Bjerndrup, An-
ders Iversen, sst.

Bolsmand i Løjtved.

Gift i Løjtved (huskopulation) 6.11.1819 med Anna Andersen,
født i Løjtved 20.10.1787, død sst. 3.8.1838, datter af bols-
mand og kniplingshandler Hans Andersen i Løjtved og Maren Jens-
datter Holm.

(Hans Matzens broder, Peter Matzen, var gift med Anna Andersens
søster, Merred Andersen)

Ingen børn.

nn. Iver Matzen, født i Løjtved 2.11.1779. I live 1798.

d. Ingeborg, født 1738 i Løjtved, dbt. 9.nov.

Faddere: Catharina Rasmusdtr., Abel Hansdatter, Nis Petersen, Sta-
rup (Løgumkloster).

Trolovet Nr.Løgum 11.aug. 1756 med Chresten Thomsen, bolsmand i
Svanstrup, senere i Borg, Brede sogn, død 26.6.1775, 56 år gammel,
altså født ca. 1719. Chresten Thomsen var formtl. søn af Thomas
Chrestensen, der i skyld- og panteprotokollen nævnes på en gård i
Svenstrup under Løgum Kloster amt i 1723.

Børn af dette ægteskab:

aa. Hanna, født i Svanstrup 1758, dbt. 2.søndag efter Trin.

Faddere: Jacob Iversen i Assit, Fru Pastorinde Brodersen, Dø-
strup, Kiesten Lorentzes, Drengsted.

bb. Thomas, født 1760 i Svanstrup, dbt. 16.sept.

Faddere: Lorentz Hansen, kræmmer af Drengsted, Andreas Charstensen, Svanstrup, Fr. Pastorinde Crag, Løgum.

cc. Jacob, født 1763, dbt. 17.dec.

Faddere: 1. Jacob Jacobsen, Løjtved
2. Herle Peders, Sdr. Vollum
3. Thomas Brodersen, Bredebro

dd. Peter Madtzen, født 9.3.1768 i Svanstrup.

Faddere: 1. Laurends Brodersen ved Bredebro
2. Anders Nielsen, Sdr. Vollum
3. Kiesten Hanses, Løjtved.

Død 17.8.1769.

Ingeborg blev 2.gang gift 5.7.1776 med enkemand, tidligere gartner på Trøjborg Claus Christensen, han var født ca. 1739 i Torum (Førum?) ved Varde, søn af Christen Christensen og Sidsel, og død i Borg 16. 3.1805.

I dette ægteskab fødtes 8.jan. 1777 datteren Dorthe, der døde 11. marts 1789.

Claus Christensen var gift 1.gang med Dorothea Laustes. I ægteskabet med hende fødtes 2 børn, Friedrich, der gik til søs og fandt sin død i havet ved København, og Sidsel, gift med Anders Ellum i Borg.

Ingeborg døde i Borg 1.april 1812.

e. Johanne, født 1741 i Løjtved, dbt. 15.juni, død samme år, begr. 24.juni.

3. Merreth Jacobsdatter

Gift 29.6.1728, ifølge kgl. koncession, med Andres Iversen i Bjerndrup ("Hans bedstefaders broderdatter") (Se denne).

4. Chresten Jacobsen .

Asset. Nævnt som fadder 1735 hos Jacob Jacobsen, Løjtved. ⁽⁴³⁾

IV 4. Marten Iversen

Marten Iversen døde som urmager 1705 i ' Løgumkloster ⁽¹⁹⁾

Han blev bekendt for sine kunsthåndværks ure, som han fremstillede efter egne opfindelser ⁽¹⁰⁾. Han lavede også en del kirkeure, således til domkirken i Ribe, og til Mariekirken i Haderslev, sidstnævnte er nu i den gamle by i Århus.

Marten Iversen var gift 2 gange.

1.gang gift med N.N. (Jacobsdatter), formentlig en datter af Jacob Petersen, Tørnskov og hustru Kiesten, der døde i Tørnskov 1710, begravet d.

12.aug., 72½ år gammel, og søster til Peter Jacobsen, Tørnskov, gift 4.6. 1715 med Johanne Andersdtr. i Løjtved hvis datter Johanne, født 1716 blev gift 29.4.1735 med Jacob Jacobsen, Løjtved. (1696 - 1763) (35)

Børn af dette første ægteskab:

1. Jacob Martensen

Født ca. 1691 i Tørnskov, død 16.juni 1766 i Højer. Han blev 1721 degn i Højer og var i embedet i 43½ år. De sidste år tilbragte han der som emeritus. Han efterlod sig ved sin død 1 datter og 2 børnebørn.

Jacob Martensen er 1735 fadder i Løjtved, da sandemand Jacob Jacobsen lader sønnen Per døbe.

Han førte 26.febr. 1725 ved Højer birketing klage mod Johannes Schau, gift med den forrige degn Hans Hansens enke. Det drejede sig om halvanden demat degnejord i Knoreng. Jacob Martensen protesterede mod, at Johannes Schaus indlæg var affattet på dansk. Retssproget ved tinget var tysk, hvilket retten bekræftede.

1728-29 gav han 3 mark til bygningen af Dagebøl kirke (18)

I Jacob Martensens første ægteskab fødtes:

a. Ingeborg, født ca. 1726, død i Højer 8.nov. 1793 ("Hun blev begravet af armekassen").

Gift fredagen efter Esto Mihi 1755 med faderens efterfølger i degneembedet, Froderus Christianus Fabricius, født i Aabenraa 1711, dbt. 21.juni, død i Højer 22.nov.1765, søn af borger i Aabenraa Jürgen Fabricius og Maria Ludigs.

Børn:

aa. Jürgen Peter, født 1759, dbt. 22.febr. Ved moderens død bosat i Amsterdam, gift med Helena Peters fra Højer.

bb. Jacob, født 1764, dbt. 1.nov., død 1770, begr. 6.nov. Kbg:"Begravet af Fattiges Penge".

Jacob Martensen var 2.gang gift 18.febr. 1735 i Højer med Annicke Moritzdatter. I dette ægteskab fødtes:

b. Marten Martensen, født i Højer 1736, dbt. Festo Michaelis.

c. Moritz Martensen, født Højer 1739, dbt. fredagen efter 3.Epiph.

2. muligvis Martinus Martensen

fra Højer, der nævnes som fadder i Løjtved 1737 hos Jacob Jacobsen, da denne lader datteren Kiesten døbe. (36)

3. Iver Martensen. (37)

Marten Iversen var 2.gang gift med Maria Gøddertsdatter fra Søndergaard, datter af Gøddert Hansen og Karen, født Ehmsdatter (se afsnittet: Søndergaard-slægten), dbt. i Emmerlev 18.jan. 1685, død i Skast 8.oct.1766.

Hun blev 2.gang gift 10.3.1706 med sognepræst i Skast, Otto Diedrich Lütken, født ca. 1677 på Før, død i Skast 1739. Begravet i kirken.

Efter Marten Iversens død fødte enken på Søndergård en posthum datter,

3. Martina

der blev døbt i Emmerlev die viridium 1706.

Faddere var: Henrich H. Møller, Jørgen Pedersen Farver, Maren Gunders i Højer, Esther Bossen, Poppenbøl, Hanna Gøddertsdtr.

Martine døde 8.marts 1779 ved Bredebro.

Hun blev ca. 1728 gift med Anders (Pedersen) Beyer, gårdmand på Bosholm ved Bredebro, født på Skastgård d. 28.januar 1693. Død ved Bredebro 17.marts 1777. Søn af gårdmand Peder Beyer, Skastgård og Gye Marie Andersdatter. (31)

Børn:

a. Peder Beyer, født ca. 1729 på Bosholm ved Bredebro. Død 1.oct.1796 i Harres.

Gift 2.sept. 1758 i Brede med Margrethe, født ca. 1719, død i Harres 29.nov. 1778. Hun var datter af Anders Iversen og Kiestine i Sdr. Vollum og havde tidligere været gift med gårdmand i Harres Peter Lausten (Lorenzen), hvis gård Peder Beyer overtog ved giftermålet. 23.sept. 1776 købte Peder Beyer nabogården af Andreas Christensen for 1600 rdl.

Peter Beyer var sognefoged i 28 år og kirkejurat i 26 år.

Efter Peter Beyers død overtog sønnen Peter Lausten Beyer den gård, som tidl. havde tilhørt Margrethes første ægte mand, Peter Lausten, medens sønnen Andreas overtog den senere tilkøbte nabogård.

Børn:

aa. Peter Lausten Beyer, født 1760, dbt. Dom XIV p.Trin.

Faddere: Anders Beyer af Kringelum, Peder Pedersen, Sdr. Vollum.
Anna Ivers, Nr.Vollum.

Peter Lausten Beyer var bolsmand i Harres.

Død 29.sept 1829, 69 år gammel, ugift.

Gården blev overtaget af brodersønnen Jens Beyer. (24)

bb. Anders Beyer, født 28.dec.1762 i Harres, død 7.2.1828 i Trælborg.

Faddere: Otto Diderich Beyer, Bredebro, Hans Andersen, Kringelum, Martina Beyers, Bredebro.

Han blev 22.maj 1802 gift 1.gang med Anna, født 25.jun. 1781, død 18.aug.1802 i Trælborg, datter af grdm. i Trælborg Hans Tygesen og Kiesten, født Hansdatter. Hans Tygesen var søn af Thyge Madsen i Trælborg og Anna Petersdtr.

Anders Beyer blev 2.gang gift 30.10.1823 med enken Hanne Marie, f. Jepsen fra Kommerled, datter af grdm. Jep Nissen fra Tornskov.

Anders Beyer var grdm. i Trælborg.

1 søn af 1.ægteskab:

aaa. Hans Beyer blev 18.juni 1826 gift med Mette Maria Jacobsen, d.a. grdm. Jacob Thomsen og Metta Maria, f. Hinrichsen fra Apterp.

cc. Andreas Beyer, født 1.april 1766 i Harres, død 25.april 1831 i Harres.

Han blev 16.5.1801 gift i Brede med Anna, d.a. Jens Nielsen og Herle, født Simonsdtr. fra Østerby i Daler sogn, f. ca. 1776, død 25.10.1826 i Harres.

Andreas Beyer var gårdm. i Harres og sognefoged ligesom faderen.

Ved Andreas Beyers død 1831 nævnes følgende børn:

aaa. Peter Beyer, cand. theol. Peter Andresen Beyer døde som sognepræst i Tinglev d. 4.juli 1876. Han gik i skole i Haderslev, var derefter ved universiteterne i Kiel og Halle. Efter den theol. embedseksamen 1826 var han huslærer på Rendbjerg, Broager sogn, siden præst i Uge, hvorefter han blev valgt til sognepræst i Tinglev 1831.

Han var 2 gange gift:

1.gang 1833 med Anna Margretha Dithmer fra Rendbjerg.

2.gang med Anna Christine Dithmer (søster til første hustru.
(25)

bbh. Jens Beyer, overtog gården efter faderen, han var også sognefoged som faderen og farfaren.

ccc. Martin Beyer

ddd. Hans Beyer, skriver på amtsstuen i Aabenraa.

b. Otto Diedrich Beyer, Gift 3.okt. 1755 med Ancke Jensdatter af Bredebro.

Otto Diedrich B. er nævnt som fadder 1766, da bosat i Bredebro. Synes ikke at være død i Brede sogn. Der er ikke døbt børn af ham der.

c. Gyde Maria Beyer, f. ca. 1735 på Bosholm, død sst. 29.marts 1810.

Gift 1.gang 2.sept. 1758 med Iver Andersen, født ca. 1718 i Sdr.Vol-

lum, død Bosholm d. 7.april 1782.

Gift 2.gang 28.okt.1787 med Anders Christensen, grdm. fra Kringelum, Ballum sogn, s.a. Christen Christensen fra Borg og Maren, født Madsdatter, født ca. 1729, død 17.juli 1806.

Han druknede, da han steg ombord i en båd for at fiske.

Børn:

aa. Kiestine, født 19.okt. 1759 på Bosholm.

Faddere: Hans Andersen af Kringelum, Gye Kiestin Johannes af Kærgård, Maren Iversdatter af Nr.Vollum.

Gift med grdm. Niels Lassen, Jernved ved Ribe. Død før 1810.

8 børn, hvoraf et død: 1. Anders Beyer, 2. Andreas Hansen, 3. Laust, 4. Iver, 5. Martin, 6. Grethe, 7. Martina.

bb. Anders (Andres) Iversen, født 8.maj 1766. Død 6.juni 1856 i

Brede, 90 år gammel. Faddere: Peder Jensen Færber, Brede-

debroy og Otto Diedrich Beyer, ibid., Kiesten Jesses, Kærbølling.

Trolovet Brede 26.august 1815 med Mette Maria Christensen, d.a.

grdm. Christen Nissen og Else Margrethe Jensen, Brede.

To børn: 1. Iver Andersen, gift i Borg med Mariane Lorenzens

Smeds datter,

2. Margrethe, ugift ved faderens død.

cc. Martina, f. 2.marts 1769 på Bosholm.

Faddere: Martina Beyer, Bredebro, Maren Jensdtr., Bredebro, Anders Iversen, Nr.Vollum.

Død af børnekopper 12.april 1778. 9 år og 5 uger gammel.

dd. Anders Beyer Iversen, født 20.juli 1773.

Faddere: Maria Overbecks ved Bredebro, Peter Hansen, Nr.Vollum,

Carl Wilhelm Overbeck, Bredebro.

Død af børnekopper 23.april 1778, 4 år og 9 mdr. gammel.

d. Maria Beyer, født 8.aug.1748 på Bosholm, død 16.april 1805 i Borg.

Gift 13.sept. 1771 med Christopher Overbeck, født ca. 1746 (i Brede),

død 4.juni 1823 i Borg, 75 år gammel. Søn af sognepræst i Brede Christopher Overbeck og Charlotte Amalia Jacobæus.

Christopher Overbeck benævnes 1772 kådner i Brede, 1776 og 1778 "Kramer" i Bredebro. Ved sin død kådner i Borg.

Børn:

aa. Johann Friedrich Jacobæus Overbeck, født 31.aug. 1772.

Faddere: Regimentskvartermester Jacobæus i Tønder, Ms. Johan Jochim Jessen, Bredebro, Fr. kancellirådinde Hansen, Trøjborg.

Gik 1789 til søs. Siden 1791 havde man intet hørt til ham.

bb. Andreas Beyer Overbeck, født

Gift 1.febr. 1816 med Silla Dorothea Clausen fra Aaspe, d.a.
kådner Claus Clausen og Anna, f. Nielsen.

I ægteskabet 2 børn: Maria og Claus.

Andreas Beyer Overbeck var før faderen døde 1823 omkommet på
havet.

cc. Christopher Overbeck, født

Faddere:

Ved faderens død 1823 gift i Flensborg.

dd. Martine Overbeck, født 3.maj 1776

Faddere: Gyde Maria Ivers på Bosholm, Charlotte Amalia Overbecks,
Brede, Anders Iversen, Nr.Vollum.

ee. Charlotte Amalie Overbecks, født 24.juli 1777.

Faddere: 1. fru pastorinde Charlotte Amalie Overbeck, Brede
2. Hanna Beyers, Skadst,
3. Carl Wilhelm Overbeck

Død 5.juli 1782.

Christopher Overbeck blev gift 2.gang 9.11.1805 med Maria Heilwig
Petersen (huskopulat.), datter af bødker Jens Peter Jacobsen og
Petronelle.

I dette ægteskab fødtes 1 datter, Ingeborg, der ved faderens død
opholdt sig hos bedstefaderen i Bredebro.

Maria Heilwig Petersen døde 5.maj 1807, 28 år og 3 mdr.gammel.

Christopher Overbeck blev gift 3.gang 5.marts 1807 med Margrethe
Jakobs, d.a. kådner Jakob Jakobsen, Harres, og Anne Cathrine Jakobs-
(datter).

I dette ægteskab fødtes 3 børn:

Christian Jakobæus, Anne Cathrine og Hermann.

IV 5. Matthias Iversen (IV - 18)

Matthias Iversen var født i Asset ca. 1671 og døde i Lysholm (Lydersholm)
i Burkal sogn 1748 og blev begravet i Burkal 4.febr. i en alder af 71 et
halvt år.

10.søndag efter Trinitatis 1696 (16.8.1696) blev han trolovet med Herlich
Nissen i Bøgvad og 13.søndag efter trinitatis (6.9.) blev de copuleret
i Øster Højst.

Brudeparret ofrede 7 mark

og gæsterne 15 mark og 13 sk.

Herlich (Herle) Nissen (IV - 19) var datter af Nissenius Nissen (IV - 38) og Anna Claudia (IV - 39) i Bøgvad. (Se afsnittet: Herredsfogedslægten på Hajstrupgård.) Herlich Nissen var født i Bøgvad 20.6.1666 og døde i Lysholm 1723 og blev begravet i Burkal 22.4.

Mathias Iversen overtog svigerfaderens gård i Bøgvad. 1705 har han her udstedt en obligation på 400 mark, samt 112 rdl. 32 sk. til broderen Marten Iversen.⁽¹¹⁾

Kort efter må han være flyttet til Lysholm, hvor han 7.12.1709 sammen med Nicolay Nissen udsteder en obligation paa 300 mark til fyrstelig sognefoged Chresten Petersen i Tinglev.⁽¹²⁾

Han overtog gården efter Herlichs farbror Detlef Nissen, og som det synes den første tid sammen med fætteren Nicolai Nissen i Hjolderup.

Detlef Nissens enke, Kiesten (Christine), der 1706 står som ejer af gården, levede som aftægtskone i Lysholm indtil 1721.

Hendes afdøde mand, Detlef Nissen, havde 1683 i Burkal kirke fået indrettet en arvebegravelse, midt i gangen i vesterenden af kirken, og betalt 50 rdl, som forblev stående med pant i begravelsen og stolestader og årligt forrentedes med 9 mark 6 sk.⁽¹⁶⁾

13.5.1711 protokolleres, at "Nicolay Nissen in Jolderup und Mathies Iversen des Guthes Lüdersholm possessoren" in solidum er skyldige til Johann Andersen i Karlavrå 100 mark. Yderligere er indført flg. gældsfor skrivinger i Mathias Iversens navn:

1712 930 mark til pastor Chr. Ambders i Burkal.

1724 160 mark til Rasmus Nielsen i Holm og 40 rdl. til hr. Niels Petersen i Holm, samt

1729 200 mark til Burkal kirke.

1730 protekolleredes, at sønnen, Iver Mathiesen, skylder Jacob Iversen i Asset 1067 mark.⁽¹³⁾

I kontributionsregistret for Slogs herred 1713⁽¹⁴⁾ anføres Mathias Iversen med 18 rdl. 13 sk. 6 d. i kontribution. Det er det højeste i Burkal sogn. Efter ham følger Hans Nissen på Vrågård med 15 rdl. 33 sk.

1712 hedder det om gården: Nicolay Nissen itzo Mathies Iversen.

1717 hedder det i amtsregnskaberne, hvor Mathias Iversen som de andre står med stor restance (har betalt 10 rigsd. ud af 57 rgd. 37 sk. 9 p.), at byens indbyggere i 1713 ikke alene mistede deres kvæg (der var en epidemi blandt kvæget), men deres enge var oversvømmet med vand, så at de ikke fik noget ud af dem og ikke kunne betale restancerne.

1719 anføres følgende bolsmænd i Lysholm:

Mathias Iversen

Las Kaysen

Lorentz Petersen

Christen Petersen

1722 gik naboen Lorentz Petersen konkurs og han fik 26.9.1732 lov til at bygge et hus med kålgård på Mathias Iversens grund.

Også 1746 rasede der kvægsygd. Det hedder om Mathias Iversen, der af contribution på 41 rdl. kun har betalt 14 rgd. 31 sk. 9 p., at der måtte vises skånsomhed overfor ham p.g.a. den tabte besætning.⁽¹⁵⁾

Dog er der for Matthias Iversen og Hans Kaysen anført "execution" i 1747, dgl. 2 sk. i 2 dage (de fik indkvarteret soldater, der skulle have kosten der, og desuden skulle der betales det anførte).

11. oktober 1749 fæster sønnen, Iver Matthiesen i Lysholm den ⁵/₆ part gård som hans fader Mathias Iversen siden 1723 har haft i fæste, for 95 rigsdaler (året 1723 sigter formentlig til, at der da blev bragt orden i fæstebrevene).

Børn født i Bøgvad:

(fadderskabsliste som bilag nr. 2)

1. Iver Mathiesen

Født 1697 i Bøgvad, dbt. Dom. XVII p. Trin. (26.sept) i Højst. Død 1772 i Lysholm, begravet 2.juni i Burkal.

Gift 1728, tirsdag efter 4.søndag efter trinitatis med Anna Maria Thomsen (Nisses) fra Lydersholm, f. ca. 1699, død Lysholm 1759, begravet i Burkal 20.oktober.

Iver Matthiesen fæstede 11.10.1749 den ⁵/₆ part gård, som hans fader Mathias Iversen siden 1723 havde haft i fæste for 95 rdl.:

Iver Matthiesen og hans hustru Anna Maria var med i den pietistiske (hernhutiske) vækkelse i sognet. Brodersen:"alvorlige og kære troende mennesker. Konen var en af dem som ved Enevold Ewald fra Højst var blevet omvendt".⁽¹⁷⁾

Børn:

a. Herlich Iversdatter, født 1729 i Lysholm, dbt. 2.søndag efter påske i Burkal.

b. Thomas Iversen, født 1730 i Lysholm, dbt. 2.søndag i Advent i Burkal. Død 30.1.1811 i Lysholm, 80 år mindre en dag gammel.

Gift 1776, den 2.nov i Burkal med Anne Marie Thomsen, datter af sognefoged Thomas Bonnichsen og Mettkiestin Ewalds i Holm, født 1756, dbt.30.maj Død 24.jan.1816 i Tønder, hvor hun havde boet de sidste 1½ år, men begravet i Burkal.

Børn:

aa. Thomas Iversen, f. d. 9.2.1785, død 8.7.1825, 41 år gammel i Pebersmark.

Gift 23.2.1808 med Botilla Ingwersen fra Snattebøl, datter af Jonas Ingwersen og Anna Maria, datter af Bonnich Rasmussen, Pe-

bersmark. Botilla døde ...

Thomas Iversen overtog gården i Lydersholm ca. 1823, måtte gå fra den og overtog en gård i Pebersmark. Ved sin død betegnes han som "Hufner in Pebersmark, vorhin Grosshufner in Lüdersholm"

Børn:

aaa. Theodora Cathrine, født 1813, død 1845, gift med pastor
Ludwig Hass i Mjolden. (47)

bbb. N.N., gift med en forpagter Køck på Fyn.

ccc. Louise Magdalene, gift med skovfoged på Mølkær ved Åbenrå, senere gæstgiver i Rødekro, Detlef Ipland, født 1819, død 1895.

ddd. N.N., gift med Jessen på Nanshof i Chr. Albrechtskog.

eee. Johanne Margrethe, gift i Burkal 3.3.1833 med Peter Hansen Petersen, gårdmand i Burkal, senere i Karbøl.

fff. Anne Marie, ugift

bb. Anna Maria, født Lysholm 26.6.1778, død Christiansfeld 10.11.1861. Hun kom 1791 til Gnadau, og blev 1806 gift med Marcus Petersen, født Burkal 23.1.1754, død Christiansfeld 6.5.1824, søn af sognepræst i Burkal Peter Petersen (IV - 10) og Esther Lorenzen (IV - 11).

Marcus Petersen var gift 1.gang 28.5.1795 med Margaretha Elisabeth Neuhauser, født i Fürth ved Nürnberg 29.4.1766, død i Christiansfeld 18.3.1805.

Se bilag nr. 4

cc. Mette Kirstine, født Lysholm 1.11.1779. Død Burkal 26.12.1842. Gift 26.11.1808 med sognefoged Hans Nansen, Lille Tønde, f. i Aabenraa, søn af Edlef Nansen, Klægsbølgård, og Marie, født Sibbers, død Burkal 19.12.1846.

Efterlod to døtre: 1. Maria Christine Kjer, 32 år gammel, gift med Peter Kjer i Sollerup, ingen børn.

2. Anna Thomsine Nansen, 30 år gammel, ugift

Hans Nansen var gift 1.gang med Marie Christine, datter af sognepræst Hans Petersen, Højst.

dd. Adelheit Magdalena, f. 12.5.1783, viet i Burkal 1.7.1809 til Peder Jacobsen, Frederikskog.

ee. Herlig, f. 8.12.1793. Gift i Burkal 19.2.1813 med Hans Petersen Schmidt, født i Hynding 16.10.1781, søn af Peter Christian Schmidt og Mette Marie Hynding. Lærer i Lysholm og Øster Højst.

- c. Herlich, født 1733 i Lysholm, dbt. 2.4.
Formtl. den Herleg Iversdatter fra Lysholm, der Dom. 5 p. Trin.1757
i Bylderup viedes til Nis Thomsen fra Lysholm.
- d. Peter Iversen, født 1738, dbt. 20.4. Død på Pedersholm 12.9.1795.
Grdm. på Pedersholm (parcel fra Grøngård).
Gift 1.5.1790 med Gyde Cathrine Brodersdtr., datter af Broder Mat-
thiesen, Lydersholm og Metta, datter af Peter Christensen, sst.,
født 1757 i Lysholm, dbt. 2.pinsedag. Død sst. 19.5.1824.
Hun gift 2.gang 14.3.1798 med ungarl Jacob Friderichsen, søn af
Friedrich Thomsen og Karen, f. Jacobsdtr. fra Ellehoved.
Jacob Friederichsen døde på Pedersholm 21.6.1812, han var født
1754 i Lysholm, dbt. Dom. Reminiscere.
- Børn:
- aa. Iver Iversen, født 28.2.1791 (på Beyers).
Faddere: Thomas Iversen, Lysholm, Anna Cathrine Jenses, Karlsvrå,
Matthis Brodersen, Lysholm.
Død som spæd.
- bb. Metta Christine Iversen, f. 29.5.1792 (Beyers).
Faddere: Mette Broders, Lysholm, Maren Thomsens, Elhoved, Mat-
thias Hansen, Rends.
Metta var det eneste af Peter Iversens børn der var i live ved
moderens død 1824. Hun var gift med Knud Lorentzen Varming.
- cc. Iver Iversen, f. 17.4.1794.
Faddere: Anna Maria Iversen, Lysholm, Peter Brodersen, sst, Ja-
cob Friederichsen, Elhoved.
- dd. Peter Iversen, født 27.6.1795 (Pedersholm).
Faddere: Jens Johansen, Karlsvrå, Christian Hansen, Jyndeved,
Johanne Brodersdtr., Lysholm.
- I Gyde Cathrines 2.ægteskab med Jacob Friedrichsen fødtes 2 sønner,
hvoraf en var i live ved moderens død.
- e. Maren Iversdatter, født 1740 i Lydersholm, dbt. 16.12. i Burkal,
død 1.11.1785 på Karlsvrå.
Gift 25.6.1774 i Bylderup med Jens Johannsen, Mårkærsk lensfoged,
Karlsvrå, Bylderup sogn, født 1741 på Klægsbølgård, dbt. Dom. Judi-
ca, død på Karlsvrå 22.7.1822, søn af forpagter på Klægsbølgård, se-
nere lensfoged på Karlsvrå, Hans Johansen (1701 - 25.2.1773) og In-
ger Jensdatter, f. 1716, død 1743.
Jens Johansen var 2.gang gift 16.6.1787 med Anne Cathrine Thom-
sens fra Ellehoved.

Børn: (af 1.ægteskab med Maren Iversdtr.)

aa. Inge Johansen, født Karlsruå 7.maj 1775.

Faddere: Fru pastorinde Andersen, Maria Calles, Frestrup, Peter Iversen, Lydersholm.

Død 7.maj 1775.

bb. Ingeburg (tvilling), født Karlsruå d. 13.okt. 1776. Død sst. 26.4.1804.

Gift 19.nov. 1803 med Nikolaj Feddersen fra Braderup.

Ingen børn.

cc. Anna Maria Johansen, født 13.okt. 1776 (tvilling). Død 15.jan. 1777 - 15 uger gammel.

dd. An Mari Johansen, født 27.juni 1780. Død 4.april 1781.

f. Mathias Iversen, født 12.4.1743 i Lysholm. Død i Christiansfeld 2.3.1789, ugift. Se bilag 3.

2. Ann Mathiesdatter

Født Bøgvad 1699, dbt. Højt 3.påskedag.

Død Bøgvad 1699, begravet 4. Advent.

3. Nissenus Matthiesen

Født Bøgvad 1701, dbt. Esto mihi.

Han var 1732 bosat i Lydersholm (fadder i Løgumkloster 18.5.1732), men i 1737 bor han i Læk, hvor der udstedes en obligation fra Iver Mathiasen til ham. 1748 ansøger han om koncession til høkeri i Læk.⁽²⁶⁾

4. Mergrethe Matthiasdatter

Født 1703 i Bøgvad, døbt onsdagen efter 12.søndag efter trinit.

Død i Lydersholm 31.okt.1779, 75 år gammel.

Hun blev 1727, lørdagen før den 2.søndag efter trinitat. trolovet med Nis Thomsen, gårdmand i Lydersholm og de blev copuleret torsdag efter 3.søndag efter trin.

Nis Thomsen var søn af Thomas Petersen og Maren i Kvær. Han døde i Lydersholm 30.9.1779, 77 år gammel, altså født ca. 1702. Der nævnes ved hans død, at 3 børn er i live, nemlig 1. Mathies, 2. Thomas, 3. Herlich, samt 2 børnebørn efter datteren Maren Peters i Læk, nemlig 1.Paul Friedrich og 2. Chresten.

Børn:

a. Maren, født 1729, dbt. Mariæ bebudelse.

b. Herrlich, født 1731, dbt. 22.6. Begravet onsdagen efter Lætare 1742.

c. Thomas Nissen, født 1733, dbt. Dom.Lætare. Begravet 1742, onsdagen efter Lætare.

- d. Matthias Nissen, født 1735, dbt. Dom 16.p.Trin.
Konfirmeret 1752.
Matthias Nissen døde som gårdejer i Lysholm d. 6.11.1805.
Han blev 4.11.1780 gift med Ancke, født 15.2.1761 i Jejsing, datter af afdøde bolsmand Christen Michelsen i Jejsing og Ann Christens.
Mathias Nissen overlod gården nogle år før sin død til broderen Thomas Nissen.
Ingen børn.
- e. Peter Nissen, født i Lydersholm 1737, dbt. 2.Advent i Burkal.
Begravet 1742, onsdagen efter Lætare.
- f. Adolph, født 1741, døbt 1.søndag efter Trin.
Faddere: Hans Kaysen vom Lindewithhoff, Marina Siverts Wragaard und Nis Petersen aus Starup.
Begravet 1742, onsdagen efter Lætare.
- g. Herlig, født 27.1.1744, døbt Dom. Sexuagesima.
Faddere: Hans Petersen, Küster in Bülderup, Margrethe Hanstochter aus Gelau.
Konfirmeret 3.påskedag 1761 - sammen med Samuel Memmert Kaysen og Mathias Iversen.
Død 20.10.1811 i Bredevad. Dødsårsag: "Sie starb nach mehrjähriger Schwäche sehr plötzlich, alt 67½ Jahr".
Trolovet 6.10.1775 i Burkal med bolsmand Hans Marcussen fra Bredevad. Viet i Bylderup 4.nov. 1775.
Hans Marcussen var født ca. 1735 og døde i Bredevad d. 25.maj 1799.
Han var søn af indest i Bredevad, Marcus Hansen og Maren, født Jørgensen. "Starb an einer Brustkrankheit mit Seitenstich verbunden".
Børn:
aa. Maren Hansen, født 7.marts 1777.
Faddere: Fru pastorinde Andersen fra Lændemark, Anna Jessesdtr. fra Rabsted, Thomas Nissen, Lydersholm.
bb. Nicolay Thomsen Hansen, født 17.maj 1779.
Faddere: Matthias Nissen, Lydersholm, Peter Iversen ibid., Frue Malene Carstens, Bredevad.
- h. Thomas Nissen, født 1747 i Lydersholm, dbt. 2.påskedag i Burkal.
Gårdmand i Lydersholm. Død der 20.3.1813.
Gift 30.1.1790 i Burkal med Christina Christens fra Jejsing, født 30.1.1766, datter af afdøde bolsmand Chresten Michelsen og Anne, f. Martensen. Død 12.okt. 1812 i Lydersholm, begravet 18.okt. i Burkal, 46 år gammel.

Børn:

aa. Margretha Nissen, født 12.dec.1790.

Faddere: Anneke Mathieses, Lydersholm, Thomas Friederichsen,
Ellehoved, Cathrina Enevoldsdr., Hostrup.

bb. Nicolay Thomas Nissen, født 8.11.1793.

Faddere: Matthias Nissen, Lysholm, Asmus Asmussen Instedt, Mø-
geltønder, Herlich Hanses, Bredevad.

cc. Adolph Nissen, f. 29.11.1797.

Faddere: Maren Friedrichs, Ellehoved, Hans Jensen, Jejsing,
Nicolay Thomas Hansen, Bredevad.

dd. Anna Nissen, født 5.5.1800.

Faddere: Anna Maria Iversen, Lysholm, Esther Kaysen, ibid., Pe-
ter Brodersen, ibid.

ee. Maren Nissen, f. 29.7.1802.

Faddere: Ann Marie Dinsen, Vrågård, Maren Hansen og Peter Mi-
chelsen, begge Bredevad.

ff. Matthias Nissen, f. 21.11.1805.

Faddere: Hans Christensen, Grøngård, Martin Adolph, Nolde, Met-
ta Kiestine Ivers, Lysholm.

8 børn var i live ved moderens død.

i. Maren Nisdatter, født i Lydersholm.

Viet 29.juni 1758 til Peter Petersen fra Læk. Trolovet 13.maj.

Børn:

aa. Paul Friderich Petersen, Læk, nævnt ved Nis Thomsens død 1779.

bb. Chresten Petersen, Læk, nævnt ved Nis Thomsens død 1779.

5. Ahlheit Magdalene Mathiasdr.

Født Bøgvad 1706, døbt Ø.Højst 6.søndag efter trinitatis. Død Lysholm
1729, begravet 4.søndag efter trinitatis.

6. Anna Mathiasdr. v. V

IV 6 Kalle Iversen v. note 33

V. Anna Mathiasdr. (IV - 9)

Født ca. 1707/08, død Lindevedgård, Store Vi sogn, 1.7.1750.

Gift 22.6.1730 i Løgumkloster med Hans Kaysen (IV - 8).

Se afsnittet: Degneslægten Kaysen fra Hostrup.

B I L A G 1

Iver Andersen, Assit (IV - 36)

Erdbuch des Amts Lügumkloster auff Hochfürstlichen Befehl verfertigel Anno 1704 (S.1297 R.A.)

(De sønderj. fyrstearkiver - Løgum Kloster Amt)

Assit 2 Jacob Iwersen Bohoff von Zwey Drittel Pflug.

Die Behausung hat Zehen fach Wohnhaus guth, Acht Fach Loh und stall, Acht Fach stall und Hew Scheune mittelmässig, Zehen fach Torff und Schaafstall schlecht.

An Ackerlandt:

hat er so viel und so grosse Stücken als der vorige (Carsten Iversen), und auch sein $\frac{1}{3}$ von dem wüsten Bohl.

(Carsten Iwersen: An Ackerland hat er in dem Ersten Schlag 5 Acker, in Andern 7 Acker, in Dritten 12 Stücke, im Vierten 13 Stücken, im Fünften 8 Stücke und ein Block, im Sechsten 9 kleine Acker und 2 Stücke, im Siebenden schlag 15 Stück, darin er seine zwey Mit Einwohner zu Nachbahrn hat, und wegen des wüsten Bohls, so sie seint 40 Jahren angenommen nehmen sie Acker um Acker).

Hat ein Haustofft Süden dem Hause, tüdert itzo darin, kan 6 schip Garsten säen.

Säet jährlich wie der vorige (C.I.: Säet Jährlich: Ein Tonn, Funff Schip Buchweitzen, Zwey Ton Vier Schip Garsten, Vier Tonn Münt Rogken, Vier Tonn Ander Garbe Rogken, Vier und Vierzig Fuder kriegt Er).

Bekomt aus der Gemeinen Wische 40 Fuder Heu.

Hat an Vieh:

Sieben Pferde und zwey Plaggen

Zehen Kühe, zwei Quien

Sieben Ochsen, Neun anderjährige Kälber

Acht-Zehen Schaaffe - Ein Schwein

Fünff Immen Stöcke

Drey Wagen und Ein Pflug.

Abgifften:

Geld Pflicht	1 Rtl. 16 s.
Schweingeld	16 s.
Für Hünen und Eyer	14 s.
Gans	14 s.
für Ziegeltorff	32 s.
Dienstgeld	10 Rtl. 32 s.
Zehendheuer	4 Rtl. 32 s.

Veste Geldt	1 Rtl. 32 s.
Kornpflicht	2 Rtl. 44 s.
Lagie auff 19 Rtl.44s.	1 Rtl. 31 s. 8 p.
Contribution	16 Rtl.
An beyhülfe zu der Stadt Husum	2 Rtl.

---

42 Rtl. 7 s. 8 p.

Gibt zur Kirche, dem Prediger und Organisten wie der Vorige (dem Pastorn die Butterpflicht, er mit den folgenden von den 2 Pfluge 2 Käse und bey jede Käse 2 Brodt, an quickzehenden jeder 3 s., mit dem folgenden zusammen 2 Schip Rogken, 1 fette gans u. 4 Brodt, das Opfer zu Wein und Brodt jeder Communicanti, dem Organisten 2 s. Glockengeldt wie alle folgende und das Opfer.

Brauchet an Diensten, Wagens und Pflug eben so viel (Ein Knecht zu 10 Rtl., Eine Magd 5 Rthl, Ein Knecht im Sommer 5 a 6 Rtl., Zu Zwey Wagens und Ein Pflug 4 Rthl.)

Consumiret dem Vorigen gleich (Sechs Tonnen Rogken, Vier Tonn Buchweitzen, Acht Tonn Maltz).

Die Restanten betragen sich	58 Rthl. 18 s.
worunter an Krieges Jahren	53 Rthl. 30 s.

Ist in gutem Stande.

Die Besetzung ist dem Vorigen Gleich als:

Sechs Pferde

Sechs Kühe

Vier Zehen Stück Jung Vieh

Vier Zehen Schaffe, Ein Schwein

Drey Wagens und Pflug

item Winter und Sommer Saat.

Der Bohoff wie er anitzo befindlich, ist von den Sandleuten Taxiret worden uff

	192 Rthl.
--	-----------

Viehe, Wagens, Pflug	234 Rthl.
----------------------	-----------

$\frac{2}{3}$ Pflug Veste Erde	180 Rthl.
--------------------------------	-----------

---

606 Rthl.

B I L A G 2

Mathias Iversen (IV - 18 ~ IV - 19)

Fadderskabsliste til hans børn:

Ø.Højst kbg.

1. 1697, Dom. XVII p. Trin. Matthis Iffversen aus Böckwadt einen Sohn taufen und

I w e r

nennen lassen.

Patr.: Mons. Nicolai Nissen aus Jolderup, an dessen Stelle Avus Niss. Nissen selbst vertreten, Anders Iffversens Sohn Iwer aus Biernrup und meine Fr. Schwieger Mutter D.A.P.

(Avus: morfader)

2. 1699, Feria 3. Pentec. Matthis Iffversen aus Böckwadt eine Tochter taufen und

A n n

nennen lassen.

Patrini: Seine Schwiegermutter Fr. Anna Nissen, Jfr. Lisbeth Fresin aus Brede und Marten Iffversen, Uhrmacher aus Closter

1699, Matthias Iffversen aus Böckwadt seine Tochter Anna, ætat. 29 Wochen 4 Tage. Ø. 4.Advent begraben lassen.

3. 1701, Esto mihi, Matthis Iffversen aus Böckwadt einen Sohn taufen u.

N i s s e n u s

nennen lassen.

Patr.: H. Matthias Frisius Pastor zu Brede, Jacob Petersen aus Assit u. Frau Ingeburg Mauritia Sl. M. Joh. Mauritii Pastor. Hostrup vidua.

4. 1703, Mittwoch p. 12 p. Trin. Matthis Iffversen aus Böckwadt eine Tochter taufen und

M e r g r e t e

nennen lassen.

Patr.: uxor Martin Iffversens, filius Rasmus Iffversens und Hans Nissen, Haistorf.

5. 1706, Dom. 6.p. Trin. Matthis Iffversen aus Böckwadt eine Tochter taufen und

A h l h e i t M a g d a l e n e

nennen lassen.

Patrini: uxor M. Bernh. Mauritii Landvogt in Widd., Jfr. Dorthe Nissen aus Haistorf u. Rasmus Iffversen aus Lügumcloster.

6. A n n a født ca. 1707/08 (Ikke indført i kbg, hverken i Højst el. Burkal)

B I L A G 3

Mathias Iversen IV - 18

Sønnesøn:

Kbg. Christiansfeld: Entschlafene und Begrabene 1788-89

Sterbetag: 2. Martii Begraben 6. Ej.

Matthias Iversen 1789, ledig

war geboren 12. April 1743 zu Lüdersholm im Kirchspiel Burkahl. Von Kind an bekam er einen Eindruck von der Liebe Jesu durch die Erzählungen seiner erweckten Mutter. Bey seiner Confirmation zum H. Abendm. wurde er aufs Neue von der Qual ergriffen. Im Jahr 1780 d. 14. Oct. kam er hieher zur Gemeinde an.

Jan. 81 wurde er aufgenommen und im Juni ein Mit Genosse am Jesu Leib u. Blut. Ao 1784 wurde er zum Dienst in der Knaben Pensionsanstalt u. diente mit grosser Sorgfalt u. Treue in derselben bis 14 Tage vor seinem Heimgang. Die Gelegenheit zu seiner sel. Vollendung war eine Lungensucht.

Alt 46 Jahr weniger 6 Wochen. Plura vide in seinen Personalien. Begr. zum M. Mart. 1789.

B I L A G 4

Lebenslauf der am 10. November 1861 selig entschlafenen verwitweten Schwester Anna Maria Petersen, geb. Iwersen.

Ihre hinterlassenen Töchter schreiben:

Von dem Lebensgang unsrer theuren Mutter findet sich leider nur folgender, kurzer Anfang einer Mittheilung über denselben, welchen sie auf wiederholtes Bitten im hohen Alter von 82 Jahren mit schwacher Hand selbst niedergeschrieben:

Es heisst so manches Mal in stiller Stunde bei mir: Gedenke des Weges, den dich der Herr dein Gott geleitet hat, nun reichlich 2 mal 40 Jahre durch die Wüste, dass Er dich versuchte und ist mit dir gewesen! Er ist mit dir gewesen: Lobe den Herrn, meine Seele! Er ist mit dir gewesen von deinem ersten Beginn an; alle meine Tage waren in Sein Buch geschrieben, ehe derselben einer da war! Er hat mich von Eltern geboren werden lassen, die den Heiland kannten und liebten, zu Lydersholm, im Kirchspiel Buhrkarl, Amt Tondern, im Jahr 1778 d. 26. Juni.

Es war dazumal in Buhrkarl u. dessen Umgrenzung ein Garten Gottes. In lieblicher Blüthe stand die Saath, gesäet durch die erwecklichen Predigten des dortigen treuen Verkündiger des Wortes Pastor Petersen - meines nachmaligen Schwiegervaters.

Meine Eltern von der damaligen Gnadenregung angefasst, haben mich als wahre Liebhaber Jesu von zartester Kindheit an, bei dem beginnenden Fassungsvermögen mit meinem Schöpfer u. Erlöser meinem lieben, lieben Heiland bekannt gemacht und recht kindliches Gebet zu Ihm gelehrt. - Zu meiner weiteren Erziehung für Ihn brachten sie mich schon als 5jähriges Kind zur hiesigen Gemeinde in die Pensionsanstalt, die damals im Witwenhause war. 2 Jahre darnach, 1785, erlebte ich den feierlichen Einzug in das jetzige Anstaltshaus. Gleich im ersten Jahre des Wohnens in demselben wurden wir von Krankheiten heimgesucht; in der ersten Hälfte des Jahres grasierten die Pocken, an denen ich so ernstlich erkrankte, dass man meinen Heimgang vermuthete; in der zweiten der Keuchhusten, von welchem ich auch, aber in gelinderer Art befallen wurde. - Im Anfange meines Anstaltslebens war ich recht vergnügt, später aber hatte ich viel an Sehnsucht nach meinen Eltern zu leiden. In den Schulen ging es mir gut, da ich leicht fasste und schnell lernte. Dennoch wurde ich fortwährend in dem Genuss der Kinderfreude gestört durch mein nie zu besiegendes Heimweh. An den, dem Kinderchore geweihten Festtagen genoss ich aber oft reichen, innern Segen, im Gefühl von meines Heilands Liebe. Ich liebte Ihn. Und es war mein grösstes Anliegen, Ihm zur Freude zu sein. Als nun die Zeit meines Anstaltslebens zu Ende ging, wünschte ich in nähere Verbindung mit

der Brüdergemeine zu treten. Die gesuchte Erlaubniss in hiesiger Gemeine fand nicht die Genehmigung des Heilands. Es wurde aber meinen Eltern die Entschliessung schwer, mich in eine entfernte, deutsche Gemeine ziehen zu lassen. Als sie nun dabei auf den Herrn sahen, Ihn um einen Wegweiser aus Seinem Worte baten und sich im Loosungsbuch den Vers aufschlugen: Ihn, Ihn lass thun und wollen etc., wurden sie im Glauben gehorsam und ich erhielt Erlaubniss zur Gemeine in Gnadau, woselbst ich im October 1791 ankam. Den 26. Februar des folgenden Jahres wurde ich in die Gemeine aufgenommen u. den 13. August 1793 gelangte ich zum Genuss des heil. Abendmahls. Ich gewohnte bald in meiner neuen Heimath ein, fühlte mich vergnügt im Kreise der Jugendgespielen, und dennoch zog es mich fortwährend nach dem Vaterland und den geliebten Eltern zurück. Als mir nun aber in der Jahre Lauf ein Besuch bei den Meinen vergönnt wurde fühlte ich klar, dass der mir vom Herrn bestimmte Weg der beste u. richtigste sey, u. ich zog mit Freuden nach meinem lieben Gnadau zurück. Ich wusste, es war die treue Jesushand, die mich dahin geführt, der ich mich schon in meinen Kinderjahren ganz übergeben, damals schon durchdrungen von dem Gefühl, dass man so am sichersten gehe. - Sein Blut, Sein Blut, das hats gemacht, dass ich mich ihm ergeben! sonst hät' ich nie an Ihn gedacht in meinem ganzen Leben!

Hier bricht die gute Mutter ab. Mehreres folgen zu lassen hatte sie keinen Muth; auch auf die Bitte, eine Fortsetzung zu dictiren, gab sie die Erklärung: dass sie von ihrer fernern äussern Lebensführung nur zu sagen habe: "Dass sie durch viel Dunkel gegangen".

Auf diesem ihrem dunklen Lebenswege ward ihr reichlich Gelegenheit gegeben zu beweisen, ob der Sinn, der in früher Jugend sie durchdrungen nur für den Heiland zu leben, Ihn über alles zu lieben, sich bewähre u. aus Seiner Hand Freud wie Leid in Ergebenheit zu nehmen, in der Überzeugung: Er wusste am besten, was zu ihrer himmlischen Erziehung nöthig sey.....

Im Jahre 1806 wurde sie durch die Verheirathung mit unserem sel. Vater in die ihr so liebe Heimath zurückgeführt. 1 Sohn u. 1 Tochter aus des Vaters erster Ehe gaben ihr sogleich Gelegenheit, Mutterpflichten zu üben. In den Jahren 1807 u. 1809 wurden ihr eigene Töchter geschenkt. Sie sprach öfters aus: Diese, wie die nachherige Freude, Enkelkinder zu erleben, seyen die glücklichsten Erfahrungen ihres Erdenlebens gewesen.

Die traurigen Kriegsjahre, die auch unser liebes Vaterland so hart mitnahmen u. durch enormes Sinken des Papirgeldes unzählige, herbe Verluste herbeiführten, brachten unsre geliebten Eltern in schwere und bleibende Leidenschulen hinein; und nun zeigte es sich bei der geliebten Mutter, was ein Kind Gottes in seines himmlischen Vaters Kraft zu tragen und zu leisten vermag. Obgleich ihr die Entbehrung früherer Wohlhabenheit,

zumal bei schwächlicher Gesundheit, schmerzlich fühlbar war, entsank ihr doch nicht der Muth; sie war thätig von früh bis in die späte Nacht, ja, sie strengte ihre Kräfte fast über Vermögen an, um durch immer regen Fleiss des Vaters Sorgen zu mildern und um Zeit zu gewinnen, uns, ihren Kindern, den nöthigen mütterlichen Beistand u. Unterricht nicht entziehen zu müssen. Die tiefgefühlte Dankschuld für alles, was die gute Mutter in aufopfernder Liebe u. Treue in jeder Beziehung an uns ihren Kindern gethan, lässt uns auch darüber nicht schweigen, wie sie vor allem darauf bedacht gewesen, uns für den Herrn zu erziehen, wie treu sie uns zu Ihm geführt, wie ernstlich sie bemüht war, uns zu Ihm als unsern Erlöser u. Versöhner hinzuweisen. Gott, unser Heiland, erfreue Sie vor Seinem Angesicht auch unsertwegen!

6. Maj 1824 døde hendes mand. "Bei dieser schweren Erfahrung war es ihr Gewissheit, dass eine Prüfung anderer Art ihr noch bevorstehe; u. wirklich erfolgte dieselbe auch bald in dem Verlust ihres väterlichen Erbes. Sie pries dabei die Liebe Gottes, die dem schwergeprüften Vater diesen neuen Schmerzenschlag gnädig erspart hatte.....

Im Jahre 1828 bezog sie mit zweien ihrer Töchter das Witwenhaus; die dritte war damals als Lehrerin thätig. 1831 erlebte sie die Freude, die älteste ihrer eigenen Töchter mit dem nach Thysted in Jütland als Probst berufenen Pastor Hertel, damals in Kolding angestellt, verbunden zu sehen. (1) Mit Mutterliebe umging sie den vom Herrn ihr zugeführten Sohn u. trug ihn fortan mit seiner Gattin u. den ihnen geschenkten Kindern in zärtlichster Sorge, fürbittend auf dem Herzen.

Im Jahre 1832 wurde ihre jüngste Tochter als Lehrerin in die Anstalt nach Neuwied berufen, von wo sie nach 5jährigem Aufenthalt daselbst in die Heimat zurückkehren durfte u. für einige Jahre in hiesige Anstalt eintrat, aber schon im Jahre 1842 sich wieder von der Mutter trennen musste, um dem Rufe als Vorsteherin des Schwesternchores in Niesky zu folgen.

Da ihre 1. Stieftochter nun allein von ihren Töchtern als treue Stütze ihr zurückgeblieben, so empfand sie um so schmerzlicher, den im Juni 1845 nach langem schweren Leiden erfolgten Heimgang derselben. (2)

Die gute Mutter wäre nun ganz vereinsamt, wenn nicht durch Gottes liebevolle Fügung, seit einiger Zeit ihre älteste Tochter mit deren Familie in ihre Nähe versetzt worden wäre, nach Eltang bei Kolding. Hier im Kreise ihrer Lieben verbrachte sie bei öftern und längeren Besuchen manche vergnügte und angenehme Zeit u. nahm am geistigen u. leiblichen Gedeihen ihrer lieben Enkel den innigsten u. nächsten Anteil.

Ihres Stiefsohnes (der mehrere Jahre als Handlungsdiener in hiesigem Gemeindeladen gestanden) spätere Auswanderung nach Amerika brachte ihr mancherlei Kummer, der noch vermehrt wurde, als er im Jahre 1849 in trauriger Gemüthsverfassung hieher zurückkehrte. Mit wahrer Treue pflegte sie sein,

in seinem nach Seel u. Leib zerrütteten Zustand. Sie durfte noch vor seinem Ende die selige Erfahrung machen, wie der gute Hirte auch diesem, in die Irre gerathenen Schäflein nachgegangen, es wieder zu sich gezogen u. wie wir hoffen, selig heimgeführt den 14. November 1857.⁽³⁾

Im Jahre 1849 nahm sie mütterlich frohen Antheil an der Verheirathung ihrer jüngsten Tochter mit dem zum Gemeindevorsteher in Niesky berufenen led. Bruder Jacob Müller. Sie folgte im Jahr 1851 die Aufforderung, 1 Jahr bei diesen ihren Kindern zu verbringen. Sie wurde sehr anhänglich an die liebe Gemeine in Niesky u. erinnerte sich stets mit Vergnügen der dort verlebten Zeit. Im Sommer 1857 sehe sie diese damals in Gnadau wohnenden Kinder zum Besuch hier bei sich - und mit ihnen, bei einem Besuch in Jütland, alle die Ihrigen um sich vereint. Doch dieser Freude folgte im April des nächsten Jahres schon der tief schneidende Schmerz ihren 1. Schwiegersohn Br. Müller nach 7wöchiger Krankheit in die ewige Heimath abgerufen zu sehen. Dass in Folge dieses schmerzlichen Ereignisses ihre nun verwitwete Tochter zu ihr zurückkehrte, erkannte sie als eine väterliche Fürsorge Gottes. Denn die Beschwerden des Alters hatten schon seit einer Reihe von Jahren bei der theuren Mutter sich gesteigert; namentlich durch Brustleiden, die oft Beängstigungen herbeiführten. Durch die Abnahme ihres Gehörs hatte sie auch den Schmerz, dass ihr die Erbauung im Gotteshause geschmälert wurde; aber dennoch besuchte sie dasselbe so gern u. so oft es ihr möglich war, um in versammelter Gemeine dort vor dem Herrn zu erscheinen, eingedenk der Verheissung: "Wo 2 oder 3 versammelt sind in meinem Namen, da bin ich mitten unter ihnen". Im fleissigen Lesen der heil. Schrift und anderer Erbauungsbücher erquickte sie sich im stillen Kämmerlein u. erkannte dabei mit Dankbarkeit die Erhaltung ihres Augenlichtes. - Ein hoher Grad von körperlicher Schwäche hatte schon oft die gute Mutter veranlasst, ihr Ende nahe zu glauben, indessen ward ihr längere Wartezeit bestimmt u. noch einmal sollte sie den Schmerz der Trennung erleben, da ihre Tochter zu Ostern dieses Jahres als Witwen-Arbeiterin nach Sarepta berufen ward. Besonders tief erschütterte das zärtliche Mutterherz der Gedanke an diesen Abschied bei der gewissen Voraussicht, dass es der letzte für dieses Leben sey. Doch wollte sie dem Willen des Herrn kein Hinderniss in den Weg legen und gab auch hier ihre Gottergebene Gesinnung auf rührende Weise in den Worten kund: Und wenn ich tausend Leben hätte, sie müssten alle dem Herrn geopfert seyn! Für die schmerzbewegte, scheidende Tochter liegt ein grosser Trost in dem Bewusstseyn, die theure einsame Mutter von lieben theilnehmenden Freunden umgeben zu wissen. Ja, theilnehmende Freundschaft mit werkthätiger Liebe haben ihre Leidenszeiten vielfach erleichtern u. mit dankbarem Herzen erflachte sie alle den Lieben, die ihr das Leben zu erheitern bedacht waren, reiche Segnungen vom Herrn. Und in ihren Töchtern wird diese Dankbarkeit fortleben gegen Alle, welche die gelieb-

te Mutter mit Theilnahme und Wohlthaten erquickten. Mit ihr, empfehlen wir die der reichen Vergeltung Dessen, der ihre Herzen ihr zugeneigt und willig gemacht, sie zu erfreuen.

So weit ihre Töchter.

- 1) Jacob Samuel Hertel, f. Ørslev præstegård 1792, cand. theol. 1812, adjunkt i Randers 1814, i Aarhus 1816, res. kapellan i Kolding 1824, sognepræst i Thisted og provst 1831, sognepræst v. Aalborg Frue Kirke, i Eltang - Vilstrup 1845, pens. 1859. D. Kolding 10.3.1867.
- 2) Johanne Emilie Wilhelmine Petersen, f. Neudietendorf 9.7.1801, d. Chr.feld 4.6.1845.
- 3) Friedrich Wilhelm Petersen, f. Neudietendorf 3.1.1800, d. Chr.feld 14.11.1857. "Ein lediger, ehemaliger Bruder.... Sein Geschäft war zuletzt Gartenarbeit".

Jfr. ægtemandens Marcus Petersens Levnedsløb. "Farvefamilien i Sønderborg". Bilag 14, s. 392.

B I L A G 5

Fortegnelse over beboere i Asset

1548	Iver Krestensen Hans Andersen	
1607	Niels Asmussen Andreas Iversen	} 1 bol
	Andreas Hansen Jeb Laurentzen	} 1 bol
1628-29	Nels Rossen } Kalle Høg }	
	Andreas Nissen } Laurenz Jebsen }	
1643	Iuer Nielsen } Kalli Hoegh }	
	Andreas Nissen Jacob Laussen (overstreget: Lorentz Jebsen)	}
1650	Iuer Nielsen } Iuer Andersen }	
	Jacob Lorentzen } Anders Nissen }	
1659-60	Iwer Nelsen } Iwer Andersen }	
	Ulrich Zitscher } Mathias Lorentzen }	
1670-71	Iver Nielsens Kinder (overstr.: Christen Iversen) Iver Andersen	}
	Niels Nissen (Ulrich Zitscher, wüst)	}
1677	Carsten (Chresten, Casten) Iwersen } Iwer Andersen }	
	Niels Nissen (delt mellem de 3 øvrige)	}
1690	Chesten Iversen } Jacob Iversen }	
	Niels Nissen }	

Bilag 6

Lån optaget i gården i Lydersholm af Detleff Nissen, Kiesten Detleffs, Nicolai Nissen, Matthias Iversen og Iver Matthiesen.

Schlux Harder Schuldprotocoll De Annis 1698 Retsbetj. Nr. 2129 L.A.

Pag. 250 Lüdersholm

Detleff Nissen - laut obligat. datirt Haystrup d. 12. Dec. 1682 an Jungf. Anna Catharina Nissen 381 Rx. 32 s. 10 p., gegen 5 procent. (deleteret 29. August 1781, på foranledning af Thomas Iwersen).

Derselbe:

Obligation dat. 3. Martii 1700 an Christen Petersen zu Peppersmark und Niels Jepsen zu Rentz schuldig 150 Reichsthl., gegen Verpfändung einer Wische Oidemohrs Lueck genand, Osten dem Dorfe belegen, frey und quit vor die Zinse zu gebrauchen, bis ein halbes Jahrs Los Kündigung erfolgt, die Gröhe sey Auch so guth, und schlecht wie Sie wolle, soll doch nichts vom Capitahl gekürtzet werden (Deleret 30. April 1774).

Anno 1705 den 5. Febr. Christine sehl. Dettleff Nissen Wibthiebe in Lüdersholm ist an Nis Petersen in Tingelef 140 mrk. schuldig 5 pc. jährlich laut Obligation datirt Martini 1703 (Deleret 29. Aug. 1781 paa foranledning af Thomas Iwersen).

Detleff Nissen ist an Nicolai Nissen zu Jollderup schuldig 700 Rth. wesfalls den 30. Januarij 1692 ein Vergleich unter Sie errichtet, darin ihm baar Geld ausgezahlt, und verschiedene Brieffschaften cediret und wegen des Festes auch von 300 Rthl. 32 s. Land angewiesen, als in der Oster-Wisch das erste Köhr zu Dethlef Nissen Bohl gehörig vor 18 Mark Heuer, das andere Köhr zu des Köhtners Bohl von 12 Mrk, das dritte Köhr zu des Debitoris eigen Bohl für die 4 Mohr Acker belegen von 15 Mrk, und das vierte Köhr zu des Köhteners bohl, als das allervorderste Schifft von 11 Mrk, dass wan obige Heuer oder Rente nicht auf Johannis abgeföhret werden, Creditor als dann selbiges Land selbst einlösen mag, Laut produc. Vergleichs, so von dem Hr. Hargesvoigten Funcken vidimirt.

(Deleret 29. Aug. 1781 på foranledning af Thomas Iwersen).

Nicolay Nissen und Mathies Iwersen zu Lüdersholm sind laut obligation datirt den 31. Oct. 1708 an den Fürstl. Kirchspielvoigt Chresten Petersen zu Tingeleff schuldig 300 Mark 1. gegen Specialiter Verpfändung ihre Köhtner Lücke, welche Creditor anstatt der Jährl. Interesse auf nechst köffftigen Meytag annehmen, und selbige so lange bis die Einlösung geschehen, ohne einig davon abzutragen de onera, gebrauchen und die Vorgröhe geniessen solle, jedoch soll Gläubiger, weilen die Eintragung des landes jährl. mehr dann die Interesse sich betragen könne, schuldig sein an denen debitoren alle Jahr 3 mk. baar-

geld aus zu zahlen, und dieses alles sub obstagio et generalis hypotheca bonorum.

(Deleret 15.Dec. 1759).

Nicolay Nissen ist auch H. Marcus Höyern Bürgerm. in Tundern schuldig 405 Mark laut obligation datirt 10.Januarij Ao.1710, 5 pro c.

(Deleret 29.Aug.1781 på foranledning af Thomas Iwersen: Obige 4.Obligationen sind schon längstens bezahlt und können deliret werden, wofür ich bei Verpfändung meiner Güter einstehen werde.

Lüdersholm d. 29.Aug.1781 - Thomas Iwersen).

Mathias Iwersen als itziger possessor des Guhtes, ist vermöge Verschreibung datirt den 26.Sept.1710, an Friedrich Asmussen, Matthias Jessen und Nis Lorentzen in Lauterup schuldig 450 Mark sub obstagio et generali Hypotheca Bonorum in Specie debitoris Brüg - und Klein Köthner Lücken, welche sie alle Abrechnung anstatt der Zinsen in Gebrauch annehmen und ratione der Best erde jeder 24 s. jährl. davor aus Zahlen sollen, bis nach ½ jähres Loes Kündigung die Zahlung erfolget.

(Deleret 29te May 1761)

Derselbe ist vermöge obligation datirt 16.Martii Ao.1711 an Lorentz Lassen von Reffsgaard (?) in Egtued schuldig 75 Mark sub Hypotheca Bonorum, solche jährl. mit 3 Mark 12 s. zu verzinsen, bis die Zahlung erfolget.

(Deleret 16.Jan.1760).

Fol. 254 b

Ao.1711 den 13.May - Deliert Tondern den 16te Jan.1760:

Nicolay Nissen in Jolderup und Mathias Iversen des Guhtes Lüdersholm Possessoren sein in solidum an Johann Andersen zu Carlswraa schuldig 100 Rth., sub obstagio et generali Hypotheca Bonorum in Specie debitoris Köthner wisch, als das ander Schifft von Osten anzurechnen und soll auf Maytag des 1702ten Jahrs unnachlässig bezahlet und richtig gemacht werden, laut obligation datirt den 12.May 1711.

Ao.1712 den 30.May - Delirt Tondern den 30ten April 1774:

Matthias Iversen in Lüdersholm, ist vermöge Verschreibung datirt den 19.Nov. 1710 an Ehren Christian Ambders Pastor zu Buhrkarl schuldig 930 Mark bey Verpfändung seines Hauses und darzu benötigt habende redeste und beste Guhtes auch haltung eines ehrlichen Einlagers jährl. 5 proc. davon abzuführen, auch jährl. im Capital 100 Rth. abzuführen, doch das die loeskündigung ½ Jahr vorher geschehe. Es hat Nicolay Nissen sehl. zu Jolderup sich als selbst Schuldner für Capital und Zinsen bürgl. eingelassen.

Ao.1724 den 21.Dec.: derselbe ist schuldig an Rasmus Nielsen Holm vigore obligationis datiret d. 29ten Sept.1724 160 mk. gegen 5 procento, verpflichtet sich sub obstagio et hypotheca bonorum, nach eines halben Jahres Losskündi-

Noter og henvisninger til Familien Iversen - Andersen - Matlhiesen fra Assel.

1. Sønderjyske skatte- og Jordebøger fra Reformationstiden ved F.Falkenstjerne og Anna Huede, Kbh. 1899, side 387.
2. Jordebog for Løgumkloster amt 1607, Topografica, Tønder Amt, nr.680 - L.A.S.
3. Sønderjyske Fyrstearkiver - De gottorpske hertuger - Film: S.1276, R.A.
4. Løgumkloster amtsregnskaber - R.A.
5. Dienstgeldregister in Løgumkloster Amt de Anno 1633 - Amtsregnskab for Løgumkloster amt 1633-1638 - Film: M.43. 558 - R.A.
6. Løgum Kloster Birks Tingbøger. Retsbetjent nr. 2461 - L.A.S.
7. Løgum Kloster amtsregnskaber - S.1296 - R.A.
8. Løgum Kloster amtsregnskaber de 1677 - Film: S.1296 - R.A.
9. Jonathan Smith: Dispensationer nr. 859 - Manuskript - L.A.S.
10. Sdj. Aarb. 1941, s.46 - Sdj. Månedsskrift Marts 1981 (Jens Lampe)
11. Slogs herreds skyld- og panteprotokol 1698-1734, fol. 32. L.A.S.
12. Samme, fol. 250
13. Samme, fol. 254 b
14. Tønder amtsstuearkiv - L.A.S.
15. Tønder amtsstue Restanten Register der 7 Tondernschen Geestharden pro anno 1746 - Nr.35 - L.A.S.
16. Tønder Propstearkiv:Burkal. Mahn- und Hebungsbuch, c.1637 - Nr.292 - L.A.S.
17. J.Brodersen: Fra gamle dage. Kbh. 1912
18. Claus Rolfs: Geschichte des Kirchspiels und Flecken Hoyer - Kiel 1926, S.128 og 499.
19. Nørre Løgum sogns kirkeregnskaber L.A.S.
20. Jørgen Christensen: Matzen-familien i Løjtved - Privatarkiv Nr.99, L.A.S.
21. H. Friis Petersen: Familien Friis fra Arrild. Manuskript L.A.S.
22. L.S. Ravn: Lærerne i Nordslesvig ca. 1814-1920.
23. Børge Barløse: Lærerstanden i Sydslesvig til 1864.
24. Søren Nissen: Min Hjemstavn. Eget Forlag Bredebro 1946.
25. Tinglev kbg.
26. Tønder Amtsstue Nr.39 - 1749. Geestharde L.A.S.
27. Tønder Amtsstue Nr.36 - 1748. Geestharde L.A.S.
28. Løgumkloster amts summariske regnskaber 1699-1712 - S.film 1289 - R.A.

29. Løgumkloster amtsregnskaber 1632 - 1638. M-film 43 558. R.A.
30. Løgumkloster amtsregnskaber 1659 - 1660. M-film 43 560. R.A.
31. Anders Beyer var også skipper og parthaver i forskellige skibe. 1726 var han parthaver i den 10 læster store galiot "Jomfru Anna" af Rømø. Andre parthavere var Pastor Otto Lütken i Skast og tre købmænd i Tønder. 1727 var han parthaver i og skipper på den 12½ læster store "Mercurius" af Skast. De andre ejere var de samme som nævnt under "Jomfru Anna". (Skibsmålinger 1726 - 28. Rentekammerarkivet 2215. 332. R.A. 1733 er han ikke længere skipper på "Mercurius". 1739 er han kommandør på galioten "Der junge Peter", der tilhørte Baltzer Schmidt og Matthias Tychsen i Tønder. Besætningen var på 21 mænd og 3 drenge. Anders Beyer var da bosat på Bosholm. Relationsprotokol 6. febr. 1739. Tønder Byarkiv. Pakke 88. L.A.S.
32. Biat Iversdatter blev d. 2. nov. 1751 i Toftlund viet til Søren Lassen i Ørderup. Hun omtales da som Biat Iversdatter af Spandet. Biat døde i Ørderup, Toftlund sogn, i 1796 som Biathe Sørens, 62 år gammel. Søren Lassen døde sst. 1772 og begravedes Dom Løtare (29. marts), 52 år gammel. Han var altså født ca. 1724. Der fødtes i ægteskabet 3 sønner: Iwer, Lass og Rasmus.
33. Kalle Iversen fra Asset blev 13. søndag efter trinitatis 1683 i Højst viet til Kiesten Tygesdatter fra Alslev. Han nævnes i Løgumkloster amtsregnskaber 1691 og 1697 med en gård i Løgumkloster på 1/3 plov. Den tidligere ejer af gården var Gregers Steinberg, og 1706 blev den beboet af Michel Nissen. (Svend Jacobsen).
34. Maria Elisabeth Wilckens var frmtl. datter af vildtskytte Wilcken Clausen i Løgumkloster, der nævnes i amtsregnskaberne (Svend Jacobsen).
35. Marten Iversen overtog i 1695 svigerfaderens (Jacob Petersens) gård i Tornskov. D. 29. juli samme år førte Niels Jebsen i Løgumkloster på Marten Iversens vegne en sag for Løgum birketing mod svogeren Peter Jacobsen angående Jacob Petersens afståede gods. Denne kaldes da udtrykkeligt Martin Iversens "Schwiegervatter". D. 4. juli 1698 købte Marten Iversen 1/3 kåd i Løgumkloster - ifølge Løgumkloster amtsregnskab - af Moritz Farvers enke Sinned. Her boede han til sin død, mens gården i Tornskov blev solgt til Christen Rasmussen. (Meddelt af Svend Jacobsen).
36. Muligvis identisk med den Martinus Martini Tunderensis, der ifølge Achelis blev immatrikuleret i Kiel 14. maj 1740.
37. En søn af Marten Iversen var frmtl. den "Mons." Iver Martini, der ifølge tingbogen for Løgumkloster birk i 1719 er "Mandatarius" for Andreas Petersen i Løjtved under dennes sag mod sine stiftøtre.

38. Karen var frmtl. datter af gårdens tidligere besidder, Peter Jepsen.
39. Anne Pedersdatter Arrild blev 2. gang gift d. 2. nov. 1714 med Thomas Jacobsen fra Ø. Terp, først bosat i Løgumkloster, senere i Ø. Terp.
40. Rasmus Iversen var senere bosat i Kummerled, Brede sogn.
41. Anders Iversen blev senere degn i Hardsyssel.
42. Der kendes yderligere følgende børn af Anders Iversen i Bjerndrup (ca. 1648 - 1713):
2. Elsabe Andersdatter, født ca 1678, død 29. sept. 1750 i Starup (Løgumkloster). Gift med Peter Nissen, grdm. og sandemand i Starup, født ca. 1675, død 1715, beqr. d. 29. aug.
  3. Peter Andersen, født ca. 1681, død 1749, beqr. d. 24. jan. Gårdmand i Løjtved. Gift med Mette Pedersdatter, datter af Peter Thomsen i Ulstrup. (fortsættes, v. i.)
43. Chresten Jacobsen var gift med Gyde Marie Pedersdatter Beyer, der var født på Skastgård ca. 1703 og døde i Løgumkloster d. 4. juni 1784. Hun var datter af Peter Andersen Beyer.
44. Anna Pedersdatter var datter af Peder Andersen i Bønderby og Anke Pedersdatter Beyer fra Skastgård.
42. (fortsat) Peter Nissen i Starup blev begravet med provstens og øvrighedens consens. Han havde p.gr.a. "fjollede" ("törige") tanker "sich an seinem eigenen Leibe an Einem besonderen Ohrt schade gethan".
- Peter Andersen i Løjtved lod 1. jan. 1725 døbe datteren Elsabe. Faddere var: Maren Hanses i Løjtved, Mett Bertrams i Ulstrup og Peter Petersen sst.
- Elsabe døde 20 år gammel i 1744 og begravedes Dom. XIII p. Trin.
21. marts 1717 døbtes sønnen Peter.
- Faddere var: Peter Thomsen, Ulstrup, Lorentz Nissen, Teglgård, Kiesten Jacobs, Asset.
24. sept. 1719 døbtes datteren Margrethe.
- Faddere: An Anderses i Løgum, Merreth Jacobsdatter i Asset, Søren Persen, Ulstrup.
45. Foruden de nævnte børn døbtes d. 13. marts 1729 datteren Maria Elisabeth.
- Faddere: Peter Asmussen, Bylderup, Botilla Peters, Kiesten Pedersdatter, Ulstrup.

46. IV 2, Rasmus Iversens børn:

5. Peter Rasmussen (Asmussen). Han var degn i Bylderup, hvor han døde i 1741 og begravedes d. 5. okt.

Han blev d. 23. maj 1721 i Bylderup gift med Maren Hanses. (v.i.) Hun var frmtl. enke efter stedets forrige degn, Hans Hansen, der begravedes d. 5. dec. 1720. Han havde under en depression druknet sig i et vandhul (kbg., Tønder provstearkiv nr. 171 a)

Børn:

- a. Marie Elisabeth, født 1722, døbt d. 25. marts. I live ved faderens død 1741.

Faddere: Meth Peters, Hostrup, Margrethe Jesdatter, Hokkerup, Jørgen Rasmussen, Løgumkloster.

- b. Hans Petersen, født 1724, døbt d. 6. søndag efter trinitatis.

Faddere: Anna Sophie Ewald, Bylderup, Mons. Hans Nissen, Hajstrup og Hans Jessen, Hokkerup.

Han efterfulgte faderen som degn i Bylderup - kun 17 år gammel - Han døde allerede i 1746 og begravedes d. 7. juli, 22 år ringere 14 dage. Ugift.

- c. Rasmus (Asmus) Petersen, født 1727, døbt dom. Lætare.

Faddere: Merrid Peters af Løjtved, Rasmus Iversen af Løgumkloster og Peter Nissen Hockerup af Hønsnap.

Rasmus Petersen (Asmus Degn) efterfulgte broderen Hans som degn i Bylderup. Også han døde tidligt, nemlig i 1751, begravet dom. Epiph. 1., i sit 23 år. Han havde været degn i 4½ år. (Tønder provstearkivnr. 171 a)

- d. Jes Petersen, født 1730, døbt 2. pindsedag.

Faddere: Anna Hansen og Hans Jepsen i Rinkeæs, Nissenus Mattisen, Lysholm.

Jes Petersen i live ved faderens død 1741. (v.i.)

- e. Ewald Petersen, født 1733, døbt 18. nov.

Faddere: Jfr. Dorthe Ægidius af Hajstrup, Mattis Iversen af Lydersholm, Claus Rasmussen af Løgumkloster.

- f. Johann Petersen, nævnt ved faderens død som efterlevende.

d. Jes Petersen (fortsat) var handelsmedhjælper (Kaufmannsgesell) i Flensborg. Her pådrog han sig svindsot (tuberkulose). Han døde hos morbroderen, Hinrich Hockerup, i Holm, Højst sogn.

Peter Rasmussens hustru, Maren, var datter af bolsmand Nis Petersen Hockerup og Mette, født Hansen, i Hønsnap, Holbøl sogn.

47. aaa. Theodora Cathrine (kaldet Doris) Iversen. ("En god, from og fattig pige") blev d. 31. juli 1837 gift med daværende sognepræst i Mjolden Ludvig Daniel Hass, født d. 4. nov. 1808 i Ringsted, søn af toldbetjent Peder Daniel Hass.
- Doris døde i Smyrna, hvor Hass var missionær, d. 3. dec. 1845 og blev begravet på det hollandske konsulats kirkegård.
- Hass rejste med sine to børn til sin svigermoder Botilla Iversen, der da boede i Bramstedlund, Ladelund sogn.
- Hass giftede sig 2. gang d. 23. okt. 1846 med Johanne (f. 24. nov. 1817, død 4. dec. 1883), datter af grosserer i København Mogens Ipsen og Ane Cathrine Hansen.
- Hass døde d. 11. aug. 1881 og blev begravet fra Vartov.
- Han var folketingsmand, medlem af rigsrådet, landtingsmand, homøopat (blev idømt 6X5 dage på vand og brød for at have praktiseret som sådan, men slap med en bøde).

HERREDSFOGEDSLAGTEN PÅ HAJSTRUPGÅRD.

De vigtigste kilder til vor viden om de første led af denne slægt er en ligprædiken af daværende sognepræst i Bylderup magister Peter Fabricius over herredsfoged Nis Hansen, der døde i 1616^(1 a) og en tavle af genealogen O.H. Møller i Flensborg.^(1 b) (Bilag 9).

I. PETER PETERSEN. (IV - 2432).

Peter Petersen var født i Lendemark, Bylderup sogn, (ca. 1400) og skal have giftet sig ind på Hajstrupgård, frmtl. omkr. 1420.⁽²⁾ Han blev dræbt af sin egen svend (karl) med en buløkse (skovøkse), mens han røgtede sin ålegård vest for Hajstrup, frmtl. før år 1470. Møller oplyser, at Peter Petersen havde straffet karlen, fordi denne havde lavet "parlament" (frmtl. skreget op og forvoldt uro) under et bryllup, som de begge havde deltaget i. Peter Petersen efterlod sig 4 børn, af hvilke dog kun de to kendes. Der skal i 1616 have været over 600 efterkommere efter Peter Petersen.

Børn:

1. H e n r i c k P e t e r s e n. v. II.

2. N i s P e t e r s e n.

Nis Petersen skal have bosat sig som gårdmand i Esmark i Satrup sogn i Angel.

Søn:

a. Peter Nissen. Peter Nissen var ligeledes gårdmand i Esmark. Han var født omkr. 1478 og var gift med Marina.

Søn:

aa. Claus Petersen. Han var født i Esmark ca. 1520 og døde sst. i 1608.

Han blev ca. 1550 gift med Margrethe (Lorenzen), der døde efter 1610. Deres efterfølgere antog navnet Esmarch efter fødebyen. (I øvrigt se bilag nr. 13).

II. HENRICK PETERSEN. (IV - 1216).

Henrick Petersen overtog Hajstrupgård efter faderen. Han nævnes 1470 og 1500 i Løgumkloster Diplomatariet.⁽¹³³⁾ Han var gift med Ellen fra Vollerup.

Søn:

1. N i s H e n r i c k s e n (H j e r r e d s s e n).

III. NIS HENRICKSEN (HJERRÆDSSÆN) (IV - 608)

Nis Henricksen var født i 1478 på Hajstrupgård, som han overtog i arvefæste efter faderen.

Han døde sst. mandagen efter St. Andreas (d.v.s. d. 3. dec.) 1554.

Nis Henricksen var fra ca. 1516 gift med Anne fra Vellerup i Ager-skov sogn.

Han nævnes første gang i 1515, da han blev medlem af købmandsgildet i Flensborg. Anne blev medlem af samme gilde i 1517.⁽⁵⁾

Nis Henricksen var herredsfoged i Slogs herred fra 1518 til sin død i 1554.

Han har udstedt en række tingsvinder, men kun et enkelt er bevaret i original (fra Solvig godsarkiv). De fleste er skrevet på plattysk, et enkelt på dansk, nemlig et tingsvinde fra Løgumkloster,⁽⁸⁾ Han kaldes her Nis Hierressen, der sikkert har været det navn, han gik under der på egnen.⁽¹³⁴⁾

Der har dannet sig en del sagn omkring hans person og om Hajstrupgård. (Bilag 7).

Det mest kendte er beretningen om hans optræden på Urnehoved ting i 1524, og her synes der at foreligge en historisk baggrund. Bønderne omkring Aabenraa og Flensborg, der havde lidt under den behandling, de havde fået af hertug Frederiks soldater, havde samlet sig på Urnehoved ting og erklæret støtte til den afsatte Christian II. Nis Henricksen talte hertug Frederiks sag, vel af loyalitet overfor hertugen som sin overordnede.

Bønderne var rasende og truede ham på livet. Da han flygtede fra tingstedet på sin hvide hest, skød de efter ham. En pil blev siddende i hans vams, der senere skal være blevet hængt op i Bylderup kirke, og skal have hængt der, indtil den faldt ned ca. 250 år efter.

I et brev til hertugen på Gottorp, dateret d. 7. jan. 1605, en ansøgning om "benådning" på et stykke eng ved Lysholm i Burkal sogn, i lighed med faderen og bedstefaderen, erindrer Nis Henricksens sønnesøn, Nis Hansen, om episoden på Urnehoved.

"Weilen ein Gnediger Fürst und Herr, meine Voreltern E. F. G. hochloblicher Christmilder Gedechtniss Loblichen Vorfahren Konigen zu Dennemarcken, und Hertzogen zu Schleswig Holstein (ohne rumb zu melden) getrewlich mit darstreckung Leibes und bluts gedienett Indeme als sich die aufrorischen Bawern, dess Herzogthums Schleswig bey Urenhouet versamblet, vorhabens Konigh Christiern bey der Regierung zu erhalten Mein Grossvatter aber dasselbrige gewehret, worüber mein sehli- ger Grossvatter Todtlich verwundet, vnd in Gefahr Leibs und Lebens geraten, Dennoch aber gedachter Aufrohr gestillet, wessfals sich dan diese Sonderbahre begnadiunge nebenst anderen freiheiten verursacht." (60)

Nis Henricksen fik store "benådninger" af Frederik I. Han fik tolden i Slogs herred i forpagtning mod en årlig afgift på 8 mark lb. D. 13. april 1527 fik han Vrågård. Dertil har O.H.Møller denne beretning: Nis Henricksen havde til en barnedåb bedt et ældre ægtepar fra Vrågård som faddere. De blev efterhånden temmelig påvirkede, og Nis Henricksen skal da have fået dem til at indsætte ham selv som arving efter dem. På det næste ting lod han dette bekræfte. Gården var egentlig tiltænkt en pige, som opholdt sig i Danmark, men hun skal være blevet holdt skadesløs på anden måde.⁽⁴⁾ Benådningen på Vrågård blev d. 3. sept. 1546 bekræftet af hertug Hans den ældre. Det hedder her, at Nis Henricksen har tro tjent hertugens fader, kong Frederik, hans broder kong Christian og hertugen selv. Alle de forskrivninger og benådninger, han har fået tilstået, bekræftes. Nis Henricksen skal for sin levetid være fritaget for al tyngde undtagen den almindelige landbede.⁽⁷⁾

Endvidere hed det i ovennævnte "benådning", at sønnen Peter Nissen skal have Vrågård på livstid. Peter Nissen døde et halvt årstid før faderen. Der opstod senere strid mellem arvingerne om denne gård. 1530 fik Nis Henricksen en del af Nalde bymark.

1541 har han sammen med borgmester Johan Ketelsen, Tønder, en eng, dertil Nis Henricksen endnu en eng.⁽⁹⁾

Endvidere 1534 en lille eng (Wytken) ved Hestholm.⁽¹¹⁾ Samtidig "confirmeredes" salig kong Frederiks til Nis Henricksen givne breve og segl.

I Tønder amtsregnskaber 1534, 1537 og 1545 opføres Nis Henricksen med en gård i Vollerup, som han frmtl. har arvet efter moderens familie. Han betaler 11 mark 9 skilling i "Alte Plicht".⁽¹⁰⁾

Gården gik senere i arv til sønnen Hinrich.

Nis Henricksen købte (eller arvede) et hus i Flensborg. Mandagen efter Jubilate 1544 gav Peter Arntzen, Nigels Huss og Fedder Re-warsen Nis Henricksen "dom" på salig Seuren Negelsens hus. (Bilag nr. 12).

Nis Henricksen ejede også et hus i Tønder (nuværende Østergade nr. 18). I 1554 gav han 80 mark til hospitalet.⁽²¹⁾

Nis Henricksen var gift med ELLEN (IV - 609) fra Vellerup i Ager-skov sogn.

O.H.Møller kalder Nis Henricksen "ein verschlagenes Weltkind, dadurch er bey der hohen Obrigkeit in grosse Gunst, Gnade und Ansehen gekommen."

Hans gravsten, der tidligere lå over hans grav foran prædikestolen på mandssiden i Bylderup kirke, er nu ophængt i våbenhuset. På stenens skjold findes bomærket (Andreaskorset), som han beseglede tingsvinderne med, desuden omridserne af en stridsøkse og mottoet: "Got is min hogest trost". Selve indskriften på stenen lyder: "Anno domini MVCLIIII jars mandages na Andres Wort hirunder begravnen Nis Henricksen hardesfaget dem Godt ane twivel gnedig is den he in sinen lesten bi em blef."⁽¹³⁾

Medens Nis Henricksen brugte Andreaskorset som bomærke, førte hans efterkommere et våben med en rød hjort springende frem fra en trægruppe med en gylden slange i munden i skjoldet. Dog førte efterkommerne efter hans ældste søn Henrich Nissen en hjort uden slange. Det tidligste kendte eksempel på våbenet med hjort og slange findes på et epitafium fra ca. 1618 i Bylderup kirke for Nis Hansen (IV - 152) og hans kone og børn. (v.i.)

Nis Henricksen havde 8 børn, af hvilke der 1616 var 150 efterkommere. Følgende kendes:

1.   H e n r i c h   N i s s e n .

Henrich Nissen var amtsskriver i Tønder fra 1544 til 1548, senere var han rådmand fra 1548 til 1551, borgmester i Tønder fra 1551 til 1560. Død 1562.

Lørdagen efter Reminiscere (7. marts) 1545 "tilstod" hertug Hans d. ældre, at Henrick Nissen, amtsskriver på Tønderhus, eftersom

han tro har tjent kongen og fremtidig vil tjene hertugen, for livstid at måtte bruge engen Scheuerholm, beliggende på Luersholm (Lydersholm) mark (Burkal sogn). Han skal heraf årlig udrede til amtmanden i Tønder på hertugens vegne 3 gylden mønt á 24 sk. lybsk. I de omliggende skove må han ikke hugge; sker det, skal han have forbrudt lensbrevet. Det påbydes den nuværende og de kommende amtmænd i Tønder at lade ham uden nogen hindring for livstid at bruge nævnte eng, som Hans Nissen i Tutmas (Tvedmose) har brugt og heraf årlig svaret 1 gylden. ⁽¹²⁾

Hinrich Nissen var gift med Marine, der 1575 (1578) sammen med tre sønner fik benådning på den gård i Vollerup, som Nis Henricksen havde haft. Denne gård arvedes senere af Hinrich Nissens brodersøn Carsten Hansen. ⁽¹¹³⁾

Hinrich Nissen måtte på medarvingers og egne vegne føre retssag mod brodersønnen Hinrich Petersen, Flensborg, repræsenteret ved dennes morfar Claus Frese. (v.i.)

Børn:

a. Nicolaus Hinrichs. Han blev immatrikuleret i Wittenberg i 1577. Senere var han rådmand og "sülffmeister" i Lüneburg. Han var gift med Ursula Tobing. ⁽¹³¹⁾

aa. David Hinrichs. Født 1595, død 1648. Han var gift med Anna Maria von Lüneburg, en datter af hertug August von Lüneburg og Ilse Schmiedegen, født uden for ægteskab. David Hinrichs efterfulgte faderen i embedet som "sülffmeister".

b. Claus Hindrichsen, frmtl. identisk med ovennævnte Nicolaus. Han nævnes i Jac. Fabricius's selvbiografi som en af dennes faddere i 1560.

2. H a n s N i s s e n. v. IV. s. 100.

3. P e t e r N i s s e n.

Peter Nissen havde som omtalt ovenfor af hertug Hans d.æ. i 1546 fået tilsikret Vrågård efter faderen, men han fik den aldrig. Peter Nissen døde et halvt årstid før faderen i 1554. Dette har formentlig været grunden til, at Peter Nissens søskende kunde udelukke Peter Nissens søn, Hinrich Petersen, fra denne arv. Muligvis kan dog Nis Henricksen have skiftet mening. Peter Nissen hav-

de nemlig pådraget sig sin faders vrede ved at besvangre en tjenestepige i Hajstrup. Han tog til sin søster i Flensborg, Kathrine, og svogeren Andreas Sønnichsen. Her opholdt han sig i 4 år, hvorefter han giftede sig med Magdalene Frese, en datter af rådmand Claus Frese og Cathreine (Froddesen).

Peter Nissen nævnes som borger i Flensborg d. 1. marts 1550, da Sinneke Nonning i Ø. Bjerrum (Bargum) i Nr. Goes herred sælger sin ejendom i Flensborg til testamentarierne efter afdøde Namen Jensen. Han er vidne sammen med Claus Frese. Endvidere d. 18. juni 1551, da Thomas Dancklefsen i Knorborg sælger sit hus i Flensborg til ovennævnte testamentarier. Han er vidne sammen med Didrik Kallesen. (116)

Mandagen efter Lucas evangelist 1553 gav den "ersame" Claus Albertsen, salig Seuren Negelsens dattermand, personlig på tinge skøde til den "ersame" Peter Nissen, på Seuren Negelsens hus, der lå mellem Katrine Tils og Anna Lurs huse, og også på det hus der lå nord for Mariæ kirkegård, som Negels Forman beboede. Claus Albertsen gav skødet for sig selv og for sin kones søster og søstermand, bosat i Sverige. (16)

Efter Peter Nissens død krævede Andreas Sønnichsen kostpenge af Magdalenes nye ægtefælle, Thomas Krock. Modparten afviste med den begrundelse, at Peter Nissen på det tidspunkt ikke havde selvstændig økonomi, han var at betragte som faderens tjener. Sagen henvises til tolvmandsed. (15)

Søn:

a. Hinrich Petersen. Han var borger og købmand i Flensborg.

Efter Peter Nissens og Nis Henricksens død førte rådmand Claus Frese en energisk kamp på sit barnebarns, den umyndige Hinrich Petersens vegne, mod Nis Henricksens arvinger, der var repræsenteret ved borgmester i Tønder Henrich Nissen. Claus Frese beskyldte Henrich Nissen for at have forfalsket et dokument, udstedt af faderen. Claus Frese havde ladet beslaglægge 400 mark, der stod i Cathrine Jørgens (Sønnichsens) ejendom i Flensborg. (17)

D. 6. juni 1557 behandledes en sag ved retten i Flensborg. Claus Frese påstod, at faderen havde givet sønnen Peter Nissen et hus i Flensborg i medgift. Henrich Nissen, borgmester i Tønder, hævdede på egne og på sin broders og sine svogres vegne, at dette ikke var tilfældet. Henrich Nissen fik d. 27. juni pålagt 12-

mandsed. Følgende 12 mænd svor:

1. Henricus Nissen.	7. Richquart Karstensen.
2. Hans Nissen.	8. Asmus Uck.
3. Andreas Sønnichsen.	9. Christoffer Uck.
4. Hans Veddersen.	10. Hans Hacke.
5. Jes Boysen, Kollund.	11. Hans Smith.
6. Asmus Christensen.	12. Laurens Tortsen. (18)

D. 11. febr. 1562 gav Jacob Boysen (Claus Freses svigersøn) på Slogs herreds ting på Claus Freses vegne afkald på arv fra Hajstrupgård for myndlingen Hinrich Petersen. (19)

4. K a t h r i n e (N i s d a t t e r).

Kathrine var gift med husfoged i Flensborg Andreas Sønnichsen. Han var søn af Junge Sønnich i Flensborg, en velhavende mand, og Cathrine. De havde i deres testamente bestemt, at Andreas Sønnichsen som familiens "patron" skulle nyde indtægterne af en gård i Langhorn, sålænge han levede. Efter hans død viste det sig, at søsteren, Ingeborg Schrivvers, havde tilegnet sig skødet på gården. Hun hævdede, at hun som den længst levende af Junge Sønnichs børn, nu skulle have indtægterne fra gården. Der udspandt sig nu en længere retsstrid mellem Ingeborg og Junge Sønnichs børnebørn. Den tog sin begyndelse ved retten i Flensborg d. 3. juli 1570 og var først endelig afsluttet i 1585. (I øvrigt se afsnittet: Junge Sønnich i Flensborg og hans efterkommere, s. 596). Andreas Sønnichsen aflagde som ovenfor anført sammen med svogeren Henrich Nissen ed i 1557.

Han er frmtl. død mellem 1566, da han sidst betalte renter på en en gæld, der stod i hans hus, og 1570, da renterne blev betalt af Hans Nissen, Hajstrupgård. (115)

5. K a r s t i n e (N i s d a t t e r).

Karstine var gift med Hans Feddersen, borger i Flensborg. Han aflagde ed sammen med Henrich Nissen i 1557.

Han var søn af Fedder Rewartsen, der medvirkede da Nis Henricksen i 1544 får "dom" på et hus i Flensborg.

Hans Feddersen var bosat i St. Nicolay sogn i Flensborg ifølge Flensborg Stadtbok (1508). (20)

Søn:

a. Andreas Feddersen. Han var borger og købmand i Flensborg. Han

overtog huset efter faderen

Han blev d. 5. nov. 1559⁽¹²⁰⁾ gift med Anna Holst, en datter af Jochim Holst i Flensborg og Agathe, født Paysen.

Andreas Feddersen var rådmand. Anna døde d. 6. dec. 1582 og Andreas d. 12. juni 1583.⁽¹²⁰⁾

Børn:

aa. Metta Feddersen. Hun blev født i 1561 og døde d. 23. marts 1631, 70 år gammel.

D. 19. juni 1596 blev hun gift med den senere borgmester i Flensborg Marcus Schröder. Han var født i Kiel d. 20. aug. 1558 og døde i Flensborg d. 25. juni 1626. Han var søn af sekretær, senere rådmand, i Kiel, Franz Schröder, og Agathe Frese, en datter af Claus Frese i Flensborg.

En datter var frmtl. gift med Henrik Nissen, Vrågård, søn af herredsfoged Nis Hansen, Hajstrupgård. (v.i)

bb. Hans Feddersen. Han menes at have været gift med Nis Schwensens enke, Margrethe. Margrethe havde efter første ægtemand et hus i Katsund, som 1606 blev overtaget af Hans Feddersen. Hans Feddersen overtog ligeledes faderens hus.⁽²⁰⁾ Hans Feddersen er frmtl. død i 1619 og begravet d. 24. dec. Margrethe døde i dec. 1622.

cc. Datter frmtl. gift med Johan Bremer den ældre, død 1624.⁽⁵⁸⁾

dd. Dorothea Feddersen. Gift 1. gang i Sønderborg. Gift 2. gang d. 17. okt. 1602 med amtsskriver Johan Meier.

6. Anna (Nis datter).

Anna var født ca. 1520 på Hajstrupgård og døde i Kollund i 1601. Hun var gift med herredsfoged i Vis herred Jes Boysen, som også deltog i edsaflæggelsen i 1557. Han fik d. 11. marts 1572 bekræftet privilegierne på sin frigård i Kollund.

Jes Boysen var søn af herredsfoged i Vis herred Boy Jessen i Kol-

lund, der nævnes i et tingsvinde fra Vis herreds ting, dat. 18. marts 1540.

Foruden gården i Kollund havde han en gård i Ellund.

Børn:

- a. Peter Boysen. Han overtog frigården i Kollund og ligeledes gården i Ellund. Han blev d. 26. juni 1601 gift med Marina.
- b. Nis Boysen. Han var skipper i Flensborg, hvor han døde d. 25. febr. 1601 (Reinhusen).
- c. (frmtl.) Hinrich Boysen. Birkefoged i Løgumkloster fra 1593 til 1621. Han var født ca. 1550.
(I øvrigt se "Kollundslægten", s. 216).

IV. HANS NISSEN (I) (IV - 304) (Fortsat fra side 99).

Hans Nissen var født ca. 1535. Han blev herredsfoged i Slogs herred ligesom faderen og beklædte embedet fra 1560 til sin død i 1574.

Onsdagen efter Reminiscere 1557 mødte Hans Nissens broder Hinrich Nissen, borgmester i Tønder, samt svogrene Andres Sønnichsen og Hans Feddersen, borgere i Flensborg, og Jes Boysen fra Kollund på Slogs herreds ting og skødede, overlod og solgte deres anparter af arven efter Nis Henricksen til Hans Nissen. Det drejede sig om Hajstrupgård, Vrågård, en bondegård i Bylderup og to særmarker, den ene øst for Vrågård, omsat med sten, den anden på Hynding mark, ligeledes omsat med sten. De takker Hans Nissen for godt arveskifte og for fuldkommen betaling, hvorefter Hans Nissen begærede et tingsvinde.^(1a) Hans Nissen blev 1568 medlem af fastelavnslavet i Tønder.⁽²²⁾

Han overtog ligeledes faderens hus i Tønder, hvor det er opført i en matrikel fra 1562.⁽²³⁾

Hans Nissen blev 1555 gift med MARINE PETERSDATTER (IV - 305). Hun var datter af rådmand i Tønder Peter Redlefsen og Marine. (Se afsnittet "Rådmand Peter Redlefsen i Tønder og hans børn", s. 167).

I 1594 nævnes han (posthumt) i Tønder amtsregnskab, idet han betaler 8 skilling i årlig afgift af et kær og en eng på Nolde bymark.⁽²⁵⁾

Hans d.æ. "confirmerede" 1566 Hans Nissens privilegier på gården i Hajstrup.⁽²⁴⁾

Hans Nissen blev 1574 syg på en vinterrejse til Hamborg og døde d. 31. marts på Hajstrupgård, 40 år gammel.

I ægteskabet med Marine fødtes 11 børn, hvoraf de 3 døde i en ung

alder. Efterslægten androg ved Nis Hansens død i 1616 81 personer. Efter Hans Nissens død blev enken Marine d. 22. april 1575 "benådet" med Vrågård på livstid.⁽²⁶⁾ Hun overtog også for en tid huset i Flensborg.

Marine døde mandagen efter Invocavit (dvs. d. 18. febr.) 1594. Hendes våben var tre trekløvere.

Børn:

1. N i s H a n s e n. (IV - 152) v. V l.
2. H i n r i c h H a n s e n. s. 104.
Hinrich Hansen tog d. 21. sept. 1583 borgerskab i Flensborg. Hans "Borger und Tüge" var Jørgen Hack og Tile Kuhr.⁽²⁷⁾
D. 30. aug. 1584 blev han gift med Anna (Anneke), en datter af rådmand Valentin Paulsen og Elsabe Winberg i Flensborg.
1584 fik Nis Hansen i Hajstrup "dom" på moderens, Marine Hanses, hus i Flensborg i Mariæ sogn, det lå mellem Baltzer Feddersen og Asmus Jensen. D. 13. sept. 1585 gav Nis Hansen på egne og på sin moders, Marines, vegne og alle samfrænders vegne skøde til Hinrich Hansen på deres salige faders Hans Nissens hus i St. Mariæ sogn. Husets beliggenhed angives til mellem Baltzer Feddersen mod nord og Jens Petersens hus mod syd.⁽²⁸⁾
Hinrich Hansen var købmand og deputeret borger i Flensborg.
Han døde d. 14. jan. 1595.
Hinrich Hansens enke, Anneke, giftede sig 2. gang med Købmand og borger i Flensborg Matthias Krock, en søn af Thomas Krock og Magdalene Frese, der første gang havde været gift med Peter Nissen fra Hajstrupgård.
I 1601 solgte formynderen for Annekes børn af første ægteskab, Nis Hansen i Hajstrup, på børnenes vegne Hinrich Hansens hus til Matthias Krock. Huset betegnes som beliggende i St. Mariæ sogn mellem Baltzar Feddersen og Jacob Bastian.⁽²⁹⁾
Anneke døde i Flensborg i 1643 og blev d. 29. sept. begravet i Nicolay kirke.⁽³⁰⁾
Matthias Krogh var allerede død i 1611 i Flensborg.

Børn født i Hinrich Hansens ægteskab med Anneke:

- a. Anna, der døde i Flensborg i 1657. Hun blev gift 1. gang med Andreas Jansen, der var købmand i Flensborg. Han var søn af

møller i Bredsted Johan Jansen og Salome. Andreas Jansen døde d. 16. juli 1632 i Flensborg og begravedes d. 27. juli. Anna giftede sig 2. gang d. 24. søndag efter trinitatis 1634 (Nørborg kbg.) med Peter Dannehl. Han var købmand og senere rådmand i Flensborg. Her tog han borgerskab 1634/35. Ved den lejlighed oplyses, at han er hjemmehørende i Perleburg (Perleberg?) Anna døde i april 1657. Peter Dannehl blev d. 15. juni 1659, begravet i Marielkirken.

Anna havde følgende børn: (76)

- aa. Johan Jansen. Han var købmand i Flensborg og deputeret borger.
 Gift 1. gang 1655 (St. Marie) med Cathrine Möllmann. Hun døde 1659 og begravedes med et barn i St. Marie.
 Gift 2. gang d. 30. juni 1662 med Margrethe Faber, datter af amtsskriver i Rendsborg Johannes Faber.
 Margrethe begravedes d. 7. juli 1672 i Flensborg og Johann Jansen d. 26. maj 1679.
- bb. Henrich Jansen. Han blev født i Flensborg d. 14. april 1625 og blev kunstmaler.
 Gift d. 24. okt. 1664 i Flensborg/St. Marie med Catharina Barg, en datter af købmand i Flensborg Luder Barg.
 Henrich Jansen døde i 1667 og begravedes d. 23. sept. i Marielkirken.
- cc. Salome Jansen. Hun blev født d. 9. okt. 1632 i Flensborg og døde d. 12. maj 1680 i Haderslev.
 Gift 1. gang i Flensborg med borgmester Gottfried Schumacher i Haderslev. Han var født der d. 25. sept. 1624 og døde sst. d. 18. aug. 1673. Han var søn af Oluf Wilhelmsen Schumacher og Barbara Schröder.
 Salomes stiftfader, Peter Danehl, måtte d. 2. nov. 1653 betale bøde, fordi der ved Salomes bryllup blev båret "clednodien." (31)
 Gift 2. gang d. 14. april 1677 med borgmester i Haderslev Arend Brun, kaptejn i Frederik III's tjeneste, og Anna Trentzau.
 Han gift 2. gang d. 9. juni 1681 med Eleonora Hoyel datter af amtsskriver Boldewin Hoyel og Elisabeth Ludolfin. (125)

Børn af andet ægteskab:

- dd. Andreas Dannehl. Han var købmand og rådmand i Flensborg.
Han døde d. 18. sept. 1698.
Gift 1. gang d. 14. okt. 1661 i St. Marie med Catharine Romberg, datter af rådmand Melchior Romberg og Margrethe Faust. Født d. 9. okt. 1643, død d. 2. nov. 1670.
Gift 2. gang sept. 1672 i Flensborg/Nik. med Metta Hoe, datter af rådmand Harmen Hoe og Margrethe von Oesede.
Hun var født d. 17. aug. 1653 og døde i 1713, begravet d. 14. sept.
- ee. En datter var gift med Hans Timme. Han havde fra ca. 16-23 råds-kælderen i forpagtning.
- ff. Elsabe Hinrichsen. Hun var gift med Karsten Ingwersen.
Han opholdt sig i Norge.
- b. Hinrich Krogk. Han var købmand i Flensborg og overtog faderens hus.
Han var gift med Margrethe (Mette) Wittemake, der døde i 1660 og begravedes d. 22. nov. Hun var datter af amtsskriver Dietrich Wittemake i Flensborg og Margareta Schnipke.
- Børn:
- aa. Dietrich Krock. Han er nævnt 1652 som fadder i Bredsted og endvidere i d. 2. maj 1663 (Flensborg retsprotokol).
- bb. Elsabe (Elsche) Krock. Hun blev i sept. 1681 i Bredsted gift med Friedrich Crüchel, informator for prins Frederik fra 1651 og senere inspektør på sin hjemø Nordstrand.
Friedrich Crüchel døde d. 17. maj 1657.
- cc. Valentin Krock, købmand og brygger i Slesvig og Flensborg.
Han blev d. 23. okt. 1671 i Flensborg/Marie gift med Wolborg Peters.
En søn af dette ægtepar var kunstmaleren Hinrich Krock.
- c. Margarethe Krock. Hun døde i 1671 og begravedes d. 27. april.
Gift 1. gang d. 3. okt. 1659 med herredsfoged i Vis herred Hans Nissen, Oldemorstoft, der var født d. 30. jan. 1630 og døde d. 11. maj 1660 i Flensborg. Han var søn af herredsfoged i Vis herred Lorentz Nissen, Oldemorstoft og Anna Nisdatter, en datter af herredsfoged i Slogs herred Nis Hansen, Høj-

strup, og Anna Erichsdatter (Clementsén).

Der blev i 1660 posthumt født en søn af dette ægtepar, Hans Nissen, der blev gift med sin kusine, en datter af Nicolaus Nissen og Magdalene Boysen, herredsfoged, krigskommissær og senere godsejer på Lerbæk ved Viborg.

Gift 2. gang i 1660 med Peter Egge, født i Itzehoe, advokat i Flensborg, død i 1667.

Gift 3. gang med Johann Wilhelm Scheffer, med. licentiat og kgl. livmedicus og justitsråd.

Johann W. Scheffer overtog Matthias Krocks hus og døde i Flensborg i 1714.

d. Thomas Krogk. Han var købmand i Flensborg og boede i St. Marie. Gift d. 29. aug. 1630 med Margrethe. Hun døde i 1678 og begravedes d. 2. spt. Hun havde i 1. ægteskab været gift med Hinrich Ubbing, en søn af Lorenz Ubbing. Han var død i 1629.

3. C a r s t e n H a n s e n. v. V 3 s. 114.

4. P e t e r H a n s e n.

Superintendent Jacob Fabricius omtaler ham i sine erindringer og nævner, at Peter i 1572 var blevet sendt til latinskolen i Flensborg. Han blev i 1575 af hertug Hans d.æ. - med følgeskrivelse dat. d. 9. maj 1575 - sendt til skolen i Bordesholm.⁽¹²⁴⁾

Han nævnes ikke i arveforliget 1592 (v.i.). Han kan muligvis være død på dette tidspunkt. O.H.Møller angiver, at Peter Hansen senere blev sognepræst i Daler, medens en liber daticus (fra 1766) oplyser, at Peter Hansen, der var præst i Daler fra 1590 til 1634, var født i Østerby i Daler sogn.

5. L o r e n z H a n s e n.

Lorenz nævnes i arveforliget fra 1592.

6. J e n s H a n s e n.

Jens Hansen nævnes i arveforliget fra 1592.

7. H a n s N i s s e n.

Han blev d. 29. aug. 1596 i Aabenraa viet til Margrethe, datter af Johann Skrifer (amtsskriver Hans Petersen, Johannes Petri).⁽³⁴⁾

Hans Nissen optoges 1595 i fastelavnslavet i Tønder. (22)
Han døde allerede d. 8. juni 1598.

8. M a r i n H a n s d a t t e r.

Hun blev gift med herredsfoged i Nørre Rangstrup herred Hans Hansen eller Outzen, også kaldet unge Hans Outzen. Han var født i Rost i 1556 og døde sst. i 1609, 60 år gammel, begravet i Arrild kirke. Han var søn af gamle Hans Outzen, der ligedes var herredsfoged sst. Marin er død efter 1609. (127)

9. A n n a H a n s d a t t e r. v. V 9 s. 121.

10. K a t h a r i n a H a n s d a t t e r

Katharina (Karen) blev d. 3. sept. 1587 gift med Andreas Jacobsen, der var født i Skærbæk ca. 1560 og døde sst. i 1619. Han var søn af sognepræst i Skærbæk Jacob Lauritzen, der døde 1598. Andreas Jacobsen var 1578 student i Rostock, blev 1582 sognepræst i Visby og var senere sognepræst i Skærbæk fra 1598 til 1619.

Børn:

a. Hans Andresen (Johannes Adjunkt). Han var født ca. 1590 i er død efter 1664. Han blev adjunkt i Skærbæk i 1616 og sognepræst sst. 1620-1627.

Han måtte flygte, fordi han i nødværge dræbte sin kollega Christen Billum i Brøns. Han fik dog senere tilladelse til at søge kald udenfor de jyske stifter. (132)

b. Cathrine Andresdatter. Hun blev født d. 11. febr. 1592 og blev d. 29. maj 1614 gift med Villads Knudsen (Wilhadus Canuti), der var født ca. 1584 i Haderslev og døde i Løjt d. 16. nov. 1636. Han var sognepræst i Løjt fra 1611 til 1636. Han var søn af rådmand i Haderslev Knud Villadsen og Margrethe Thomsen.

Børn:

aa. Jesper Villadsen (Caspar Wilhardi). Sognepræst i Løjt fra 1640 til 1649.

bb. Andreas Villadsen. Præst i Horst fra 1647 til 1692.

cc. Catharina Villadsdatter. Gift 1636 med Erich Wind (16-10 - 1673, sognepræst i Brede fra 1634 til 1673.

dd. Margrethe Villadsdatter, gift med Søren Jensen Skive, født 1614, død 1675, sognepræst i Roager 1639-75.

ee. Anna Villadsdatter. Født d. 20. sept. 1626, død d. 22. dec. 1685.

Gift d. 27. maj 1650 med Johan Christian Fabricius, født d. 23. april 1624 i Tønder, død d. 9. juli 1686 i Løjt. Han var søn af købmand og kæmner i Tønder Carsten Jensen og Gyde Frøddesdatter Schmidt.

(I øvrigt se afsnittet "Flensborg-Rudbøl-Tønder-slægten", s. 292).

ff. N.N. Villadsdatter. Gift med herredsfoged i Lundtoft herred Peter Thaysen i Stubbæk.

c. Maria Andreasdatter, død 1693. Gift 1614 med Peter Fabricius, der var født i Tønder ca. 1579 og døde i Varnæs d. 9. aug. 1650.

Student i Rostock 1603. Kapellan i Bylderup 1610, sognepræst sst. 1613. (Holdt ligprædiken over herredsfoged Nis Hansen i 1616, bilag nr. 9). Sognepræst i Varnæs fra 1617 til 1650. Peter Fabricius var ivrig astronom.

(I øvrigt se afsnittet "Ebbe Smedes efterslægt", s. 336).

d. Birgitte Andreasdatter. Gift med Søren Rasmussen (Severinus Erasmi). Kapellan i Skærbæk 1593-1630.

11. (frmtl.) M e t t a H a n s d a t t e r. ⁽⁵⁴⁾

Hans Nissen havde frmtl. også datteren Metta, der d. 16. okt. 1608 blev gift med sognepræst i Højst fra 1592 til 1645 (kapellan fra 1589) Johannes Jensen Prætorius. Han var født i Bedsted i 1561 og døde i Højst d. 14. dec. 1645. Han var søn af herredsfoged for Sdr. Rangstrup herred Jens Jepsen, Bedsted. Johannes Prætorius havde første gang været gift med Catharina Petersdatter, der døde d. 8. febr. 1608. Hun var datter af forgængerens i embedet Petrus Thomæ.

Metta Hansdatter var født i 1570 og døde i Ø. Højst d. 17. marts 1639.

Børn:

a. Peter Prætorius, født d. 14. aug. 1609, døbt d. 14. aug.

Faddere: Thomas Petersen, sognepræst i Burkal, herredsfoged

Bertram Jensen Bedsted, Anna Nisses fra Hajstrup.

Peter Prætorius døde i Flensborg i 1652 og begravedes d. 11. jan.

b. Johannes (Hans) Prætorius, født d. 21. maj 1611 i Ø. Højst, død sst. d. 4. dec. 1686.

Faddere: Herredsfoged Nis Hansen, Hajstrup, rådmænd Berend Ubbing, Tønder, Anna, gift med provst Johannes Mauritius i Tønder.

Johannes (Hans) Prætorius blev faderens efterfølger som præst Højst. Han blev d. 9. juni 1639 gift i Højst med Ellen Tarstensdatter.

Søn:

aa. Johannes Prætorius. Født i Ø. Højst d. 10. juli 1640 og død sst. i 1703, begravet d. 3. okt.

Student i Kiel i 1665. Adjunkt hos faderen 1667, sognepræst i Højst samme år.

Han var gift med Dorothea Apollonia, der var født i 1644 og døde i Højst i 1724, begravet d. 5. dec.

c. Jacob Hansen Prætorius, født d. 13. marts 1613. Døbt umiddelbart efter fødslen

Faddere: (frmtl. tilkaldte naboer): Jacob Clausen, Christen Hansen og Maren Laurensis.

Jacob Hansen Prætorius døde i Højst i 1687 og begravedes d. 2. juni.

d. Cathrine Prætorius, født i Højst d. 26. nov. 1615 og døbt d. 4. dec.

Faddere: Hans Nissen, Hajstrupgård, Maren Ubbings, Tønder, Elisabeth Mauriti, Tønder.

Hun blev ca. 1636 gift med Enevold Lorentzen eller Laurentii, sognepræst i Bylderup fra 1636 til 1660.

Han var født i Ribe og døde i Løndemark i 1660. Det var Enevold Lorentzens 2. ægteskab.

V 1 NIS HANSEN (IV - 152) (Fortsat fra s. 101).

Nis Hansen blev født d. 1. nov. 1558 (klokken 11 om formiddagen på Hajstrupgård) og døde sst. d. 8. febr. 1616. (35)

Han blev først holdt til skole i Tønder i nogle år, derefter blev han i sit 13. år sendt til "den gamle, højlærde mand" Lucas Lossius i Lybæk, hvor han spiste ved Lossius's bord i tre år. Da han var 16, bragte faderen ham til Hamborg i den tyske regnskabsskole. På denne rejse blev faderen syg og døde kort derefter. Moderen kaldte Nis Hansen hjem efter faderens død, og han var derefter hos moderen i 16 år, til han var 30 år gammel.

D. 6. okt. 1588 blev han gift med ANNA ERICHSDATTER (CLEMENTSEN (IV - 153)). Hun var født på Farenstedgård i Angel og døde d. 15. dec. 1620 på Hajstrupgård. Hun var datter af herredsfoged i Strukstrup herred Erich Clementsen og Dorothea Kortsdatter fra Flensborg. (I øvrigt se afsnittet "Herredsfogedslægten på Farenstedgård", s. 172).

Hustruen lod efter Nis Hansens død opsætte et epitafium i Bylderup kirke over manden og hende selv med deres 12 børn, 6 sønner og 6 døtre (se bilag nr. 2) og dertil en tavle over hendes egen slægt i Farensted.

Nis Hansen overtog Hajstrupgård og Vrågård efter faderen. Han var herredsfoged i Slogs herred fra 1591 til 1616.

D. 1. marts 1603 fik han bemyndigelse til at udtage 12 bønder og sammen med dem pådømme sager, som henhørte under underretten. ⁽³⁶⁾

Ifølge en jordebog over Tønder amt fra 1613 ⁽³⁷⁾ har herredsfoged Nis Hansen både fæstejord og selvejerjord (Bunden Erde) på Hajstrup mark, hvor han årlig kan så 18 ørtug rug og 9 ørtug sommersæd, dertil har han på kirkejord hvert 7. år 2½ ørtug rug. Han kan bjerge 60 læs hø og på Kirkejorden 10 læs hø. På arvejord på Bylderup mark har han 2 læs hø. Så har han et stykke eng, Hans Nissens Holm kaldet, hvor han årlig bjerger 60 læs hø. På Hajstrup mark kan han græsse 60 bæster, 18 heste, 20 svin og 30 får. Til kirken betaler han årlig for jorden 2 mark og 9 skilling. Han er fri for afgifter til amtet som herredsfoged, ellers ville der for gården skulle udredes ¼ tønde smør, 1 svin og 1½ daler cour.

1613 var Grøngård forpagtet af Nis Hansen med alle agre, moser og enge og fiskeriet, med undtagelse af nogle enge som var forpagtet af folk i Slogs- og Kær herred.

Ifølge amtsregnskaberne for 1612 betalte Nis Hansen 300 daler i afgift af Grøngård. Han havde også købt tørv i Lysholm mose for

24 daler og 9 skilling og 4 penning. (38)

1602 købte han på Solvig byg for ialt 60 daler og 6 sk.. Samsteds havde han 50 okser på foder i dette år for 3 daler pr. okse, ialt 150 daler. (39)

1594 og 1612 indbetalte han told for Slogs herred, 10 daler årlig. (40)

Ifølge jordebogen fra 1613 kunne han på Vrågård så 5. ørtug rug og 5 ørtug sommersæd. Ligesom han kunne bjerge 300 læs hø og græsse 16 køer, endvidere på Stolum eng græsse 30 okser. Herfor skal han årlig give 10 mark i afgifter. Der skulle ikke ydes hoveri af Vrågård.

Nis Hansen har ligesom efterfølgerne drevet handel med okser. I amtsregnskabet for 1594 står han under "Innamb vor Ossen tho Groenhauer, Foggebul vnd Kragelund" med 20 okser i foder, for ialt 61 mark 14 sk. i foderpenge.

Efter Nis Hansens død har enken, Anna, drevet gårdene videre, således havde hun i 1616 sammen med Detleff Clementzen i Farensted 69 $\frac{1}{2}$ par okser på foder på ladegården ved Aabenraa, hvorfor de betalte 5 daler for hvert par, ialt 347 $\frac{1}{2}$ daler. (41)

Anna gav d. 30. okt. 1620, kort før hendes salige afsked, 50 mark til Hospitalet i Tønder ("hefft vth christlicher Andacht den husarmen binner Tundern vorehret"). "Godt vorlehne er de ewige frowde vnd herlicheitt." (42)

Efter Nis Hansens død måtte enken og arvingerne føre en del retssager med bønderne i Lysholm. Det drejede sig om nogle engstykker som Hajstrupgård-familien havde i besiddelse, bl.a. det stykke, som Nis Henricksen var blevet "benådet" med, og senere sønnesønnen Hans Nissen. Modparterne, nemlig Jens og Christian Andersen, senere også den største af jordbesidderne i Lysholm, Nis Petersen, hævdede, at de forskellige stykker enten oprindelig var pantsatte eller lejede. Sagerne afgjordes ved 12-mandsed, henholdsvis d. 10. febr. 1617 på Bylderup kirkegård og søndagen Esto mihi 1618 i Bylderup kirke. Edsmændene svor på, at tingene forholdt sig, som Lysholm-bønderne holdt på, og Hajstrupgård-beboerne tabte sagen. (61)

Kort derefter udbrød der strid om jord med folk fra Rends, der gik voldsomt tilværks. Det drejede sig om den såkaldte Stolum eng, hvis indhegning de nedbrød, og der blev drevet 100 stk kvæg ud på engen. (61)

Børn:

1. H a n s N i s s e n (II) (IV - 76)

v. VI 1 side 127.

2. E r i c h N i s s e n.

Erich Nissen fik d. 31. marts 1608 fæstebrev på en gård i Lysholm, som Hans Bruhn hidtil havde haft. Fæstebrevet synes oprindeligt udstedt af hertug Johan Adolf til Nis Hansen og hans søn, men Nis Hansen er udstreget, og i stedet er Erich Nissen tilføjet. Til gården hørte også et kåd. Der skal svares sædvanlig "pligt" af gård og kåd, men p. gr. a. Nis Hansens tro tjeneste befries den for hoveri og redsel.⁽⁶⁰⁾

10 år senere beklager Hans Bruhn sig over, at man - i modstrid med den kontrakt, han havde sluttet med afdøde Nis Hansen - vil jage ham fra hus og hjem.⁽⁶⁰⁾

Gården var en halvgård. Den stod i jordebogen fra 1613 til en indfæstning på 30 daler. Der kunne sås 2 ørtug rug og 2 ørtug sommersæd, ligesom der kunne bjerges 130 læs hø, og der kunne græsses 20 bæster og 6 heste.

I Grøngård-tjenestepenge (afløsning for en del af hoveripligten) betaltes 3 daler, desuden skulle der ydes 1 svin, der var sat til 1 daler, i "pligt" skulle der ydes 12 sk. og 4 penning, samt 1 høne.

Desuden skulle Erich Nissen sammen med Jes Andersen og Anders Matzen yde en halv tønde honning, der var sat til $6\frac{1}{2}$ daler.

Ved opgørelsen over tabet ved krigsbegivenhederne 1626-28 anføres, at Erich Nissen i Lysholm ugentlig har leveret brød til de kejserlige tropper i 32 uger: 13 daler 16 sk., endvidere havre i 32 uger: 10 daler 32 sk.⁽⁴³⁾

Erich Nissen synes at være død uden at have efterladt sig livsarvinger. Gården i Lysholm er frmtl. overtaget af broderen Hans Nissen, idet dennes enke, Mette, har den i fæste senere.

3. C l e m e n t N i s s e n.

Clement Nissen var medforpagter af Solvig. D. 29. febr. 1628 udbeder sig Hans Nissen for Grøngårds vedkommende, Johan Clausen og Clement Nissen for Solvig og Detlef Carstensen for Foggebøl "salvarguardio", således at de kunne sikres med hensyn til udplyndring af de kejserlige soldater og til forpagterne personlige sikkerhed.⁽¹¹⁰⁾ Clement Nissen nævnes allerede 1602 som medforpagter af Solvig.⁽⁶¹⁾

Sammen med broderen Peter Nissen havde Clement Nissen - frmtl. som arv - overtaget det såkaldte Hajstruphus i Østergade i Tønder. Det kneb for byen at få brødrene til at betale de afgifter, der hvilede på huset. De boede ikke selv i huset, der var udlejet, således 1611 til Andres Thomsen d.y. og 1651 til Henrich Bloxmüller.

Clemens Nissen er død før d. 15. juni 1637, idet der denne dag i Tønder blev afsagt dom i den arvesag, som broderen Peter førte mod Hans Nissen og dennes arvinger angående arven efter Clemens. Clemens Nissen synes således ikke at have efterladt sig livsarvinger.

4. P e t e r N i s s e n.

D. 1. maj 1632 forpagtede Peter Nissen, foreløbig for 5 år, Løgumkloster ladegård. (61)

D. 21. maj 1632 fik Peter og Clemens Nissen pålæg ved retten i Tønder om at betale restancer til byen og til kirken, henholdsvis 86 mark og 4 sk. og 62 mark og 4 sk. inden 8 dage. (45)

Efter Clemens's død har Peter Nissen huset, dog synes søsteren Anna, gift med herredsfoged Lorenz Nissen, Oldemorstoft, at have sin arvepart stående i huset (v.i.)

D. 5. nov. 1636 klagede naboen til Hajstrupstavnen, Laurens Jensen (IV - 158) over husets dårlige tilstand. I stærkt blæsevejr fløj der tagsten, der beskadigede Laurens Jensens hus. Den høje skorsten truede med at styrte ned over huset. Det skete virkelig nogle år senere, da Laurens Jensens søn Jacob havde overtaget faderens hus. (46)

D. 13. okt. 1646 krævede Lorenz Nissen, Oldemorstoft, sin kones arv, som stod i huset, udbetalt. Han gentog kravet d. 29. marts 1656. Arven beløb sig til 725 mark og 11 sk. Allerede d. 13. marts 1647 var Lorenz Nissen blevet "immitteret" i huset. 1668 lod Peter Tychsen, Laurens Jensens svigersøn, huset lovbyde 3 gange ved retten i Tønder. (99)

Som omtalt førte Peter Nissen arvesag mod broderen Hans Nissens arvinger i 1636, endnu i 1647 klagede han til hertugen over sagens udfald. (108)

D. 8. juni 1639 fik Peter Nissen af amtsskriveren på hertugens vegne overrakt 2 rosenobel til sit bryllup. Han havde inviteret hertugen til brylluppet. (44)

D. 10. dec. 1657 søgte Peter Nissen om at få fæste på toftebolet

Musvang som arv efter kusinen Marine Hansdatter i Rost: "nach todtlichem Abgang meiner S. Vattern Schwester Tochter in Roest". 1658 anmoder amtsskriver Nicolai Fabricius og husfoged Johannes Cassy, Løgumkloster, om det samme. De erklærer, at toftebolet er "erb und festelos".

Frmtl. er Peter Nissen død ved denne tid. Han synes hele tiden at have været bosat på Hajstrupgård. Han har frmtl. ikke efterladt sig børn.

5. H i n r i c h N i s s e n .

Hinrich Nissen arvede Vrågård, der derved udskiltes fra Hajstrupgård. Han nævnes 1636 som kirkeværge i Burkal.

Han har frmtl. været gift med en datter af borgmester Marcus Schröder i Flensborg (jfr. sønnens fornavn). Hinrich Nissen arvede et hus i Flensborg efter borgmesteren. ⁽⁴⁷⁾

Han er død før d. 19. marts 1659, da Hans Tychsen, der har giftet sig med salig Hinrich Nissens datter fra Vrågård, anmoder rådet i Flensborg om at måtte opholde sig i byen en kortere tid i Anna Paysens Hus. Hinrich Nissen er muligvis død i krigstiden 1657-59, da epidemierne rasede.

Børn:

a. Marcus Nissen (frmtl. opkaldt efter Marcus Schröder).

Han overtog Vrågård efter faderen. Han var kirkeværge og sandemand. ⁽¹³⁵⁾

Han var gift med Marine, der d. 29. marts 1680 betalte sin afdøde mands gæld til Burkal kirke. Hun døde d. 8. febr. 1712 på Vrågård.

Børn:

aa. Hans Nissen. Johann Friedrich Langheim, købmand og senere borgmester i Tønder betegnes som hans "Oheim", ⁽⁴⁸⁾ hvilket dengang nærmest svarede til "fætter" af forskellig grad.

Hans Nissen var gift med Margrethe og var derved besvogret med præsten i Daler, der var gift med Margrethes søster, Marine. ⁽⁶¹⁾

Børn:

aaa. Marin, gift med Jacob Hansen fra Rends, der d. 26. .

okt. 1724 overtog Vrågård. Jacob Hansen døde i 1731 i fasten.

Marin giftede sig d. 10. juli 1732 med Sievert Jacobsen. Hendes død er ikke noteret i kirkebogen.

Sievert Jacobsen giftede sig 2. gang d. 18. aug. 1740 med Marin, datter af Lass Kaysen i Lydersholm.

(I øvrigt se afsnittet "Degneslægten Kaysen fra Hostrup").

bbb. Ann Cathrin. Hun blev 1722 besvangret af en karl på gården ved navn Peter Schmidt. Peter Schmidt blev publice absoveret i Burkal kirke Dominica Rogate 1722, Ann Cathrin den 19. søndag efter trinitatis. Begge betalte 6 mark til præsten derfor.

Ann Cathrin blev senere gift udensogns. (48)

ccc. Anna Margrethe. Hun fødte i oktober 1725 et barn udenfor ægteskab. D. 31. 10. 1725 blev hun gift med Thor Hansen fra Braderup. Burkal kbg.: "Welche aus Kindbette in Wragaard und also aussem bette mitt ihrem bräutigam copuliret ward in Wragaard."

bb. Clement Nissen. Født omkr. 1666. D. 2. søndag efter trinitatis 1695 blev han gift med Christine, en datter af gårdmand i Eggebæk Jep Boysen.

Clement Nissen døde i Eggebæk d. 24. april 1710, 44 år gammel. Hans hustru Christine døde i Eggebæk d. 14. febr. 1710, 40 år gammel. (48)

Børn:

aaa. og bbb. to sønner døde som børn.

ccc. Christine, født d. 18. april 1702. Hun blev d. 16. maj 1725 gift med gårdmand Christen Christensen i Terkelsbøl.

ddd. Marcus Clementsen. Han overtog gården i Eggebæk og blev d. 10. juni 1728 gift med Anna Christine Christensdatter fra Bylderup.

Marcus Christensen døde d. 3. marts 1737, 32 år gammel. Enken giftede sig 2. gang d. 26. okt. 1737 med Tarsten Hansen fra Jyndeved, som overtog gården.

En søn af Marcus Clementsen, Clement Marcussen, døde
ugift som skolemester i Eggebæk d. 4. juli 1763.

b. Datter N.N. var gift med Hans Tychsen (se ovenfor).

6. D e t l e f N i s s e n.

Detlef Nissen blev født ca. 1612. Han gik i skole i Haderslev.
1626-27 studerede han i Rostock

1648 blev han gift med Margrethe, en datter af borgmester i Bre-
merföörde Johannes Braumeister.

Detlef Nissen nævnes som kgl. husfoged i Pinneberg.

D. 21. dec. 1633 møder han i retten i Flensborg og fører klage
mod Cathrine Mümeken. Hun får sagen udsat. Han kaldes ved den lej-
lighed "Ehrenvester und Mannhafter Detlef Nissen von Haystrup", en
titel, der oftest bruges om militærpersoner.

D. 23. april 1648 opholder han sig som ritmester i Bredsted, hvor
han får døbt datteren Anne. Som faddere anføres: 1. "Paul Garpe,
Kgl. Husvogt ut Flensborch"; 2. "Johan Hein ut Ditmarschen börtig",
3. "Anna, Lorenz Nissen, Hardesvagt d. Wiesharde Hausfrau," 4. "Ca-
thrine, sal. Hans Nissen Hardesvagt Schluxharde."

Detlef Nissen er frmtl. død i Svendborg d. 26. juni 1654, 42 år
gammel.

På en fane ophængt i Nicolai kirkes kor i Svendborg læstes: "Hier
ligget begraben der Edle, feste und Mannhaftt Detlöf Nissen, ge-
wesener Ritmeister der Cron Polen, so gestorben in Svend.... den
26. Junii Anno 1654. Seines Alters 42 Jahr." (50)

7. D o r o t h e a N i s s e n.

Gift 1. gang i 1609 med Andreas von Andersen i Bosbøl i Klægsbøl
sogn i Kær herred. Han døde i 1624.

Han var søn af Broder von Andersen, Klægsbøl, og Dorothea Frodde-
sen fra Toftum, Emmelsbøl sogn. (I øvrigt se afsnittet "Frodde-
sen-slægten fra Toftum", s. 432).

Andreas von Andersen nævnes i 1621 som fyrstelig digedommer i
Gudskogen.

Gift 2. gang med ritmester Johann Adolf Lælius. Broder von An-
dersen, der var værge for Dorotheas døtre af 1. ægteskab, Doro-
thea og Geske, klager over, at deres stiffader Johann Adolf Læli-
us har tiltaget sig deres gods. (126)

Dorothea døde i juni 1635.

(114)
Børn:

- a. Hans von Andersen, nævnes i Bosbøl 1643 og 1648 ved hyldningen.
- b. Niclas von Andersen, nævnes 1648 ved hyldningen.
- c. Detlef von Andresen.
- d. Bendix von Andersen, nævnes 1648 ved hyldningen.
- e. Herligh, gift med Carsten Ruse. (?)
- f. Dorothea, Sønder Klægsbøl, som hun testamenterede til geheimeråd Thomas Baltazar von Jessn. Hun døde ugift i 1709.
- g. Anna.
- h. Cathrine.
- i. Marie.
- j. Hanne Cathrine.
- k. Gesche.
- l. - p. Fem børn døde før faderen.

8. A n n a N i s s e n .

Anna blev født 1597 på Hajstrupgård og døde d. 13. febr. 1654 på Oldemorstoft.

Gift d. 10. aug. 1626 med Lorentz Nissen, Oldemorstoft, herredsfoged i Vis herred, født d. 23. okt. 1603, død d. 7. sept. 1655. Han var søn af herredsfoged Nis Asmussen, Oldemorstoft, og Cathri-Ketelsen. (I øvrigt se afsnittene "Oldemorstoft-slægten" og "Familien Ketelsen i Flensborg.")

Ifølge den ligprædiken, som generalsuperintendent Stephan Klotz holdt over Anna, måtte hun under Wallensteinkrigen 1626-28 flygte med sit lille barn og var borte fra hjemmet i 2 år. Under den første svenskekrig (Torstenssonkrigen) måtte hun ligeledes være borte et par år.

Børn:

- a. Datter N.N., død før 1655.
- b. Datter N.N., død før 1655, var gift i Wilstermarsken. Døde i armod ifølge O.H.Møller.
- c. Datter N.N., gift med Angelo Lütgen, muligvis identisk med en af de foregående. Brødrene Nicolaus og Hans affandt sig med An-

gelo Lletgen umiddelbart efter faderens død med hensyn til arven efter forældrene.

En datter af Lorentz Nissen blev gift i 1653. Ifølge St. Mariekirskens regnskab blev der lånt et "positiv" til Oldemorstoft ("Vornehme Hochzeit").

d. Anna Maria. Hun var gift med præsten Joachim Sturm. Han var født i Teschendorf i Pommern ca. 1596, søn af David Sturm, og døde i Flensborg i juni 1670 (1674?). 1641 blev han diakon ved Mariekirken i Flensborg og var fra 1642 til 1665 sognepræst sst. Anna Maria døde i Flensborg i 1660 og begravedes d. 11. dec. Joachim Sturm blev 2. gang gift d. 27. jan. 1662 med jomfru Gardrut, en datter af borgmester Evert Vette og Catharina von Deventer.

e. Nicolaus Nissen. Han blev født på Oldemorstoft d. 30. jan. 1630 og døde d. 19. april 1684. Han blev begravet i Hover kirke i Jylland.

Han har efterladt sig en udførlig selvbiografi. Der henvises herom til afsnittet "Oldemorstoft-slægten".

Han var herredsfoged for Vis herred efter faderen. Under krigen 1658-59 var han krigskommissær. Han blev senere landsdommer i Viborg. Ejede foruden Oldemorstoft, som han afhændede, også gårdene Lerbæk og Rugballegård ved Viborg.

Han blev d. 7. maj 1661 i København gift med Magdalene Boysen, født d. 18. dec. 1644 i København, død d. 29. febr. 1676 og begravet i Viborg domkirke. Hun var datter af kgl. hofzahlmeister og omslagsforvalter Johann Boysen og hustru Margrethe. (Se afsnittet "Kollundslægten").

f. Hans Nissen. Han blev født d. 30. jan. 1630 på Oldemorstoft og døde d. 11. maj 1660, frmtl. i Flensborg, han begravedes i Mariekirken. Han var vice-herredsfoged i Vis herred 1657 til 1660 sammen med broderen Nicolaus.

Gift d. 3. okt. 1659 med Margaretha Krock, en datter af købmand i Flensborg Hinrich Krock og Anna (se ovenfor s. 101-103).

Margretha døde i 1671 og begravedes d. 27. april.

Hun blev gift 2. gang i 1660 med advokat Peter Egge i Flensborg og 3. gang med livmedicus og justitsråd i Flensborg Johann Wilhelm Scheffer.

g. Søn N.N. (?) I et kancellibrev af 29. juli 1641 pålægges det Sorø skole at optage en søn af Lorentz Nissen, når plads bliver ledig. ⁽⁵³⁾ (Kunne dreje sig om en af de to andre sønner ?)

9. M a r g r e t h e N i s s e n .

Margrethe Nissen blev i 1623 gift med Richard Bennich (Bennichius), født d. 23. aug. 1596 i Rinckenæs, død d. 1. sept. 1641 i Preetz, søn af herredsfoged i Lundtoft herred Hans Bennich og Christine Boysen i Rinckenæs. Han var student i Rostock i 1614, i Giessen 1618, diakon i Bordelum 1621, diakon i Tønder 1622, klosterpræst i Preetz fra 1633 (?) til 1641.

Børn:

a. Nicolaus Hansen Bennich, død 1675. Generalproviantskommissær. Gift med Elisabeth Margretha Moth, født 1652, død efter 1690. Hun var datter af livlæge Paul Moth og søster til Sofie Amalie Moth, Chr. V's maitresse og stammoder til slægten Danneskiold-Samsø. ⁽³⁾

b. Anna Christine Bennich, født i Preetz ca. 1624, død sst. efter 1653. Gift 1642 med Tycho á Jessen, født d. 12. aug. 1609 i Flensborg og død i Preetz d. 25. aug. 1656. Han blev diakon i Preetz 1635, præst sst. 1639 og klosterpræst sst. 1641. Han var søn af byfoged i Flensborg Lorentz Jessen d.æ. og frmtl. dennes anden hustru Anna, en datter af Tyge Festersen og Cathrine Cordes. (I øvrigt se afsnittet "Kort Kallesen i Flensborg og hans Slægt", side 187).

(3)

Børn:

aa. Anna á Jessen, død i 1660. Gift med Christoph Lange, præst Elmschenhagen, født d. 7. febr. 1624, død d. 16. nov. 1699.

bb. Richard á Jessen, født i Preetz d. 7. jan. 1644, død i Schönberg d. 13. maj 1689. Diakon i Schönberg. Gift med Magdalene Kruse, født d. 15. april 1648, død d. 3. aug. 1701.

cc. Lorentz á Jessen, født i Preetz d. 20. juni 1646, død i Glückstadt d. 27. nov. 1706. Kgl. proviantforvalter i Glückstadt. Gift 1681 med en datter af kgl. krigskommissær Johannes Schwerdt.

dd. Otto Hieronimus A Jessen, født d. 10. dec. 1647 i Preetz.
Bosat i København.

ee. Johann á Jessen, født i Preetz d. 14. aug. 1649, død i Hamborg. Rådsbarber i Hamborg.

ff. Detlef á Jessen, født i Preetz d. 13. nov. 1650. Bosat i København.

10. D a t t e r N. N.

En datter af Nis Hansen var frmtl. gift med Paul Garp.⁽⁵⁵⁾ Han var søn af købmand i Itzehoe Johann Garp(e) og Anna Wittemake.

De blev gift ca. 1630 i Flensborg, idet en vis Peter Lorenzen ifølge kærnerregnskabet for 1630/31 fik en bøde på 12 mark, fordi han ved nattetide, ved Paul Garps bryllup, havde slået vægteren og revet hans tøj i i stykker.⁽⁵⁶⁾

Paul Garp nævnes i Flensborg amts regnskaber 1625-26 som proviantskriver ved kongens rejse til Glückstadt. 1630 - 1641 nævnes han som kornskriver og som husfoged.

D. 17. maj 1657 nævnes i amtsregnskabet en obligation til Paul Garp, da boende på "Westergaard", på 750 rdl., dat. d. 12. maj 1654. Det drejede sig om køb af Paul Garps hus i Flensborg, ifølge brev fra Frederik III til amtmanden i Flensborg. Paul Garp kaldes da tidligere husfoged.

Samtidig købtes afdøde kornskriver Otto Brammers hus for 550 rdl. Det drejede sig om køb "til amtmandens behov."

Paul Garp nævnes 1662 som arving efter Hans Hansen i Rost.

Børn:

a. Nis Poulsen Garp, født ca. 1650, ejer af Noesgård ved Kolding. Gift med Dorothea Beenfeldt, født ca. 1648, død 1725.

Søn:

aa. Paul Nissen Garp, Noes, Anst sogn, død 1742 i Noes.

Datter:

aaa. Anna Paulsdatter Garp. Gift med kaptejn Joachim Beenfeldt.

bb. Claus Nissen Garp.

b. (frmtl.) Margrethe Garp, gift med kornskriver i Flensborg Otto Brammer (dennes 2. ægteskab).

Otto Brammer fik d. 13. okt. 1638 af Chr. IV lovning (expectans) på Paul Garps stilling.

Han var søn af kgl. husfoged i Flensborg Hinrich Brammer og Oelgart.

Otto Brammer efterlod sig 4 børn, deriblandt Henrich Brammer, vinhandler og brygger i Bredsted, død d. 11. jan. 1674. Han giftede sig d. 19. okt. 1669 med Anna, datter af sognepræst i Treya Henrich Söling og Lucie, der var datter af stiftsfoged i Bjerrum (Bargum) Niss Detlefsen og Anna. Hun giftede sig 2. gang i 1675 med kammerassessor og landskriver i Bredsted, Lorenz Jessen. (100)

11. D e t l e f N i s s e n .

En søn af Nis Hansen ved navn Detlef skal være død ung.

12. M a r e n N i s d a t t e r ?

Carl Langholz har formodet,⁽¹²³⁾ at Nis Hansen havde en datter ved navn Maren, der var født i 1588 og døde i 1659.

Gift 1. gang med Jes Thomsen, død ca. 1635, Gerhard Rantzaus forvalter på godset Høgsbro, senere købte han ca. 1613 en gård i Langetved.

Gift 2. gang 1636 med Jesper Hansen, født i 1608, død i 1677, en søn af herredsfoged på Havervadgård, Brøns sogn, Hans Andersen og Mette Jaspersdatter fra Tønder. (v.i) Jesper Hansen overtog gården i Langetved. Han blev d. 7. sept. 1659 borger i Ribe og rådmand sst d. 17. sept. samme år. I 1660 blev han borgmester.

Han blev i Ålborg gift 2. gang d. 10. marts 1661 med Karen de Hemmer, der var født i 1627 og døde i 1694. Hun var datter af borgmester i Ålborg Christoffer de Hemmer og Karen Lauridsdatter Suur. Hun var gift 2. gang i 1681 med landkommissær i Jylland Thomas Friis (død 1689) og 3. gang 1691 med tolddirektør i København og justitsråd Edvard Kruse, der var født i 1629 og døde i 1695.

V 3. C A R S T E N H A N S E N . (Fortsat fra s. 103 A)

Carsten Hansen er død før 1627. Han overtog gården i Vollerupe efter farbroderen Henrich Nissen i Tønder. I jordebogen for Tønder amt fra 1613⁽³⁷⁾ beskrives gården således: 1 hel gård i selveje (Bundengut). Kan så 10 ørtug rug, 4 ørtug sommersæd og kan bjerge 96 læs hø, iberegnet en særmark, kaldet Mikkelskrog, græsser 30 bæster, 8 heste, 6 svin og 18 får. Han giver årlig en halv tønde honning eller 6 daler.

Øvrige afgifter:

1 svin	1 daler
"Heuer"	1 daler
Gæsteri	10 skilling
2 høns	2 skilling

Hoveritjenesten har han betalt med 10 mark, men Fyrstelig Nåde har fritaget ham derfor på livstid.

Han nævnes som "erbgessener" (selvejer) i Vollerup i 1592. 1595 blev han medlem fastelavnslavet i Tønder.⁽²²⁾ Han var kirkeværge i Bjolderup fra 1592 til 1608.

På Carsten Hansens tid brændte gården i Vollerup ikke mindre end 3 gange. Sct. Hansdag 1592 brændte udbygningerne og forrådet til et bryllup, der var fastsat til Bartelsdag d. 24. aug. Godt et halvt årstid senere, d. 22. febr. 1593 brændte hele gården med alt indbo, samt hornkvæget . Der var ikke sket

en større brandskade i Slogs herred i mands minde. Sct. Hansaften 1600 brændte den nyopførte gård igen ned til grunden. Gården lå ved åen, og dens navn var Åbobol.⁽⁹⁸⁾

1610 nævnes han som forpagter af den hertugelige gård Foggebøl i Aventoft sogn. Han havde ligeledes gården Fresmark i samme sogn i forpagtning.

Ifølge Tønder amtsregnskab 1612⁽⁵⁸⁾ betalte han i forpagtning af de to gårde 350 daler.

I samme regnskab noteres, at Fyrstelig Nåde, da han var hos Carsten Hansen har spist ost og en fed gås til 9 daler 7 skilling. I jordebogen fra 1613⁽³⁷⁾ beskrives Foggebøl således: Den er 115 demat, 2 roder og 15½ fod. Den er nu bortforpagtet til Carsten Hansen i Vollerup, som nu bor på Foggebøl, og som også har fået vindmøllen, der hører til gården. Fiskeriet ved Foggebøl har han også. For alt det skal han til Fyrstelig Nåde udrede 410 rdl.

Carsten Hansen var gift med Ingeborg, det er muligvis sket i 1592, da gården i Vollerup, som ovenfor omtalt, brændte under bryllupsforberedelserne.

Ingeborg solgte i 1627 den ovenfor omtalte særmark, der lå, hvor Smedager, Vollerup og Bredevad bymarker støder sammen, til to gårdmænd i Smedager, Kalle Paulsen (III - 158) og Hans Matthiesen. (1a og 98)

Carsten Hansens og Ingeborgs våben, en springende hjort og et oksehoved, er indgraveret i to alterstager i Aventoft kirke.

Børn:

1. D e t l e f C a r s t e n s e n .

Han var født i 1597 og døde i Lybæk d. 18. jan. 1645 på rejse. Han var som faderen forpagter af de hertugelige godser Foggebøl og Fresmark i Aventoft sogn. Han overtog også gården i Vollerup efter faderen.

Detlef Carstensen var 1. gang gift med Katharina Andersdatter, født 1599 i Tønder, død marts 1636, datter af købmand og rådmand i Tønder, Andreas Thomsen, og Magdalena de Bähr.

Han skal også 2. gang have været gift med en Katharina. (59)

Børn:

a. Thomas Detlefsen, død 1681. Han var landfoged i Bøking herred og diggreve for Tønder amt.

Gift d. 17. april 1664 med Maria Preuss, der var født i Tønder d. 19. nov. 1649 og døde d. 28. april 1674. Hun var datter af amtsskriver Lucas Preuss og Metta, født Iversen.

Børn:

aa. Detlef Dethlefsen. Død ung.

bb. Nicolai Dethlefsen.

cc. Hans (Johan) Dethlefsen, gårdmand i Arrild, født i Tønder d. 16. april 1674, død 1743 i Arrild, begravet d. 28. febr. Gift 3. juledag (27. dec.) 1700 med Karen Nielsdatter fra Rost, datter af Niels Lassen og Maren, døbt d. 6. marts 1677, død i Arrild i 1757, begravet 2. søndag i advent (d. 4. dec.), 89½ år gammel.

Hans Dethlefsen var sognefoged i Arrild i 36 år og sandemand i 34 år.

Børn:

Børnene tog navnet Friis. Faderen har formodentlig haft tilnavnet Friis, som det ofte var tilfældet med tilflyttere fra de frisiske egne.

aaa. Maren Hansdtr. Friis, begravet d. 28. febr. i Arrild.

bbb. Niels Hansen Friis, født 1706 i Arrild, død d. 1. maj 1796 i Nordby på Fanø. Student fra Sommersted 1727, cand. theol. d. 30. nov. 1732, kapellan i Nordby 1736,

sognepræst i Nordby d. 13. febr. 1739, entlediget 1779.

Gift 1. gang d. 15. okt. 1740 i Henne med Ide Sofie Endorph, født 1715 på Hennegård, død d. 13. jan. 1744 i Nordby, datter af Peder Nielsen Endorph til Hennegård og Kirstine Sofie Sørensdatter Bornemann.

Gift 2. gang d. 18 febr. 1745 i Darum med Anna Benedicte Poulsdatter Curtz, født d. 31. jan. 1719 i Darum, død d. 8. dec. 1745 i Nordby, datter af sognepræst i Darum, Poul Hansen Curtz, og Mette Christine Reenberg.

Gift 3. gang d. 9. juni 1747 i Sjørslev (huskopulation) med Agnete Cathrine Sørensdatter, født d. 28. nov. 1726 i Sjørslev, død d. 13. juni 1777 i Nordby, datter af kommerceråd Sten Jørgensen til Aunsbjerg og Marie Cathrine Rasmusdatter Balslev.

ccc. Anna Hansdatter Friis, begravet d. 9. juli 1710 i Arrild.

ddd. Marie Hansdatter Friis, født ca. 1709 i Arrild, begravet d. 7. april 1731 i Arrild, 22 år gammel.

Gift d. 7. juli 1729 i Arrild med Johannes Erasmi Kiersing, født ca. 1700 i Spandet, død d. 9. marts 1759 i Arrild, sognedegn i Arrild ca. 1728, søn af sognepræst i Spandet Rasmus Hansen Kiersing og Kirstine Schultz.

eee. Gabriel Hansen Friis, skal have været gårdejer i Arrild, men nævnes hverken i kirkebog eller jordebog.

fff. Anne Hansdatter Friis, født ca. 1710 i Arrild, begravet d. 8. april 1772 sst.

Gift 1. gang d. 3. okt. 1736 i Arrild med Niels Knudsen Beyer, født ca. 1700, død i Arrild i 1747, begravet d. 8. marts, 47 år gammel, sognefoged i Arrild.

Gift 2. gang d. 16. maj 1749 i Arrild med Peder Iversen, født 1710 i Bjerndrup, Nr. Løgum sogn, død 1777 i Arrild, begravet d. 19. maj. Søn af bolsmand i Bjerndrup Iver Andersen og Anne Pedersdatter.

Peder Iversen var gift 1. gang i 1740 - trolovet d. 22. april i Nr. Løgum - med Bodil Pedersdatter, død 1749 i Arrild, begravet d. 5. jan., 36 år gammel. I øvrigt se afsnittet "Familien Iversen - Andersen - Matthiesen, s. 50).

- b. Magdalena Dethlefsen, født 1623, død 1684.
 Gift 1. gang 1647 med Johann Preuss. Han blev 1647 diggreve efter svigerfaderen Detlef Carstensen og var fra 1669 borgmester i Tønder. Han var født i 1619 og døde i 1674. Han havde også efter Detlef Carstensens død gården i Vollerup, ligesom han 1647-1669 boede på Foggebøl. Efter at han var død, viste det sig, at han under sin embedsførelse havde bgået et stort underslæb. Enken måtte betale en større erstatning. Gården i Vollerup blev solgt til to gårdmænd, der havde jorden i forpagtning. Bygningerne var brændt i krigstiden. ⁽⁹⁸⁾
 Gift 2. gang i 1677 med dr. Nicolaus Friis, der døde i aug. 1652.
- c. Andreas Detlefsen, død på Foggebøl i aug. 1652.
- d. Ingeborg Detlefsdatter, død i Tønder d. 11. okt. 1677.
 Gift 1. gang med Nis Hansen, Havervad, død 1659 (næstsøskendebarn).
 Gift 2. gang med Hinrich von Hatten, borgmester i Tønder 1651-1679, død i Tønder d. 16. juli 1679, søn af landkansler Hinrich von Hatten, der var adlet af kejser Ferdinand.
- Børn:
- aa. Katharina Magdalena von Hatten, født i 1666, død d. 7. juli 1669.
- bb. Margaretha Elisa von Hatten, født 1666, død d. 28. maj 1670.
- cc. Dorothea Margretha von Hatten. Gift med Johann Adolf Reinboth.
- e. Hinrick Detlefsen. Nævnes 1659 som fadder i Aventoft.
- f. Ann Cathrine Detlefsdatter, født 1642. 1659 fadder i Aventoft. død i Aventoft d. 7. sept. 1659, 17 år, 10 uger og 4 dage gammel.

g. Margrete Detlefsdatter, død 1672, fadder i Aventoft.
 Gift med Joachim Blüting, tingskriver i Kær herred, selvejer i Ophusum, boede omkring 1620 i Læk. Død efter 1672.

h. muligvis Jep Detlefsen eller Carstensen, ⁽⁵⁵⁾født ca. 1622, død 1658, ejer af Kilseng i Adelby sogn ved Flensborg.
 Gift med Ellen Valentin.

2. C a t h a r i n a C a r s t e n s d a t t e r. ⁽³⁾
 Catharina Carstensdatter blev født i 1600 og døde i 1688.
 Gift 1. gang med Carsten Hagensen, borger i Aabenraa.
 Gift 2. gang med Peter Andersen, født 1589, død 1663, rådmand i Aabenraa.

Børn af 1. ægteskab:

- a. Hans Carstensen, død 1653, kaptejn.

Børn af 2. ægteskab:

- b. Carsten Hagensen, født 1626, død 1701, borgmester i Aabenraa, amtsforvalter i Løgumkloster.
 Gift 1. gang 1654 med Eleonora Jørgensen, datter af amtsskriver i Nørborg Jørgen Jørgensen.
 Gift 2. gang 1694 med Botilla, enke efter Sønnich Arends på Strågård ved Aabenraa.

Børn:

- aa. Ellen Hagensen, født 1656, død 1731. Gift 1676 med Friedrich Eschelsen Lohman, søn af Eskel Hansen Lohman og Christina Roost. Friedrich Lohman var præst i Uge fra 1674, og i Starup-Grarup fra 1693 til 1698.
- bb. Catharina Dorthea Hagensen, født 1658.
- cc. Anna Catharina Hagensen, født 1659, død 1691, kammerjomfru på Sandbjerg, greve til Sandbjerg Conrad Reventlows maitresse. Han var amtmand i Haderslev og senere storkansler. Børnene fik navnet Reventfeldt.
- dd. Maria Elisabeth Hagensen, født 1660. Gift med Friedrich Hübner, amtsskriver i Løgumkloster, senere amtmand i Witstock (Brandenburg). Ægteparret blev skilt.
- ee. Magdalena Hagensen, født 1661, død 1736. Gift med Christian Kornbeck, forpagter på Tørning mølle.

- c. Marina Andersen, født ca. 1629, død 1674.
 Gift 1. gang 1646 med Marten Johansen, født 1620, død 1653, borger i Aabenraa, søn af sognepræst i Rabsted Johannes Thømaus, født ca. 1590, død 1662.
 Gift 2. gang 1657 med Friedrich Callesen, født 1636, død 1671, husfoged i Aabenraa.

Børn:

- aa. Johan Martensen, født 1648, død ca. 1730, forpagter af Hellevad vandmølle.
 Gift 1. gang 1671 med Magdalena Boysen.
 Gift 2. gang 1692 med Catharina Eleonora Prætorius, født 1675, død 1727, datter af sognepræst Johannes Prætorius og Dorothea Apollonia i Højst.
- bb. Peter Martensen, født 1651, død 1703, købmand i Aabenraa.
- cc. Hans Martensen, født 1653, ejer af Stursbølgård i Oksenvad sogn.
 Gift 1682 med Marin Ravn, datter af kaptajn Jens Ravn på Bjerndrupgård og Dorothea From.
- dd. Anna Cathrina Callesen, født 1658, død 1696.
 Gift 1678 med Berendt Casper Kamphövener, født ca. 1640, død 1714, herredsfoged i Rise herred, pensionær på Høgebjerg, søn af herredsfoged Bendix Kamphövener på Farenstedgård.
- d. Peter Andersen, født 1631, død 1635, druknede.
- e. Jesper Andersen, født 1633, død 1659.
- f. Elsbe Andersen, født 1636, død 1682.
 Gift 1663 med Jørgen Søderup, borger i Aabenraa.
- g. Ingeborg Andersen, født 1638.
- h. Peter Andersen, født 1641. Løjtnant i Aabenraa (1666-76)
 Gift 1665 med Dorothea Brammer, død 1695. Datter af kornskriver i Flensborg Otto Brammer.
- i. Detlef Andersen, født 1643, major i Assens.
 Gift med Maria Lund, datter af borgmester Jørgen Lund i Nykøbing på Falster.

3. M a r g r e t h e C a r s t e n s d a t t e r.
Margrethe Carstensdatter var gift med Jørgen Nissen, der var født ca. 1600 og døde 1673. Gårdmand i Refslund, Branderup sogn. "Hun blev skilt fra manden og fik en anden (Rostgaard). (3)"

4. A n n a C a r s t e n s d a t t e r.
Anna Carstensdatter var født i 1607 og døde i 1659.
Gift med Michel Wulf, født 1600, død d. 31. aug. 1667. Sognepræst i Branderup fra 1629 til 1667.

Børn:

- a. Peter Wulf, bosat i Norge.
- b. Christian Wulf, forpagter af Branderup vandmølle.
- c. Marie Michelsdatter. Gift med Iver Jensen, gårdmand i Branderup.
- d. N.N. Michelsdatter, død 1663, gift med Søren Lorentzen Hiltter, født ca. 1633 i Ribe, død d. 18. jan. (9. jan?) 1712 i Branderup. Sognepræst i Branderup fra 1667 til 1712, søn af bager i Ribe, Hans Lorentzen Pikman.
Han gift 2. gang med Kirsten, død 1665.
Gift 3. gang med Maren Arnkil fra Toldsted i Hjordkær sogn, død 1670, begravet d. 19. maj.
Gift 4. gang d. 15. okt. 1671 med Mette Adolfsdatter Less, født 1648, død 1710 (1720 ?), begravet d. 3. jan. Hun var fra Aabenraa.

5. M a r i n a C a r s t e n s d a t t e r.
Marina Carstensdatter var 1662 arving efter fasteren Marin Hanses i Rost. (Bilag 3).
Marina døde i Rudbøl i 1673 og begravedes i Højer d. 22. okt. Hun var gift med Hans Jensen i Rudbøl, søn af Jens Hansen og Herleg (IV - 316 og 317).
I øvrigt se afsnittet "Flensborg-Rudbøl-Tønder-slægten", s. 298.

Børn:

- a. Carsten Hansen eller Jensen, bosat i Borsbøl, Klægsbøl sogn.
- b. Catherina Hansdatter. Gift med Thomas Sønnichsen, søn af Boy Sønnichsen og Botilla. (Se "Poppenbølslægten", s. 805)
- c. Dorthe Hansdatter. Gift med Moritz Hansen i Ballum - Vesterende. Han var født ca. 1615 og døde d. 12. marts 1691

d. Jens Hansen, født i Rudbøl, død i Ballum - Vesterende.

Gift med Lene Sønnichsdatter, født ca. 1628 på Poppenbøl, død i Ballum- Vesterende d. 1. aug. 1706. Hun var datter af gårdmand på Poppenbøl Sønnich Boysen (IV - 184) og Pottilla (IV - 185).

Lene Sønnichsdatter var 2. gang gift med Jørgen Christensen, gårdmand i Vesterende - Ballum. (111)

V 9. ANNA HANSDATTER. (Fortsat fra s. 103 B).

Anna Hansdatter var gift med Jasper Petersen i Tønder. Han var født i Rørkær og var frmtl. søn af den Peter Jespersen, der 1543 nævnes blandt fru Anna Brockenhus's fæstere der. (67)

Jasper Petersen var første gang gift med en enke, formentlig en søster til rådmand Hinrich Willemsen i Tønder. (IV - 662).

Jasper Petersen klagede d. 6. maj 1588 til hertug Phillip, over at det er kommet til tvistigheder mellem ham og svogeren Hinrich Willemsen på grund af hans afdøde kone. I øvrigt se under Hinrich Willemsen s. 610.

Dette første ægteskab var barnløst.

Jasper Petersen skal have gjort tjeneste ved hoffet og været ridefoged på Sjælland. Senere nedsatte han sig som købmand i Tøder, hvor han blev rådmand. Han blev en velhavende mand, bl.a. ved oksehandel, således betalte han i 1594 told i Tønder af 59 okser, der blev udskibet med Volgvart Bossmann fra Buphever. (25)

Den 28. juni 1596 gav Jasper Petersen i sit testamente "ved fuld fornuft" 50 mark lb. til de fattige, ligeledes gav han i rede penge 50 mark til kirken.

Han nævnes sidste gang i Tønder retsprotokol d. 22. juni 1594.

Den 28. sept. 1596 klager Jürgen Petersen, Jasper Petersens broder, mundtlig overfor borgmester og råd, over at formynderne for hans salige broders børn - ifølge oplysninger fra Anna, Jaspers datter - har ladet 100 rdl. "gå ud af huset."

Børn:

1. Anna Jespersdatter.

Anna blev d. 3. sept. 1598 gift med Johannes (Hans) Mauritius, der var født i Egerneførde d. 4. sept. 1560 og døde i Tønder, d. 16. febr. 1634.

Joh. Mauritius var student i Rostock i 1583, konrektor i Bordes-

holm 1587, konrektor i Kiel og hofpræst hos Carl IX af Sverige 1591. Han var præst i Tønder fra 1594 til 1634, provst fra 1595. Han var søn af Bernhard Mauritius, der var født 1532 og døde som præst i Egernfærde d. 6. dec. 1574.

Joh. Mauritius var første gang gift d. 9. febr. 1595 med Elisabeth, der var født ca. 1557 og døde d. 22. juli 1596. Hun var datter af Georg (Jürgen) Petrus, død 2. aug. 1585, præst i Tønder 1554-85, samt enke efter Andreas Thomsen, død 1593, der ligeledes var præst i Tønder.⁽⁶⁹⁾

Børn:

a. (frmtl.) Elisabeth Mauritius, der nævnes som fadder i Højst i 1615.

b. Bernhard Mauritius, født ca. 1609 i Tønder, død sst. d. 6. aug. 1652..

Gift med Catharina, født ca. 1609, død i Tønder d. 16. juli 1652, datter af borgmester i Tønder Johannes Thomsen og Christina Hansen.⁽⁶⁹⁾

Bernhard Mauritius var student i Rostock 1622. Kapellan i Tønder 1634 og sognepræst sst. fra 1634 til 1652. Provst 1637.

Børn:

aa. Johannes Mauritius. Student i Rostock 1661, i Kiel 1666, magister sst. 1666, sognepræst i Hostrup 1666-96.

Gift med Ingeborg Claudia, datter af sognepræst i Hostrup Paul Claudius (IV - 78), død 1665.⁽⁶⁹⁾

(I øvrigt se afsnittet "Præsteslægten fra Emmerlev", s. 260).

bb. Anna Mauritius, født d. 2. okt. 1636 i Tønder, død sst. 1676, begravet d. 11. jan.

Gift d. 28. aug. 1653 med Stephan Kenckel, født i Flensborg d. 13. marts 1624, død i Tønder d. 7. april 1691.

Han var søn af købmand i Flensborg Stephan Kenckel og Catharina Klöcker.

Student i Rostock 1642, i Helmstedt 1643, 1645 og 1652, i Königsberg 1645, i København 1645 og 1648, i Sorø 1649, i Strassburg 1649 (magister).

Dr. theol ved Kiels universitets indvielse 1666. Sogne-

præst og provst i Tønder fra 1652 til 1691.

Stephan Kenckel var 2. gang gift 1677 med Elisabeth, født d. 18. sept. 1633, død d. 17. febr. 1711, datter af præst i Alslev Oluf I. Riber og Abild Johansdatter Harder, samt enke efter Wolfgang Ouw, død 1676.

- b. Margretha Mauritius, født d. 12. maj 1613 i Tønder, død sst. d. 21. jan. 1649.

Gift d. 5. nov. 1643 med Andreas Ambders (Andersen), født i Tønder d. 27. sept. 1613, død i Burkal d. 23. nov. 1687, søn af rådmand Andreas Thomsen d.y. og Magdalena de Behr. Han blev 2. gang gift d. 6. okt. 1650 med Elsabe Carstensdatter, født d. 11. dec. 1633 i Tønder, død i Burkal d. 10. jan. 1675, datter af købmand og kægler i Tønder Karsten Jensen og Gude Frøddesdatter Schmidt.

Andreas Ambders gik (ifølge egne oplysninger) i skole i Tønder til 1624 ved påsketid, da han blev sendt til M. Johannes Kirchmanns institut i Lybæk. 1631 kom han til Johannes Hammerich i Rendsborg, 1633 kom han til Rostock til Stephan Klotz og 1635 vendte han hjem til Tønder. Senere rejste han til Holland, samme år til Königsberg, hvor han var til 1637, derfra til Helmstedt til Georg Calixtus, ved hvis bord, han spiste og boede i dr. Statius Fabricius' stue. 1640 tog han hjem og ved påsketid 1642 blev han rektor ved skolen i Tønder.⁽⁷⁰⁾

(I øvrigt se "Familien Ambders" i "Forskellige familier i Tønder, Sønderborg og Flensborg.")

- c. Caspar Mauritius, født d. 2. marts 1615 i Tønder. Han gik i skole i Tønder og Lybæk og var 1631 student i Rostock. Nov. 1631 kom han til universitetet i Königsberg (non. iur.), 1636 magister sst., 1642 rektor i Rostock, 1643 i Helmstedt (magister). Han var 1639-42 konrektor i Bordesholm, 1644 professor i logik i Rostock, 1650 dr. theol. og professor sst., 1650 archidiakon ved st. Marie, 1653 pastor sst., 1662 pastor i Hamborg ved st. Jacobi. Død d. 14. april 1675.

Gift med Cathrine, død d. 17. april 1675. Begge ægtefæller begravet samme dag i Hamborg.

- d. Nicolaus Mauritius, født i Tønder i 1620, gik i skole i Lybæk 1636-1638. Student i Rostock april 1639, i København 1642 (ikke

immatrikuleret). Ven med rigshovmester Corfitz Ulfeld. Død i Paris. (3)

- e. Anna Mauritius, født i Tønder, frmtl. død sst.
 Gift med borger og købmand, senere borgmester i Tønder Hans Werkmeister, født i Tønder i 1561, død sst. d. 9. aug. 1637, søn af rådmand Niels Werkmeister og Marine Carstensdatter.

2. M a r e n (M a r i n e) J a s p e r s d a t t e r.
 Maren Jespersdatter er død før 1610. Hun var gift med Bernd Ubbing, der var beslægtet med Ubbing-familien i Flensborg, idet de førte samme våben. (I øvrigt se "Slægten Ubbing" i "Forskellige Familier i Tønder, Sønderborg og Flensborg", s. 173).
 Bernd Ubbing var købmand i Tønder. Ifølge Ludwig Andresen nævnes han 1625 som "Kramer, Seiden- und Wandhändler, auch Wein und Malvisir zu Kauf gehabt, mit Elle, Mass und Wage aus- und eingewogen." Hans kone hjalp ham i butikken.
 Han havde også skibe på søen. (114)
 D. 13. aug. 1627 blev han rådmand.
 Bernd Ubbing blev 2. gang gift med Margarethe Wydow, født ca. 1602 i Tønder, død sst. d. 31. marts 1671. Hun var datter af købmand i Tønder Lubbert Wydow og Catharina, en datter af Thomas Andersen. (I øvrigt se afsnittet "Mom Andersen i Tønder og hans slægt").

Søn:

- a. Johann Ubbing, frmtl. født i Bernd Ubbings 2. ægteskab. Han var som faderen købmand i Tønder, hvor han tog borgerskab d. 8. dec. 1656. Han døde i året 1700 og blev d. 25. okt. bisat i Tønder kirke.
 Johann Ubbing har i Tønder ladet døbe 5 sønner og 2 tvillingedøtre, hvor af den ene er kaldt Marin.
3. K a r e n (C a t h r i n e) J e s p e r s d a t t e r.
 Karen Jespersdatter døde d. 10. febr. 1634 i Aabenraa.
 Hun blev 1606 gift med Peter Moritzen. Han var født i Tønder ca. 1579 og døde i Aabenraa d. 14. febr. 1655.
 Han blev 1605 kancelliskriver på Gottorp og samme år amtsskriver i Aabenraa. D. 22. sept. 1616 blev bestallingen fornyet. Han fra-trådte d. 24. juni 1636.
 Gift febr. 1636 2. gang med N.N.

Han var gift med Ingeborg Detlefsdatter (Carstensen) på Foggebøl, datter af Detlef Carstensen og Katrine Ambders. Ingeborg var 2. gang gift 1674 med borgmester von Matten i Tønder.

- c. Hans Outzen, født 1616, død 1681. Ridefoged i Hvidding og Nr. Rangstrup herreder, ejer af Brønsgård og Rost Fogedgård. Gift med Dorothea Jesdatter, født 1625, død 1699.

Børn:

- aa. Detlef Outzen, født ca. 1650, død 1721, ridefoged i Hvidding og Nr. Rangstrup herreder, ejer af Rost Fogedgård. Gift 1684 med Herlich Christiansdatter fra Ladelund, født født 1655 i Ladelund, død 1728 i Rost, datter af sognepræst i Ladelund Christian Højer (1613-1696) og Ingeborg Carlsen.
- bb. Josias Outzen, forpagter af Gelstoft ved Gram.
- cc. Jesper Outzen, født 1655, død 1683, tolder på List.
- dd. Christian Outzen, født 1657, død 1708, tolder og vice-herredsfoged i Brøns.
- ee. Hans Outzen, født 1659, død 1727, tolder på List og kirkeværge i Brøns.
- ff. Mette Hansdatter Outzen, født 1650 død 1681. Gift 1680 med Matthias Lange, født 1648 i Flensborg, død 17-26 i Havervad. 1674 herredsfoged i Hvidding herred, ejer af Havervadgård. Han var 2. gang gift d. 4. nov. 1684 med Elsabe Andreasdatter Ambders, født d. 15. jan. 1662 i Burkal, datter af sognepræst i Burkal Andreas Ambders og Elsabe Carstensdatter. (I øvrigt se "Familien Ambders")
- gg. Marie Hansdatter (Outzen). Gift d. 31. okt. 1669 med Niels Lauridsen Fog, født 1641 i Feldballe, død 1699. Sognepræst i Starup-Nebel
- hh. Else Hansdatter (Outzen). Gift (trolovet) 1700 med Oeder Mortensen Stauning, født d. 28. febr. 1666 i Stauning, død d. 9. juni 1725 i Mjolden. Sognepræst i Mjolden fra 1699 til 1725.

Om hans dødsårsag oplyser kbb. "Da han d. 9. maj 165 $\frac{1}{2}$ ville trække sit ur op, faldt han ned fra stolen. Efter dette var han seneliggende i 40 uger og døde rolig og salig ved klar bevidsthed i kristelig andagt!"

I skrivelse af 20. sept. 1627 til kammersekretær Jacob Preusser klager Peter Moritzen over borgmesterens chikanerier. Peter Moritzen boet nogle nætter om bord på et skib, hvor han havde sit indbo, nogle ryttere havde slået vinduerne i hans hus ind (det var under Wallensteinkrigen). Borgmesteren har skudt en af rytterne, hvilket har medført, at to mænd er blevet skudt af rytterne udenfor byen. Han har bedt byskriveren, om at repræsentere sig i hans hus. Han beder til sidst om at måtte bo på slottet, for at være i sikkerhed med kone, børn og indbo. ⁽¹⁰⁸⁾

Børn:

- a. Jasper, født d. 10. jan. 1608 i Aabenraa.
- b. Mauricius, født d. 12. marts 1609 i Aabenraa.

4. M e t t e J e s p e r s d a t t e r .

Mette blev født i Tønder i 1588 og døde i Havervad, Brøns sogn i 1658, 70 år gammel.

Hun blev 1606 gift med Hans Andersen, der var født på Havervadgård i 1580 og døde sst. 1651, 71 år gammel. Han var søn herredsfoged Anders Nielsen (1543-1595). Han var ejer af Havervadgård. 1607 blev han ridefoged i Hvidding og Nr. Rangstrup herreder, fra 1629 var han herredsfoged i Hvidding herred.

Børn: (3)

- a. Jesper Hansen, født 1608, død 1677, herredsfoged i Frøs og Kalvs-lund herred. Borgmester i Ribe.
 Gift 1. gang 1636 med Maren Nielsdatter, født ca. 1588, død 1659, enke efter Jens Thomsen, omslagsforvalter i Kiel.
 Gift 2. gang 1661 med Karen de Hemmer, født 1627, død 169 $\frac{1}{2}$, datter af borgmester i Ålborg Christoffer de Hemmer.
- b. Nis Hansen, født på Havervadgård. Ejer af Havervadgård. Ridefoged på Langeland og kammertjener hos Rantzau. Chr. IV havde givet han ventebrev på herredsfogedembedet efter faderen, dette konfirmeredes ved tronskiftet. Han var herredsfoged til sin død 1659.

- d. Barbara Hansdatter, gift med Søren Pedersen Hegelund, født d. 12. nov. 1690 i Ribe, død d. 24. aug. 1678 i Skærbæk, søn af biskop Peder Jensen Hegelund og Anna Klyn. Søren Pedersen Hegelund var sognepræst i Skærbæk fra 1629 til 1678.

Børn:

- aa. Anna Hegelund. Gift med Henning Arendt Fischer, født i Tønder ca. 1636, død i Skærbæk d. 29. dec. 1690. Student i Rostock 1653, i Leipzig 1654, i Jena 1657 og i København i 1660. Personel kapellan i Skærbæk 1662, kapellan sst. 1670, sognepræst sst. 1678-90.
Søn af diggreve og husfoged i Tønder Arendt Henning Fischer og Maria (Marina) Nissen.
- bb. Barbara Hegelund, død 1711 i Vodder, begravet d. 20. nov. Gift 1. gang 1660 med Jens Hermansen, født i Ribe, død i Vodder i 1666. Student fra Ribe, immatrikuleret i København 1643. Kapellan i Vodder 1647. Sognepræst sst. 1648 til 1666. Gift 2. gang 1667 med Peder Jørgensen Janderup, født i Janderup, død i Vodder 1676. Student fra Ribe, immatrikuleret København 1660. Sognepræst i Vodder fra 1666 til 1676.
- e. Anna Hansdatter, født ca. 1622, død i Rejsby d. 13. marts 1692. Gift 1655 med Peder Sørensen Wedel, født i Ribe d. 15. juli 1630, død i Rejsby d. 14. maj 1691. Søn af præst ved Ribe domkirke Søren Andersen Wedel og Susanne Pedersdatter. Student fra Ribe, immatrikuleret København 1648. Opholdt sig ca. 1650-55 hos sin farbror provst Johannes Wedel i Skåne. Præst i Rejsby.

Børn:

- aa. Nissenius Pedersen Wedel, født i Rejsby 1660, død i Døstrup d. 7. dec. 1737. Student fra Ribe, student i København 1681. Hører i Ribe. Sognepræst i Døstrup 1685-1737. Provst 1722.
Gift med Catharina, død d. 12. dec. 1737, datter af Jens Michelsen.
- bb. Søren Pedersen Wedel, født i Rejsby i 1662, død sst. d. 27. febr. 1749. Student fra Ribe, immatr. København 1680, kapellan i Rejsby 1649, sognepræst sst. 1691 - 1749.
Gift 1686 med Mette Dorothea, født 1663, død d. 3. febr. 1747, datter af forvalter på Trøjborg Nicolai Clausen jun.

f. Karen Hansdatter, gift med Thomas Hinrichsen Weile (Wedel), født i Vejle 1616, død i Hvidding d. 8. april 1686. Student fra Køge, immatrik. København 1639. Sognepræst i Hvidding 1647 - 1686.

Børn:

aa. Hans Thomsen Weile, født i Hvidding d. 13. jan. (13. juli) 1651, død sst. d. 7. dec. 1706.
Student fra Ribe, immatrik. København 1669, kapellan i Hvidding 1680, sognepræst der 1686 - 1706.

Gift med Anna Christine, født 1660, død 1732, begravet d. 27. marts, datter af Conrad Thorsen, præst i Hellevad-Egvad.

bb. Anders Thomsen Hvidding, student fra Ribe, immatrikul. København 1673, kapellan i Fole 1680 - 1692.
Gift med N.N., datter af Hans Veibøl, præst i Fole 1655 - 1692, og Margrethe.

cc. Jesper Thomsen Hvidding, død 1684, sognepræst i Deibjerg-Hanning.

g. Maren Hansdatter, født ca. 1612, død 1684. Gift med Niels Troelsen, Astrupgård. Maren døde d. 20. maj 1681, 69 år gammel. Niels Troelsen var søn af Troels Nielsen og Cathrine Frøddesdatter. (I øvrigt se afsnittene "Slægten på Astrupgård" i "Forskellige familier i Tønder, Sønderborg og Flensborg", s. 236) og "Frøddesen-slægten fra Toftum").

h. N.N. Hansdatter, gift med Hans Rasmussen, født (Hjordkær) ca. 1599, død Visby d. 11. maj 1655. Sognepræst i Visby 1630-1655.

4. H a n n a J e s p e r s d a t t e r .

Hanna Jespersdatter var gift med Johan Kock, der var født i 1587 og døde i Tønder 1645, hvor han blev borger i 1614. Han døde d. 20. aug. 1645. Han var købmand i Tønder og blev rådmand der i 1618.

Johan Kock drev okshandel i stor stil, således fortoldede han 1622 i Højer 105 okser til udskibning derfra. (122)

Han kom i økonomiske vanskeligheder. 1646 havde hans enke en gæld på 5172 gylden til et firma i Amsterdam.

Børn:

- a. Jesper Kock, student i Königsberg 1638, diakon i Læk 1645 til 1662 (?).
- b. Frederik Johansen Kock, født i Tønder, død i Visby d. 1. marts 1696. Student i Rostock 1649, i København 1655, sognepræst i Visby 1655 - 1696. Provst 1677.
 Gift 1. gang med Sophia, en datter af biskop Peder J. Krage-lund.
 Gift 2. gang med Else, døbt d. 28. aug. 1661, datter af præst ved St. Knud i Odense Laurids C. Weile og Karen Jacobsdatter Sperling.
5. K i e r s t e n (C h r i s t i n e) J e s p e r s d a t. Kiersten Jespersdatter var gift med Johan Clausen, født ca 1591, død i Tønder d. 6. nov. 1655, 64 år gammel.
 D. 19. maj 1621 nævnes han som landskriver for Horsbøl og Bøking herreder, samt skriver for godset Solvig. 1625 som kornskriver i Tønder, 1632 som amtsskriver sst. D. 11. nov. 1635 blev han rådmand i Tønder.
 Han var meget velhavende, bl. a. ejede han i Brunsoddekog en "haw-barg" og havde jorder i forskellige herreder. Byen Ribe lånte i 1629 1500 daler af ham, da den kejserlige general grev Schlick havde pålagt byen denne brandskat.
 Hustruen Christina sendte et brev, dat. Tønder d. 8. sept. 1628 til regeringen på Gottorp, hvori hun protesterer mod indkvartering "in meines Ehwirthes Absenz."⁽⁸⁷⁾
 1637 beder hun om, at hendes mands tilsvær af hans regnskaber på 1800 rdl. må blive eftergivet helt eller delvis. Joh. Clausen får henstand til næste omslag d. 1. dec. 1637.
 D. 31. aug. 1638 får amtmand Wulf ved rescript fra hertugen ordre til at inddrage de 180 demat land, som Joh. Clausen ejer i Brunsoddekog.
 Ikke blot udredte han i sin embedstid forskudsvis skatter og afgifter for amtets undersåtter, men ved sin fratræden betalte han alle restancer. Hans enke på Solvig beder om, at disse udlæg må kunne tilbagefordres hos undersåtterne lige som skatter, dateret d. 9. okt. 1656. Hertugen imødekommer hendes ansøgning og udsteder et rescript herom til amtmanden d. 9. okt. 1656.⁽⁸⁸⁾

D. 30. april 1661 overdrog Johan Clausens arvinger hans hus på torvet i Tønder, efter at det var blevet lovbudt 3 gange, til apoteker Johan Schwerman Block. Overdragelsen skete ved Johannes Seidemann for sin hustru Anna, ved Hr. Hans Clausen, pensionarius på Solvig, for sig selv og ved Erasmus Nissen "wegen seiner lieben Haussfrauen Florentine".⁽⁸⁹⁾

Børn:

a. Nicolaus Clausen,

født ca. 1618 i Tønder. Student i Königsberg 1636 ("minoris, non iur."), død d. 2. okt. 1644. Nævnt 1640 i "Lessus" af de hostenske studenter i Rostock.

Andreas Ambders skrev et mindedigt ved Nicolaus Clausens død. Han kalder ham her "meiner sel. Frauen Oheimb".

b. Hans Clausen, 1661 fyrstl. pensionarius (forpagter) på Solvig. Hos ham synes moderen at have opholdt sig som enke.

c. Anna, gift 1635 med Johan Seidemann, født ca. 1695, død i Tønder d. 13. okt. 1669, 74 år gammel.

Han var amtsskriver i Tønder fra 1635 (efterfulgte svigerfaderen Johan Clausen) til 1647, da han fratrådte p.gr. a. alder. Sammen med kornskriver Georg Eckleff fritages han d. 8. juni 1638 for alle borgerlige skatter og afgifter. D. 3. aug. 1639 sluttede han en kontrakt med hensyn til afgifter på hus og stavn.

Efter hans død ville byen ikke indrømme enken de samme fordele, hvorfor hun klager til hertugen. "Hvis hun skulle svare de store afgifter, ville det vær ude med hende."⁽⁸⁸⁾

d. Florentine, død 1656 på gården Rebøl i Jørnl sogn, Uggel herred, begravet i Jørnl d. 6. maj.

Gift med Asmus Nissen, født på Oldemorstoft. Han gik i skole i Flensborg og studerede 1625 i Rostock. Han var søn af herredsfoged Nis Asmussen, Oldemorstoft, og Cathrine Ketelsen.

Efter faderens død overtog han frigården Rebøl i Jørnl sogn, d. 6. dec. 1634 confirmeredes en "benådning" på gården, og der betales 500 rdl. derfor.

Søn:

a. Hans Asmussen eller Nissen. Han overtog gården efter faderen. Gift med Cathrine. (I øvrigt se afsnittet "Oldemorstoft-slægten", s. 198).

VI 1. HANS NISSEN (II) (IV - 76) (Fortsat fra s. 106).

Hans Nissen var født på Hajstrupgård omkr. 1590/95. Han overtog gården efter faderen, og i 1616 overtog han også faderens hverv som herredsfoged. Ligesom faderen havde han også tolden i Slogs herred

1629 fik han forpagtningen af Bov kro og betalte 14 rdl. herfor, Nis Asmussen, Oldemorstoft, havde tidligere haft den. ⁽¹⁰⁹⁾

1638 nævnes han i Tønder amtsregnskab som forpagter af Grøngård, hvorfor han betaler 330 daler. Han synes at have forestået vedligeholdelsen af gården, idet han 1631 havde udredet for 10 mark til 5 nye vinduer og andre "buwkosten" til 24 mark. 1626 købte han 97 tønder kalk for 30 daler og 45 skilling til gården. ⁽⁶¹⁾

1642 arbejdede to tagtækkere i 9 dage for 5 rdl. og 12 sk., 2 snedkere i 12 dage for 7 rdl. og 2 murere i 9 dage for 5 rdl. 12 sk. Niels Gläser fik for glas, bly og arbejde 2 rdl. 6 sk. Summa 25 rdl. 30 sk.

1638 skriver Hans Nissen til hertugen på Gottorp og tilbyder at købe den øde ladegård Store Tønde under Solvig. Gården er afbrændt. Han ønsker også det nærliggende kådnersted (hvor der var kro). Hans Nissen anfører, at han har en del jord omkring gården. Hertugen lader gården taksere af tre af amtmanden udpegede mænd, der taksere den til en værdi af 1200 rigsdaler. Handelen er dateret Gottorp d. 2. maj 1639. (Bilag nr. 10).

Hans Nissen drev oksehandel i stor stil. Allerede i 1617 havde han sammen med Detleff Clementsen i Farensted okser på foder på Åbenrå ladegård om vinteren til 315 rdl. og 37 sk. i foderpenge (den største post). ⁽⁶²⁾

Som tab under krigen 1626-29 opgiver han 25 daler, som han har måttet betale i "løsepenge" for 64 okser, der skulle drives på græs i Gudskogen, men var blevet "arresteret" ved Klægsbøl.

En burgundisk adelsmand havde ligget på Hajstrupgård med 10 ryttere, han havde fået 30 rdl.

En kvartermester på gennemrejse til Medelby med ryttere fik 8 rdl. En "furirer", der skulle tage sig af gennemrejse gennem herredet, havde fået 15 rdl.

Da herredet ikke havde betalt det, der var udskrevet i contribution, forlagde en oberstløjtnant i Tønder et antal knægte på Hajstrupgård. Den skade, der skete derved, anslås til 200 rdl.

Desuden havde 40 soldater drevet kvæget, stort og småt, fra hele landsbyen til Tønder og havde "arresteret" det der. Endvidere havde Hans Nissen "foræret" oberstløjtnanten en "pipe" vin til 40 daler. (63)

Hans Nissen døde på Store Tønde d. 11. nov. 1645.

Han var gift med METTA NISDATTER (ASMUSSEN) (IV - 77). Hun var født ca. 1602 på Oldemorstoft og døde på Store Tønde d. 3. juli 1667. Hun var datter af herredsfoged Nis Asmussen (IV - 154) og Cathrine Ketelsen (IV - 155).

O.H.Møller har givet følgende omtale af Hans Nissen og Metta på et bilag til sin Hajstruptavle: (1b) "Hans Nissen der Grosse, weil er unter den Hans Nissen in dieser Familie es am höchsten gebracht und seinen Kindern viele Güter überlassen. Seine Frau soll eine Heldin gewesen seyn. Ihr beider portrait ist noch auf Tønde zu sehen."

Metta var aktiv i sin enkestand. Hun har sikkert kæmpet bravt for familiens interesser, men som det synes, ikke altid med lige fine midler. Således kom hun i besiddelse af den bedste gård i Hjolderup i Bjolderup sogn, ved at præsentere den derværende fæster Tøge Jepsen for en gældsfordring, som han ikke kunne betale. Amtmanden i Aabenraa søgte ved en skrivelse af 8. aug. 1662 til præsidenten for det gottorpske kancelli at hindre, at Tøge Jepsen blev sat fra gården, da han anså denne for at være en dygtig landmand. Mette fik sin vilje, og sønnen Erasmus og datteren An Dorothea overtog gården. (61)

Mette beholdt også Store Tønde efter mandens død. I Tønder amtsregnskab for 1661-1662 opføres hun med følgende afgifter: (64)

Pflicht	2 rdl. 3 sk.
1 gans	8 sk. 11 p.
Dienstgeld	3 rdl.

I Solvigs regnskab for 1668 er hun ligeledes opført for Store Tønde. 1648 har hun Grøngård i forpagtning. 1654 har sognefoged i Karlum, Andres Ebsen, den.

Hun driver også kro i Bylderup, den overtages 1666 af sønnen Hans Nissen. (65)

Mette synes også at have overtaget gården i Lysholm efter svogeren Erich Nissen. I amtsstuearkivet opføres hun 1647 med følgende afgifter af denne gård:

Grøngårdspenge	3 rdl.
1 svin	1 rdl.
Pligt	16 sk. 3 p.
1 høne	1 sk. 6 p.
I alt	4 rdl. 17 sk. 9 p.

Desuden skal hun sammen med Jes og Christian Andersen levere en halv tønde honning eller 6 rdl. 24 sk.

Gården overtages senere af sønnen Detlef Nissen, der nævnes der i 1667, idet der hos ham opholder sig en karl Jürgen Jürgensen, der uden tilladelse har forladt Aabenraa amt. Ligeledes opholder en Jes Petersen sig ulovlig hos Mette Hanses på Store Tønde.⁽¹⁰⁷⁾ Disse karle savnes i høj grad til at besætte øde gårde.

Andreas Ambders, sognepræst i Burkal, holdt ligprædiken over Mette ved hendes død på Store Tønde d. 3. juli 1667. Som fortjenester hos hende priser han hus- og børnetugt. Hun forestod husholdningen på en sådan måde, at hun ikke alene opretholdt, hvad hun havde overtaget efter manden, men formerede det ved Guds velsignelse og ufortrøden flid. Hun havde opdraget børnene i gudsfrygt og været dem i faders sted.⁽⁶⁶⁾ (Bilag nr. 4).

Børn:

1. N i s s e n u s N i s s e n. (IV - 38)

Nissenus Nissen blev født på Hajstrupgård d. 28. jan. 1624 og døde i Bøgvad, Højst sogn i 1705, 81 år gammel.

I øvrigt se VII 1, s. 134.

2. H a n s N i s s e n.

Hans Nissen blev født på Hajstrupgård d. 23. maj 1628 og døde i Slesvig d. 22. okt. 1681.

I øvrigt se VII 2, s. 139.

3. C l e m e n t N i s s e n.

Clement Nissen blev født ca. 1636 på Hajstrupgård og døde i Sottrup, Bylderup sogn, i 1699, begravet d. 5. okt.

I øvrigt se VII 3, s. 139 D.

4. A n d r e a s N i s s e n.

Andreas Nissen er født på Hajstrupgård og død på Store Tønde før 1681.

Han overtog Store Tønde efter moderen Mette i 1666, og samme år fæstede han efter sin salige moder Mette Hanses en kro i Jejsing for 4 rdl. Det drejer sig frmtl. om kroen Lille Tønde⁽⁷⁴⁾

Andreas Nissen var 2 gange gift:

Gift 1. gang med Anna Lassæus, datter af købmand og rådmand i Tønder Hans Lassæus og Marina Hansdatter Thomsen.

Gift 2. gang Hanna Claudia, datter af sognepræst i Hostrup Paul Claudius (IV - 78) og Herleg Laurensdatter (Becker) (IV - 79) (Se afsnittene: "Præsteslægten fra Emmerlev", s. 260 og "Flensborg-Rudbøl-Tønder-slægten", s. 292).

Hanna Claudia døde i 1696. Andreas Nissen er død før 1681, idet Hanna Nissen dette år fæstede kåd og kro efter sin salige mand Andreas Nissen, der havde haft kroen i fæste siden 1666.

Børn:

a. Hans Lassæus Nissen, født ca. 1677, død d. 12. sept. 1713, 36 år gammel. Han skænkede en lysekroner og et altertæppe til Hostrup kirke og 100 mrk til fattige skolebørn i sognet. Han døde ugift. Han overtog Store Tønde efter faderen.

b. Andreas Nissen, død 1733. Han overtog Store Tønde efter broderen.

Andreas Nissen er i amtsregnskabet for 1717 omtalt som ungkarl (han blev gift samme år). Han betalte i formueskat 4 rdl., for 2 karle betaltes 2 rdl. og for en tjenestepige 1 rdl. (77)
Gift d. 10. aug. 1717 med Elsabe Margrethe Ambders, født i Burkal d. 3. april 1699, datter af sognepræst i Burkal Christian Ambders og Birgitte Hojer.

Hun var gift 2. gang 1735 med Andreas Hojer, født d. 18. maj 1690, død d. 28. aug. 1739 i Slesvig, søn af sognepræst i Karlum Johan(nes) Hojer og Catharina Gude. Andreas Hojer var jurist, læge, professor ved Københavns universitet og forpagter af godset Satrupholm. Denne forpagtning overtog enken efter hans død.

c. Christina Nissen.

De tre søskende førte 1703-06 en arvestrid med stud. theol. Bernhard Lassæus, broder til Anna Lassæus. (76)

5. D e t l e f N i s s e n .

Detlef Nissen besøgte latinskolen i Haderslev og var student i Rostock i vintersemestret 1623/24 (propter aetatem non iuravit). Han fæstede 1662, den 9. sept., de tre sjette parter af den oprindelig meget store gård i Lysholm efter Peter Nissen (og før ham Peter Jepsen) for 60 rdl. Det drejede sig om 1 127/128 plov.

I 1666 overtog han tillige den gård i Lysholm (Lydersholm), som farbroderen Erich Nissen (og efter ham moderen Mette) havde haft, for en indfæstning på 35 rdl. med alle de friheder som Erich Nissen havde haft. ⁽⁸⁰⁾

D. 4. sept. 1657 udstedte Frederik III en tilladelse til de "Ehrsame, Liebe getreue" Hans og Detlef Nissen til at føre et parti fede okser fra de gottorpske amter Tønder og Husum til Lybæk eller Hamborg og der sælge dem. ⁽⁸¹⁾

D. 22. okt. 1672 om middagen brændte gården med hus og stalde, i alt 40 fag. Ilden brød ud i stalden for ungvæg. Der indrømmedes Detlef Nissen skattefrihed i et år og senere i endnu 4 år. Han oplyste, at han havde overtaget denne gård som øde gård efter krigstiden.

Det lykkedes kun hans kone at redde nogle få møbler. ⁽⁸¹⁾

1683 købte Detlef Nissen en begravelse i Burkal kirke. Den var beliggende i kirkens vesterende i midtergangen ud for hans to kirkestole. Den kostede 50 rdl, der blev stående med pant i begravelsen og forrentedes med 9 mrk. og 6 skilling årlig. ⁽¹⁰¹⁾

Detlef Nissens kirkestol var forsynet med Hajstrupslægtens våben. 1689 idømtes "de Lysholmer" en bøde på 4 rdl., fordi de havde klaget over Detlef Nissen over mere end de kunne bevise. ⁽¹²⁸⁾

I Slogs herreds skyldprotokol er under 9. jan. 1698 protokolleret, at Detlef Nissen er skyldig til jomfru Anna Catharina Nissen 381 rdl. 22 sk. og 10 p. mod 5 proc. i rente. Under 24. april 1705 at Detlef Nissen er til Nicolai Nissen i Hjølderup skyldig 700 mrk, hvorfor der d. 30. jan. 1692 er oprettet en overenskomst.

Detlef Nissen er frmtl. død mellem 1703 og 5. febr. 1705.

Anno 1705 d. 5. febr. har Christine, salig Detlef Nissens enke i Lysholm ladet protokollere, at hun til Nis Petersen i Tinglev er skyldig 140 mark mod en rente på 5 proc.

1708 fæstede Nicolay Nissen, Detlef Nissens søstersøn, begge Detlef Nissens gårde og betaler 35 + 60 rdl. i indfæstning. ⁽⁸⁴⁾

1709 er Matthias Iversen, gift med broderdatter til Detlef Nissen, ejer af den samlede gård. Nicolay Nissen omtales 1712 som "salig". 1706 fik Christine Detlefs i Lydersholm en bøde på 1 rdl., fordi hun ikke ville efterkomme en stævning fra Christen Petersen til tinget. ⁽⁸⁶⁾

Detlef Nissens enke, Kiesten (Christine) døde i Lysholm i 1721 og begravedes d. 16. jan. Hun har frmtl. været aftægtskone hos Matthi-

as Iversen. Ifølge O.H.Møller^(1 b) havde ægteparret flere børn, men de døde alle som små.

6. J a c o b N i s s e n.

Jacob Nissen gik i skole i Flensborg og var student i Jena 1663 og i Kiel i 1665.

Han opholdt sig på Store Tønde, indtil broderen Andreas blev gift, senere på Hajstrupgård. Han nævnes sidste gang som konfident i Bylderup kbg. d. 3. søndag i advent 1676.

7. R a s m u s (E r a s m u s) N i s s e n.

Han var student i Rostock sept. 1653 (-1662).⁽⁷⁹⁾ ved moderens hjælp overtog han som ovenfor nævnt en gård i Hjolderup i Bjolderup sogn. Søsteren An Dorthea opholdt sig hos ham. De var communicanter i Bylderup, hvor de nævnes som sådanne palmesøndag 1680 for sidste gang. Skrev digte på latin og tysk. (Bilag 5, s. 151). Arving efter Rasmus Nissen var nevøen Nicolai Nissen, en søn af Cathrine Nissen og Niels Lorentzen (Oldemorstoft), Klinstrup på Fyn. (v.1)

8. C a t h r i n e N i s s e n.

Cathrine blev d. 10. juni 1649 gift med Niels Lauridsen (Lorentzen) Oldemorstoft, frmtl. søn af Lorentz Hinricksen på Oldemorstoft øste del. (Se: "Oldemorstoft-slægten", bd. 7, s. 208 A).

? ? Niels Lauridsen Oldemorstoft var første gang gift med Elsa-be, en datter af herredsfoged Nis Asmussen og Cathrine Ketelsen, Oldemorstoft (se afsnittet "Oldemorstoft-slægten").⁽¹⁷⁸⁾ 1638 fik han bevilling til at indbyde flere folk til sit bryllup, end forordningen tillod, ligesom han måtte skænke vin til måltidet.⁽⁹⁰⁾

D. 13. april 1636 udgik der misive til lensmanden Henning Walkendorff i Odense om en anmeldelse mod Niels Lauridsen Oldemorstoft, som i nogen tid havde været skriver på Kvistrup på Tåsinge.⁽⁹⁴⁾ 1643 nævnes Niels Lorentzen på Oldemorstoft.⁽⁹¹⁾

1645 omtales han som ridefoged og slotsskriver på Langeland.⁽⁹²⁾

Han er senere skriver på Tåsinge hos lensmanden på Odensegård Henning Walkendorff, hvis gård Tiselholt han forpagtede, de blev 1649 uenige om fortolkningen af kontrakten.

1649 omtales han som foged på Nielstrup.

Han nævnes som borger i Svendborg i 1652, som rådmand i 1656 og endelig som borgmester i 1659.

1660 opføres han i taksationen over skadelidte huse (vel som følge af krigen) med en gård og to huse, der alle var lejede ud. Selv boede han på Nielstrup, hvis bygninger sammen med andre herligheder han overtog som ufyldestgjort pant ved ejeren Ejler Høgs død 1659. Senere overtog han finansieringen ved istandsættelsen af kirkerne, mod at få overladt bestyrelsen af deres indtægter. Visse misligheder gav anledning til, at hans administration underkastedes en kommissionsundersøgelse, der endnu ikke var afsluttet ved hans død. (93)

Svendborg havde i hans tid to borgmestre, den anden var Peder Lauridsen, der fortsatte som borgmester efter Niels Lauridsen Oldemorstofts død mellem 1665 og 1669. Det menes, at det ^{var} Niels Lauridsen Oldemorstofts medborgmester, der først og fremmest tog sig af byens sager. (93)

Niels Lorentzen Oldemorstoft nævnes i retsprotokollen for Tønder d. 19. marts 1653, da Hans Nissen fra Hajstrup meddeler, at svogeren ikke kan efterkomme stævning, da han var "forrejt" til Hamborg med okser. Der gives "saksisk" frist.

Sagen blev behandlet d. 26. nov. 1653. Jes Frantzen klagede over, at Niels Lorentzen "Tasing" fra Fyn ved Hestholm havde beskadiget hans vogn. (129)

Børn:

a. Nicolai Nissen. Han arvede den halvanden plov store gård i Hjolderup efter morbroren Erasmus Nissen, senere overtog han sammen med Matthias Iversen Detlef Nissens gård i Lysholm.

Han synes at være død uden livsarvinger. 1712 må hans arvinger på Fyn i decimationspenge ("Flüt- und Fahrgeld") betale 4 rdl. og 12 sk. af en sum på 44 rdl. (95)

b. Anna Cathrine Nielsdatter, Nielstrup. D. 9. aug. 1680 fik hun bevilling til ægteskab med Nis Lorenzen (Lensen), Oldemorstoft, de var beslægtede i 2. led. (96)

Nis Lorenzen var herredsfoged i Vis herred fra 1675 til 1682.

Han var 2. gang gift d. 13. juni 1681 i Bov med Anna Henrichsen, født d. 27. febr. 1664 i Bov, datter af tolder Lorenz Henrichsen og Anna Hansdatter. Anna døde 1731 i Varnæs, begravet d. 1. maj.

Anna var 2. gang gift med sognepræst i Varnæs Peter Fabricius. Han var født i Varnæs d. 27. marts 1662, død sst. d. 23. aug. 1700. Han var søn af sognepræst i Varnæs Johannes Fabricius og Elisabeth Mayland.

Gift 3. gang med Barthold Christian Ægidius, født i Bylderup i 1673, døbt d. 23. nov., søn af sognepræst i Bylderup Ægidius Laurentsen og Mette Enevoldsdatter Lauridsen.

10.   A n n a   N i s s e n.

Anna Nissen døde ung, d. 8 juni 1653. Andreas Ambders skrev i den anledning et mindedigt "an dero hochbetrübte Frau Mutter, Frauen Hanses, Tugendsame und Ehrenreiche Fr. Schwiegerin."

Det må betegnes som uklart, hvorvidt B i e r t e N i s s e n hørte til herredsfogedfamilien. Hun nævnes en tid lang blandt communicanterne fra Hajstrupgård.

Hun blev Dom. Quasimodogen. 1671 i Bylderup viet til Hans Andersen af Kastvrå. Han var søn af lensfogeden på Kastvrå Anders Michelsen og Gunder.

Parret var senere bosat i Duborg, Bylderup sogn, hvor Hans Andersen kaldes Hans Kastvrå.

I ægteskabet fødtes datteren Ing, der blev døbt 16. søndag efter trinitatis 1671. Faddere var: Metta, H. Ægidii, Laurtz Hansen i Frestrups datter Ing, Johan Andersen af Kastvrå.

Hans Andersen døde i Kastvrå i 1741 og blev begravet 2. søndag efter helligtrekonger, 93 år, 13 uger og 2 dage gammel. Han var altså født ca 1647.

Det bemærkes, at Birte Nissen ved Vielsen anføres med efternavnet Nissen, og ikke med det i den tid sædvanlig brugte patronymicon -datter.

VII 1.   N I S S E N U S N I S S E N (IV - 38). (Fortsat fra s. 129).

Nissenus Nissen var født på Hajstrupgård d. 28. jan. 1624. Han døde i Bøgvad i Højst sogn i 1705 og blev begravet onsdagen før septuagesima, 81 år mindre 18 dage gammel.

Gift i 1662 i Hostrup med jomfru ANNA CLAUDIA (IV - 39), datter af sognepræst i Hostrup Paul Claudius. Vielsen foretoges af provsten Stephan Kenckel. I øvrigt se afsnittet "Præsteslægten fra Emmerlev". (130)

Anna var født i Hostrup d. 18. sept. 1645 og døde i Bøgvad en onsdag i april 1705, 62 år gammel.

Nissenus Nissen var i 1658, ligesom Anna i 1662, fadder hos Andreas Ambders i Burkal. (Se afsnittet "Ambders-familien" i "Forskellige familier i Tønder, Sønderborg og Flensborg", s. 1.).

Nissenus Nissen blev immatriculeret ved universitetet i Rostock august 1642, og i Helmstedt d. 13. nov. 1643 (iuravit).

Ligesom broderen Rasmus skrev Nissenus digte på latin og tysk.

I en ligprædiken af præsten ved Mariekirken i Flensborg Joachim Sturm over den 1660 afdøde herredsfoged Hans Nissen, Oldemorstoft, kaldet Threnae Flensburgenses, er et par digte af brødrene optaget, for Nissenus Nissens vedkommende dels et på latin affattet "Trost-schrift der Nechsten Anverwandten und Ohmen", dels et tysk digt. (Bilag nr. 5). (I øvrigt se afsnittet "Oldemorstoft-slægten").

Begge brødre kalder sig her "Hær in H. et T.", dvs. arving til Højstrup og Tønde.

Nissenus Nissen overtog efter krigen 1657-60 en såkaldt frigård i Bøgvad i Højst sogn. Trium Regum 1516 havde hertug Frederik udstedt et "frihedsbrev på gården, der blev fri for al Hovtjeneste.⁽⁹⁷⁾ Nissenus Nissen fik en fyrstelig bekræftelse herpå d. 17. april 1671. (Bilag nr. 6). Han havde overtaget gården som ødegård efter krigen og genopbygget den med store omkostninger, idet han ofrede næsten alle sine rede penge herpå, skriver han til hertugen.

Den forrige ejer af gården var Matthis Jessen, formentlig søn af den Jes Petersen, der havde den i 1610 og nævnes i jordebogen fra 1613.⁽³⁷⁾

Den får her følgende beskrivelse: 1 hel gård, der kan sås 20 ørtug rug, 3½ ørtug byg, 3½ ørtug boghvede, og der bjærges 100 læs hø. Der græsses 54 bæster, 18 hopper, 16 svin og 50 får. Herfor gives i årlige afgifter 1 tønne honning eller 13 daler

1 svin eller	1 daler
Gæsteri eller jagtpenge	10 sk. 8 p.
2 høns	2 sk.

Der henvises til det gamle frihedsbrev, hvorefter der ikke ydes hoveritjeneste.

På den anden gård i Bøgvad bor Peter Bertelsen - "en ringe ejen-

domsgård".

I 1691 synes der at have været tale om at forhøje afgifterne. Nissenus Nissen sender et bønsskrift til hertugen (ovennævnte bilag nr. 6). Han kan ikke betale større afgifter. I de senere år, han har haft gården, har han været ude for megen modgang og "huskors". Der har været sygdom hos kvæget og misvækst af kornet, særlig i indeværende år. Af byg og boghvede har han næppe fået udsæden hjem igen. Under den kongelige besættelse af egnen har han lidt stort besvær.

Hertug Christian Albrechts svar lyder på, at Nissenus Nissen, så længe han lever, kan nøjes med at betale de nuværende afgifter på 21 rdl. Dateret Gottorp slot d. 5. nov. 1691.

Børn: (140)

1. M e t t e N i s s e n .

Mette var født d. 18. nov. 1663.

Gift 1. gang med gårdmand i Abild Hans Tychsen. Han var søn af Tyge (Tucho) Jepsen i Abild og Maren (Marine), en datter af sognepræst i Hostrup Regel Petersen og Merret (Margrethe) Frøddesdatter Schmidt. (Se afsnittet "Ebbe Smedes efterslægt", s. 341 - 342).

Tyge Jepsen og Maren havde ifølge O.H. Møller⁽¹¹⁸⁾ foruden sønnen Hans Tychsen, der overtog faderens gård, også børnene Jacob Tychsen, der ligeledes var bosat i Abild, Anna, gift med birkefoged i Varnæs, og en datter, hvis datter var gift med skipperen Johann Friis i Aabenraa.

Gift 2. gang med Peter Tychsen. Han boede senere på Tycho Jepsens gård i Abild.

2. H e r l i c h (H e r l e g) N i s s e n .

(IV - 19).

Herleg Nissen blev født i Bøgvad d. 20. juni 1666 og døde i Lysholm i 1723, begravet i Burkal d. d. 22. april

Gift i Højst d. 16. sept. 1696 med Matthias Iversen (IV - 18), der var født i Asset, Løgumkloster, i 1671 og døde i Lysholm i Burkal sogn 1748, begravet d. 4. febr.

Børn:

a. Iwer Matthiesen, født i Bøgvad i 1697, døbt d. 26. sept. død i Lysholm i 1772, begravet d. 2. juni i Burkal.

Gift tirsdagen efter 4. trinitatissøndag 1728 med Anna Maria

Thomsen fra Lydersholm, født ca. 1699, død i Lydersholm i 1759, begravet i Burkal d. 20. okt.

Iver Matthiesen overtog gården efter faderen Matthias Iversen. Ægteparret var med i den pietistiske (hernhutiske) vækkelse i sognet.

Børn:

aa. Herlich Iversdatter, født 1729 i Lysholm, døbt 2. søndag efter påske i Burkal.

bb. Thomas Iversen, født 1730 i Lysholm, døbt 2. søndag i advent, død i Lysholm d. 30. jan. 1811.

Gift 1776, d. 2. nov., i Burkal med Anne Marie Thomsen, datter af sognefoged Thomas Bonnichsen og Mettkiestin Bwald i Holm, Højst sogn, født i 1756, døbt d. 30. maj.

Død i Tønder, hvor hun boede i sine sidste år, d. 24. jan. 1816, begravet i Burkal.

cc. Herlich, født 1733 i Lysholm, døbt d. 2. april.

Fmtl. den Herleg Iversdatter fra Lysholm, der 5. søndag efter trinitatis 1757 i Bylderup viedes til Nis Thomsen fra Lysholm.

dd. Peter Iversen, født 1738, døbt d. 20. april. Død på Petersholm d. 12. sept. 1795. Gårdmand på Petersholm (parcel fra Grøngård).

Gift d. 1. maj 1790 med Gyde Cathrine Brodersdatter, datter af Broder Matthiesen, Lydersholm, og Metta, datter af Peter Christensen sst., født 1757 i Lydersholm, døbt 2. pinsedag, død sst. d. 19. maj 1824.

Hun gift 2. gang d. 24. marts 1798 med ungarl Jacob Friderichsen, søn af Friedrich Thomsen og Karen Jacobsdatter fra Ellehoved.

Jacob Friederichsen døde på Petersholm d. 21. juni 1812. Han var født i Lysholm i 1754 og døbt søndagen Reminiscere.

ee. Maren Iversdatter, født 1740 i Lysholm, døbt d. 16. dec. Død d. 1. nov. 1785 på Karlsruå.

Gift d. 25. juni 1774 i Bylderup med Jens Johannsen, mårkærsk lensfoged på Karlsruå i Bylderup sogn. Født på Klægs-

bølgård i 1741, døbt søndagen Jubilate, død på Karlsruå d. 22. juli 1822, søn af forpagter på Klægsbølgård, sene-
lensfoged på Karlsruå Hans Johannsen og Inger Jensdatter.

Jens Johannsen var 2. gang gift d. 16. juni 1787 med
Anne Cathrine Tomsens fra Ellehoved.

- b. Ann Mathiesdatter, født i Bøgvad 1699, døbt i Højst 3. på-
skedag. Død i Bøgvad i 1699, begravet 4. søndag i advent.
- c. Mergrethe Matthiasdatter. Født i Bøgvad i 1703, døbt ons-
dagen efter 12. søndag efter trinitatis. Død i Lysholm d.
31. okt. 1779.
Gift 1727, torsdagen efter 3. søndag efter trinitatis, med
Nis Thomsen, gårdmand i Lysholm. Han var søn af Thomas Pe-
tersen og Maren i Kværs. Han døde i Lysholm d. 30. sept.
1779, 77 år gammel.
- d. Nissenus Matthiasen, født i Bøgvad i 1701, døbt søndagen
Esto Mihi. Han var 1732 bosat i Lydersholm, men boede 17-
37 i Læk.
- f. Ahlheit Magdalene Matthiasdatter, født i Bøgvad i 1706,
døbt i Højst d. 6. søndag efter trinitatis. Død i Lysholm
1729, begravet 4. søndag efter trinitatis.
- g. Anna Matthiasdatter (IV - 9). Frmtl. født ca. 1707/08.
Død Lindevedgård, Store Vi sogn, d. 1. juli 1750.
Gift d. 22. juni 1730 i Løgumkloster med Hans Kaysen (IV -
8). Han var søn af degn i Hostrup Hans Kaysen og Maren.
Hans Kaysen var først gårdmand og sandemand i Løgumkoster,
og fra 1739 "pensionarius" (forpagter) på Lindevedgård i
Store Vi sogn, sydvest for Flensborg. Her døde han d. 6.
juli 1754.

Børn:

- aa. Maren Kaysen, født i Løgumkloster i 1731, døbt d. 7.
marts.
- bb. Matthias Kaysen, født i Løgumkloster i 1732, døbt d.
18. maj. Opholdt sig 1754 i Lysholm, da han var fadder.
- cc. Herlig Kaysen, født i 1734 i Løgumkloster, døbt d. 17.
okt.

- dd. Hans Kaysen, født i 1737 i Løgumkloster, døbt d. 22. april.
- ee. Samuel Kaysen, født på Lindevedgård d. 12. sept. 1739. Død sst. i 1741, begravet d. 14. søndag efter trinitat.
- ff. Samuel Kaysen, født d. 3. juli 1741 på Lindevedgård. Død sst. samme år, begravet 14. søndag efter trinitatis.
- gg. Samuel Kaysen, født d. 18. juli 1742 på Lindevedgård, død i Lysholm, Burkal sogn d. 31. dec. 1817. Han kaldes senere Samuel Memmert Kaysen (efter inspektøren på Lindeved gård). Konfirmeret i Burkal i 1761. Gårdmand i Lysholm. (IV - 4).
 Gift d. 15. nov. 1771 med Adelheit Petersen (IV - 5), datter af sognepræst i Burkal Peter Petersen og Esther Lorentzen. Adelheit døde d. 1. marts 1799.
 Gift 2. gang i Burkal d. 14. nov. 1799 med Hanna Maria Benzen, enke efter kromand og murmester i Tønder Christian Peter Thomsen, hun døde i Korntved d. 12. febr. 1831.
- hh. Marie Salome Kaysen, født på Lindevedgård d. 6. sept. 1744, død sst d. 8. jan. 1748.
- ii. Johan Gotfried Kaysen, født på Lindevedgård d. 10. sept. 1748. Konfirmeret i Burkal d. 31. marts 1766, opholdt sig da i Lysholm.
- jj. Andreas Kaysen, født på Lindevedgård d. 31. maj 1750. Konfirmeret i Burkal d. 10. april 1768. Død i Nolde, Burkal sogn, d. 15. nov. 1780 af kopper.

I øvrigt se afsnittene: "Degneslægten Kaysen fra Hostrup" og "Familien Iversen-Andersen- Matthiesen i Asset, Bøgvad og Lysholm."

VII 2. HANS NISSEN (III). (Fortsat fra side 129).

Hans Nissen blev født på Hajstrupgård d. 23. maj 1626 og døde i Slesvig d. 22. okt. 1681.

Han blev oplært i kancelliet på Gottorp 1643 - 1645. Han overtog Hajstrupgård efter faderen og blev herredsfoged i 1645.

Under svenskekrigene 1644-45 og 1658-60 skal han have gjort en stor

indsats til gavn for befolkningen i Slogs herred.

Ifølge regning af 23. dec. 1657 betalte Hans Nissen 43 rdl 6 sk. for en del af den nedbrudte gård Grøngård, nemlig den nordre del af bygningen med to runddeler. (75)

På hans tid nævnes en gartner i Hajstrup (kirkebogen). Der holdtes huslærer til børnene. 1674 nævnes Johan Anton Musmus som huslærer, ca. 1678 Conrad Klein (død 1704) fra Westphalen, senere diakon i Mildsted 1680, archidiakon sst. 1694-1704, ca. 1680 Paul Brandrup (1661-1711), senere sognepræst i Hjordkær. 1686 Johannes Sommer. (61)

Hans Nissen blev 2. søndag efter trinitatis (4. juni) 1665 gift med Dorothea Stridebeck, der døde på Hajstrupgård i 1722 og begravedes d. 27. april. Hun var datter af herredsfoged i Nr. Goes herred Johann Stridebeck.

Efter Mandens død måtte enken kæmpe hårdt for at bevare privilegierne. D. 6. nov. 1697 bestemtes det, at hun skal betale 3¼ rdl., men ellers være fri for al amts- og herredsanliggende. Privilegierne blev bekræftet. (61) (Bilag nr. 8).

Børn:

1. H a n s N i s s e n .

Hans Nissen blev født i 1666 og døbt d. 3. april.

Fadderne var: .....Uttermack, Nissenus Nissen, Bøgvad, Erasmus Nissen Hjolderup, Mette Hanses, Tønde, Cathrine Nissen af Svendborg.

Død 1743, begravet d. 5. april i en alder af 77 år, medejer af Hajstrupgård. (136)

Han var ugift, men i 1686 fik han en bøde på 20 rdl. for at have besvangret en tjenestepige. (73)

En noget mangelfuld indførsel i Bylderup kbg. har muligvis relation til denne begivenhed: "1685 D. october privatim baptizatus et uechte barn kaldet

Faddere: Thomas Lauridsen, Anders".

Altså: Hverken barnets eller forældrenes navne er indført.

2. J o h a n n A d o l f N i s s e n .

Han blev hjemmedøbt (for svagheds skyld) juni 1667, død d. 26. juni 1667, 2 dage gammel. Andreas Ambders skrev et mindedigt i anledning af barnets død. (66)

3.   J o h a n n   D e t l e f   N i s s e n .
Født 1668, døbt d. 29. oktober.
Faddere: Bertram Honisch (?), præfektor fra Tønder, Erasmus Nissen, Hjolderup, Detlef Nissen, Lysholm, Ann Stridebecks, Detleff Andersens søster af Bosbøl ved navn Dorothea.
Død 1742, begravet d. 3. april, 74 år gammel, ugift. (136)
4.   M e t t e   C a t h r i n e   N i s s e n .
Født 1669, døbt d. 9 sept.
Faddere: Mergreth Egges af Flensborg, Jacob Nissen, Birte Nissen.
Død 1670, begravet d. 18. aug., 40 uger og 2 dage gammel.
5.   M e t t e   C a t h r i n e   N i s s e n .
Født 1671, døbt d. 5. juli.
Faddere: Nicolai Nissens hustru, Hans Lassæus datter af Tønder, Johanna Mauritia af Hostrup, Andres Nissen af Tønde.
Død ca. 1747.
Hun blev d. 13. sept. 1687 gift med landmåler i Hamborg Hinrich Ibenthal.
Mette Cathrine Ibenthal arvede sammen med søsteren Ann Sophie Ægidii Hajstrupgård efter deres søster Helene Marie Nissen. De solgte d. 23. nov. 1744 gården til Wilhardus Fabricius for 14 500 mark courant. (119)

Børn:

- a. Magnus Hinrich Ibenthal. Han var student i Wittenberg 1717, kandidat i Hamborg 1719. Præst i Lüdersdorf i Lauenburg 1721 - 1727. Resignerede, opholdt sig derefter i Hamborg. Diakon i Itzehoe 1729 - 1730. Blev afskediget. Levede derefter i Hamborg i 1730.
6.   A n n e   S o p h i e   N i s s e n .
Født 1673, døbt d. 20. marts.
Faddere: An Nissenii, Bøgvad, for Dorthe Nissens søster, Clement Nissen.
Død i Tønder d. 6. maj 1747.
Gift d. 20. juli 1702 med Ewald Ægidii (Gjødese), født 1671 i Bylderup, døbt d. 13. marts, død d. 8. jan. 1732, søn af Ægidius (Gjøde) Laurentzen, præst i Bylderup 1661-1698, og Mette, datter af Enevold Lauridsen.
Ewald Ægidii var sognepræst i Bylderup 1698-1732.

Børn:

- a. Ægidius Ægidii (Gjødesen), født i Lendemark, Bylderup sogn, døbt d. 12. nov.
 Faddere: Herr Barthel Christian af Varnæs, Mons. Hans Nissen, Hajstrup, Catharina Pauls af Haderslev (enke efter Ægidius Lauritzen).
 Død 1726, begravet d. 15. okt. Kbg.: "Egidius Ægidii S.S. Theol. St., som efter sine aflagde academiske studiis, her i Lendemark ved sin sal. Død af Gud bortkaldet, som skete på S. Mikels Dag, da hand gammel vaar 23 Aar mindre 5 Ugger."
- b. Dorte Ægidii, født i 1706 i Lendemark, døbt Bylderup d. 26. marts.
 Faddere: Dorte Nissen, Hajstrup, An Mergreth Musæin, Glücksburg, Mons. Johannes Ægidii.
 Død d. 7. maj 1739 i Nørborg.
 Gift d. 12. april 1736 i Bylderup med Johan Christian Ambders, amtsforvalter i Nørborg, født i Burkal d. 14. marts 1710, død i Nørborg d. 27. maj 1795. Han var søn af sognepræst i Burkal Christian Ambders og Brigitte Margrethe Hoyer.
 Johan Christian Ambders var 2. gang gift med Anna Catharina Schetzel d. 25. april 1740 i Nørborg.
- c. Hans Nissen Ægidii, født i Lendemark i 1708, døbt d. 17. sept.
 Faddere: H. Nicolaus Ewald, Pastor i Højst, Mons. Hans Nissens hustru af Oldemorstoft og Mons. Johan Detlef Nissen af Hajstrup.
 Død i Lendemark i 1729, begravet d. 29. marts i Bylderup.
 Kbg. "Hans Nissen Ægidii Etudiant en Droit døde d. 16. Martii, Alder 20 Aar 7 Maaneder, 61 Dage 17 Stunde."
- d. Mett-Cathrin (Magdalena Catharina) Ægidii, født i 1712 og døbt d. 9. maj.
 Faddere: H. Barthell Christian Ægidii, pastor i Varnæs hans hustru, Jfr. Mette Catrine Ægidiidatter i Rabsted, Mons. Hans Lassæus Nissen, Tønde.
 Død i 1739, begravet d. 5. maj.
 Gift d. 12. april 1736 i Bylderup med Christoffer Bluhme, født d. 29. aug. i Borne, død d. 23. april 1782 i København, søn af Joh. Bartholomæus Bluhme, Kgl. konfessionarius og tysk hofpræst i København. Han havde tidligere været præst i Esk-

ris 1734, archidiakon i Tønder 1738 og præst i Helsingør 1740. Christoffer Bluhme var gift 2. gang d. 18. jan. 1741 med Dorothea Bering. (1723-94). Datter af commerceråd Vitus Bering.

7. D o r o t h e a N i s s e n .

Dorothea Nissen blev født ca. 1675 og døde i 1725, begravet d. 15. jan. 49½ år gammel. Hun var ugift.

8. S a l o m e N i s s e n .

Salome Nissen døde 1744 og begravedes d. 22. sept. Hun var ugift.

9. A d o l p h N i s s e n .

Adolph Nissen blev født i 1677. Hans faddere var:

H. Doct. Stephan Kenkel, Provst, H. Paul Schabaw, Husfoged i Tønder, Fru Anna Tychsén.

Han døde i 1722 og begravedes d. 27. okt. Han var ugift og medejer af Hajstrupgård.

Ifølge O.H. Møller var han "denominierter Hardsvøgt fñr die Schluxharde, ehe die Troublen 1713 angingen." Dvs. de begivenheder der medførte, at de gottorpske dele af Slesvig blev indlemmet i de kongelige dele.

10. H e l e n a M a r i a N i s s e n .

Helena Maria Nissen døde ugift i 1744 og begravedes d. 22. sept. Hun var ved sin død ejer af Hajstrupgård, der arvedes af hendes søstre Mette Cathrine Ibenthal og Anne Sophie Agidii. De solgte den derefter samme år til Wilhardus Fabricius. (112)

VII 3. CLEMENT NISSEN. (Fortsat fra s. 129).

Clement Nissen var født ca. 1636 på Hajstrupgård og døde i Sottrup, Bylderup sogn, i 1699, begravet i Bylderup d. 5. okt.

Efter at broderen Hans var blevet gift, boede han sammen med brødrene Andreas og Jacob på Store Tønde. Ved Andreas' bryllup kom han til broderen Nissenus i Bøgvad. Han var senere gårdmand i Klægsbøl, men slog sig derpå ned på en gård i Sottrup.

Lorentz Petersen i Lysholm fik 1697 en bøde, fordi han i retten havde overfuset Clement Nissen med usømmelige gebærder og slået ham for brystet. (121)

Han var som andre familiemedlemmer communicant i Bylderup, også efter at de havde bosat sig i andre sogne.

Clement Nissen blev ca. 1675 gift med Laretta Claudia, en datter af sognepræst i Hostrup Paul Claudius (IV - 78) og Herleg (79), datter af Laurens Jensen Becker i Tønder og Margrethe.

Datter:

1. Mette Cathrine.

Mette Cathrine døde i Sottrup i 1721 og begravedes den 4. søndag i advent.

Gift d. 5. aug. 1698 med Rasmus Hansen Schmidt af Sottrup, født ca. 1669, død 1751, begravet søndagen Rogate, 82 år gammel.

Han overtog svigerfaderens gård i Sottrup.

Han har muligvis været gift 2. gang i 1726 med Chiesten Jesses.

Børn:

a. Datter N.N. D. 30. marts 1700 blev Rasmus Hansens datter i Sottrup begravet, 3/4 år og 2 uger gammel. (Dåb ikke indført i kirkebogen).

b. Clement Rasmussen (Nissen), født i Sottrup i 1706 og døbt 1. søndag efter nytårsdag.

Faddere: Mons. Hans Nissen af Oldemorstof, Jfr. Dorothea Nissdatter af Haistrup.

Clemens Nissen var bolsmand i Sottrup, hvor han overtog gården efter faderen Rasmus Hansen (Schmidt).

Gift d. 19. juni 1726 med Ingeborre Hansdattter (Holmer).

Hun var født 1700 i Holm, Højst sogn, og døbt d. 8. søndag efter trinitatis, datter af sognefoged og bolsmand i Holm

Hans Petersen Holmer (1634-1705) og Anna Margretha Thomasdatter (1666-1737), der var datter af frigårdsejer i Kollund Thomas Hansen og Mette Hoyer. I øvrigt se afsnittet "Kollundslægten" s. 227).

Ingeborre døde i Sottrup i 1741 og begravedes d. 9. søndag efter trinitatis.

Clement Rasmussen døde d. 23. febr. 1768 i Burkal hos broderen, degnen Paul Asmussen, hvor han frmtl. har været på besøg, men blev begravet i Bylderup. Han var ved sin død aftægtsmand.

2 børn overlevede ham: Hans Petersen Clemmensen og Mett Cathrin.

- aa. Hans Clemmensen, født 1734, døbt palmesøndag.
Faddere: Helena Nissen af Hajstrup, Peder Hansen af Holm,
Rasmus Nissen af Sottrup.
Han er frmtl. død ung.
- bb. Mett Cathrin, født i Sottrup i 1735, døbt 1. søndag efter trinitatis.
Faddere: Dorteia Hanses af Højst, Cathrine Naamensdatter af Sottrup.
Gift d. 24 okt. 1755 i Bylderup med Peter Jacobsen Raben fra Bylderup. Han var bolsmand (frmtl. på svigerfaderens gård) og skrædder i Sottrup.
Mett Cathrin døde i Sottrup d. 19. juli 1800, uden livsarvinger.
Peter Jacobsen Raben døde sst. som aftægtsmand d. 10. aug. 1796.
- cc. Hans Pedersen Clemmensen, født 1736 i Sottrup og døbt d. 21. søndag efter trinitatis.
Faddere: Frantz Albrecht Hansen af Holm, Pawel Rasmussen, degn i Burkal, Metha Nicolays af Højst.
Død ugift i Sottrup d. 11. maj 1801 - "nach vieljährriger Schwäche."
- dd. An Margreth (Clemensdatter), født 1738, døbt d. 2. juni.
Faddere: An Rasmusses af V. Højst, Kiesten Naamensdatter af Sollerup, Jens Christensen af Bov.
Død i Sottrup i 1740, begravet Dom. Septuagesima.
- ee. Frantz Albrecht Clementsen, født 1741, døbt d. 1. juni.
Faddere: Johannes Nicolajsen af Holm, Katrin Hanses af Bøgvad og Jens Martensen af Vester Højst.
Død samme år, begravet d. 4. søndag efter trinitatis.
- ff. Rasmus Clementsen, født 1741, døbt d. 1. juni.
Faddere: Hans Rasmussen, degn af Højst, Dorteia Apollonia Pauls af Burkal og Jacob Andersen af Sollerup.
- c. Paul Asmussen (Rasmussen), født 1708 i Sottrup og døbt d. 21. søndag efter trinitatis.
Faddere: Mons. Nicolaus Nissen, Jolderup, Matthis Iversens hustru i Lørsholm, Matthis Pedersen af Ingebøl.

Paul Asmussen var degn i Burkal.

Gift lørdagen før Misericordia 1734 med Dorothea Apollonia, født 1706 i Burkal og døbt d. 11. febr.

Hun var datter af forgængereren i degneembedet, Johannes Prætorius, og Mette Magdalene Ewald.

Paul Asmussen døde i Burkal d. 23. marts 1773 og Dorothea Apollonia sst. d. 24. marts 1780.

Ægteskabet var barnløst. Såvel Paul Asmussen som hustruen Dorothea Apollonia hørte til den pietistiske (hernhutiske) retelse i Burkal sogn. Paul Asmussen havde været huslærer hos præsten Nicolai Brorson i Bedsted. ⁽¹¹⁹⁾

d. Jens Rasmussen, født 1712, døbt Dom. Cantate.

Faddere: M. Hans Lassæus Nissen, Tønde, Jfr. Helena Nissen i Hajstrup, Rasmus Nissen i Sottrup.

Død samme år, begravet d. 7. juli.

e. Hans Rasmussen Schmidt, født ca. 1700 (dåben ikke indført i kirkebogen). Død i Højst d. 1. juli 1746.

Hans Rasmussen (Asmussen) Schmidt var degn i Højst i 21 år. ⁽¹³⁹⁾

Gift i Højst d. 20. sept. 1725 med Dorothea Apollonia Ewald, født i Højst d. 27. maj 1698.

Hun var datter af sognepræst i Højst Nicolaus Ewald og Mette Magdalene Prætoria.

aa. Nicolaus Ewald. Født 1727 i Højst, døbt helligtrekongersdag.

Faddere: Nicolaus Ewald (barnets morfar), Elsabe Margrethe Nissen, Tønde og Clemens Asmussen, Sottrup, (barnefaderens broder).

bb. Mette Cathrin. Født 1729, døbt d. 3. marts i Højst.

"Patr. Fr. Anna Sophia uxor Dom. Ewaldi Ægidii Pastoris Bulrupensi vigilantissimi, quæ per consens meæ vice infantem baptizatus, filia nostra Elisabeth cum sponso suo Peter Bossen aus Alsen. (Alsleben)

cc. Rasmus, født 1732 i Højst og døbt onsdag efter 2. søndag efter helligtrekonger.

Faddere: Rasmus Hansen Schmidt, Sottrup, Nis Rossens søn, Sottrup, præstens datter Cathrine Ewald.

dd. Mette Magdalene, født 1734 i Højst, døbt d. 21. juni.

Faddere: Mette Magdalene Hørup (barnemoderens søster).

Paul Asmussen, degn i Burkal, Jfr. Dorothea Apollonia fra Burkal.

ee. Hans, født 1737 i Højst, døbt d. 21 juni.

Faddere: Barnet holdt af Præsten, Jfr. Helene Nissen, Hajstrup, Mons. Ægidius Ægidii, stud. theol, Rabsted, Johannes Ægidii.

I øvrigt se afsnittet "Slægterne Prætorius-Ewald-Ægidii og deres tilknytning til herredsfogedslægten på Hajstrupgård" i "Forskellige Familier i Tønder, Sønderborg og Flensborg", s. 252.

BILAG 1

Friedrich I. verleiht dem Nis Hinrichsen den Hof Wraagaard.

13. April 1527.

Wy Frederik v.g.g.etc. Bekennen hirmit vor alsweme, dath wy unsen leven getruen Herdesvagede Niss Hinricksen dat gudt tho Wragarde, dar Niss Petersen itzundes uppe wanet, uppe sinen dottligen afganck gefestet hebben so dat sodans einer von sinen Kindern, weme dat desülvege Niss Hinricksen thoerkennen werdt, na Aftervende des upgemelten Niss Petersen de Titt sinen Levendes aluth hebben, geneten und gebruken moge uns unsen Erven und nakomelingh doch darvan tho donde und tho gevende alss Niss Petersen vorhen gedhan und gegeben hefft, wo sick dath uth unsen Slott Register tho Tunder befunden werdt. Nachdeme dat de sülvege Niss Hinricksen ein Wisch in dem Felde tho Wragarde liggende hefft, desülvige schall sin Shone nha ehm in aller mhaten wo he thovoren gedhan ock fry gebruken. Wider ock hebbe wy demsülvigen Niss Hinricksen de Tidt sinen Levendes so vele Buholter uth unsen Holtingh gegunnet, also he tho sinen egen Hufe Spickern und Stallingh nottroftich behofft hefft, dartho schall he uppe sinen egen Swine, de he sülvest thofordert, de mast in unsen holtingh fry hebben ock de Thitt sinen Levendes alluth. Des tho Orkunde hebben wy unse koninklike Secret hiran heten hangen. Datum Flenssburgh an Palm avende anno Voffteinhundert Söven und twintich.

 Herzog Johann d. ä. bestätigt die dem Nis Hinrichsen ertheilten Privilegien. 3. September 1546.

Wy Johannes etc. Bekennen vor uns, unse erven und sunst vor allesweme, dat wy dem vorsichtigen unsen leven getruwen Niss Hinricksen Herdesvoget in Sluxherde wanhaftich to Haissdorp uth besondergen gunsten und gnaden, darmede wy em gewogen, ock umme volle ahngetogender siner getruwen denste willen, so he weilandt Koninck Frederich Unsen fründlichen leven heren und Vader, ock de jtzige koninckliche Werde Unsem fründlichen leven Heren und Broder und Uns bedt ahnher gedan und noch thokumftlich don schall und will, alle und jsliche Vorschri-vinge und begnadungen, so he von hochgemelten Unsen leven Heren und Vader Koninck Frederichen erlanget und bekamen, ratificert conformert stadfestet und befolbordet hebben, wo Wy dan in krafft desses unses breves don, ratificeren confirmeren approberen stadfesten und befulborden eme sulche sine Begnadingen und Vorschrijvingen, so he wo vorgemelt van unsen leven heren und Vader seliger und milder gedechteniss bekamen und erlanget, in alle eren puncten und artikelen, offte se

van Worden tho Worden hierin insereret geschreven und begrepen weren, gunnen tholaten und begnaden em ock noch vordermer, dat he, wen he nicht mer Herdesvagete in Sluxherde, sunder dessülven entfrigetsin und afftancken will, welches eme sunder unse ungnade fry stan schall, adt he de Tidt seines Levendes alluth aller Beschweringe fry sin und bliven schole uthgenamen de gemeinen Landtbede, de schall he nevenst andern unsern underdanen tho gevende schuldigh sin, und hebben en ock thogelaten, wo Wy in krafft desses unses breves ehm tholaten, dat sin Son Peter Nissen nah sinem affsterven dat gudt Wragarde genommet ock belegen in Sluxharde de tidt seines Levendes all uth na inholde Unses seligen Heren Vaders gegeven breve und Segelinge besitten geneten und gebruken schole. Tho deme hebben Wy Niss Hinricksen uth besunderen gunsten und gnaden, darmede Wy ehm wo vorgemelt bewogen, in Unsern fürstlichen Schutz scherm und Vordedinge genamen, wo Wi denne in krafft desses unses breves don, nemen ehm Niss Hinricksen in Unsern Schutz und scherm de Tidt seines Levendes all uth also und dergestalt, dat he N e m a n d e s, wer der si, ludt koninck Frederich breve und segel dan vor Uns tho rechte tho antwortende schuldig und plichtigh sin schole. Gebeden und befelen demna allen und jder unsen leven getruwenamptluden, so nu up unsem Schlotte lütken Tunderen sin edder hernamals van uns edder den Unsen vorordent edder gesettet werden, ernstlich gi willen baven gedachten Niss Hinricksen edder sin Sone nha disse unse begnadinge keinesweges beschweren hindern edder beschweren laten, sunder unserthalven darbi schutten hantheven und vordedingen. Daran geschuedt unsere thoverlatige Meninge in gnaden tho erkennen. In Orkunde mit unsen anhangenden Fürstlichen Sekret vorsegelet und geven up unserem Schlate lütken Tunderen 1546 Fridages na Egidi.

(v. Stemmann: Urkundliche Beiträge zur Geschichte der Herzogthümer Schleswig und Holstein) 1879).

BILAG 2.

Epitafium i Bylderup kirke over Nis Hansen (IV - 152).

(Efter F. Brenner - Die Heimat 1927, s.264.)

Der Ehrbar und vorgeachter Nis Hansen is ltho Haistorp gebaren von Hans Nissen und Marynen den 1. November 1558. Heft sick befriet mit des Weiland Ehrbaren und vornehmen Erich Clemens Hardsvaget ltho Farenstede Dochter Annen und darmit XII eheliche Kinder gelügel, soss Schons unde soss Dochlere. Iss van F.G. lthon Hardsvagede in Sluchsharde gesellet Ao 1591. Dem sülven Amble herkomlich als ein Mann vorgestanden in de XXV Jahr. Sein Vater Hans Nissen iss Hardsvaget gewesen XIII Jahr. Syn Grotefader Nis Hinrichsen XXXVI Jahr. Dessülven Fader Hinrich Petersen is gebaren von Peter Petersen. Also disses Geschlechter Stammbom. De vor ungeferlich lwehundert Jahren Haistorp bewahnet hefft.

Clement Erichsen iss gestorven Ao 1542 im 65 Jahre
sines Hardsvagede-amdtes.

Detleff Clements gestorven Ao 1557, im 15 Jahre seines
Ambdtes.

Erich Clements gestorven Ao 1597 im 39 Jahre seines
Ambdtes.

Detleff Clements gestorven Ao 1618 im 21 Jahre seines
Ambdtes.

Iss also de Hardsvagede by dyssen Geschlechter geblewen i de 140 Jahr.

Epithaphium.

Inlegerrimi viri Nis Hansens praeloris Sluxhardensis.

Nis mihi nomen erat patrium, sed nisus Olympo
in Christi posui spemque Fidemque meo

Culus et auspicio sacro, duce flamine, vixi,
ut scirem cunctis posse placere bonis.

Uxor cum sobole et Fidi valealis amici
in caelum nobis certa parata via est.

Johannes Mauritius
praep. Tund.
ex affinibus intimus.

Erem herlich geleveden Ehemanne hefft de/hochbedrovede Wedeve Anne Nisses disse Tafel / lo ewigen Gedechtnisse setten laten. Anno 1619 den 16. November.

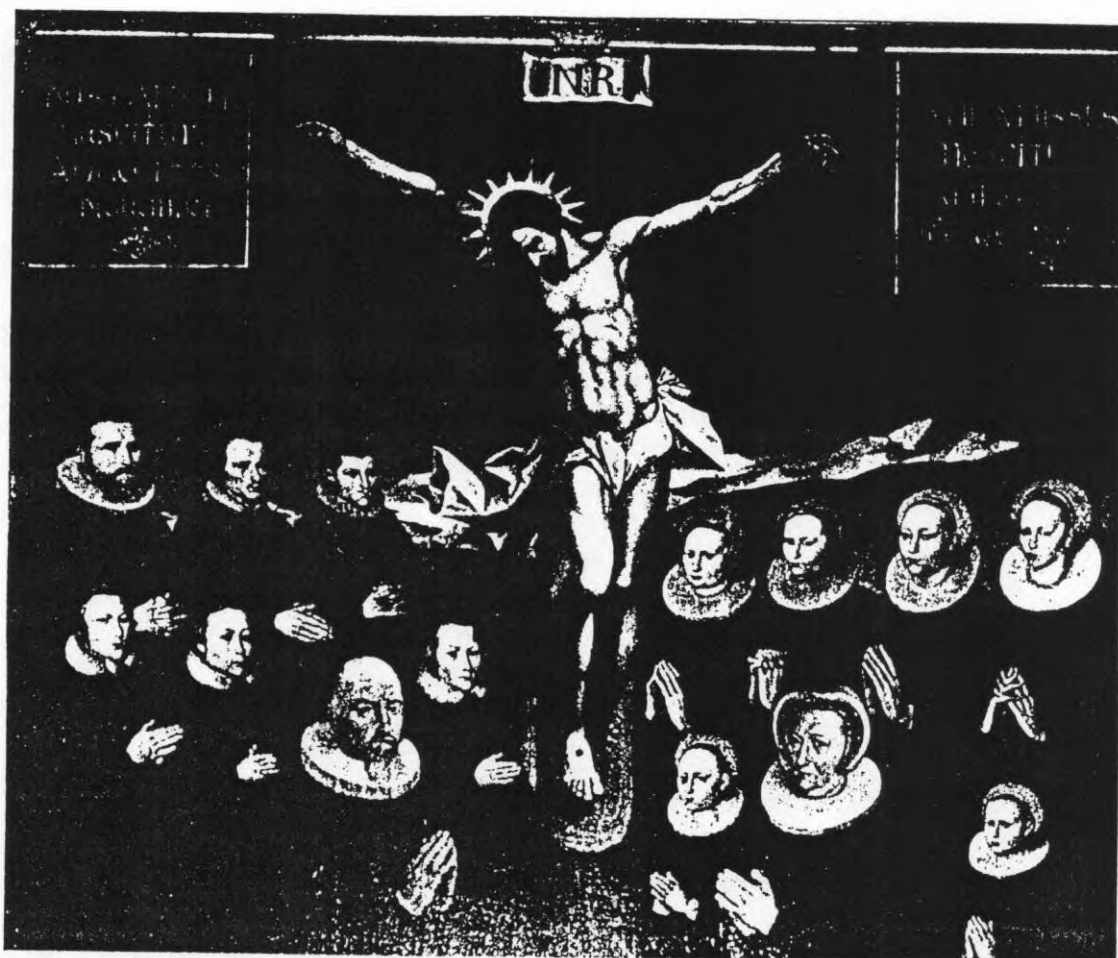
(Epilaph des unbescholtene Mannes Nis Hansen, des Vogles der Schluchharde. Nis ist mein väterlicher Name, aber gestützt auf den Olymp habe ich auf meinen Christus Hoffnung und Glauben gesetzt und unter seinem heiligen Wahrzeichen, unter Führung des Priesters habe ich gelebt, dass ich wüsste, dass es allen Guten gefallen kann. Gattin, Kind und treue Freunde, lebet wohl, im Himmel ist uns ein sicherer Weg bereitet. Johannes Mauritius, Propst von Tondern, unter den Verwandten der nächste!).

Claudia Anette Meier: Heinrich Ringerink und sein Kreis. Flensburg 1984.

Epitafium, Bylderup. Inschrift von 1618. Eiche, Gemälde Öl auf Holz.

Im Hauptbild: Nis Hansen nascitur Anno 1558 1. Nouember / Anna Nissen nascitur Anno 1570 friedags na Meidag.

Unter dem Hauptbild: Selige Nis Hansen weilandt Harges vogel in Schluchharde starfet Christlich den 8. Febr. Ao 1616, wert begraven 15. Feb. / Selige Anna Nisses is in erem Heilande andechtich vorscheiden Ao 1620 den 10 decøb. begraven de 15. Decemb.

BILAG 3.

Fausböl: Minder fra Branderup Sogn og Roost (Haderslev 1911).

Side 128. Roost Fogedgaard.

Efter et gammelt lingsvinde fra 1662 er der, da salig Hans Hansens Enke, Maren Hanses, er afgaaet ved Döden, opstået Uenighed imellem Arvingerne, saa vidt man kan sköone 6 Dötre og ingen Söner, og da de fem Arvinger med Hans Nissen fra Hajstrup hverken vil tage mod Arv eller give Afkald og Sköde, saa klager Hovedarvingen, Ridefoged for Hvidding og Nörre Rangstrup Herred, Hans Outzen i Bröns, der er gift med Dorthea Hanses fra Roost Fogedgaard, til Amtmand Kaj v. Ahlefeldt i Haderslev, som så befaler Herredsfogeden Claus Caspergaard at indstävne Alle Arvinger til Ting og befaler Tingskriver Niels Jepsen i Toftlund at tage imod Köbesummen og give Ridefoged Hans Outzen Sköde.

Saa möder paa Tinget Herredsfogeden, 2 Sandemænd, samt otte Dannemænd og de Indstävnte:

Hans Nissen i Hajstrup som Formynder for sin Farbroders Börn,

Paul Garp for sin Hustru,

Mergreth sal. Richertz paa egne vegne,

Hans Nissen i Almsted for sin Hustru,

Maren Hanses i Rudböl paa egne vegne

for at modtage, hvad der med Rette kan tilfalde dem efter salig Maren Hanses for de Ejendomme i Roost og Musvang, som salig Hans Hansen har besiddet.

BILAG 4.

Forskellige sørgedigte af A. Ambders.

Abdankung bey Volckreicher und ansehnlicher Leichbestattung

Der weyland Ehrbaren, Gross Ehr und viel

Tugendsamen Matronen

Frauen Metta,

Des weyland Hoch Ehrenwerten, Gossachtbaren und Wolweisen Herrn Hans Nissen, Dero zu Schleswig-Holstein Regierender Hoch Fürstl. Durchl. hochbetraut gewesenenes Hardsvoigt in Schluxharde, zu Haistorff und Tünd Erbaassen hinterlassenen Wittben, welche 1667 den 3 julii im 65 Jahr ihres Alters zu Tunde selig verschieden, und von dannen in ihr Erb-Be-gräbniss nach Haistorffer Kirche gebracht, und daselbst beygesetzt worden.

----- Aus dieser ihr Gottesfurcht als Brunquell aller andern Tugenden entsprung bey ihr die Gottgefällige Hauss und Kinder Zucht, indem sie ihre Haushaltung dermassen fūrgestanden, dass sie nicht allein die Verlassenschaft nach ihres sel. Mannes Todt fein erhalten, sondern auch dieses durch Gottes Segen und ihren unverdrossenen Fleiss vermehret, ihre lieben Kinder in der Furcht Gottes auferzogen, und ihnen an Vaters Stat gewesen. Wer kan sagen, dass er jemals ein unzüchtiges Wort aus ihrem Munde gehört, oder einige unkeusche Geberde an ihr gesehen? Mit jedermännlichen, so viel an ihr war, lebete sie friedlich, eusserte sich aller Hoffart und Übermuth, beflisse sich der edlen Demut, war eine rechte Wittwe, nicht nur ihres gleichen und den Ihrigen, sondern auch den Geringern ja allen die ihres Raths und Hülfes benötiget waren zu allen besten möglichsten Fleisses diensthaftig und beforderlich. Diesem allen wird niemand verhoffentlich wiederreden, ohne der so eine verleumbdische Zunge in seinem Gottlosen und unverschämten Maule führet. Kürztlich: sie ist eine Gottfürchtige Hanna, eine häussliche Sara, eine friedfertige Michol, eine züchtige Judit, eine vernünftige Abigail, eine demütige Maria gewesen, derer Todesfall nicht allein ihre hochbetrübten Kinder, und Schwieger Kinder, sondern auch neben ihnen diss gantze Schluxharde Hertz und Schmerzlich betrauen und beklagen.-----

(A. Ambders: Tundersnsche Unsterbliche Sterblichkeit, II. Theil, pag.85, 1675).

Auff das für Menschen Augen zu früzeitiges, von Gott aber
bestimbtes Sel. Absterben der weyland Tugendreichen

Jungfrauen J. Anna Nissen,

Welche zu Haistorff den 8. Tag des Brach Monats 1653,
sanfft im Herrn verschieden, ihres Alters im Jahr

An dero hochbetrübte Frau Mutter Frauen Metta Hanses.

Tugendsame und Ehrenreiche Fr. Schwigerin.

Es ist mir warlich leid, dass ich dies Trauerschreiben

An euch absenden muss, und thut mir herzlich weh,

Das euch und euer Hauss ich so verfallmet seh,

Und miteinander, Ach! so tieffe Seuffzer treiben,

Weil eure Tochter nicht hat länger bey euch bleiben,

Noch mögen umb euch seyn. Ja freylich ich gesteh,

Das solche Todes Fall euch tieff zu Hertzen geh,

Und schmerzte, dass der Todt, so bald die zu entleiben

Sich unterfangen hat, die von euch ward beliebt

Von Hertzen, wie das Hertz selbst zu erkennen gibt.

Gleichwol so füg ich diss euch tröstend zu Gemühte,

Dass Gott der HErr niemals unheilsamb den betrübt,

Der nur seiner Lieb und Furcht sich täglich übt:

Denn was der Höchste thut ist lauter Gnad und Güte.

Sie ist ihrem Vater nach

Hingefahren, und versetzt

In das Himmlische Gemach,

Da kein Leid sie mehr verletzt,

Woselbst ihrer Seelen wol

In all' Ewigkeit seyn soll.

Diese unsre Lebens Zeit

Läst sich stets mit Leid vermischen,

Dort ist keine Traurigkeit,

Dass man darff die Augen wischen:

Gönnet ihr darumb die Ruh,

Und Dancksaget Gott dazu.

Auff das Sel. Absterben Herrn Hans Nissen,
 Wolverdienten Harges-Voigt in Schluxharde des Ampts Tundern,
 Zu Haistorff Erbsassen, welcher im Wintermonat des 1645 Jahrs Christi
 Den Weg aller Welt gegangen.

So ist es immerzu. Wie eines Menschen Leben,
 Also ist auch der Tod, wie die Exempel geben
 Der beyden, die der Tod, der alle Sünde strafft,
 Von ihren Frauen und Kindern hat hingerafft.
 Der Herr Hans Nissen, der sich jetzt nich mehr beweget,
 Die Schuld auch der natur vollkömlich abgelegt,
 Der liebte gleich sich selbst mit Wahrheit in der That
 Herrn Detleff Karstensen, welche Gott vor ihm hat
 Vor dieser Sterblichkeit ein unsterbliches Leben
 Zu Lübek, wie es ihm gefällig wahr, gegeben,
 und d i e s e r wiederumb wahr stets und allezeit
 J e n e m zu seinem Dienst auffwartig und bereit.
 Sie suchten beiderseits den allgemeinen Nutzen,
 Nicht ihren Vorthail nur, sondern das Land zu schützen
 War ihrer beider Sinn, Gedancken, Hertz und Muth,
 Wie ein rechtschaffener Mann ohn alle Falschheit thut.
 Was d i e s e r Seliger und lieber Mann am Lande
 Rühmlich verrichtet hat, das hat J e n e r am Strande
 Der nimmer-stillen See mit grosser Müh gethan,
 Wie dessen jedes Kind Gezeugnus geben kann.
 Jetzt hat ihr Thun ein End, jetzt liegt es alles nider,
 Es komme wer da mag, an ihre Stelle wider,
 So wird doch Sluxhard nicht, oder sehr langsam froh
 Und fröhlich wider seyn, noch Widinghard, denn wo
 Man viler Leute Stimm und Worten fäst mag glauben,
 Die eusserlich hivon sehr grosses Klagen treiben,
 Wi man gar füglich kan, so ist warlich nicht ohn,
 Dass sie gar recht und wol, ja billig daran thun
 Wenn sie mit uns, und wir mit ihren hie erscheinen,
 Und die verstorbenen betrauren und beweinen,
 Doch also, dass wir uns auch unsrer Sterblichkeit
 Hibey erinnern, und stets fertig und bereit
 Zur seligen Nachfolg' im rechten Glauben machen,
 Damit wir dermahleins mit Jauchtzen und mit Lachen
 Einen recht-freuden Sprung mit einem Helden Muth
 Thun, wie jetz Zweiffels frey der Herr Hans Nissen lhut.

1.

Wolt Ihr wissen,   Wo Hans Nissen
    Seiner Seelen nach jetzt sey?
Mit Verlangen   Ist Er gegangen
    Ohne Todes Furcht und Scheu,
    In den Freuden Saal hinein,
    Woselbst alle Frommen seyn.

2.

Zu beschauen,   Was wir trauen
    Hie in dieser Sterblichkeit,
Da vil Freuden,   Ohne Leyden
    Allen Christen ist bereit
    Wol dem, der denselben Tag
    Dort mit GOTT erleben mag!

BILAG 5.

Mindedigte skrevet af Nissenus Nissen og Erasmus Nissen, i
anledning af fættleren Hans Nissen, Oldemorstofls død 1660.

Trykt sammen med Joachim Sturms ligprædiken over Hans Nissen.
Threnæe Fiënsburgenses. Hamburg 1660.

Trostschrift der Nechsten Anverwandten und Ohmen.

Sint! Sturmj, senior venerande, Affinis amande,
Sint, qui non callent, vel idem præstare recusant!
Pergimus, & Nostro hæc Epitáphia ponimus, atque
Ultima præstamus, dignus quia, debita, dignus!
Præprimis Consanguineo de Messe beatâ
Gratulor, atque Tibi Cognatæ nomine Gentis
Grates hisce fero, Dominumque fatigo futuræ
Mensis, devotis votis, tua vota secundet,
Et nos pace beet, nec non semente peractâ
Præsente, in Cælis fæcundâ messe coronet!

N.N.

Erster Satz.

Mag nicht für deine Grausamkeit
Bei Sommerzeit
O Tod auff so viel Auen,
Ein bunt gefärbtes Blumelein.
Vom Sonnenschein
Sich zeigen anzubauen?
Ist dann umbsonst
Sogar die Kunst,
Dass ieder fort
Vor deinem Mord
Empfindet fast ein Grauen?

Erster Gegensatz

Was? hier hilfft weder Kunst noch Witz,
Noch hoher Sitz,
Noch Kind, noch Ehegatten,
Hier nutzet weder Artzeney
So mancherlei,

Ja weder Wind noch Schatten,
 Ich bin der Mann,
 Der klopfet an
 und rufft ins Hauss
 Die Stund ist aus,
 Mensch auf, du must vermatten!

Erster Nachklang.

Der Mensch alhier, und alles sein
 Ist nur ein Schein,
 Ein Grass, ein Glass, ein Schnauben,
 Ein Rauch, ein Dampff, ein Wasserschaum,
 Ein falscher Traum,
 Ein schweres Kelter-schrauben,
 Ein Wieder-Schall,
 Ein Tropfen-Fall!
 Den ohngeacht
 Kunst, Witz und Macht,
 Die Zeit und Clotho rauben.

Ander Satz.

O Hertzenbrecher, böser Todt,
 O letzte Noht,
 Wodu uns alles Leben,
 Das uns der nimmer stirbt zuvor
 Beim Engelchor
 Im Paradieses gegeben,
 Und noch dazu
 In einem nu!
 Beraubest gar,
 So bistu zwar
 Uns allzu böss, o böser Todt.

Ander Gegensatz.

Wie aber, wenn mein Jesus Christ
 Wahrhaftig ist,
 Dir Todt ein Todt geworden,
 So wird auch bei uns Christen sein
 Ein Rosen Schein,
 O Todt dein immer worden,
 Wie ietzo dann
 Auch dieser Mann

Der Freunden satt
 Genüge hat
 Im hellen Engel Orden.

 Ander Nachklang.

Hier lerne Welt, wie du bereit
 Bei guter Zeit
 Dich hierzu sollest schicken,
 Ist alles nur ein Rauch und Dampf
 Und steter Kampf,
 So lass dich nicht berücken.
 Wie mancher Held,
 Verluert das Feld,
 Der keck und frisch
 Noch sitzt zu Tisch,
 Und sich so tief kan bücken!

Nissenus Nissen

Hær. in H.&T.

(Threnae Flensburgenses über Hans Nissen von Joach. Sturm. 1660).

Occidit ut viridi moriens Hyacinthus in agro
 Pulchrum mane rubens vespere triste jacens,
 Ut gravo Imbre tumens momento bulla liquescit,
 Et rapidum rapido flumine flumen abit,
 Ut Sonus, & Somnus, fumique cito effugit umbra,
 Et teritur Venetis splendida massa Vitri;
 Sic vita fragilis volucris pernicibus alis,
 Et tandem longa est in brevitae sua:
 Orimur & morimur, rursus post tempora parva,
 Ah Hominum! Ah Homunum quam citò vita fluit!
 Splendide, quem sacra habet cæli Vindemia, amice
 Quam citò quam subitò, Tu tua Fata subis!
 Tu sequeris Fratter quondam mili chare Sororem,
 Tu sequetis Matrem, tu sequerisque Patrem!
 Ergo ô felicem Te, terque qualerque beatum,
 Rursum inter vivos, mortuus, orbe viges
 Hoc decet & Luctu pressos meminisse relictos,
 In calidis Lachrymis & tenuisse modum,

1.

Wann da ein Schnitter hat fürgenommen
 Aus mit der Sichel Kornschnei den zugehn,
 Und es zu rechten Einerndtung gekommen,
 Plegt er am fleissigsten Sich fürzusehn,
 Dass er die Früchte ja für allen Dingen
 Möge sein reiff in die Scheune einbringen.

2.

Aber der Todt, als ein grimmiger Schnitter,
 Huel mit eifrigen Sichel gantz ein,
 So bald die Vätter, bald Kinder, bald Mütter,
 Und die mit Liebe verbunden sich seyn,
 Welches mit traurigen Hertzen wir sehen,
 Wie es mit Herren Hanss Nissen geschehen.

3.

Leider! Ach Leider! mit unserem Hanss Nissen
 Welchen der Todt mit gar griemmiger Hand
 Seiner Hertz liebsten so früh weggerissen,
 Da sie in ihren Verehligungs Band
 Solten die lieblichsten Früchte einbringen,
 Höret man trauriges, Trauer-Klang klingen.

4.

Ach! Ach! wie Schwerlich kont ich mich besinnen,
 Ach wie erblasset, wie stund ich erstart,
 Da mir die Schleunige Scheidung von hinnen
 Herrn Hanss Nissens verkündiget ward,
 Der ich vor wenigen Tagen gesehen,
 Bey so erwünschter Erpriessligkeit gehen.

5.

Aber was hilfft es, es ist nun geschehen,
 Durch dess Allwaltenden ewigen Raht,
 Mussen in Schwerer Betrübniß wir sehen
 Der Todt verüben die grausame Taht,
 Junge hier, Alte dort siehet man sterben,
 Dennoch läst unser Gott uns nicht verderben.

5.
 Dessfalls du zwar Hochbeängstigste Seele
 Stelle in etwas die Tränen nur ein,
 Und mit dem Sorgen dich Weiters nicht quäle
 Dencke, dass dieses hat müssen so seyn,
 Weil dir der höchste GOTT dieses Creutz sendet,
 Wird es wol wieder zu Freude gewendet.

7.

Unser GOTT nimmet und kan wieder geben,
 Sol auch derhalben der Menschliche Will
 Ihme im mindesten nicht widerstreben,
 Was GOTT uns steckt für Mase und Ziel,
 Können wir Sterbliche Menschen bei weiten
 Nur auff Augenblick nicht überschreiten.

3.

Also hat unser Ohmb glücklich erreicht
 Himliche Freude, womit er vergnügt,
 Und uns Betrübten gleich damit anzeiget,
 Dass, wie der Höchste es also gefügt,
 Wir (wie dann Christen gebühret) nicht können
 Solches der Seligen Seelen missgönnen.

9.

Bleibe im mittelst mit Ruh' in der Erden,
 Als hinten einer Verschlossenen Thür,
 Fodren aus dieser Verfinsterung für,
 Und dich der Himlischer Hirt' aller Hirten
 Wird mit den Himlischen Nectar bewirthen.

Erasmus Nissen

Hær. in H. et T.

BILAG 6.

(Nissenus Nissen, Røgvad)

Hoch Würdigster Durchleüchtigster Fürst gnädigster Herr.

Ew. Hoch fürstl. Durchl. muss ich unterthänigst zu gemühte führen, wie dass einer Meines von König Friedrigen, Piae Memoriae, Erttheiltes und folgendts von Fürsten zu Fürsten Confirmirtes privilegium, auch von Ihr Hochfürstl. Durchl. sub dato d.17. Aprili Ao 1671, in gnaden Confirmiret also und der gestallt, dass es allerdings, bei dem alten Frey-brieffe soll gelassen, und ich und Meine Erben und Künftige Possessores über alten herkommen nicht sollen beschweret werden.

Wan ich dan in der anlage so Ao. 1672 den 5. Jan. an jehrl. Pflicht und contribution aussgegeben 21 Rthl. laut dess Herrn Amtschreibers quitung, welche anlage von Ihr. Hochfürstl. Durchl. wie auch von dem Gott sehl. Herrn Amtmann Bartram Powische ist confirmiret, und von dem LägsMännern und Harges gevolmechtigen approbiret worden ich auch ein Meres von besagtem Gutte nicht geben kan, Sintemahlen es ein gering und Heidland ist, auch kein Grönhoffische Wisch Ländereien habe gleich wie die anderen Eingesessehen in schlux Harde haben, zu dehme auch die vielen Harges und Kirchenrente gelder aus geben muss, ich auch dass gut wüst und ruinirt angenommen und Ess mit grossen unkosten wiederumb auffgebauet und fast alle Meine Barschafft darein gesteckt, damit Ihr. Hochfürstl. Durchl. ihr gebührniss davon Haben könnte auch in dem Jahren ich es gehabt, Viel wiederwertigkeit und HaussKreutz, wie leider bekant, aussgestanden und grossen schaden und verlust gehabt durch absterbung Meines Viehes und Misswachs der Kornss, und sonderlich in diesem Jahre, da ich von Garsten und Buchweitzen kaum die Sat wieder bekommen kan, auch in der königl. Zeit grosse Beschwerden und præssiren gelitten, wodurch ich in nachtheil meiner Nahrung in Armuth gerathen und also unmügl. wo ich kein Linderung und ess auf Ein gewisses kriegen kann weiter bey dem Gute subsistiren kan.

Als ersuche Ew. Hochfürstl. Durchl. Hie durch unterthänigst Sie geruhen ex commiseratione mit mir armen Manne condolens zu haben, MeinePersohn serena fronte anzusehen, dass mir wegen Meines bey dem Gute erlittenen Schadens und Armuth halber die Restanten und Verhögung auss gnaden möge remittiret und Nachgegeben werden, Und H. Amtschreiber anbefehlen lassen, dass er nicht mehr vermüge Ihr. Hochfürstl. Durchl. confirmation und der Lägs Männer approbation alss die besagte 21 Rthl. an Pflicht und Monall. Contribution eins vor alles von Mier jährl. fodern Soll und alle Zeit bey der alten Freiheit, so mein Antecessores gehabt und genossen müge geschülzet werden, und mit keinen neuen aufflagen, Ihr. Hochfürstl. Durchl.

privilegie zuwieder, Sie mögen auch Nahmen haben wie sie wollen, worunter die Fuhren und Brücken gelder mit begriffen, nicht möge beschweret werden." Hier an thut Ewr. Hochfürstl. Durchl. Mier armen Mann, ein Werck der Barmhertzigkeit, und wirdt der aller Höchster Gott Ein solches wiederumb reichlich belohnen, worüber Ewr. Hochfürstl. Durchl. gnade, unterthänigst Implorie.

Ew. Hochfürstl. Durchl.
 unter thänigster
 Nissenus Nissen

Svaret lyder: "Der Hochwürdigster Durchleuchtigster Fürst und Herr Hr. Christian Albrecht Erbe zu Norwegen etc.... hat auf unterthänigstes Nisseni Nissen zu Böckwadt hiebey copeilich angefügtes Suchen pro clementissima manu tentione des privilegii auf besagtem Seinem gute Böckwat sich dahin hiemit gnädigst Erkleret, dass Supplicant desfals bey Seinem Vorigen Abgifften der 21 Rthl. Zeit Lebens gelassen und dabey von Sr. Hochfürstl. Durchl. p.t. Amtmann geschützt werden solle. Uhr Kundlich unter Ihro Hochfürstl. Durchl. unter gesetzt.

Gegeben auf dem Schloss Gottorff den 5.November Anno 1691. Christian Albrecht.

Uhrkundlich unter Ihre Hochfürstl. Durchl. untergesetzen Handzeichen und gedruchten cammer secret.

Bilag 7.

Nis Henrichsen , Hajstrupgård

S.A. Damm: Min egen hjemstavnshistorie

Manuskriptsaml. Nr.33 / Landsarkivet

Sagn fra Hajstrupgård.

1. På Hajstrupgård var der ud mod vejen et gult kammer, hvor det altid spøgte. Det havde før været marterkammer - i 30-års krigen kom kroaterne til gården og pinte herredsfogeden der ved at hænge ham op med gloende æg under armhulene. En pige på gården ynkedes over ham og satte en tønde under hans fødder. Det blev opdaget og til straf slikkede en ged hendes fodsåler, hvorpå der var strøet salt, hun lo sig ihjel - Den forrige ejer lavede svinesti i kammeret.
2. I et værelse på Hajstrupgård stod en seng, hvori ingen kunde ligge. Man hørte altid raslen af knogler og undertiden raslede et helt skelet over sengen. Sengen blev kun redt en gang om året. Ingen lå i den, hverken dag eller nat, men alligevel var der altid et leje i den.
3. På nordsiden af Hajstrupgård var et værelse, som det ikke var rigtigt med. Der var engang forøvet en udåd derinde. På ydermuren var der mærker af blodige fingre. Disse kunde ikke fjernes, skønt man tit kalkede dem over. Til sidst huggede man pudset af, men heller ikke det hjalp. Da gården brændte, kunde man på tomten se mærkerne af de fem fingre. - I værelsets vinduer kunne man aldrig holde glasset helt, og når man satte et nyt glas i, var det også straks itu, men årsagen kendte ingen.
4. På Hajstrupgård var det et værelse, som kaldtes "det gule værelse". Når nogen skulde sove der, måtte der altid være to, for når der kun sov en, så var det altid, som om der blev kastet noget på dynen, og det var så tungt, at den der lå i sengen næppe kunde trække vejret.
5. På Hajstrupgård var der engang indkvarteret tyske soldater. De skulde sove i et værelse, hvor det spøgte. Soldaterne var ikke bange men om natten kom de ud, og de sagde: "Hier muss der Teufel wohnen", og så flyttede de.
6. Hver aften når karlene kom ind i deres kammer, havde der ligget nogen i deres seng. Ingen vidste hvad. Men en aften så man en hund uden hoved. Den blev fordrevet og siden bjæffer den hver aften ved broen.

7. Drengenes dom.

Det skete engang, at en mand faldt i Rends å på et sted, hvor skrænten var stejl. Han ville være druknet, dersom ikke en mand, der arbejdede i nærheden og hørte hans skrig, var kommet ham til hjælp. Han holdt en stang hen til ham og hjalp ham op, men derved kom han til at støde et øje ud på ham.

Derfor mødte den reddede på næste herredsting og forlangte erstatning for det mistede øje. Dommeren vidste ikke, hvad han skulle gøre ved sagen, og derfor opsatte han det til næste ting. Nu var det allerede tredje ting, og herredsfogden havde endnu ikke afgjort det. Mismodig red han fra Hajstrupgård over Skovhus til Tønder.

Så kom han til Rørkærbakke. Her lå en stendynge, og på den sad tre hyrredrengene. "Hvad laver i der" spurgte herredsfogden. "Vi leger ting", var svaret. "Hvad er det for en sag I har for?" spurgte han videre. "Vi holder dom over manden fra Rends, der faldt i åen", svarede de. Herredsfogden holdt stille for at afvente dommen. Drengene kendte ham ikke og lod sig ikke forstyrre. Så blev det kendt for ret, at den reddede mand skulle kastes i åen samme sted. Kunne han redde sig selv, skulde han have erstatning for øjet, men kunde han ikke, så havde den anden vundet. Inden herredsfogden red videre, gav han drengene en skilling. På tinget afsagde han dommen efter drengenes afgørelse. Dommen blev fuldbyrdet. Skurken kunde ikke redde sig selv og måtte drukne.

8. Stenen foran Hajstrup gård.

Foran Hajstrupgårds have ligger en stor sten. Inden gården brændte, lå den ved indgangen til gårdporten. Den benyttedes i sin tid til at stå op på, når herremanden sprang på sin hest.

Sognet fortæller, at under den sten er en ond herremand manet ned. Stenen er så stor og går så dybt ned i jorden, at man ikke har kunnet flytte den.

9. Omtrent 1 km nord for Hajstrupgård 100 m øst for galgehøjen ligger en lille sandhøj, vistnok en sløjfet kæmpehøj, her har ligget en trækirke, den var forbundet med Hajstrupgård med en løngang. I denne løngang er en herredsfoged fra Hajstrupgård nedmanet. Men et sted i løngangen er et lille kammer, hvor der ligger 12 guldskeer, 12 guldgæfler og 12 guldknive. Den dag disse bliver fundet, skal det ikke være godt at bo i Bylderup.

10. Grøngård. Herredsfogden fra Hajstrup købte halvdelen af slottet og byggede deraf Hajstrupgård. Herredsfogedens søn på St. Tønde fik en del af materialet bl.a. en portsøjle, der i mange år bar et dueslag, indtil den nu atter er flyttet til voldstedet. Resten af slottet blev brugt til amtmandsbolig i Tønder.

Bilag 8.

Portrætterne menes at forestille den yngre herredsfoged Hans Nissen (23.5.1626 - 22.10.1681) og Dorothea Stridebeck (død 1722, begr. d. 27. april).

De har i sin tid tilhørt præsten N. C. Nielsen (død i Flensborg d. 4. juli 1932), der skal have købt dem af Thomas Sønnichsens arvinger ved en auktion på Hajstrupgård (frmtl. ca 1903). De blev arvet af pastor Nielsens plejesøn, dr. med. Nic. Jensen, Flensborg. De hænger nu på Grenzlandmuseum i Flensborg. De er her gengivet efter fotografier fra Historiske Samlinger i Aabenraa.^x)

Ved Hans Nissens begravelse i Bylderup kirke d. 9. nov. 1681 holdt stedets præst, Gjøde Laurensen (Ægidius Laurentius) ligprædikenen. Han lod den trykke hos Joachim Reumann i Kiel i 1682 under titelen "Zwo Ehren-Seulen Eines Redlichen und reichlich belohnten Dieners/ bey volkreicher Leichbegångnis Des weiland Edlen / Vest- und Wohlweissen Herrn Hanss Nissen / Dero zu Schleswig Hollstein regierenden Hoch-Fürstl. Durchl. in die 36. Jahre gewesenenen wohlverdienten Harges Voigts in Schluxharde

Tunderischen Ambte und zu Haistorff Erbsassens Am 9. Novembr. des zu Ende lauffenden 1681. Jahrs in der Kirchen Bülderup auffgerichtet von Ægidio Laurentii, Der Christlichen Gemeinde daselbst Pastor. I talens "personalia" oplyses, at Hans Nissen til 1641 blev undervist af privatlærere hjemme på gården i "gudsfrygt" og det latinske sprog. Derefter blev han i 1642 informeret hos præsten Nicolaus Ratenburg i Braderup. Derpå sendte forældrene ham til Lybæk, hvor han indtil mikkelsdag 1643 blev undervist af Hinrich Sager i skrivning og regning. For at han kunne sætte sig ind i retssproget sendte faderen ham til kancellisekretær Eilhardt Schacht på Gottorp, hvor han var i 2 år og øvede sig "dag og nat" med skrivning af alslags formularier, domme og andet.

Da faderen blev sengeliggende i august 1645, og demnes kræfter stadig aftog, blev han kaldt hjem for at bistå moderen.

Efter faderens død samme år blev han - kun 20 år gammel - udnævnt til faderens efterfølger som herredsfoged i Slogs herred. Han bistod moderen med opdragelsen af de tre yngre, dengang endnu "uopdragne" brødre.

Det var i en besværlig tid med krige og voldsomme epidemier, at Hans Nissen tiltrådte som herredsfoged. Han skyede hverken fare eller trustler under sine anstrengelser med at beskytte de mange nødlidende.

5. juni 1665 blev han gift med Dorothea Striedebeck, datter af kgl. Majestæts herredsfoged i Nr. Gøs herred.

I ægteskabet fødtes 10 børn, 4 sønner og 6 døtre, hvoraf 3 sønner og 5 døtre var i live ved faderens død.

Det anføres, at Hans Nissen var en flittig kirkegænger, der ofte indfandt sig til skrifte og nadver.

De sidste 6 år af sit liv klagede han over smerter i højre side. En alvorlig vending tog sagen første pindsedag 1680 med et anfald med smerter ved hjertet og kortåndethed. Disse anfald indfandt sig derefter hver tredie eller fjerde uge.

Kort før Hans Nissens død blev der nedsat en kommission til undersøgelse af amtets embedsmænds tjenstlige forhold. Kommissionen fandt intet at udsætte på Hans Nissens forhold.

D. 12. sept. havde han et anfald, hvorunder han mistede bevidstheden. Tilstanden bedredes dog noget derefter, og d. 11. okt. rejste han til Gottorp for nogle dage i tjenstlig ærende. Det viste sig her, at det var meget besværlig for ham at gå fra slottet til kvarteret på Hesterberg på grund af kortåndethed og træthed.

Den 12. okt. kl. 11 om aften efter at have ligget en times tid i sengen tilkaldte han han Fedder Lund, herredsfoged i Højer herred, der også havde kvarter der. Han gav Hans Nissen of den medicin, som denne havde fået af sin "svoger", medicinæ licentiat Johann Wilhelm Schäffer, Flensborg. Johann Wilhelm Schäffer (Scheffer) var gift med enken efter Hans Nissen, Oldemorstoft, en fætter til den syge.

Også amtsskriver Friedrich Jürgensen, Tønder, kom til. Dr. Hehling, Tønder, der tilfældigvis opholdt si i byen blev tilkaldt, men kunne ikke give noget håb.

Den 22. okt. kl. 12 (aften) døde Hans Nissen roligt og stille. B

- x) Spørgsmålet om, hvem billederne forestiller, og deres senere skæbne er behandlet i artikler af redaktør Morten Kamphövener i Jyd-ske Tidende d. 24. dec. 1949 (Gamle Billeder fra Hajstrupgaard) og af pastor Helge Haystrup i Sønderj. Månedsskrift 1984, nr. 6 (Herredsfogederne på Hajstrup - en sønderjysk tjenesteadel?)

Bilag 9.

Personalia af ligprædiken holdt 1616 af Peter Fabricius over Nis Hansen. (Efter Sønderjyske Aarbøger 1891, s.234.)

Den allerførste, som man ved noget aff at sige, haffuer hædet Peder Pedersen, huilken haffuer begiffuen sig fra lendumarck fast for Tohundrede Aar oc paa dette Sted Haistrup sin lifftid hafft sin Bolig, men er af sin egen Suen vester Haistrup ved en Aalgaer, at han haffde tilbørlig straffet hannem for sin Moduillighed, med en Boløxe ihielslagen. Denne haffuer ladet efter sig fire Børn, huilke saaledes hafuer formeret sig, at af dennem er udsprungen offuer de 600 Siele. Efftter hannem haffuer en Søn Henrik Pedersen boet paa samme Sted, og hafft sin Hustru Ellen af Wolderup, med hende afflet fem Børn. Dennes Søn Nis Henriksen fød 1478 haffuer i lige made boet effter sin Fader paa dette Sted. Hannem haffuer Gud saaledes ophøiet, benedidet oc velsignet, at han med Rett maa kaldes denne gandske Slectes Olderfader, første Oprindelse, Ære oc Priiiss. Thi effter Gud haffde besønderlig begaffued ham med Visssdom, Fornuft oc Forstand, er han i sit 40 Aar 1518 keest oc vdvalt til Herritzfoged her i Sluxherrit men 4 Aar dereffter A. 1522 der Kong Christiern bleff fordreffuen udaff Danmark, haffuer han været paa Vornhoffuet Møde oc der med sin Frimodighed oc Forstandighed forhuerffuet saadan Gunst hos sin naadigst Landzførst oc Herre, at han haffuer begaffuet hannem med stor Frihed og arffuelig Eiendom, huilket sine Børnebørnsbørn endnu formedelst Gudz oc førstelig Naadis besønderlig Gunst oc Mildhed besidde, nyde oc bruge. Hand er død den næste Mandag for S. Andresis Dag oc afflet med sin Hustru Anna aff Welderup udaff Affuerskou Sogn 8 børn, af huilke er udsprydt 150 Personer. Hans Søn Hans Nissen fød 1535 traad i sin salig Faders Fodspor icke allene paa sin Bolig men ocsaa Embedis oc Førstelig Gunst og Naadis vegne. Friede Maren Peder Redleffsens Daater af Tunder A. 1555 i sit 20 Aar, worde Herritzfoget 1560 i sit 25 Aar, døde 1574 d. 31. Martii, haffde afflet 11 Børn, de der haffue formeret sig over de 81 Siele. Hans salig Hustru Marin Hansis døde 1594 den 18 Februarii. Deres ældste Søn Niss Hansen, fød 1558 det næste Aar for dytmarsk Slag d. 1. Novembris Klocken 11 for Middag, bleff holden i nogle Aar i Tunder til Skole, dereffter i sit 13 Aar sendt til Lønborrig (Lüneburg), der han haffuer været hos den gamle hølilærde Mand Luca Lossio i sit Hus og ved

sit eget Bord i 3 Aar. Der han var 16 Aar, haffuer sin Fader selff ført hannem til Hamborrig i den tydske Regneskole; paa samme Reise blev sin Fader siug oc døde strax dereffter. Derpaa haffuer sin Moder hjemfordret hannem igjen i sit 16 Aar, oc dereffter været hos hende i 14 Aar, til hand var 30 Aar gammel, da haffuer han fried salig Erick Clementzens Herritzfogeds Daater Anna i Farensted, 3 Aar dereffter vorden Herritzfoget i sit 33 Aar, saa at han haffuer været Heritzfoget i 25 Aar, leffuet med sin Hustru 28 Aar, afflet 12 Børn, 6 Søner oc 6 Døttre, som endnu alle ere i liffue oc seet udaff sine 2 ældste Døttre 6 Planter udsprøde. Han døde d. 8. Februarii Klocken 1 Effter Middagen 1616.

Bilag 10.

Hans Nissen (II) køber 2. maj 1639 St. Tønde af hertug Friedrich, Gottorp.

Max Rasch: Brudstykker af Hostrup sogns historie, 1985. (Efter kontrakt i Scackenborg godsarkiv).

Wir von Gottes Gnaden Friedrich Erbe zu Norwegen, Hertzog zu Schleswig Holstein Stormarn vnd der Dittmarschen, Graff zu Oldenburg vnd Delmenhorst, thun kundt vnd bekennen hiemit für unss, vnd vnseren Nachkommen an der Regierung gegen meniglichen, dass wir nach reiffen Rahte, vnd gutem vorbedacht, dem Ersamen vnsern Hardessvogtten in Schluxharde vnd lieben getrewen Hans Nissen zu Haistorff, dessen Erben vnd Erbnehmern, Eine in unserem Ambt Tunderen belegene zu unserem erkafften Guete Solwigh gehöhrige, vnd zu dessen Gebrauch dahin gelegte, nach Einäscherung des Vorwercks daselbst aber an Einen zunegst wohnenden Kötenern verheurete, Eine wüste Hueffe Tunde genandt, mit aller deren Zubehör an Ackern, Wiesen, Weiden, Owen, Stromen, vnd derogleichen, gleich vnd so weit es bishero in seinen Zirkel bestrinet, bestapelt, vnd begraben gewesen, vmb und für zwölff Hundert Reichsthaler in specie, welche vns zu vnseren selbst eigenen Händen von dem Keuffer sofort, vnd in einer Summe aussbezahlet, vnd wir dahero ihn vnd seine Erben bester massen Crafft dieses quitiren, verkauffet, cediret vnd überlassen auch obberürte wüste Hueffe Tunde mit allen vnd jeden pertinentien gedachtem vnserm Hades Vogtte, dessen Erben vnd Erbnehmern, nochmals vnbeschüldet vnd vnversetzt, gantz frei, vnd nichts beschwert, Erb: vnd eigenthümblich in der bestendigsten Formb, Maass vnd Gewalt, als ein richtiger vnd vnwiederrufflicher Erbkauff zu recht, vnd sonst nach gewonheit dieses orts am kreftigsten geschehen soll, kan, oder mag, vnd thuen darauff ihn den Käuffer, seine Erben, vnd Mitbeschriebene Crafft dieses sofort in die würrckliche possession, vnd eigenthümblichen wahren besitz mehrürter Hueffen, vnd deren zubehörungen introduciren, und einsetzen, vns vnd vnsern Nachkommen aber hiemit wolbedechtlich aller daran gehaltenen Gerechtigkeit, vnd jehrlichen abgifften gantzlich verziehen, vnd begeben, derogestalt vnd also, das Er Keuffer, oder seine Erben, vnd mitbeschriebene, vielbesagte vns zugehörige wüste Hueffe Tunde gleich andere ihren eigenthümblichen Güetern eigenen willens, vnd gefallen, quiet vnd frei, ohne leistung einiger dienste, oder abgifften, wie die auch nahmen haben mögen, anzunehmen, zugebrauchen, zugeniesen, darauff

zu bawen, sothane zu versetzetzen, zu verpfenden, zu verkauffen, vnd damit allermassen es ihnen beliebig vnd am zutregeschten ist, zu schalten, vnd zu walten berechtiget sein sollen, Wir verpflichten vns auch hiemit für vnd vnser Fürstliche Nachkommen, offternandten Keufffer, dessen Erben vnd Mitbeschriebene, sothane Hueffe mit allen vnd jeden Zubehörunge vor Jedermennigliches ohn: vnd Zusprüche In: vnd ausserhalb Gerichts, auff vnsern oder vnser Nachkommen an der Regierung eigene Cösten, vnd Darlagen, friest zu gewehren, vnd die künftigen Besitzere desswegen gantzlich noth: vnd schadtloss zu halten, mit ausstrücklicher renunciation vnd verziehung aller vnd jeder rechtlichen beneficien, vnd wolthaten, welche bereits erdacht, oder künftigt erdacht werden mügten, deren wir vns keine gebrauchen wollen, noch vnser Mitschriebene sollen, Alles bei Fürstlichen Ehren, wahren Wortten, vnd gutem Glauben, auch getrulich vnd ohne gefehrde, dessen alles zu uhrkundt, haben wir dissen Kauffbrief mit eigenen Handvnterschrieben, vnd vnser Fürstlich Secret daran wissentlich hengen lassen, So geschehen vnd gegeben uff vnserm fürstlichen Residenz Schloss Gottorff d. 2. May Im Jahre nach Christi vnser Erlösers vnd Seligmachers Geburth Eintausend Sdchshundert Neun vnd Drevsigh - ges.

Friedrich.

Bilag 11.

Nis Hansen (IV - 152), datter Anna, gift med Lorenz Nissen, Oldemorstoft. Personalia af ligprædiken ved Stephan Klotz.

De Fischer-Benzonske Familiepapirer, B I, pag. 28 - 53.
L.A.S.

Sie wurde zuerst zu Hause erzogen, im 9. Jahre von ihren Eltern nach Flensburg gebracht, erzogen im Hause des Herrn Lange, Ratsverwandten der Stadt, bei dessen Frau Dorothea in allen christlichen Tugenden und dem Frauenzimmer wohl anstehenden Sitten, auf Nähen und Sticken unterrichtet.

Nach diesen 2 Jahren wieder nach Haystorff gefordert, nach des Vaters Tode der Mutter treulich beigestanden. Der Gottesfurcht besonders beflissen. Gottes Wort hat sie herzlich geliebet, nicht leichtlich die Predigt versäumt. Derv. . . im Beichtstuhl. Dem Ehepaar Lorenz Nissen worden schwere Zeiten Beschieden. Im Jahre nach ihrer Hochzeit Anno 1627 fielen die Kaiserlichen Leute in die Fürstenthümer: nächtllicher Weile müssten die jungen Eheleute mit ihren Kindern fliehen und zwar ihre Haus und Hof von aussen ansehen.

Anno 1643 fiel die Schwedische Armee ins Land - und da musste das Ehepaar wieder 2 Jahre von Haus und Hof. Lorenz Nissen hat in dieser Zeit manche grosse Gefahr wegen seiner ihm anvertrauten Hardeleute ausgestanden - er wurde jedoch vom Allerhöchsten beschützt.

Bilag 13

Efterkommere efter Nis Petersen, gårdmand i Esmark i Satrup sogn i Angel, søn af Peter Petersen (IV - 2432), Hajstrupgård.

II 2. NIS PETERSEN.

Nis Petersen var gårdmand i Esmark i Angel.

Søn:

1. P e t e r N i s s e n. v. III 2.

III 2. PETER NISSEN.

Peter Nissen var ligeledes gårdmand i Esmark. Han var født omkr. 1478 og gift med Marina.

Søn:

1. C l a u s P e t e r s e n. v. IV 2.

IV 2. CLAUS PETERSEN.

Claus Petersen blev født i Esmark ca. 1520 og døde est. i 1608. Han var som faderen gårdmand i Esmark. Gift ca. 1550 med Margrethe Lorenzen, der er død efter 1610. Deres efterfølgere antog navnet Esmarch efter fødebyen.

Søn:

1. J a c o b N i c o l a i E s m a r c h. v. V 2.

V 2. JACOB NICOLAI ESMARCH.

Jacob Nicolai Esmarch blev født i 1551 og døde d. 12. juni 1635. Han var sognepræst i Brodersby-Thorsted fra ca. 1571, i Ravnkær ca. 1579 og i Olsby-Farensted ca. 1605-1635. Gift 1. gang med Margrethe Clausdatter, datter af husfoged Claus Hansen i Tumby. Gift 2. gang med Margrethe (Thomasdatter) født 1564, datter af sognepræst i Nr. Brarup Thomas Baumeister (født i Flensborg) og N.N. Schröder.

Børn:

1. N i c o l a u s E s m a r c h.

Nicolaus Esmarch var født i Ravnkær i Angel i 1580 og døde i Klægsbøl d. 27. aug. 1655. Han var sognepræst i Klægsbøl 1613-1655. Gift d. 15. maj 1614 med Anna Lucht, der var født i Slesvig i 1588 og døbt d. 10. jan. Hun var datter af sognepræst ved Slesvig domkirke Johannes Lucht og Anna Bølsing.

Bilag 12.

O.H. Møller: Der Stadt Flensburg Schötebuch.
 Stadtarch. Flensb. XX Hs Lfnr. 954^I.

Nr. 400. 1544. Darsuluest (Am Mandage na Jubilate) de Ersame Peter Arntzen, Nigels Huss vnd Fedder Reewars, geuen dem Nys Henricksen herdesvagt ouer Sluxherde den dom vp zelige Seuren Negels. huss.

(Ovennævnte Fedder Rewardsen var fader til Hans Feddersen, der var gift med Nis Henriksens datter Karstine, og som sammen med Henrik Nissen i 1558 aflægger ed i sagen mdd Claus Frese, s. 99).

Nr. 613. 1553. Am Mandage na Lucæ Evangelista, de Ersame Claus Albertzen, zel. Seuren Negelsens dochtermann is personlich vor vns tho dinge erschienen v. gaff dem Ersamen Claues Frese Radtman, van wegen des ersamen Peter Nissen Schote vp des gemelten Seurin Nigelsens hus, twischen Kathrine Tils vnd Anna Lurs husen belegen, vnd ock mit dem huse so Norden Marinen Kerckhoff belegen is, dat nu Negels Forman bewanet, nicht alleen vor sick sinen Fruwen Susterman, de in Sweden wahren so gemelte Claues dar hefft Vulmachts breue.

De to huse var beliggende på Nørregades østside i Flensborg. I Stad-bok fra 1436 står Peter Nissen som ejer af begge huse. (Sejd. I, s. 428) Det sydligste havde i sin tid tilhørt Broder Jul og hans moder.

Nr. 1256. 1584. Marine Hansen tho Haystorp.

Nr. 1268. 1584. N.N.N. finden Nis Hansen den dom vp Marina Hansens von Halsdorp huse in Karspel Mariae twischen Baltzer Feddersen v. Asmus Jensen.

Nr. 1302. 1585. Niss Hansen von Haystorf vor sick vnd wegen siner Moder Marinen vnd aller sampteruen gift sinem broder Hinrich Hansen Schote vp eres seligen Vaders Hans Nissens huss im Karspel Mariae twischen Jens Petersen vp der Süder vnd Baltzer Feddersen vp der wester side.

Nr. 1868. 1601. Nis Hansen tho Haystorp, als Vormunder sines broders Hinrich Hansen vnmundigen Kinder gifft Matthies Krocken Schöte vp des ermelten Hinrich Hansens hus in S. Marien twischen Balzer Feddersen vnd Jacob Bastian belegen, mit dem angehörigen Fahrwege.

Bilag 13

Efterkommere efter Nis Petersen, gårdmand i Esmark i Satrup sogn i Angel, søn af Peter Petersen (IV - 2432), Hajstrupgård.

II 2. NIS PETERSEN.

Nis Petersen var gårdmand i Esmark i Angel.

Søn:

1. P e t e r N i s s e n. v. III 2.

III 2. PETER NISSEN.

Peter Nissen var ligeledes gårdmand i Esmark. Han var født omkr. 1478 og gift med Marina.

Søn:

1. C l a u s P e t e r s e n. v. IV 2.

IV 2 CLAUS PETERSEN.

Claus Petersen blev født i Esmark ca. 1520 og døde sst. i 1608. Han var som faderen gårdmand i Esmark. Gift ca. 1550 med Margrethe Lorenzen, der er død efter 1610. Deres efterfølgere antog navnet Esmarch efter fødebyen.

Søn:

1. J a c o b N i c o l a i E s m a r c h. v. V 2.

V 2. JACOB NICOLAI ESMARCH.

Jacob Nicolai Esmarch blev født i 1551 og døde d. 12. juni 1635. Han var sognepræst i Brodersby-Thorsted fra ca. 1571, i Ravnkær ca. 1579 og i Ølsby-Farensted ca. 1605-1635. Gift 1. gang med Margrethe Clausdatter, datter af husfoged Claus Hansen i Tumby. Gift 2. gang med Margrethe (Thomasdatter) født 1564, datter af sognepræst i Nr. Brarup Thomas Baumeister (født i Flensborg) og N.N. Schröder.

Børn:

1. N i c o l a u s E s m a r c h.

Nicolaus Esmarch var født i Ravnkær i Angel i 1580 og døde i Klægsbøl d. 27. aug. 1655. Han var sognepræst i Klægsbøl 1613-1655. Gift d. 15. maj 1614 med Anna Lucht, der var født i Slesvig i 1588 og døbt d. 10. jan. Hun var datter af sognepræst ved Slesvig domkirke Johannes Lucht og Anna Büsing.

Børn:

- a. Margrethe Esmarch, født d. 5. juli 1615, død 1681.
Gift med Agge Nissen, sogne- og digefoged i Klægsbøl.

Børn:

- aa. Nis Axen.
bb. Anna Axen, gift med sognefoged i Klægsbøl.
- b. Johannes Esmarch, født d. 6. febr. 1616 i Klægsbøl, død sst. d. 10. aug. 1666. 1640 magister i Königsberg. Han var en tid huslærer på Hajstrupgård, blev kapellan i Klægsbøl i 1652 og sognepræst sst. fra 1655 til 1666.
Gift d. 13. aug. 1652 med Dorothea Reimers, født d. 10. febr. (10. juli?) 1635, død d. 6. juni 1700. Hun var datter af sekretær og forvalter på Lindevedgård Heinrich Reimers og Anna Hannemann.
Hun gift 2. gang med Marcus Esmarch (død 1699), der var hendes første mands halvonkel.

Børn:

- aa. Nicolaus Ludewig Esmarch, født d. 1. april 1654, død d. 6. maj 1719.
Student i Kiel og Wittenberg. Huslærer 1679 hos geheimeråd Micahael Vibe, der var gift med hans moster. Præst i Herzhorn 1682-1719.
Gift med Maria, der døde i 1723, datter af Andreas Wilhardius, sognepræst i Horst, og Margaretha Dorothea.
- bb. Henrik Christian Esmarch, dr. med., fysikus i Flensborg.
Gift d. 1. sept. 1686 med Christina Lüders fra Freienwillen (Langballegård).
Gift 2. gang 1693 med Anna Magdalena Axen.
- cc. Johan Detlef Esmarch, født i sept. 1656 i Klægsbøl. Død d. 20. febr. 1716 i Nr. Haksted. Sognepræst i Nr. Haksted 1687-1716.
Gift d. 15. nov. 1687 med Dorothea, født d. 16. juni 1659, død d. 6. marts 1722, datter af Jacob Lorenzen, sognepræst i Risum, og Dorothea Breckling, samt enke efter Johannes Boëthius.

- dd. Friedrich von Esmarck, adlet d. 6. okt. 1731, sekretær ved det tyske kancelli, født d. 7. maj 1658 i Klægsbøl, død d. 7. nov. 1757 i København.
 Gift 1700 med Anna Dorothea von Hagen, død 1704.
 Gift 2. gang 1705 med Friderika Maria Selmer fra Rendsborg.
- ee. Thomas Esmarch, født i Klægsbøl d. 17. maj 1665, død d. 10. marts 1717.
 Gift i Adsbøl d. 19. juli 1688 med Catharina Thielsen, død d. 5. juli 1726. Datter af forvalter på de ahlefeldske godser Bøjskov og Fiskbæk Chr. Thielsen og Metta Taysen, datter af Michael Taysen på Buskmose.
- ff. Søn, død før faderen.
- gg. Anna Dorothea Esmarch, født 1665, gift d. 18. okt. 1681 med Peder Poulsen Hegelund, født ca. 1634, død d. 24. aug. 1706. Sognepræst i Rise 1656-1706.
 Han gift 1. gang Dorothea Stahl, død 1677, begravet d. 8. maj.
- hh. Thomas Esmarch.
- ii. Cæcilia Margrethe Esmarch, født 1665, død d. 26. sept. 1690.
 Gift d. 26. juni 1685 med Dietrich Nissen, født 1656, død i 1693, begravet d. 14. aug., søn af Cæso Nissen og Margrethe Klöcker. Han var præst i Oksbøl fra 1683 og i Nørborg fra 1693 (2 mdr.). Han var født i Klipleve.
 Dietrich Nissen var 2. gang gift med Valborg Thorstraten fra Flensborg. Hun 2. gang gift med Daniel Nielsen, præst i Nørborg.
- jj. Maria Esmarch, født 1666, død spæd.
- c. Thomas Esmarch, født d. 19. juli 1625, død 1631 (5½ år gammel).
- d. Anna Esmarch, født 1620, død d. 7. juni 1656 i Eddelak.
 Gift d. 7. juni 1649 med Peter Gude, født i Flensborg, død i Eddelak i 1672. Sognepræst i Eddelak 1647-72.
 Han gift 2. gang med Sije Boje fra Eddelak i 1660.
- Børn:
- aa. Dorothea Gude, født d. 18. april 1656 i Eddelak, død 1690.

Gift 1670 med sognefoged i Eddelak Peter Boje, født d. 20. dec. 1650 i Eddelak, død før 1719.

bb. Peter Gude, digegreve i Westerbüll 1682-1684, født 1653 i Eddelak.

Gift med Maria Gertrud.

cc. Claus Gude, født 1655.

Kilder:

Edw. Juhler: Mis Slægt. Manuskript. L.A.S.

O.F.Arends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra Reformationen til 1864. København 1932.

Concord (Helge Falstrom).

NOTER OG HENVISNINGER TIL "HERREDSFOGEDSLAGTEN PÅ HAJSTRUPGÅRD".

- 1 a. Dr. G. Friis: Herredsfoged Nis Henriksen paa Hajstrupgaard og hans Slægt. Sønderjyske Aarbøger 1891, s. 213.
- 1 b. O.H. Møller: Tab. 152. Stadtarchiv Flensburg.
2. Carl Langholz har fremsat den hypotese, at Peter Petersen er identisk med den Peter Tortzen (Tortesson), som 1453 fik et frihedsbrev på jord i Hajstrup (2 otting). Afgiften: 1 tønde smør. (Urkundensammling IV, s. 421).
3. Carl Langholz: Ahnetavle for Hans Heinrich Jessen og Helene Clausen. Manuskript 1952.
4. O.H. Møller: Bericht von verschiedenen Ländern, Städten und Gegenden des Herzogthum Schleswig, wie auch von etlichen Gütern desselben (Jonas Hoier). Flensburg 1761.
C. L. E. von Stemann: Urkundliche Beiträge zur Geschichte der Herzogthümer Schleswig und Holstein. S. 56. Husum 1879.
5. H. C. P. Sejdelin: Diplomatarium Flensborgense. Kjøbenhavn 1865 og 1873.
Sejdelin I, s. 254.
Manuskript af rigsarkivar Johan Hvidtfeldt. Landsarkivet for de sønderjyske Landsdele. (L.A.S.)
7. von Stemann: Urkundliche Beiträge. (v.s.)
8. J. Langebek: Scriptorum Rerum Danicarum Mediæv. Tome VIII. s. 65.
9. Tønder Amtsregnskaber 1533-43. S-film 1149. Rigsarkivet. København. (R.A.)
10. Inländische Registranten. Register pro 1533. Tyske Kancelli. S-film 4730. R.A.
11. Inländische Registrant pro 1533-1534. 1534. S-film 4730. R.A.
12. Caroline Emilie Andersen: De Hansborgske Registranter, 2. bd. København 1949. R. 1544-60. 19b.
13. Ludwig Andresen: Nis Hinrichsen von Haistruphof. Die Heimat 1927, s. 254 p.p.
14. De Hansborgske registranter (v.s.), s. 335.

15. Sententiae (Liber Sententiarum) 1557-1611. A. 33. Stadtarch. Flensb.
16. O.H. Møller: Der Stadt Flensburg Schötebuch. XII Hs. 954^I og 954^{II}, 955. Stadtarch. Flensb. (Schötebuch). Nr. 613.
17. Sejd. II, s. 663.
18. Sejd. II, s. 821.
19. Sdj. Årbøger 1891, s. 237.
20. Stadbok tho Flensborg. A 53 a. Stadtarch. Flensb. Gift med Anna Holst, se s. 745.
21. Ludwig Andresen: Geschichte der Stadt Tondern bis zum dreissig-jährigen Krieg. 1939. S. 74.
22. Ludwig Andresen: Geschichte des tondernschen Fastnachtsgelags und des Schützenkorps. Zeitschrift der Ges. für Schl.-Holst.Geschichte, Bd. 34, s. 400.
23. Land- und Deichregister der Stadt Tondern 1562. Tønder byarkiv nr. 426. L.A.S.
24. Hans d. ældre. A. Kopibøger. Åbne breve og domme, s. 314. Rigsarkivet. København.
25. Tønder amtsregnskaber 1594. S-film 1289. R.A.
26. Hans d. ældre. - A. Kopibøger - Åbne breve og domme, s. 314. S-film 1216. R.A.
27. Bürgerbuch. A. Stb 13. Stadtarch. Flensb.
28. Schötebuch nr. 1302. (Bilag nr. 12).
29. Schötebuch nr. 1868.
30. Jacob Jessen: Drei Familien Holst in Flensburg C. XII Hs 1.fnr. 1615. Bd. 1. Stadtarch. Flensb.
31. Kåmmereigerichtsprot. Bd. 4. Stadtarch. Flensb. Nr. 35.
32. Ratsgerichtsprot. 7.2.1642 - Bd. XII, s. 86 (Jac. Jessen).
33. Kåmmereigerichtsprot. Bd. 8, s. 391 A. Stadtarch. Flensb.
34. Labenraa Annaler (Niels Black Hansen), s. 19. 1954.
35. Jfr. ligprædiken, note 1.

36. Jonathan Smith: Sønderjyske Herredsfogeder. Manuskript L.A.S.
37. Jordebog 1613 for Tønder amt. Tønder Amtsarkiv. Diverse sager. L.A.S.
38. Tønder amtsregnskaber 1612. S-film 1290. R.A.
39. Solvigs Regnskab 1602. De sønderjyske Fyrstearkiver. Gottorparkivet. Tønder amtsregnskaber. S-film 1300. R.A.
40. Tønder amtsregnskaber. 1612. Gottorparkivet. S-film 1290. R.A.
41. Hvidfeldts samlinger nr. 17. Aabenraa amtsregnskaber 1616. Gemeine Einnahmen. L.A.S.
42. Hospitalets Kapitaliebog. Tønder byarkiv nr. 654. L.A.S.
43. Gottorparkivet. S-film 1276. R.A.
44. Jonathan Smith: Hochzeitsgelder des Gottorfer Hofes. Familienkundliches Jahrbuch Schlesw.-Holstein. 1979, s. 27.
45. Tønder retsprotokol. Retsbetjentarkivet nr. 1727. L.A.S.
46. Tønder retsprotokol. Retsbetjentarkivet nr. 1728. L.A.S.
47. Schötebuch nr. 3278.
48. Max Rasch: Wraagaard. Deutscher Volkskalender Nordschleswig 1954.
49. Ratsgerichtsprotokol. Bd. 10. A. 34. Stadtarch. Flensb.
50. Erik Pomtoppidan: Marmora Danica I. 1739.
51. Arends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten II, s. 296. København 1932.
52. Udgivet af Carl Alnor i Deutscher Volkskalender für Nordschleswig 1932.
53. Gunnar Brun Nissen og Harald Nissen: Slekten Nissen fra Bov sogn i Sønderjylland. Trondheim 1978.
54. Carl Langholz har henledt opmærksomheden herpå. Jfr. H. V. Gregersen: Johannes Prætorius. Sdj. Månedsskrift 1982, s. 211.
55. Meddelelse fra Carl Langholz.
56. Kämmererechnungen 1630/31. Lfnr. 210 b. Bd. 26. Stadtarch. Flensb.
57. Tønder amtsregnskaber 1612. Gottorparkivet. S-film 1290. R.A.

58. Jacob Jessen: Drei Familien Holste in Flensburg. XII Hs Lfnr. 1615. Bd. 1. Stadtarch. Flensb.
59. H. Staak: Nachkommen des ..... Nis Henrichsen .....Heimatkundl. Arbeitsgemeinschaft für Nordschleswig. 1966.
60. De gottorpske hertuger 13. 1443 - 1712. Sager vedrørende landvæsen. 1. Sager vedrørende privilegeret gods og fæstegods. 2. Sager vedrørende Hajstrupgaard. S-film 1280. R.A.
61. Max Rasch: Haistruphof. Festschrift für Otto Scheel. Sonderdruck.
62. De sønderjyske Fyrstearkiver. Gottorparkivet. Aabenraa Amtsregnskab 1617. R.A.
63. Gottorparkivet. Tab i krigen 1626-28. S-film 1276. R.A.
64. samme Tønder amtsregnskaber 1661-62. S-film 1303. R.A.
65. Tønder amtsregnskaber 1666. Schl.-Holst. Landesarch. Slesvig.
66. Andreas Ambders: Tundersche Unsterbliche Sterblichkeiten. 1644 og 1675.
67. Falkenstjerne og Hude: Sønderjyske Skatte- og Jordebøger fra Reformationstiden København 1899. S. 339.
68. O.H. Møller: Tab. nr. 172. Stadtarch. Flensb.
69. Arends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten indtil 1864. København 1932.
70. Privatarkiver. Andersen, Andreas (Ambders). 1613-1765. Optegnelser. Acs. nr. 1106. L.A.S.
71. Achelis: Matrikel der schleswigschen Studenten. 1517-1740. København 1966.
72. samme nr. 2009.
73. Tønder amtsregnskaber 1684-89. Bruchregister juli 1686. S-film 2757. R.A.
74. Jonathan Smith: Sønderjyske Herredsfogeder. Manuskript. L.A.S.
75. Matthiesens samlinger nr. 24. Tønder amt. R.A.
76. Jacob Jessen: Stammtafel der Familie Krock in Flensburg. XII Hs Lfnr. 1615. Bd. 10. Stadtarch. Flensb.
77. Tønder amtsregnskaber for Geestherrederne 1717. S-film 2762. R.A.

78. Achelis nr. 2871.
79. Achelis nr. 2528.
80. Tønder amtsregnskaber 1688/89. S-film 2757. R.A.
81. Patenten. Tyske kancelli. S-film 4741. R.A.
82. Tønder amtsregnskaber 1689. Abt. 161. Sclesw.-Holst Landesarchiv. Slesvig.
83. Jacob Jessen: Familie Nissen. XII Hs Lfnr. 1615. Bd. 134. Stadtarch. Flensb.
84. Tønder amtsstuearkiv nr. 214. L.A.S.
85. O.H. Møller: Tab. 152 (Hajstruptavlen). Stadtarch. Flensb.
86. Tønder amtsregnskaber 1706. Bøder i Burkal sogn. S-film 1291. R.A.
87. De gottorpske hertuger B. Indre forhold. 1628. Sager vedrørende de fremmede troppers ophold i Tønder by og amt. S-film 1276. R.A.
88. Jonathan Smith: Sønderjyske amtsforvaltere. Manuskript. L.A.S.
89. Tønder retsprotokol. Retsbetjentarkivet nr. 1731. L.A.S.
90. Kancelliets brevbog. 1937-39, 1944, s. 465. Meddelt af Carl Langholz.
91. Danske Atlas (Erik Pontoppidan) VII. 1781, s. 400.
92. Wilh. Lütken: Langelands Historie. 1909, s. 132, 525.
93. Svendborg Købstads Historie. Bd. 1. 1959.
94. Kancelliets brevbog 1635. 1940, s. 464 og 23.2.1637 (1637-39) 1944, s. 37-38 og s. 41, s. 128, s. 164-65.
95. Tønder amtsregnskaber 1712. R.A.
96. J. Smith: Dispensationer ifølge fynske registre IX, fol. 809.
97. D.L. Petersen: Zur Geschichte des Steuerwesens im Amt Tondern. Zeitschrift der Gesellschaft für schlesw.-holst Geschichte. Bd. 4 Bd.4, s. 364 og 375.
98. Hans Vald. Gregersen og P. Kr. Iversen: Bjolderup Sogns Historie. Eget Forlag 1951 - 56.

99. Tønder retsprotokol. Retsbetjentarkiv. L.A.S.
100. O.H. Møller: Genealogische Tabellen und Nachrichten von der Wittemackschen, Klöckerschen, Vettischen, Timmschen und andern alten Flensburgischen Familien. Flensburg 1774.
101. Tønder Provstearkiv. Mahnbuch Burkal. L.A.S.
102. H. Friis Petersen: Familien Friis fra Arrild. Manuskript. L.A.S.
103. J. Brodersen: Fra gamle Dage. København 1912, s. 386.
104. Charles Hansen: Hjort og slange i våbenet. Heraldisk Tidsskrift. 1972, s. 305.
105. "Ein godt tho Hastorp dar Hinrick up Wanth."
106. Gottorparkivet. Aabenraa amt. "Aufsatz derjenigen junge Knechte so im hiesigen Amt gebürtig ist und in Tündern aufhalten." S-film 1282. R.A.
107. Gottorparkivet. Aabenraa amtsregnskaber 1667. S-film 1282. R.A.
108. J. Smith: Sønderjyske amtsforvaltere. Manuskript. L.A.S.
109. Flensborg amtsregnskaber 1629/30. S-film 2523. R.A.
110. Gottorpark. Fremmede troppers forhold i Tønder by og amt.
S-film 1275. R.A.
111. Meddelt af lektor Svend Jacobsen, Hellerup.
112. Mette Cathrine Ibenthal og Anne Sophie Ægidii solgte ved kontrakt af 23. nov. 1744 Hajstrupgård til Wilhad Fabricius, søn af Johan Fabricius, sognepræst i Varnæs, og Anna Johanne Fabricius fra Hostrup. (Koncepter til kontrakter 1728-1743. Retsbetjentarkiv nr. 2130. L.A.S.)
Det hedder heri (gengivet efter Max Rasch: Haistruphof):
"Es verkaufen und überlassen besagte Frauen Ibenthals und Ægidien als respect. Nissen'sche Pächter und Erben an vorgemelten Fabricius das mit besonderen Privilegien und Freyheiten als Jagdgerechtigkeit sogenandte Gut Haistrup Behausung und gesambte auf selbigem Felde belegene Acker und Wischländereien, Heide und Weiden mit der darin vorhandenen Saat, item gesamten De-gräbnissen, dann das sogenandte Schauhaus mit allen daselbst belegenen Wischländereien, item gesamte Buhden und Wohnungen im Dorfe Haistrup, auch das Dinghaus bei der Kirchen, wovon Hr. Käufer auf Ostern die Hälfte der Jahres Heuer erhebet, in

summa cum pertinentiis, wie es die Nissen'sche Familie von undenklichen Zeiten und die letztverstorbene Jungfer Helene Maria Nissen als Erblasserin solches innegehabt und besessen, gebraucht und hätte gebrauchen können, umb solches alles einstehenden Ostern 1745 in seinen Gebrauch und Besitzt anzunehmen ..
....."

Købesummen var 14 500 mark courant, at betale i 3 terminer. Wilhad Fabricius var stærkt forgældet og måtte give op efter få år. Han var d. 1. juli 1751 blevet gift med Gunder Marie, en datter af Boe Martensen i Holm. Han frasolgte en del jord og bygninger, hvor der blev oprettet kro.

1754/55 blev gården solgt til Thomas Sønnichsen fra Stenneskær i Felsted sogn, en søn af Johann Sønnichsen og Ingeborg Jepsen. I øvrigt se: Kollundslægten, s. 227 G.

113. Tønder amtsregnskaber 1610. S-film 1287. R.A.
114. Ludw. Andresen: Bürgerbuch ... Stadt Tondern, s. 214. Kiel 1937.
115. Jacob Jessen: Stammtafel der Familie Andreas Schreiber in Flensburg. XII Hs. Lfnr. 1615. Bd. 3. Stadtarch. Flensb.
116. Sejd. II, s. 461 og Sejd. II, s. 519.
Om Peter Nissens skøder på huse i Flensburg se: Bilag 12, s. 160 I.
117. I øvrigt se: "Forskellige Familier i Tønder, Sønderborg og Flensburg m.m." - Familien Ambders, s. 18 A.
118. O.H. Møller: Tvl. nr. 204^{II}. Stadtarchiv Flensb.
119. Brodersen: Fra gamle Dage, s. 386. København 1912.
120. Johannes Reinhusen: Annales Flensburgenses 1588 - 1604 (ved F. Gundlach), nr. 24, 430 og 451. Kiel 1926.
121. Tønder amtsregnskaber. Bröke Schluxharde 1697. Schl.-hos t. Landesarch., Slesvig.
122. Ludwig Andresen: Geschichte der Stadt Tondern bis zum dreissigjährigen Krieg, s. 206, 221, 265, og 284. Flensb. 1939.
123. Personal.hist. Tidsskrift 1984, s. 121.
124. K. Gether: Middelalder-familier i Flensburg og Nordfrisland, I s. 345. Dansk historisk Håndbogsforlag. 1986/87.

125. Th. O. Achelis: Haderslev Bys Borgmestre. Person.hist. Tidsskrift 1932, s. 137.
126. Dansk Adels Aarbog 1884.
127. I Arrild kirke ligger endnu gravsten over Marin og Hans Ousen, med begges våben, afslidt for Hans Ousens vedkommende. Marins viser tydeligt Hajstrupslægtens våben: Hjort med slange i munden.

Datter:

- a. Maren Hansdatter, født ca 1590, død 1657.
 Gift 1. gang d. 16. okt. 1610 med Jørgen Frederiksen, født 1574, død 1640, søn af husfoged i Haderslev østeramt Frederik (Clausen) Frese. Jørgen Frederiksen var herredsfoged i Nr. Rangstrup herred 1610-40. Han var ejer af Rost Fogedgård.
 Gift 2. gang med Hans Hansen, død ca. 1656, herredsfoged i Nr. Rangstrup herred. Overtog Rost Fogedgård sammen med enken efter forgængerens embedet.
 Maren Hansdatter efterlod sig ingen børn og arvedes af slægtninge. (Bilag 3).
 Til Rost Fogedgård hørte også toftebolet Musvang i Toftlund sogn, som Marens fætter, Peter Nissen, Hajstrupgård, søgte at få fæste på (se side 108).
 Hovedarving efter Maren blev ridefoged Hans Outzen i Brøns og hans kone, Dorthe Jesdatter.
 (Carl Langholz: Slægten Outzen/Rostgaard fra Roost gennem 400 år. Personahist. Tidsskrift. 1984, s. 109).
128. Tønder amtsregnskaber 1689. Bröke Schluxharde 1689. Abt. 161. Schl.-Holst. Landesarc. Slesvig.
129. "Nis Lauridsen fra Oldemorstoft, slotsskriver på Langeland" skænkede 2 lysestager til Bov kirke. (Bov Kirke- og Sognekrønike. Bov Præstearkiv H. 5a. L.A.S.)
 Ifølge "Danske Atlas" (Tomus VII, 1. Bind, s. 391) skete dette i året 1647.
130. Nissenus Nissen aus Haystorf natus Ao 24, d. 28. jan., et Jfr. Anna H. Pauls, Pastoris zu Hostrup Tochter, nata Ao 45 d. 18 9br hoc Anno copuliret zu Hostrup von H. Probsten Stephano Kenkel. (Højst kirkebog)

131. a. Nicolaus Hinrichs (Claus Hinrichsen).

Gift d. 9. okt. 1592 med Ursula Töbing. Efter Lüneburgs Salineakter at dømme er det tvivlsomt, at han var "sülfmeister", måske repræsenterede han sin hustrus familie, der delte to saltpander af det kongelige salinegods i Lüneburg med de besvogrede familier von Dassel og von Witzendorff.

Han er frmtl. død i 1624, idet enken d. 6. nov. 1624 købte en ligsten for ham på St. Johannes kirkegård.

Søn:

aa. David Hinrichs. Studerede ved flere universiteter i Tyskland og Nederlandene. Han blev medlem af rådet i Lüneburg og retspræsident, og blev senere saltmester ("sülfmeister").

Han døde i 1640 af blodforgiftning under et besøg hos slægtninge i Slesvig-Holsten. Han efterlod sig enken, to sønner, August og Hans Ernst, samt datteren Elsebe Ursula.

(Vello Helk: Nicolaus Henricis stambog. Sønderjyske Månedsskrift 1981, s. 1).

132. a. Hans Andresen ("Scerbeccius") benyttede sig dog ikke af denne tilladelse, men slog sig ned i Ribe som privatmand. Levede endnu i 1664.

(H.V.Gregersen: Hans Jacobsen Skierbeck og hans Stambog. Sønderjysk Månedsskrift 1975, s. 366/367).

133. J. Langebek, Tomus VIII. København 1834:

Side 3: "MCDLXX Thenn Onsdag nest for S. Martini dag" (7.11.1470).

Side 49/50: "MD ahm negesten des Midtwekens nha sancti Erasmi Martiris dage". (4.6.1500).

134. Rettelse: Nis Hinricksen nævnes i tingsvindet fra Løgumkloster. Han har ikke selv udstedt det.

135. I en regnskabsbog for Slogs herred, påbegyndt af herredsfoged Hans Nissen (III) i Hajstrup i året 1653, og som i 1979 blev fundt sog på Vrågård, er noteret, at der d. 26. aug. 1659 i Sød blev skudt på de polske tropper, der drog bort. En soldat blev

142. Carl Langholz anfører (Ahnetavle for Hans Heinrich Jessen og Helene Clausen) følgende børn og børnebørn af Jep Dethlefsen eller Carstensen på Kilseng:

1. Carsten Jepsen eller Dethlefsen, født 1645, død 1694.
 Gift 1. gang med Mette Lorenzdatter fra Måsbøl (søster til den nedenfor nævnte Johan (Lorentz (en), guvernør på Sct. Thomas.)
 Gift 2. gang 1688 med Margrethe Jansen (1663 - 1...), datter af købmand i Flensborg Jacob Jansen.
 Blandt børnenes faddere: Lotentz Jessen, Matthias Lobetanz, Matthias Valentiner, herredsfogeden i Oldemorstoft (Nis Lenzen).
- Børn: a. Jacob Carstensen (1672 - 1708), købmand i Trondhjem.
 b. Hinrich Carstensen (1675 - 1716), købmand i Trondhjem.
 c. Jørgen Carstensen (1678 - c. 1720), plantageejer og skibsreder på Sct. Thomas.
 Hans søn Johan Lorenz Carstens (1705 - 1747) blev 1745 adlet med navnet Castenssschiold og med Højstrup-slægtens våben, som også de øvrige medlemmer af slægten Carstensen fra Kilseng førte (Danmarks Adels Aarbog 1943, s. 3 - 32).
2. Anna Jeppesdatter. (1649 - 1670).
3. Jep eller Ebbe Carstensen (1658 - 1736), købmand i Trondhjem, ejer af Reins Kloster, kommerceassessor. (Personalhistorisk Tidsskrift. 2. række III, 129 - 134, IV 101 - 103, 7. række. I reg.)